

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

+ *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.

+ *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.

+ *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.

+ *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via `http://books.google.com`

Digitized by Google

Digitized by Google

Almagtig God, en Heer
Dit alleen ik begeer
Dat alles wat ik leer
Mag strecken tot Uwer Eer.

Anna Elisabeth
Costerus genaemt
Burchard
1699.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

OP DE
TITEL-PRENT.

Beschouw, hoe d'Yver Gods hier't heilig Boek verligt,
Waar door des Digters Ziel, eerst selver regt gestigt,
Uytt' door een hemelsch vyer dees *Geestelyke Zangen.*
De *Klaag-Vrou* aan sijn voet, met rouw-gewaad omhangen,
Werd agter hem, om hoog, 't door vast *Geloof* verkwikt,
't Welk leert, en *Dag*, en *Maand*, en *Jaar*, tot nut geschikt,
Zo door 't *bezegeld Boek*, als naafte *Rol* verdeelen,
Gelyk 't ook, boven, toont, in *tweederley Taafereelen*,
De Kruys- en *Eere-stand des Heilands* beydegaar:
Voorts blykt *de Leevens-tyd*, en *Staat des Menschen*, klaar
Om laag by Droef heyds voet op 't *parkement* geschreeven;
Op 't *bladen paar*, die van des Digters tafel sweeven,
De *Voor-* en *Weêrspoed*, met *Verscheyde Zielgestalt*,
Wijst Schryvers linkerhand maakt dat het ooge valt
Op't *Deugden-beeld*. Om nog voor t laast de ziel t'ontfonke,
Komt met *Verscheyde Stof* de *lyst* by 't Kruys te pronken.
Dus geevt dees kleyne Prent beknopt lyk te verstaan
Der Deelen inhoud, en het pit van dese Blaên.

G. V. PAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

kw 842 B30

GEESTELYKE KLAAG-LIEDEREN, EN GESANGEN OVER

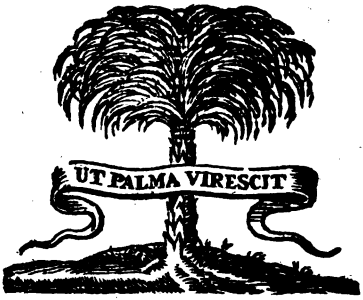
Verscheide Bibel- en andere Zede-stoffe;

In Tien Deelen,

Alle op wyzen van de Psalmen Davids gedicht,

DOOR

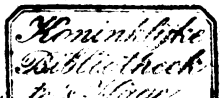
WILLEM D'ORVILLE,
Bedienaar des Goddelyken Woords te Vlaardingen.

t' AMSTERDAM,
By GERARDUS BORSTIUS,
Boekverkooper op de hoek van den Nieuwendyk,
aan den Dam. 1698.

Digitized by Google

Uitgegeven na voorgaande onderzoek, en goedkeuringe des E. Classis van Delf en Delfland.

Koninklijke Bibliotheek te 's Gravenhage

Digitized by Google

De REDEN

van de

Opstellinge, en uitgevinge,

dezer

GEZANGEN.

DE redelyke mensch, die God door de natuur begaaft heeft met licht in sijne ziel, met wysheid in sijn verstand, met onderscheiding in sijn oordeel, met vasthoudentheid in sijn geheugenisse, met medeweten in sijn gewisse, en met een sterken indruk van billykheid, en recht, en kan niet anders als de reden tot sijn richtsnoer hebben van sijn doen, en laten; en door eenige voornemens, en toeleg, door eenige beweeg-en eindoorzaken, en door eenige inzigten, en ogemerken verwekt worden tot sijn onderneemingen, geleid in hare behandeling, aangezet tot hare bevordering, en voortgedreven tot hare volvoering.

Insonderheid als hy het geluk heeft van

Digitized by Google

ſijn reden vernieuwt, en geheiligt te zien door de werkinge Gods, door de openbaringe ſijnes Zoons, door het licht ſijnes Geeſtes, door de oeffeninge ſijner tucht, door de bywooninge ſijner gemeinſchap, en door de algenoegzaamheid, en kracht van ſijne genade; zo en kan de oorſpronk van ſijn bedryf, het beweeg-rad, 't welk hem ommedraait, het einde, dat hy bedoelt, en inzonderheid de natuur, en aart der zake, die hy behandelt, niet anders als betamelyk, en rechtmatig wezen, door de geheiligde reden worden beſtiert, en voornamelyk zyn gerigt tot eer van God, des naaſtens opbouw, en ſijn eigen nut.

En dit dryvoudig ſnoer, deze onafſcheidelyke pligten, en dit voortreffelyke einde; 't welk in wezentlykheid, in betamelykheid, en in waardigheid boven alle andere uitſteekt, gelyk het hoofd onder de leeden, het oog onder de zinnen, het goud onder de berg-ſtoffen, de diamant onder de eedele geſteenten, en de zonne onder de Planeten, verklaren wy mitzdezen de reden te zyn van de opſtellinge dezer Gezangen. En

Digitized by Google

En om van de laatſte te beginnen, ons eigen zelfs nut, en voordeel heeft niet weinig bygebragt tot het digten dezer Gezangen: want dat is ons geweeſt (dewyle wy dog niet al te lange op eene zake en kunnen ſtaan met de ſpelingen van onze gedagten, met het ſtar-oogen van ons verſtand, met het overleg van ons oordeel, met de werkinge van onze zinnen, en met de bezigheden onzer handen, zonder verſtompinge, en vermoeinge van dezelve) eene oeffeninge van uitſpanninge, wanneer wy moede waren door boek-oeffeningen te plegen, van onzen predikdienſt te bezorgen, en de gemeinte te bezoeken; of wel eindelyk, en inzonderheid, wanneer wy ons zelven neerſlagtigtig en ſwaarmoedig vonden door het gezigte, en den diepen indruk van Gods heilige, en hoge majeſteit, onze eigene onwaardigheid, en onbekwaamheid, de ſwaarwigtigheid van het Leeraar-ampt dat wy bekleeden, de zorge voor de Gemeinte, de geeſteloosheid van Gods Volk, het deerlyk verval der zeeden, en de kleine vrugt die wy zagen van onzen geringen, dog opregten ar-

Digitized by Google

heid in den wyngaard des Heeren: want dan hebben wy hier mede onze nedergebogene ziele wêer opgeregt, de bekommerniſſen verdreven, onze geeſten vervrolykt, ons lichaam verfriſcht, en onze luſt, en kragt vernieuwt tot hervattinge van onze vorige bezigheden.

Maar zyn wy ons zelven door de opſtellinge dezer gezangen tot verquikkinge, en trooſt geweeſt, niet minder hopen wy ook door hare uitgevinge te zullen wezen tot opbouw, en ſtigtinge van onze evennaaſten, die uit eenen bloede met ons zyn geſprooten, eene natuure met ons ommedragen, een en dezelve middelen der zaligheid met ons deelagtig zyn, eenen hemel met ons beſchouwen, eene aarde met ons betreeden, en een en dezelve beweegingen van druk, en ſmarte met ons onderworpen zyn, en die daarom ook een en dezelve geeſtverluſtiging door gezang met ons behoeven; en wel inſonderheid van Gods ware kinderen, die even dierbaar geloove met ons verkreegen hebben, dezelve liefde Gods in hare harten hebben uitgeſtort, door den zelven heiligen Geeſt worden geleid,

Digitized by Google

geleid, door dezelve genade worden gesterkt, en met ons leven in de gelovige verwagtinge van dezelve hemelsche erfenis; de regte heilige der hoge plaatze, de heerlyke der aarde, de steunzelen van land en volk, de juwelen van de wereld, en de glory van den hemel: en hoe zouden wy ook anders kunnen als tot verquikking tragten te wezen van de kostelyke kinderen Zions? die zo waardig zyn in de Goddelyke oogen, dat Hy haar ten goede van eeuwigheid al bezig is geweest in den raad des vredes, om harent wille in den beginne deze schoone wereld heeft geschapen, en die nog onderhoud, en blyft bestieren; in de volheid des tyds sijnen eeniggebooren Zoone tot harer verlossinge heeft gezonden; nog dagelycx om harent wille zo veel wonderen van sijn voorzienigheid en genade aan de wereld openbaart; en nog eens, om harent wille, nieuwe hemelen, en een nieuwe aarde maken zal, in de welke de geregtigheid woont: deze dierbare zielen te mogen stigten door onze gezangen, of haar daar door te mogen een bequame gelegentheid geven tot ver-

Digitized by Google

heerlykinge van God, tot oeffeningen van de gemeinſchap der heiligen, tot opklaringe van hare duiſternis, tot verheuginge in den geeſt, tot vertroofting e in haren druk, en om haar den moeyelyken weg door dit leven eenigzins gemakkelyker te maken, en konden wy dan ook voor ons niet anders aanzien als de bezigheid van een ſchuldigen plicht, van een vermakelyke offeninge, van een billyke betamelykheid, en zelver van een groote eer: en nooit heeft ook Gods volk meer van nooden gehad, dat onder haar klaag-liederen worden gezongen, dat de blydſchap des Heeren haar ſterkte is, en dat ſy onder malkanderen ſpreken met chriſtelyke gezangen, als in deze laatſte dagen, nu des Heeren Kerk ons doorgaans in de wereld voorkomt als een gevlugte vrouwe in de woeſtyne, met aſſche op haar hoofd, met tranen in hare oogen, met geklag in haren mond, met banden om haren hals, met het kruiſſe op hare ſchouderen, met ſtriemen op haren rugge, met een zak om hare lendenen, met een dood-ſteeke in hare beenderen, met een ſwaard in hare ziele,

en

Digitized by Google

en als een verſchrikkinge van rondſomme; en nu het hervormde Chriſtendom den uiterſten overlaſt van den Antichriſt verdraagt, en een gedurig voorwerp is van den bitteren haat, de ſmadelyke vervloekingen, de verderffelyke dreigementen de tirannige mishandelingen, de bloedige verdrukkingen, en doodelyke vervolgingen van Babel, en de godloze koningen die het met haar houden: Gods kinderen dan in deze benauwtheid der tyden tot trooſt, en verquikkinge iets te mogen toebrengen, het zy om haar te bereiden tot het kruis, of wel om haar daar onder te ſterken, of om haar het zelve te gemakkelyker te doen dragen, of wel eindelyk om haar te doen daar over heên zien op de zalige vreugden der eeuwigheid, die voor haar daar wis op volgen, is de uytgevinge dezer gezangen toegerigt; en alzo om onze naaſten, te gelyk met een uytſpanninge voor ons zelf, te ſtigten.

Dog ver de voornaamſte reden hier van is de bevorderinge van de eere Gods, het betamelykſte van alle dingen; als die de Heere zelf van eeuwigheid heeft beoogt, die

Digitized by Google

die sijn natuur, en wezen mede brengt, die sijne alovertreffende hoogheid gevoegelyk is, die sijne deugden, en daden waardig zyn, en die het einde is van al sijn schoone werken, waarom dat hyze heeft voortgebragt, nog onderhoud, bestiert, en waarom hyze wil hebben aangeschouwt van alle engelen, en menschen, en wel inzonderheid van sijne kinderen; dat volk, 't welk hy zig gevormt heeft, op dat het sijnen lof vertellen zoude; dat hy, door sijne voorzienigheid bewaard, en van den dag der benaauwdheid uithelpt, op dat het hem zou eeren; en dat Hy, door de verlossinge uit de duisterniſſe tot sijn wonderbaarlyk licht geroepen heeft, op dat het sijne deugden zoude verkondigen: en waarom heeft ook God het werk der scheppinge zo kragtig uitgevoert? waarom maakte hy dit groote heel-al uit enkel niet, deze schoone wereld uit een rouwe klomp, het heerlyke licht uit de swarte duisterniſſe, den cierlyken mensch uit een stuk aarde, en zo veel verscheidentheid van duizenderley levendige dieren uit een onbequame stoffe, als op dat wy dit met

een

Digitized by Google

een opmerkende beſchouwing gade ſlaande, met den pſalmiſt daar over zouden uitberſten; Hoe groot zyn uwe werken, ô Heere! Gy hebtze alle met wysheid gemaakt, het aardryk is vol van uwe goederen, Pſal. 104: 24. Dat meer is, waarom zoudenwe denken dat God door ſijne voorzienigheid het uur-werk der hemelen in order houd, het gelaat des aardryks jarelycx vernieuwt, het gras des velds bekleed, de raven onderhoud, de muſſchen gade ſlaat, de haairen ſijner kinderen telt, ja hare tranen in ſijne fleſſche legt, en alle dingen door ſijn onderhoudende voorzorg blyven doet als van het begin der ſcheppinge? dan om daar die eere af te trekken, dat Hy ſijnen troon in de hemelen beveſtigt heeft, en dat ſijn koninkryke over alles heerſcht. Pſal. 103: 19. Behalven dat, wat gedagten kunnen wy anders maken van de wonderen der Verloſſinge, waar door de Heere ſijnen eenig-geboren Zoon heeft in de wereld gezonden, een nederig vleeſch-, en dienſtknegtelyke geſtalte Hem doen aannemen, eenpynelyk lyden doen uitſtaan, een weergaloze ſmaad ver-

Digitized by Google

verdragen, en ſterven een vervloekte dood, om, als loſſer, en bloedvriend, als borg, en middelaar, en als zaligmaker, en hogepriester, een gezelſchap van arme zondaren, in haar zelven, en van naturen, zo ſtinkende als een kreng, zo vuil als een maandſtondig kleed, zo walgelyk als een meſthoop, ja zo ſwart als de helle, te verloſſen van het verderf, te rukken uit de klaauwen van den zatan, te kopen met ſijn bloed, te verzoenen met de God des hemels, en eindelyk ter heerlykheid te leiden? als om door deze verloſte des Heeren te worden groot gemaakt, en op dat ſy, diere gekogt zynde, God verheerlyken zouden in haar lichaam, en in haren geeſt, welke Godes zyn, 1 Cor. 6: 20. Wie kan wyders den rykdom van de goddelyke genade overleggen, waar door de Heere de ſijne ten goede voorkomt, haar kragtig trekt en 't harte neigt, maar ook met eenen zoetelyk overreed, en geneegen maakt, het willen, en het volbrengen in haar werkt, het wedergeboren deel door ſijnen heiligen Geeſt in haar verſterkt, met ſijn gemeinſchap in haar vergezelſchapt, met ſijne weldadigheid

heid haar agtervolgt, en eindelyk sijn genade in haar met syne glory kroont? die niet besluit, dat God dit alles werkt, op dat hem zoude dank gegeven worden voor sijne onuitsprekelyke genade-gave, 2 Cor. 9: 14, 15. Ja wie kan de zalige heerlykheid zig regt verbeelden, ten aansien van hare volkomentheid, dewyle daar zal zyn een kenniſſe zonder twyfeling, een liefde zonder verkouding, een heiligheid zonder besmetting, een vreede zonder beroering, een vreugde zonder inbreuk, een heerlykheid zonder verandering, en een zaligheid zonder einde, dewyle God daar alles zal zyn in allen? die daar door niet weggerukt word van verwondering, of brandende gemaakt van begeerte, of in onmagt zinkt door vergenoeginge, of verstomt door opgetogentheid, of op het kragtigste daar door overtuigt word, dat het is Gods betamelyken eisch, en sijnen pligt, dat hy daar over los barst in Davids welsprekende lof-taal? O hoe grootis uw goed, dat Gy weggeleit hebt voor de gene die U vreezen, dat Gy gewrogt hebt voor de gene die op U betrouwen, in de tegenwoordigheid der

Digitized by Google

der menſchen kinderen, Pſal. 31:20. En zeker heeft de Heere geen ander einde gehad met de werken der ſcheppinge, der voorzienigheid, der verloſſinge, der genade, en der heerlykheid, als ſijne glory? zo en meugen wy ook geen ander einde hebben in hare beſchouwing, ondervinding, of verwagting: en hoe is dit niet te meer noodzakelyk in deze laatſte dagen, nu daar zulken algemeenen verval, en groot gebrek is in deze aldernoodzakelykſte, en betamelykſte pligt der Godsverheerlykinge? dewyle veele meer werk gemaakt hebben om eere te geven aan den afgod van haar eigen zondig zelf, of aan een ſterflyk menſch, een armen aard-worm, een dwaze ryke, een geweld-dryvende godloze, een wyze na de wereld, en aan een nietig vleeſch, dat adem in ſijnen neuze draagt, en eerlange hooi zal worden, in plaats van aan die groote God, en aan den name ſijner heerlykheid, die verhoogt is boven alle lof en prys: Dewyle dan de bevorderinge van de eere Gods, het uiterſte van alle betamelykheden, en hoogſte einde van alle ſijne werken, en onze pligten, tegenwoordig

onder

Digitized by Google

onder de menſchen zo vervallen is, hebben wy ons niet willen ontrekken, van te bezoeken, of wy door deze gezangen dezelve eenigzins mogten kunnen verwakkeren; en daar toe ons van een vermenginge van allerley ſtof bedient, van lichamelyke en geeſtelijke zaken; rakende de Godsdienſt, of het beroep; in verſcheide tyden, plaatzen, en geleegentheden van voor, en tegenſpoed; van deugden, en pligten; en van ziels geſtalteniſſen, en andere voorvallen; of wy, indien niet over al, altyd, en allezins, ten minſten hier of daar, bywylen, en eenigzins bereiken mogten de bevorderinge van Gods eere, door de ſtigtingen van onzen naaſten, en uitſpanninge van ons eigen zelven.

En dit hebben wy liever verkoren door gezangen te doen, al wel door andere ſtigtelijke ſtoffe; niet alleen van wegen onze geneigtheid, ook van der jeugd af, tot maat-gezang en dicht: maar inzonderheid van wegen de ſchaarsheid der geeſtelyke gezangen te dezer tyd, in vergelykinge van wel andere God-geleerde ſchriften; het zy van uitgeleezene Predikatien, of van uit-

Digitized by Google

breidende verklaaringen over dit of dat boek of brief der heiliger Schrift, of wel van breede verhandelinge van deze of geene gewyde stoffe uit het zelve; in welker doorbladeringe men zig dikwils niet genoeg kan vermaken over de tydige gepastheid, de aardige zamenschakelinge, de nette welspreekentheid, de Schriftuurlijke uitdrukzelen, de ziel-roerende bewegelijkheid, de geleerde uitbreidingen, en den overvloed der stoffe uit goddelijke, kerkelyke, en weireldsche geschiedenissen, en alderhande oudheid, die daar in gevonden worden: maar wanneer wy meermaal met indruk lazen, hoe de Apostel der Heidenen sijnen eisch, dat het Woord van Christus rykelyk in ons moet woonen in alle wysheid, in eenen aassem by deze opwekkinge voegt, leert ende vermaant malkanderen met Psalmen, Lof-zangen, ende geestelyke Liedekens, zingende den Heere met aangenaamheid in uw herte, Col: 3,16. quam het ons voor, dat de Apostel daar ter plaatse vordert, dat de geestelyke gesangen in het byzonder, alzo rykelyk onder Gods volk zouden woonen, als het woord van Chri-

Digitized by Google

Christus in 't gemeen: nu dewijl de ondervindinge leert, dat de natuur en inhoud der schriften van de God-geleerde in onze dagen meest is, het zy van het bevestigen der goddelyke waarheden, of van het weder-leggen der dwaalgeesten, of van het verhandelen der verbonden, of van het verklaren der Profeten, of van het opheldere der schaduwen, of van het onderscheiden der tyden, of wel eindelyk van het uitmeeten der vryheid en andere voorregten van het nieuwe, boven het oude Testament; en die boeken zeer verre in getal en meenigte die van de geestelyke gezangen overtreffen, dewelke ten onzen tyde worden in het ligt gegeven, hebben wy liever verkoren, door de laatste te stigten: te meer dewijle in het gezang iets goddelycx, en hemelsch is, en dit de eeuwige bezigheid zal zyn van Gods zalige gunstgenoten hier namaals; als dewelke, zonder gebrek, zonder verhindege, en zonder vermoeying, met de Engelen en eerste Vorsten, met de Cherubynen en Serafynen, met de troonen en heerschappyen, en met andere hemelsche Overheeden en magten den Heere daar zullen groot

Digitized by Google

maken, sijnen naam te zamen verhogen, sijne deugden verkondigen, van sijne wegen zingen, zyne oordelen billyken, sijne gunstbewyzen pryzen, en al sijn werken roemen met het gezang Mozes, en des Lams, zeggende, groot en wonderlyk zyn uwe werken, Heere, gy almagtige God! regtvaardig, en waaragtig zyn uwe wegen, gy Koning der heiligen! wie en zoude u niet vreezen, Heere! ende uwen namen niet verheerlyken? want gy zyt alleen heilig: want alle volkeren zullen komen, ende voor u aanbidden; want uwe oordelen zijn openbaar geworden, Openb. 15: 3, 4. Indien dan nu de triomf-liederen, de Psalmen, de lof-zangen, en Hallelujus de eeuwige beezigheid, het toppunt der vermakinge, de welluft der verluftiging, en de bewyzen der hoogste vreugde wezen zullen van de volkeren, die zalig worden: wie kan 't vreemd vinden, ende en zal het niet betamelyk agten, die ooit een straaltje van die vreugd door het gelove zag, de minste eerstelingen daar van smaakte, en na den vollen oogst daar van verlangt, die bezigheid hier al aan te vangen, dewelke hy hier namaals hoopt eeuwiglyk te

Digitized by Google

te verrigten; en dat is de reden waarom dat onze ſtigt-ſtoffe liever de gedaante van Gezangen, als wel een ander kleed heeft aangedaan.

Wy gevenze ook den naam van geeſtelyke gezangen, dewyle d'inhoud en ſtoffe van dezelve niet lichamelyk, maar geeſtelyk is; van God, en ſijne werken; van verborgentheden des geloofs; van de ſtaten des Middelaars; van zommige gevallen der kinderen Gods; van eenige uitgelezene deugden en pligten; en, gelijk wy het noemen, over verſcheide Bibel-en andere Zedeſtoffe; en, alhoewel deze en gene lichamelijke zaken daar in voorkomen, zo is de maniere der behandeling, het eindelyk ogemerk, en het gebruik, 't welk daar van word gemaakt, dog egter geeſtelijk.

Sy beginnen met klaag-liederen, om dat het de natuur der verhandeling van de zaken Gods mede brengt; de benaauwtheid der tyden vereiſcht, die wy beleven; de betere voorbereidinge van het gemoed tot de andere heilige ſtoffe, die zy behelzen; en om alzo te gevoeglyker te eindigen met de uiterſten, van de dood, en zalige eeuwigheid, waar mede wy beſluiten.

Digitized by Google

Verdeelt zyn sy in tien deelen; dewyle de nature der stoffen dese onderscheidinge best toeliet: en yder dezer deelen, om malkanderen niet te ongelyk in getal te zijn, vervat niet minder als tien, en ook niet meer als twintig gezangen, en zyn alzo te zamen een getal van 150 stuks uitmakende,

Wy hebbenze niet, gelyk van zommige is geschied op ligte vooizen, om de ydele lieden niet te styven, de swakgelovige niet te ergeren, en om by de onkundige alle quade nadenkingen voor te komen; maar alle op wyzen van de Psalmen Davids gedigt, om de aangenaamheid van hare melody, de deftigheid van hare trant, de gemakkelykheid van hare aanleering, de algemeene bekentheid van wegen haar Kerk-gebruik, en om dat wy meinden, dat de geestelyke stoffe onzer gezangen beter over een komste had met de statigheid der Psalm-wyzen, als met de ligtvaardigheid der liederen van de weireldsche en vleeschelijke menschen: egter, om de gene, die het goede beminnen, en nogtans tot de vrolykheid der ligte vooizen genegen zyn, hier in te gemoet te komen, hebben wy agter deze gezangen een lyst gevoeg-

Digitized by Google

voegt van die Pſalm-wyzen, die ook op ligte vooizen gezongen kunnen worden: en aangaande de Pſalm-wyzen, waar van wy ons in deze gezangen hebben bedient, hebben wy zo veel mogelyk de zodanige verkoren, die wy meinden dat de meeſte gelykheid hadden met den inhond, de ſtoffe, en trant der zake, die wy wilden verhandelen.

Zie daar de reden, niet alleen van de opſtellinge en uitgevinge, maar ook van het hoofd van deze gezangen.

Nu verbeelden wy ons wel, dat de lieden van onze eeuw, waar in de wetenſchappen zo zyn vermenigtvuldigt, het verſtand van veele zo fijn, het oordeel zo geſleepen, het gehemelte zo lekker, de luſt zo dertel, en het meeſte gros der menſchen zo met voor-oordeel, met wat nieuws, of met een dravende digt-trant ingenomen is, doorgaans weinig ſmaak in onze gezangen vinden zullen: maar wy hebben het niet toegeleit, om daar mede alle te behagen, of om vele te vernoegen, of om de groote in te neemen, of om de ryke te verpligten, of om de gunſt der magtige te verwekken, of om de toejuichingen der wyze daar door weg

Digitized by Google

te dragen; maar alleen om de eenvoudige die den Heere vreezen, het goede deel verkooren hebben, en die haar den weg door dit tranendal daar mede zoeken gemakkelyk te maken, te stigten: en dit bereikende, verkrygen wy ons ogemerk, en worden mogelyk aangemoedigt, om de opstellinge van diergelyken digt-stoffe in het vervolg, tot Godes eere, onzes naastens opbouw, en onze eigene uitspanninge weêr onze bezigheid te maken.

Op

Digitized by Google

Op het uitgaan der Gezangen

van de Heer

D'ORVILLE.

Deed' yemand ooit meer dienſt aan 't menſchendom
Ter plaatſe deſer droeve vreemd'lingſchappen,
Als eene die het leerd met moed'ge ſtappen
In vreed' en blydſchap wandelen al-om?

Was ſulx wel ooit met meerder kragt te doen,
Als door de ziel te ſteunen in 't verlangen
Na 't eeuwig werk, te maaken tot Gezangen
't Geſette Gods, om ſoo met luſt te ſpoên

Op 't heilig pad dat ons ten leven leyd?
Ik meyne neen: en acht het wel te vatten
Dat 't beſte zy, (dog ſonder uit te ſpatten,)
De wereld meer beſongen als beſchreyt.

Zang paſt een ziel, (en niemant paſt'ſe meer,)
Die God bemint, 't zy dat 's haar gangen waſſche
In boter, of ook zwemm' in trane-plaſſe
Dien vreugd' op vreugd' belooft is in den Heer.

Zang was het werk van Koningen, hoe groot,
Van Davids, en van Salomons te leeren,
Van Chriſt'nen, van Apoſtelen des Heeren,
Van Eng'len ook; dien 't minſt, dien 't nooit verdroot,

Van Jeſus ſelfs, in lydens bange uur:
Gevolgt van menig bloed-getuyg in 't blaken
Van hunne lied', als 't eeuwig heil quam naken,
In kerkers, op ſchavotten, in het vuur.

Soo

Digitized by Google

Soo geeft God 's daags ſijn goedertierenheyd,
En 's nagts ſijn lied ſyn bidderen te hooren:
Beginſels van een vreugde, noyt te ſtooren,
Al voor 't begin des werelds voorbereyd.

Wat dank zijn wy niet ſchuldig aan dien Man
Die dus op winſte ſet ſijn's Heer's talenten
Van preken, ſpreken, digten; en de renten
Doet ryſen op het hoogſte dat hy kan!

Diens hert ſoo goede redenen opgeeft,
Diens penne vloeit van geeſtelijke dichten,
Die ſoekt op allerhande wys te ſtichten,
Dien niets meer luſt, dan dat hy Gode leeft!

Gy, groote God! verr' boven allen prys
En lof verheven! zegent dog de werken
Der handen uwes knechts, die voor uw' Kerke
Soo veel wil doen, als blykt aan dit bewys.

Verheugt zyn ziel, en laatſe dog al voort
Met ſmeer en vettigheid verſadigt werden:
Met vrolyke Gezangen wil hem gorden:
Uw' lof werd' uyt ſijn lippen ſteeds gehoort.

Leert ons dog alle ſingen door uw' Geeſt,
Uyt bronnen, die in 't eeuwig leven ſpringen,
Het nieuw geſang, dat niemant op kan ſingen,
Dan die van d'aarde zijn gekocht geweeſt.

CORNELIUS VAN AKEN,
Predikant te Delf.

Op

Digitized by Google

Op de geeſtelykè Gezangen

Van den Godſaligen, ſeer Geleerden, Hoogh ge-eerden

HEER,

WILLEM D'ORVILLE.

DE gulde Stad doet hier haar twaalf-tal poorten open,
En ons vermaaklijk op haar zagte zang-ſtraat loopen;
Met voor- en na bericht by tien berymde ſtukken,
Te zegg-en zingen op met innig ziels-verrukken;
Zoort-rijk in trant, en zaak, plicht, treur- en zegezangen;
Men ziet alhier geen harp meer aan de wilgen hangen,
Maar ſnaarig klinken op den toon van Davids Pſalmen,
Die groot en klein in tyd, in ſtof, en ſtaat uitgalmen;
Hier dringen ſy ſterk na Gods diepe Heiligdommen,
Zien 't koor-geſelſchap van ſijn Engelen, geklommen
In klaare zigtbaarheid langs Jacobs ladder-ſporten,
Door wonder opgeregt, en nooit ter neêr te ſtorten:
Dit heilig koor de voor-en ſy de na-zang maken,
En dus tot eenen toon van haar, en God geraken:
Wierd ons de tonge der twaaf Engelen gegeven,
Haaſt zoude men de vreugd der ſtrijd-Kerk boven ſtreeven:
Doet uw twaalf poorte-Stad flux op, en kinderkeelen,
Om daar het eeuwig lied, ſteeds nieuw, by u te queelen:
Laat, Heer! dit puik-gezang ons voort daar toe bereiden.
Ja zegg-en zingers zo na d'eeuwigheid geleiden;
Daar vreugd in volheid is bereid den zaal'gen kee-

Wil

Digitized by Google

Wilt daar *D'Orville* met uw Goud-ſtad eens bedeelen,
(Waar van ſijn Gods-leer, dicht, en ſtigt'lijk leven ſpreeken)
En laat ſijn gulde glans daar nimmermeer verbleeken.

Ut voto eventus reſpondeat favet & vovet
Collegæ ſuo plurimum honorando,

CAROLUS BOKELMAN,

Predikant te Vlaardingen.

Op

Digitized by Google

Op het uitgeven van de

GEESTELYKE GESANGEN,

door den Heer

WILLEM D'ORVILLE, &c.

WAs ooit myn ziel beluſt, of door een drift genoopt
Om met bedagtzaamheid gedigten op te zingen,
Die d'aders van myn hert in vreugde dêen ontſpringen?
't Zyn deze, die gevloeid zyn uit een pen, gedoopt

In hemel-inkt, en 't ſap van Jeſus milde Geeſt:
Gezangen! die ons heeft *D'Orville's* pen geſchreven
Met een bedaard gemoed, door yver aangedreven:
Gezangen! opgevuld van merg, van pit, en keeſt:

Gezangen! daar het al op 't keurigſt is bedogt,
Wyz, order, zaak, en ſtof; daar niets valt te bedillen,
Ja *Momus* zelver zou ſijn tyd onnodig ſpillen,
Wanneer hy hier ook ſtof tot ſpotternyen zogt.

Met opzet zyn hier uit dit waardig boek geweerd
Al 't ligt en dert'le ſlag van vooizen om te zingen,
Waar aan het zwak gemoed van teere zuigelingen
Zig immer ſtooten mogt, niets is hier dat haar deert.

Waar vind gy netter ſtyl, zo duidelyk, beſchaafd?
Waar netter order van de zaken t'zaam te binden?
Waar zult gy, met een woord, nog zulk een digter vinden?
Zoo klaar, en die met een op hooger toonen draaft?

En wat de ſtof belangt, wat is hier niet een ſchat,
En grooten overvloed van allerhande zaaken,
Waar in een rein gemoed zig eerlyk kan vermaaken,
Als in een bundelken te zamen opgevat?

I. Zoo

Digitized by Google

I. Zoo gy, myn ziel, dan wilt, gelyk 't een zondaar paſt,
Diep verootmoedigt zyn, en uwen ſtaat beſchouwen,
De bron en rotzſteen zien, daar gy zyt uitgehouwen,
En wat een wrange vrugt dat aan de zonden waſt?

Zie hier wat ruime ſtof werd u ter hand geſteld:
't Zy dat gy Adams val eens innig wilt bezeffen,
En hoe veel zwarighêen ons menſchen hierom treffen
Die uit ons eerſte ſtaat zo plotz zyn nêergeveld.

't Zy gy d'argliſtigheid van 's menſchen hart, 't verval
Der zeden, of ook wel 't verkouden van de liefde,
Als Iſr'els hardheid wilt, tot datz' u 't hart door-
griefde,
Beſchouwen grondig; Wilt gy, in dit tranen-dal,

Beweenen 't bitter quaad, waar onder 't aardryk zugt,
En zien de boosheid in van d'alderlaatſte tyden,
De geeſteloosheid, en wat Godes volk moet lyden,
Als haar vervolging der tyrannen maakt bedugt?

Of zo gy d'ydelheid, waar op de wereld praald,
Of's menſchen ſterflykheid naaukeurig wilt beöogen,
En hoe ons levens-tyd zeer ras is weg-gevloogen?
Dit alles word u hier na 't leven afgemaald.

II. Dog 't paſt geen Chriſten ziel om altyd in het ſtof
Ter aarden neêrgebukt, met naar' en treur'ge pſalmen
Op droeve toonen ſteeds deez zaaken uit te galmen,
Dien God geſchapen heeft tot ſyner eer en lof.

Zie daarom hier ook ſtof, om al dat groote werk
Van God, uw Maker, op het herelykſt te loven,
De ſterren, maan, en zon, en al wat noch daar boven
Bevat is in den kring van 's hemels wyde perk

Ge-

Digitized by Google

Geſchapen heeft, als ook al wat op d'aarde krielt:
En wat in zee zig roert, dat heeft van Hem ſijn weſen,
Die nog door 't albeſtier van ſijnen wil, te vreezen,
Dit alles onderhoud, regeerd, en ook bezielt.

Maar boven al, zo gy den grooten Middelaar
Van 't nieuw genaê-verbond ſijn namen, ampten, ſtaten,
En hoe Gods eigen Zoon den Hemel heeft verlaten,
Hier ook begroeten wilt met 's Hemels Eng'len ſchaar,

Om ſijnen lof en prys, ſijn eer en Majeſteit
Te melden, die hier quam, op dat hy door ſijn lyden
In ſijne heerlijkheid zou ingaan, en zo ryden
Voorſpoediglik in 't hart door ſijn zagmoedigheid.

Die daar als Koning zit aan 's Vaders regterhand,
Van waar hy komen zal om levenden en dooden
Te dagen voor ſijn ſtoel, die ſijne ſchapen nooden
Zal tot ſijn eer en vreugd, maar doemen ook ter ſchand

De bokken al te zaam, die na ſijn Harders-ſtem
En Euangely-taal voormaals niet wilden hooren,
Die Hy verſtooten zal, en al ſijn uitverkooren
In vreugd doen heenen gaan, dan krygt ſijn Woord eerſt klem.

Wilt Gy ter eeren ook van God de Heil'ge Geeſt
Een lofzang heffen op? hier ſult gy voorgang vinden,
Om Hem met lofgezang te roemen, die kan binden
Gods volk tot een in liefd, na ſijne waarheids leeſt.

Die aan een zondig volk, een volk dat blind en doof,
Dat dwalend is van hart, vergevinge van zonden
Hier en hier na het eeuwig leven laat verkonden:
Zoo werd in 't kort vertoond den inhoud van 't geloof.

III.

Digitized by Google

III. Zyt gy beluft, mijn ziel! om uwen God en Heer,
Des morgens, 's middags, of des avonds te doen horen
Uw ſtem, of in de nagten zelfs uw ruſt te ſtooren,
Om Hem met bly gezang te geven lof en eer:

Of zoo u 't nieuwe jaar weêr nieuwe ſtoffe geeft,
Om uwen God voor al 't genoote goed te loven,
Zoo gy begeerig zijt in 's Heeren Tempel hoven
Te gaan, daar Godes volk in ſyn gemeinſchap leeft,

Dat met ſijn goedheid in de vroegen morgenſtond
Gy moogt verzadigt zijn, en nog een Sabbat-zegen
Van u door ſijn genaad des avonds zy verkregen,
Dat gy hem roemen mogt daar voor met hart, en mond?

Dit werd u hier vertoond, ook hoe gy yder tyd
Van 't jaar behoort, met ernſt aandagtelik te letten
Wat palen der natuur Gods magt heeft willen zetten
Van Lente, Zomer, Herfſt, en Winter, die fel byt.

IV. Nadien ook God ſijn Woord, waar in het heil-verbond
En al den rijkdom van ſijn dierbare genaden
Die 't harte van Gods volk is magtig te verzaden,
En al wat in Gods raad nog meer geſchreeven ſtond,

Zoo overvloedig ſchenkt, en daar uit openbaart
Hoe twee in geeſt zijn een, ja hoe dat Chriſtus leden
In waar geloove, liefde, en in geregtigheden
Met Hem zijn ondertrouwt, vereenigt, en gepaard;

Des werd hier ook getoont door 't zegel van den Doop,
Als ook door 't Avontmaal, als wy het brood ontfangen
Hoe wy het al van Hem, en uyt ſijn hand erlangen:
Maar op dat deze ſaak niet los, en als ter loop,

Ge-

Digitized by Google

Geſchieden mogt, zo leer hier hoe g'u ſelven moet
Bereiden, als een diſgenoot, om zoo te nad'ren
Ter plaats daar door 't geloof flucx d'Arenden ver-
gad'ren.
Tot het gedoode vleeſch, en uitgeſtorte bloed

Van Gods gekruiſte zoon. En laat uw ſwak geloof,
Nog geenderhande zaak u in deez plicht verbind'ren,
Indien gy van 't geſlagt zyt van Gods lieve kind'ren,
Maar zyt aan alle die verzoekingen vry doof.

En als gy dan ter deeg en van na by ook ſmaakt.
Hoe zoet, hoe goed, en ook hoe lieflijk zy de Heere,
Zoo wilt u wederom geheellijk tot Hem keere,
Tot u het harte weêr in reyne liefde blaakt.

En werd het u vergund dat gy moogt in der daad,
Vertroofting van God uyt volle borſten zuigen?
Laat dan uw hart, uw tong, en wandel zijn getuigen,
Dat God u aan den diſch met goederen verzaat.

En of u God zoo niet in vollen overvloed,
De goed'ren des verbonds zeer ryk'lijk liet genieten,
't En moet u daarom niet, mijn lieve ziel! verdrieten,
Als Hy u door 't geloof Hem maar aankleven doet;

V. Dat koſtelijk geloof dat u, mijn ziel! doet zien,
Hoe dat uw Heiland hier op 't aardrijk is ontfangen,
En hoe ſijn wandel was tot Hy is opgehangen
Aan het vervloekte hout ten ſpot van al de liên.

Hier kond gy in den Geeſt, mijn ziel! ook opgeleid,
Tot Heyl, tot trooſt, tot vreugd, de laatſte taal en
Woorden,
Die ſijne ſchaar uit ſijn half doode lippen hoorde
Betragten met gezang, ſtil zijnd' in eenſaamheid.

Digitized by Google

En merken hoe daar op de Heiland geeft den Geeſt,
En ſmaakt den dood voor u, dat hy u zoude geven
Genade, leven, Geeſt. Ja Hy is daar beneven
Gedompeld onder d'aard, als had Hy nooit geweeſt.

Maar neen! de Middelaar die voor de zonden ſturf
Moſt opſtaan van den dood, en ook ten Hemel varen,
En ons door 't zitten tot Gods regterhand verklaren
Dat hy den ſijnen hier een Koninkrijk verwurf.

VI. Wilt gy ook wederom aan uwen kindſchen ſtaat,
Aan uwe teere jeugd en jong'lingſchap gedenken,
Of doen uw Maker u meer jaren wilde ſchenken,
Tot gy volwaſſen waart? dit boek dan open ſlaat:

Daar ſullen zien die niet en zijn getrouwd haar pligt,
Wat kuyſche vryers paſt, wat d'ongehuwde maagden,
Tot d'eenzaamheid gezint, op darſe God behaagden,
Te doen ſtaat. Wild gy ook u in een bruylofts digt

Vermaken, zoo wanneer als door een echte trouw
Twee eens geſind te ſaam haar onderling verbinden,
Die ſullen hier dan ook haar plichten yder vinden,
En wat haar ſtaat te doen, zoo wel de man als vrouw.

En die in weduwſchap en van haar Egtgenoot
Beroofd is door de dood, zoo datſe droevig treuren
Moet in haar eenſaamheid, zoo 't haar maar mag gebeuren,
Gods deel te zijn, dan is ſy van geen man ontbloot.

Komt gy tot ouderdom, met weedom opgevuld,
Of is uw lichaam ſwak door ſiekten of door pynen,
Zo dat de rampen u plots t'overvallen ſchynen,
Gy vind dan hier ook hoe gy u gedragen ſult.

Zoo

Digitized by Google

VII. Zoo Gy in d'eenſaamheid en 't binnenſt Kabinet
U van uw huis bevind, zoo gy daar lof wilt zingen
Ter eeren van uw God den Schepper aller dingen,
In vryheid en niet wilt, dat daar een menſch op let:

Of wilt gy op de reis, in 't Veld of in den Hof,
Te water, of te Land, ook uwen Geeſt vermaaken
In 't aangenaam verſchiet van veler hande zaaken?
Zie hier al wederom een overvloed van ſtoff.

Zoo gy voorſpoedig zijt, met zegen opgevuld,
En dat u niet en deert, leer hier hoe u te dragen
En hoe in tegenſpoed, 't hart kragtig t'onderſchragen,
Door vaſte hoop, en met een yſer taai geduld.

Vind gy den Hemel klaar, het weder zagt en goed?
Dat maakt het harte bly: dog zo de donder-ſlagen,
Den fellen blixem en het onweêr 't hart vertzagen
Doen? leer hier ook hoe gy u dan gedragen moet.

Is 't dat het aardrijk ſplyt, en 't land is dorr' en ſchraal,
Of 't regen weer te veld het alles weg doet glyden;
Volgt daar dan honger op, of peſt, of diere tyden,
Of word het al vernield door 't woedende Oorlogs ſtaal?

Al wederom ſiet gy hier wat een Chriſten paſt
In nooden, en gevaar, in ſtormen en in baren,
Om dan in God uw Heer, den Heere der Heyrſcharen
Nog wel gemoed te zijn; dat werd u hier belaſt.

VIII. Maar wilt gy boven al zijn opgewekt tot vreugd,
Hebt gy, myn ziele! luſt tot ſulk een vrolijk harte,
Dat altyd maaltyd houd, bevryd van bange ſmarte?
Dien ſtaat verkrijgt gy door betragting van de deugd.

* * * Soekt

Digitized by Google

Soekt gy een lijdsman hier? D'ORVILLÉ gaat u voor,
En toond hoe dat gy moet uw God en Maker kennen,
Op Hem vertrouwen door 't geloof, en aan hem wennen
Door liefde, hope, vreez: Ey volg hem op dat spoor.

Vermaak u ook, mijn ziel, in selfs verlooch'nings staat:
Ban scheptels lieffd' van 't hart, wil bly uw' kruis weg dragen
Den Heiland agter na, toon zoo uw welbehagen
Om 't zaam te volgen, waar 't ook met u heenen gaat.

Ja oeffen u voor al, en leer hoe u wen wil
Te buigen onder God, wil dankbaar, blyde wezen,
En steeds vernoegd, hier van is groote vrugt te lezen
Zyt lydsaam, voorts getrooft, en houd u altijd stil.

Misbruik uw vryheit nooit ten oorsaak voor het vleesch:
Wees werksaam immermeer en vrugtbaar in het goede:
Bewaak uw hart, voor al zijt steeds wel op u hoede,
En geef uw slaaprigheid dog nooit den vollen eisch.

IX. En nademaal gy hier beneden zon en maan
Ook onderworpen zijt zeer veelerhande staten,
Dan eens van God getrooft, dan weer van Hem verlaten,
Leer hier hoe gy ook dan vast in 't geloof moet staan,

En uitzien na den Heer, moet gy in dezen staat
Nog stryden met uw vleesch, en worst'len met de zonden,
Zijt gy als nog ook aan den ouden mensch gebonden?
Stry dapper, dog alleen u op den Heer verlaat.

Is 't dat gy word verrukt en van uw vleesch verrast?
Blyf nimmer als een slaaf dan in de zonden leggen;

Maar

Digitized by Google

Maar ſtaa kloekmoedig op, wil haar den dienſt ontſeggen:
Niet dat een ſondaar meer als ware boete paſt.

Zo gy, mijn ziel! u in een goede toeſtand vind?
Kleef trouw aan God den Heer, wil altyd by Hem blyven.
Verlang met al uw hart na Jeſus, en wil ſchryven
Met uwe hand, dat gy zyt 's Heeren eigen kind.

Verlang met al uw hart derhalven na die tyd,
Dat gy tot Heerlijkheid ſult werden opgenomen:
Wenſcht met de zielbruid dat uw heiland dog mag komen
Op dat gy ſteeds met Hem verheugd zijt en verblyd.

X. Edog zoo lang gy hier nog in den vleeſche leeft:
En dat gy in 't verſchiet van geeſtelijke dingen
Uw doffe en logge geeſt vermaken wilt met zingen,
Zie hoe deez Digter u daar ook weer ſtof toe geeft.

't Zy dat gy 's menſchen heil, of Chriſtus Herderampt
Beſchouwen wilt, of zien hoe Petrus 't Pinxter-wonder
Verdeedigt met ſijn ſtem, die hy gelijk een donder
Verheft, en als een held voor Jeſus eere kampt.

Soo gy om boete zugt, of 't zy ook dat gy om
Uw heiligmaking wenſcht, en met een ſterk verlangen
Na 's Hemels heerlijkheyd en vreugde zijt bevangen,
Of om bekeering bid van 't Jood of Heidendom.

Zoo gy den vrede wenſcht, en grootelyks bemind
Den voorſpoed, en dat God ons toevoegd vrugtbare tyden,
Om daar door't harte van ons menſchen te verblyden,
Of zijt gy tot het Land en d'eenzaamheid gezind?

Digitized by Google

Hier vind gy, o myn ziel! ook ſtoffe na uw hert,
Om eenſaam in een plaatz van ſtille wandelingen
Ook uwen ſchepper lof en Pſalmen op te zingen,
Ja dat een Heil fontein u hier geopend werd.

Zoo gy van 't land dan ook uw oogen 't Zeewaarts keert,
En ziet de Viſſchers af en aan ten haring varen,
En hoe d'onſtuyme zee, moet op Gods wil bedaren
Dit alles u Gods magt, en groote wysheid leert.

Zijn 't tyden dat gy u moet ſchikken tot 't gebed
Ter boete voor de zond, op vaſt en bede dagen,
Of om in 't tegendeel een offer-lof te dragen
Tot dankbaarheid aan God na d'Euangely-wet,

Zoo u den boozen quelt, valt u de wereld aan
Verlokt u 't zondig vleeſch, moet gy ten bloede ſtryden,
En wil uw Heere ſelfs, dat gy voor hem zult lyden?
Leer hoe gy in geloof deez al moet wederſtaan.

Bezeft gy eindelijk hoe 't monſter van de dood
Uw lieffte vrinden velt, zo dat gy die moet derven?
Gedenk, mijn ziele dan uw lichaam zal ook ſterven,
En d'aarde zal het eens ontfangen in haar ſchoot.

Maar trooſt u, o mijn ziel! om dat wanneer gy ſcheid
Als 't lichaam ſterft, gy dan zult zijn ontbonden,
De laatſte vyand, ook de dood word eens verſlonden,
En wagt daar op, getrooſt, de zalige Eeuwigheid.

D'OR-

Digitized by Google

D'ORVILLE toont dit al hier in dit kleine boek;
In deze liederen en hemelsche gezangen,
Waar na mijn ziel-merg is met sterke lust bevangen,
En waarom dat ik ook die dagelijks doorloek.

Hier vind mijn ziele troost, hier vindze zoete ruft,
Daarom verkies ik die met hart, met lust, en zinnen,
En laat een yder vryheid om ook 't zyn' te minnen
Want ware liefde wil geen wet, maar 't geen haar lust.

HENRICUS NAHUYS,

Predikant te Delfshaven.

KAT-

Digitized by Google

KATWYKSE WEERGALM

over de

Seer Godvrugtige en Soetvloeyende Gesangen,

van den

Eerwaardigen, seer Godvresenden en Geleerden

HEERE

WILLEM *D'ORVILLE,

getrouw Dienaar van J. KRISTUS in de † aaloude Stad VLAARDINGEN.

DIVINO PERCITUS OESTRO!

'k Vlogt onlangs geurige breinlaurieren
Voor HONERTS wys en schrander hoofd,
Gewoon de Preekstoel hoog te cieren,
Ten BRIEL, van so'n Ligt nu beroovd,
Ik prees sijn schrandre Boekpapieren,
Van welk ons meerder nog beloovd.

Dog kort daar aan hoe dween den donker,
Als men daar BURMANS Dienst verkoor,
Wat Son brak door met hel geslonker,
Doen men weer von, dat men verloor,
Men at daar Manna, en men dronk'er,
Men sag Gods wysheid door en door.

Doen

*GOUDSTAD

† FLARDINGA olim harum Regionum Metropolis & Marchionatus. JAN. DOUSA Annal. Lib. VI. FLERDLING fere scribitur in Diplomatibus antiquis LAMBERTO SCAFNABURGENSI ad Annum 1047. RINESBURCH & FLEERDINGEN Urbes Munitissimæ BOXHORNY Theat. pag. 349. & cap. 1: pag. 10. 15.
Olim PHLADIRTINGA pro tota Hollandia. MATTHAEUS de Nobilitate Lib. 1: cap. 12, 14. Olim urbs inclyta, portu illustris Ibid. cap. 15.

Digitized by Google

Doen hoorde ook over Maas Gezangen,
Op 't BRIELSE Hoofd aan d'overkant,
Een ſchelle Siren, met verlangen,
Wie daar aan 't vaſte aalonde land,
Met hoge toon, en ſwier van gangen
Sijn ſtem verhiev aan 't ſtille ſtrand.

In taal van Grieken nog Latynen,
Geen logenwerk van beuſel goon,
't Welk in of buyten de Gordynen
Geſchied van Venus of haar Soon,
Geen Heldendaden, die meer ſchynen,
Na ſok of leers opheft den toon,

Daar was een hoger ſtof verkoren,
Uit bronnen van 't ontfeilbaar Woord,
Op keür van voorvallen geboren,
Na dat de Sangluſt wierd bekoord,
De Rol van agter en van voren,
Was over al hier nageſpoord.

Hoe geſchakeerd zyn al de bladen,
Wat ſchoner bloemkrans en gekrol!
Hoe kan de Sanger hier ſich baden,
De beken ſijn 'er hoog en vol,
t'Is al vol op hier tot verſaden,
Hoe ſpeeld verandering hier de rol!

WEL HEM, die 't tal der tuſſen-uren
Soo net en treffelyk verdeeld,
Die *Goud* uit alles weet te puren,
En doet wat frais, ſelvs als hy ſpeeld,
Een werk dat Jaren ſal verduren,
En VLAARDINGS gulde mond verbeeld.

So

Digitized by Google

So ſtigtmen GOUDE Steên en Kerken,
Door Leeraars niet van hout, maar GOUD,
Men voerd, met Serafynſe vlerken,
Ons ſoo ter ſtee daar men niet ſchoud,
Als GOUD geſteent, en Perelwerken,
Daar de Drie-eenheid Hov in houd.

Ah! had ik GOUDE inkt en veder,
En GOUDE Letteren, GOUDE trant,
'k Song GOUDSTADS Digt cieraden breder,
Sijn GOUDE ſchakelen en verband,
Sijn lof verdiend geen tekening weder
Als van een GOUDE pen en hand.

חלקו והרת

ADRIANUS PARS.

KATWYK aan de doorlugte Rynſtroom. 29: Oogſtmaand. cIↃ. IↃc. XCVIII.

Aan

Digitized by Google

Aan de Wereldſche

DICHTERS EN DICHTLESERS,

op het

Geeſtelijk Dichtwerk

Van den Eerwaardigen en zeer Geleerden

HEERE

WILLEM D'ORVILLE,

Predikant te Vlaardingen.

Procul hinc procul eſte profani.

Gy die uit Griekſche en Roomſche ſchriften,
Het puik der Dichtkonſt weet te ziften,
En, dikwils ook aan ſchryfluſt vaſt,
Zoekt p arlen uit die zee te viſſen,
Schoon 't u niet ſelden komt te miſſen,
En gy u meenigmaal vertaſt.

Zegt my, wanneer die leugenwonderen
Zoo ſtout zoo ſterk in d'ooren donderen
Wat baat dat fabelwerk een ziel,
Waar op geen luſt om beuzellingen,
Of aardſche vaarzen op te zingen,
Geen ſmaak in ydelheid ooit viel?

't Zyn bekers met venyn beſtreken,
't Zyn Sodoms appels, vol quaê ſteeken,
Die d'onbezonne harten met
Een doodlijk zwijmelſap bevangen;
En och dus blyven w'er aan hangen,
Als aan een ſtrik voor ons gezet.

O dwaas,

Digitized by Google

O dwaasheid, nimmer te verschoonen,
In die zig willen Christensch toonen!
Of past het ons nog dom en blind
In 't peuin van 't heidendom te wroeten,
En als iets Godd'lyks te begroeten,
Al wat men in d'aloudheid vind?

Neen, zoo niet. Wilt gy wyzer wezen,
Kiest beter stoffen, dan voor dezen
De tijd der duisternissen gaf.
Leert als een Christen niets te dichten,
Dan dat uw evenmensch kan stichten;
Zoo houd gy koren, sonder kaf.

D'Orville, in leer en reden kragtig,
En Paulus gulde les gedachtig,
Bestond dit heilpad in te treên;
Het geestlijk dichtpad, nooit onveilig,
Daar alles toegaat kuys, en Heilig,
En geen onheilige ooit verscheen.

Lust hem zyn hart eens uit te klagen
(Daar is dog klaagstoff' alle dagen)
Men hoort hem, als den harpenaar,
Des menschen nietigheid betreuren:
Klaagzieke harten konnen keuren
Wat haar behaagt; 't zy licht. of zwaar.

Maar als hy zijn belydenisse
Verklaart in zuiveren gewisse,
Dan streeft hy 't sterflot ver voor uit,
En, hopende op een eeuwig leven,
't Welk God hem uit genaê zal geven,
Voelt reeds het Goddelijk besluit.

Dan stygt zijn ziel van d'aard na boven,
En ryk van stof om God te loven.
Juicht hy op yder dag en stond

Dan

Digitized by Google

In 't heil van 't woord, dat hem de regels
Geeft van 't welleven, en de zegels
Van 't nieuw en geestelijk verbond.

Zijn Christus wil hy niet begeven,
Want die gaf door zijn dood hem 't leven,
En ging hem voor na 't Vaderland
Der heilige; daar hy gezeten,
Van tijd nog eeuwigheid gemeten,
Regt spreekt aan 's Vaders regterhand.

Nu past de Prediker zijn snaren
Op Davids toonen, naar de jaren
Van jong en oud; naar plaats en tyd:
In voor en tegenspoed, in lommer,
In storm en onweêr, noot en kommer,
In krygh of vreê, die 't land verblyd.

Hoe lokken my zyn deugden-zangen,
Hoe hoore ik hem met ziels verlangen
Hem zelfs en and'ren in gedicht
(Als waar zyn tong van vyer ontsteken)
Van 't wond're Pinxterwonder preken!
Daar 't altemaal vermaakt en sticht.

Is 't waar? en moet ik dus begrypen
Wat taal D'Orvilles brein kon slypen?
Ja! Kanaäns gewyde spraak;
Die hem nooit schooner komt te voren,
Als uit des Bibels vollen horen,
Die God sprak voor zijn eigen zaak.

Dicht lievende zoo u geen zaken,
Maar woorden-cierselen, best vermaken,
Vergeefs doorbladert gy deez blaên.
Maar zoekt gy lessen, naar de leering
Des Christendoms tot uw bekeering;
Treed toe, gy kunt uw ziel verzaên.

P. RABUS.

Digitized by Google

Op de

GEESTELYKE GEZANGEN

van den

Eerwaarden, Godzaligen Heer,

WILLEM D'ORVILLE.

Wanneer een kundig brein bekend door fierlyk dig-
ten,
Zig t'zaam' pryswaardig maakt door keur van zang
en ſtof;
En zijne ſnaaren rigt, zo wel om 't hart te ſtichten,
Als 't oor te ſtreelen, zo verdient het dubble lof.

Wie pryſt dan niet deez' blaân, vol heilge lekkerny?
Waar door D'Orville wil gewyde zielen raaken,
En, of hy lieflyk kweelt, en looft zijn Schepper bly;
Of droeve toonen ſlaat, 't dichtlievend oor vermaaken.

Dus ſtelt zijn groote geeſt hem onder Febus zoonen:
De ſtof verheft hem tot der Kriſt'nen roem en praal.
Elk wil zyn arbeid dan met lees-en zangluſt loonen,
En pryzen beid', zyn toon, en heilge Bybeltaal.

F. van Bochoven.

Op

Op de niet min soete,

ALS

GODDELYKE GESANGEN

van d'Heer

WILLEM D'ORVILLE

Getrouwe Bedienaar van Christus Kerke te Vlaardingen.

ARion Lesbisch krooft met regt sijn lier doet swygen:
De Tracische Orfeus, die den afgrond self deed hygen,
Legt sijne schorre veêl voor dese zangen neêr;
Terwyl deês stof en maat, met vry een beter veêr
Geschreven, volgt het spoor der Koninklyke toonen,
Die Jessees soone zong: deez gaat sijn lier beloonen
Met keurig Hemel-stof; geen heylig hier vermengt
Met dert'le minne-taal, die 't jeugdig herte sengt.
Hier hoort men anders niet als Serafynsche zangen:
Men siet de digtenself, met Gods-vrugt als omhangen,
Verrukken door haar kragt de ziel steeds Hemelwaart
En 't hert door vroomer zugt, met liefde Gods gepaart.
Want so oyt iemant heeft door nut met soet te saam
Het wit geraakt, gewis, dees Digter voegt de naam.

G. van PASS.

Op

Digitized by Google

Op het uitgaan der Gezangen

van de Heer

D'ORVILLE.

Daar eer, of voordeel, ver de meeste, port tot digten,
Heeft deze waarde Man ten inzigt maar te stichten:
Leez, en behaag u dan in 't donderende draven,
En in den hogen trant van der Poëten gaven;
Dog weet, dat sy voor 't meest maar woorden-pronk uitmaken.
Daar hier, in zagten rym, is overvloed van zaken.

N. N.

IN-

Digitized by Google

INHOUD,

der tien deelen van deſe

GEESTELYKE GESANGEN.

1ſte DEEL.

Klaag-Liederen, over verſcheide gevallen, van algemeene, en byſondere Elende

1. Over Adams val. Pſalm. 49. blad. 3
2. De Elende van het menſchelijk geſlagt. 51. 5
3. De bedrieglijkheid van 's menſchen harte. 12. 7
4. 't Verval der zeeden. de 10 Geboden. 8
5. De Verkoudinge der liefde. 74. 10
6. De Verſtoktheid der Joden. 81. 11
7. De Boosheid der laatſte Tyden. 12. 13
8. De Geeſteloosheid van Gods Volk. 42. 14
9. De Elende der Kerke Gods. 79. 16
10. De Vervolgingen der Tyrannen. 35. 18
11. De weireldſche Ydelheden. 49. 20
12. 's Menſchen Sterffelykheid. 90 22

2de DEEL,

Geeſtelyke Gezangen, over de 12 Artykelen des Geloofs, en zommiger uitbreidinge

1. Over den 1ſten Artykel; Ik geloof in God den Vader den Almagtigen Schepper des Hemels ende der Aarden. Stem, Pſalm. 104. 27

*** Over

Digitized by Google

INHOUD.

1. Over de Voorzienigheid, als een gevolg der Scheppinge 8. 29
3. Over den 1den Artykel, en wel eerst over de Name Jesus. 116. 31
4. Over de Name Christus. 45. 33
5. Over Gods Eengeborenen Zoone. 45. 35
6. Over de woorden, onzen Heere. 9. 37
7. 3den Artykel, Die ontfangen is van den H. Geest, Geboren uit de Maget Maria. 45. 39
8. 4den Artykel, en wel eerst, over de woorden, Die geleden heeft onder Pontius Pilatus. 116. 40
9. Over de woorden is gekruist, gestorven, en begraven. 116. 42
10. Over de woorden, Nedergedaalt ter Hellen. 130. 44
11. 5den Artykel ten derden dage wederom opgestaan van den dooden. 16. 46
12. 6den en wel eerst, over de woorden, Opgevaren ten Hemel. 68. 49
13. Over het tweede gedeelte van desen Artykel, zittende ter Regterhand Gods, des Almagtigen Vaders. 110. 51
14. 7den Van waar hy komen zal, om te oordelen de levende, ende de doode. 50. 53
15. 8sten Ik geloove in den H. Geest. 143. 55
16. 9den en wel eerst, over de woorden, Ik

Digitized by Google

Ik geloove een heilige, algemeine Christelyke Kerke. 89. 57
17. Over de Gemeinschap der Heiligen. 84. 59
18. Over den 10den Artykel, Vergevinge der zonden. 25. 61
19. 11den Wederopstandinge des Vleesches. 16. 63
20. 12den Ende een eeuwig leven. 73. 66

3de DEEL.

Geestelyke Gezangen, in opzigt van verscheide tyden des daags, des openbaren Godsdienst, ende des Jaars.

1. Morgen lied. Stem. Ps. 118. of de 10 Geb. 71
2. Voor den Eeten. 9. 73
3. Na den Eeten. 33. 75
4. In den Namiddag. 81. 77
5. In den Avondstond. 12. 79
6. Des Nagts. 65. 81
7. Op Nieuwjaar. 105. 83
8. Ter voorbereidinge tegen den Rustdag. 43. 85
9. Op den Rustdag Morgen. 92. 87
10. Op den Rustdag Avond. 92. 89
11. Ten tyde van het Voorjaar. 105. 90
12. Mey Lied. 65. 93
13. Over de Pinxter tyd. 87. 96
14. In den Zomer. 81. 98
15. In den Oogst. 129. 100
16. In den Herfst. 116. 102
17. In den Winter. 104. 103

Digitized by Google

INHOUD.

4de DEEL.

Geestelyke Gezangen, over Gods H. Woord, ende desselfs Zegelen, met haren aankleef.

1. Over Gods H. Woord. Stem Psalm. 116. 107
2. het geestelyk Huwelyk. 116. 109
3. den H. Doop. 51. 110
4. Zelfs onderzoek, tegen de Gemeinschap van des Heeren H. Avondmaal. 30. of 139. 112
5. Ziels-worstelingen van een swakke Disgenoot. 30. of 139. 114
6. Ter Voorbereidinge, tot de gemeinschap van des Heeren H. Avondmaal. 32. 116
7. Inwendig en stil hartelied onder de gemeinschap des H. Avontmaals. 23. 118
8. Ter dankzegginge na de gemeinschap van des Heeren H. Avontmaal. 103. 119
9. Van een rykelijk verquikte ziel aan des Heeren H. Tafel. 9. 121
10. Swakke ziel, na de gemeinschap des H. Avontmaals. 13. 122

5de DEEL.

Geestelyke Gezangen, over de staaten der Vernederinge, en Verhoginge onses Heeren.

1. Over de Ontfankenisse onses Heeren. Ps. 45. 127
2. de Geboorte van Christus. 89. 128
3. Welkomst-groet van de nieuwgeboren Heiland Jesus. 2. 130
4. Over de Besnydenisse onses Heeren. 51. 132
5. het leven van Christus. 145. 133
6. Christus lyden. 69. 135
7. Christus kruis. 22. 138

Over

Digitized by Google

8.	Over Christus laatste woorden.	162.	140
9.	Christus dood.	77.	143
10.	Christus begravenisse.	16.	145
11.	de Opstandinge onses Heeren.	68.	147
12.	Christus Hemelvaart.	110.	150
13.	Christus zittinge ter regterhand Gods.	110.	151

6de DEEL.

Geestelyke Gesangen, in verscheide levens tyden, en staaten der Menschen.

1.	Der Kinderen.	Psalm. 34.	155
2.	Der Jonkheid.	119.	157
3.	Der Volwassene.	92.	158
4.	Der Ongetrouwde.	27.	160
5.	Der Maagden.	144.	162
6.	Bruylofs Lied.	45.	164
7.	Der Getrouwde.	128.	166
8.	Der Weduwen.	102.	168
9.	Des Ouderdoms.	71.	170
10.	In ziekte, en swakheid des lichaams.	41.	172

7de DEEL.

Geestelyke Gezangen, ten opsigt van verscheide Plaatzen, en gelegentheden van Voor en Tegenspoeden.

1.	Kabinet-lied.	Psalm 26.	177
2.	Hof-lied.	104.	179
3.	Water-lied.	9.	181
4.	Wagen-zang.	24.	182
5.	Veld-lied.	65.	185
6.	In Eenzaamheid.	142.	186
7.	Reis-lied.	65.	188
8.	In Voorspoed.	36.	190

****

Digitized by Google

9.	In goed Weder.	195.	193
10.	In Tegenſpoed.	42.	194
11.	In Onweêr van donder en blixem.	29.	196
12.	In ſtorm, en vaar-weêr op zee.	46.	198
13.	In langduurige Droogte.	147.	200
14.	In ſwaren Regen-tyd.	135.	202
15.	In dieren tyd.	127.	204
16.	In tyd van Peſt, en lucht-ziektens.	6.	206
17.	In tyd van Oorlog.	3.	208
18.	In Nooden, en gevaren.	143.	211

8ſte DEEL.

Geeſtelyke Geſangen, over verſcheide Deugden.

1.	Over de Kenniſſe Gods. Pſalm.	25.	215
2.	het Gelove.	116.	217
3.	het Vertrouwen.	31.	219
4.	de Liefde.	97.	221
5.	de Hoope.	130.	223
6.	de Vreeze Gods,	34.	225
7.	de Verlocheninge van zig zelfs.	131.	227
8.	Verlochende ſchepſels liefde.	100.	229
9.	de Opneeminge van ſijn kruis.	39.	230
10.	De Navolginge van Chriſtus.	45.	232
11.	het Opnemen van Chriſtus jok.	143.	234
12.	de Onderwerpinge.	38.	236
13.	de Dankbaarheid.	103.	238
14.	de Blydſchap in God.	33.	240
15.	de Lydzaamheid der Heiligen.	39.	242
16.	de Vergenoeginge.	41.	244
17.	de Chriſtelyke Vryheid.	116.	246
18.	de Chriſtelyke Werkzaamheid. de 10 Geboden.		248
19.	de geeſtelyke Vrugtbaarheid.	1.	249
20.	het geeſtelyk Waken.	28.	251

Gee-

Digitized by Google

INHOUD.

9de DEEL.

Geestelyke Gezangen, over verscheide Ziels-gestalteniſſen.

1. In verlatinge der ziele. Psalm 77. 255.
2. 't Zielen uitzien na den Heere in Geestelyke verlatinge. 38. 257
3. Worstel-suchten over den ouden menſche. 6. 259
4. Van een ziel, opgestaan uit swaar verval. 51. 261
5. Van een begeerige ziele na Gods gemeinschap in genade en heerlykheid. 42. 264
6. Van een ziel in sterke begeerte na den Heere Jesus' 77. 266
7. In Welstand der Ziele. 100. 269
8. Van een ziel die vast heeft voorgenomen getrouw by den Heere te blyven. 91. 271
9. Van een verlangende ziel na Christus verlossinge in heerlykheid. 18. 275
10. Verlangen der Kerke na Christus tweede komste. 116. 277

10de DEEL.

Geestelyke Gezangen, over verscheide Stoffen.

1. Over de Verloſſinge des menschen. Pſ. 103. 281
2. Christus Herder-ampt. 23. 283
3. Christus de geopende Fonteine. 72. 285
4. Ter verdeediging van het Pinxter wonder des H. Geests. 119. 287
5. Gebed-gezang om bekeering, heiligmaking, en verheerlyking. 42. 289
6. om bekeering der Joden en Heidenen. 28. 290
7. om Vreede en gezegende tyden. 142. 292
8. Over het Land-leven. Lofzang van Maria. 293

On-

Digitized by Google

9. Onder 't doen van een Wandeling. 62. 295
10. In het afzeilen der Visschers ten Haring. 107. 297
11. Der t'huis-zeilende Visschers van den Haring-vangst. 9. 299
12. Op een Beede-dag. 79. 300
13. Dank-dag. 150. 303
14. Tegen de verzoekingen des Duivels. 91. 305
15. de bekoringe des Weirelds. 7. 307
16. de verleidinge der Zonde. 38. 310
17. de verlokkingen des Vleesches. 139. 132
18. Over 't afsterven van een lieve Vriend, of Vriendinne. 13. 314
19. de laatste vyand, de Dood. 39. 316
20. de zalige Eeuwigheid. 19. 318

Eynde van den Inhoud.

KLAAG-

Digitized by Google

KLAAG-LIEDEREN

Over verſcheide gevallen van algemeene en byzondere Elende.

Digitized by Google

Digitized by Google

GESANGEN.

I.

Over Adams val.

Stem. Psalm 49.

1. HOe pronkte d'eerste Mensch / versch toebereid /
Met 's Heeren Beeld in sijn oprechtigheid /
Voorzien met kennis van sijn God / met recht /
En heiligheid in sijn natuur gelegt /
Gelijk een schoone Star aan 's Hemels tent /
Die sijne stralen na beneden zend /
Maar / och! hoe is dat meester-stuk van alle /
Gods lichten uit den Hemel neêrgevalle?

2. Hy at / helaas! van den verbooden boom /
Maar daar in lag een heele zonden stroom /
Van ontrouw aan 't verbond / van hovaardy /
Begeerelijcke lust / van tyranny /
En wreedheid aan sijn gantsche nageslagt /
Dat hy daar door heeft ten verderf gebragt /
Oog meest wel van veragtinge van Gode /
En trouwloos schenden van sijn proef-gebode.

3. En / dat sijn jammer-val nog meer verswaart /
Is / die niet op gemeene grond en aard /
Gebeurt is / maar in 't lustig Paradijs /
Daar overvloed van boom-vrucht was tot spijs;
Ja dat God zelfs ten voorbeeld had geplant /
En aan hem gaf van 't hemelsch vaderland;
Dat hy in dezen hof heeft overtreden /
Voet sijne schuld de hoogste plaats bekleeden.

Digitized by Google

4. Hoe deerelijk / helaas! is sijn natuur /
Door dezen val verdorven van dat uur.
Hy ziet zig naakt / en zoekt met byge-blaên
Zig te bedekken / en Gods oog t'ontgaan;
Hy legt de schuld op God / en op de vrouw /
Die God met hem vereênt had door den trouw:
Dus viel met Adam / als een groote Ceder /
't Ganesch Menschdom in verdorventheid ter neder.

5. Maar / och! hoe quaamt gy tot deez swaeren val?
Laags! eigen moetwil / en de swarte gal
Der helsche slang / volnyt / en bitterheid /
Heeft door bedrog verraad u dus verleid;
En daar op moest gy voort ten lust-hof uit /
Op 's Heeren stem / en dond'rend bloets-geluit;
Met arbeid moet de man nu brood vergaren /
En kan de vrouw niet als met smarten baren.

6. 'k Wil / Adam! u deez val-schuld niet alleen
Opleggen / wijl 'k in u heb overtreên;
Maar gaan myn leeven lang / in rouw-gewaên /
Dat ik in u myn God zo heb misdaan:
En vast steeds uitzien na 't beloofde Zaad /
Den tweeden Adam / die verlost van 't quaad;
Op dat ik / door sijn bloed alhier behoude;
Hier na in 't Paradijs weêr raken zoude.

Over

Digitized by Google

2.

Over de Ellende van het menſchelijk Geſlacht.

Stem. Pſalm 51.

1. Wat is d'ellende / zo van zond / als ſtraf /
Niet groot / die 't menſch-geſlagt is overkomen /
Door Adams val / bedreven by de ſtroomen
Van 't heerlijk Paradijs / 't welk God hem gaf?
Aldaar is / laas! die ſchoonheid der natuur
In 't ganſche menſchdom te gelijk verloren;
Zo dat sy alle van dat droevig uur /
In zonden zijn ontfangen en geboren.

2. 't Juweel in 's menſchen Ziel / het Beeld van God /
Heeft deze val daar meeſt van weg-gedreeven /
Men vind'er nu alleen maar van gebleeven /
Een weinig ſplinters / als by overſchot;
Een vonk van 't groote licht / dat in hem ſcheen /
Te veel / om niet ſijn leed klaar by te ſchouwen /
Te weinig / om ten leven op te treên /
Maar op dat hy niet ſchuld'loos zy te houwen.

3. Hy is nu ganſch verblind in ſijn verſtand;
Sijn wil / geheel verkeerd in haar begeeren /
Verkieſt wat hem voor immermeer zal deeren;
Sijn togten / door verdorventheid vermand /
Die draaven allegaar met luſt tot quaad /
En hebben laas! in 't goede geen behagen;
Zo dat sy geen recht deugdelijke daad
Te voorſchijn brengen ooit / noch ook behagen.

4. Hy haat/'t geen hy op 't meest beminnen zou/
En mint weer / 't geen hy aldermeest zou haten;
Hy vreest / daar hy sijn hoop op uit zou laten/
En hoopt / waar voor hy meest moest wezen schouw;
God zelver / die alleen is 't hoogste goed /
Laas! haat hy meest / ja zoekt Hem te bestrijden;
Dien vreest/en vlied hy / door sijn slaafsch gemoed/
En zoekt sijn straffe hand maar voorts t'ontglijden.

5. Niet minder is sijn lichaam ganschbesmet /
Een werktuig maar van quaad / en sijne leden
Zijn waap'nen zaam van ongeregtigheden /
En niet als op misdrijf en zond gezet.
God / schrikkelijk vertoornt om zulken schuld /
Wil 't menschdom / door een billijk regt/doen dragen /
Na 't Vloek-woord / dat sijn wet heeft uitgebruit /
Zo tydelijken straf / als eeuw'ge plagen.

6. Elende s'waar en groot van 't menschgeslagt!
En dus is elk een toorn-kind van naturen /
En moest gewis dien eeuw'gen vloek bezuren /
Had niet Gods Borg sijn keur-volk heil gebragt:
Voor my / 'k erken / dat ik / van myn geboort /
Ook onder deze elende ben geleegen;
Laat / Heer! maar worden myn gebed verhoort/
En des Verlosters heil van my verkreegen.

Over

3.

Over de Bedrieglykheid van s'menschen herte.

Stem. Psalm 12.

1. 't Gezigt des menschen geeft my groot behagen /
Na 't lichaam / ten bouwuur-werk Gods gemaakt;
Maar door zijn Ziel / die 'k 's Heeren beeld zie dragen /
Word ik noch veel gevoeliger geraakt.

2. Dog 'k sta verstelt / en 't is my zeer tot smarte /
Wanneer Gods heil'ge Schrift aan my vergroot
De snoode arglistigheid van 's menschen harte /
Ook meer dan eenig ding / ja tot der dood.

3. Arglistigheid! kroos der verdorvenheden /
Waar door 't hart zelfs zig zelven niet en kent /
En 't eigen zelfs bedrog niet kan ontleeden /
Waar in 't / al blindelings / zig zelven ment.

4. 't Komt vreeze Gods van buiten voor te wenden /
Daar 't binnen maar is gal / en bitterheid /
't Doet aan den mond ganschy and're taal uitzenden /
Als wel van binnen in 't diep grond-pit leit.

5. 't Vleit overwonderlijk zig in sijne oogen /
Wanneer men vind sijn ongeregtigheid /
't Bedriegt zig zelven / en het word bedrogen /
Dewijl 't van eige liefde is opgeleit.

Digitized by Google

6. Wat staat is dan op 't menschen hart te maken /
Dat zo bedzieg'lijk / en argliſtig is
In 't Heeren dienſt / en in ſijn eigen zaken /
Ja niet als boosheid maar / en duiſternis!

7. Van zulken hart nu wozd elk mensch gedzeven /
Hoedanig hy ook wezen mag van staat:
En daarom / Heer! zo wil ik van mijn leven /
Nooit mensch gaan ſtellen tot mijn toeverlaat.

8. Maar dat ik nog wel meest heb te beklage /
En my gestaag verſtrekt tot dzoeffenis /
Is dat ik zelver in mijn boezem dzage /
Een hart / dat ook alduſ bedzieg'lijk is.

9. Och! is mijn beſte deel zo zeer wanſchapen /
Wat is dan niet elendig / Heer! mijn staat?
En mijn gewis verderf zou ook niet ſlapen /
Zo Gy my / duſ geſtelt / my zelven laat.

10. Neem mijn argliſtig hart dan onder handen /
En maak het / Heer! een heel opregte geeſt /
Waar in uw liefde-vyer altijd mag bzanden /
En Gy te recht van wozden meugt gevzeest.

4.

Over 't verval der Zeeden.

Stem. de 10 Geboden.

1. Wat deerelijk verval van Zeeden /
Bedenkt / o Heer! zo Kerk / als Staat /
Te dezer laatſter tijd van heeden /
Waar in dat Gy ons overlaat!

2. 't Gy-

2. 't Geloof is naauwlyks meer te vinden/
De liefde is in 't gemeen verkoud/
De twist heerscht onder 't dak van vrinden/
En 't naaste bloed word niet vertrouwt.

3. Men hoort Gods heil'gen naam stout smade/
Sijn Rustdag ziet men overtreên/
Geen Godsdienst-plichten slaat men gade/
Nog weet van Kerkgaan/ nog gebeên.

4. Waar worden d'oude / grijs van haeren/
Behoorlijk met ontzag geëert;
Men hoort de jeugd zo stout den jaren
Toegraauwen/ dat een 't harte deert.

5. Daar is geen vriendlijkheid van reden/
Nog geest meer van zagtmoedigheid;
Maar alles word met bitterheden/
Met smaad/ en hoon bitz afgeleit.

6. In plaats van 't gaan met need'rig wezen/
Bespeurt men niets als hovaardy;
De matigheid des tijds voor dezen/
Is nu veraard in brasserij.

7. Bescheidenheid/ der deugden kroone/
Die peder menseh te recht betaamt/
Schijnt onder ons niet meer te woone/
Ja word by na niet eens genaamt.

8. O Heer! neem 't groot verval der zeeden/
Genadig weg/ door uwen Geest;
Dat wy weer 't deugden-pad betreeden/
En leven na uw wetten leest.

5.

Over de verkouwdinge der Liefde.

Stem. Pſalm 74.

1. Hoe is de liefd' / dat heilig vyer / verkouwd
Hy klein en groot in deze laatſte dagen!
Na 't woord / van ouds door Jeſus voorgedragen /
Gelyk Hy 't in den geeſt had voorgeſchouwt.

2. Verkouwd is 't liefde-vyer tot God den Heer /
't Welk op ons hart-altaar moeſt heftigſt branden /
Als wien wy zyn / door duizend liefde-panden /
Een wederliefd' verpligt voor immermeer.

3. Verkouwd is ook de liefd' tot Chriſtus zeer;
Daar / wyl Hy / ons ten zoen / ſyn bloed liet ſpringen /
Syn wonder-liefde ons moeſte 't ſterkſte dringen /
Syn voorbeeld na te volgen / en ſyn leer.

4. Verkouwd is nog de liefde tot den Geeſt /
Die 't hart dit heilig vyer pleeg in te ſtoken /
Gewyſ men wederſtaat / en af komt koken /
Syn liefde-ſtraalen / als van zin verbeeſt.

5. Verkouwd is 't liefde-vyer van 't Broederſchap /
Dat heilig volk / de goede lien / en vromen /
't Welk eertyds pleeg te voorſchyn op te komen /
Zo kragtig / en tot zulken hoogen trap.

6. Verkouwd is ook niet minder deerelyk
't Vyer van de liefde tot onze even naaſten;
Men ziet tot haren dienſt / en hulp niet haaſten /
Als tot ſyn eigen vleeſch / uit liefde-blyk.

7. Ver-

Digitized by Google

7. Verkouwd is eindelijk als t'eenemaal/
Dit liefde-vyer tot sijne dood-vyande/
't Welk eens in d'eerste Kerk zo sterk ontbrande/
En schoot in 's werelds oog zo held'ren straal.

8. Hoe zal de liefde/ zo verkouwd/ 't gemoed
Der menschen weêr/ gelijk van ouds/ ontsteeken/
En komen/ als een vyer/ sterk door te breeken/
Zo 't niet uw magt/ o God der liefde! doet!

6.

Over de Verstoktheit der Joden.

Stem. Psalm 81.

1. Wat is Israël/
't Oude volk des Heeren/
Wy ten hart-gequel?
Als ik haar zie gaan/
In verstoktheids paên/
Verre van bekeeren.

2. 't Smelt by na van wee/
En van leed te dragen/
Als ik eens ontlêe/
Door hoe langen tijd/
Israël al lijd
Deez' verhardings plagen.

3. Hoe sp 't heil van God/
Uit haar zelf gespooten/
Houden voor een spot;
En 't verlossing goed/
Van sijn dierbaar bloed/
Schandelijk verstooten.

4. Hoe

4. Hoe dat volk / 't welk plag
Na hp God te leven /
En Hem hp haar zag /
Nu / verkeerd van zin /
Maar tot aardsch gewin
Over is gegeven.

5. Hoe sp / die alleen
Pleegen zaam te wonnen /
Overal nu heên
Zijn verstrooid geraakt /
En / haar regt gewraakt
Overblijfsel tonnen.

6. Hoe sp / die Gods mond
Voor zig af ging zond'ren /
Voor een volk-verbond;
Die Hp heeft gered
Uit Egyptens net /
Voor een reex van wond'ren.

7. Die waar aan Hp 't Manna
Heeft ten spijs gegeven;
En in Kanaän /
Over heeft gebragt;
Dus lang / als 't geslagt
Van sijn tooren / leven.

8. Heer! toon / Gy nog mint /
Om de wil der Vad'ren /
't Eerstgeboren kind /
Dit uw Israël;
En geef haast bevel /
Om haar weêr te gad'ren.

Over

7.

Over de Boosheid der laatſte tyden.

Stem. Pſalm 12.

1. Ik moet de boosheid van deez' laatſte tyden/
Heer! zingen dooz een bitter klaag-lied uit/
Nu alles ten verderf plotſ ſchijnt te glyden/
Indien Gy 't niet/ als dooz een wonder/ ſtuit.

2. Heer! alle vleeſch heeft ſijnen weg verdozven/
Gelijk als 't eens in d'eerſte wereld deê/
De deugd laag! is van d'aard als weg geſtozven/
En dzeigt ons niet als ſtraf-verderf/ en wee.

3. Gods Dienaars zijn ten menſchen-ſpot gewozden/
De Bzoome tot een doelwit van haar haat/
Men ziet den band der Oberheid ontgozden/
De Heerlijkheên beſwaard dooz laſter-ſmaad.

4. Geen vzeeze Gods is booz der menſchen oogen/
De banden van den Gods-dienſt zijn verſcheurt
De Goddeloozderſt ſtout ſijn hoozn verhoogen/
Geen grouwel-ſtuk zo groot/ 't welk niet gebeurt;

5. Van baatzucht/ gierigheid/ en vuile ſtreeken/
Van onverzoenlijkheid/ verraderp/
Van laſtering/ en uit der hoogt' te ſpzeeken/
Van nyd/ van twiſt en dolle dwingelandy.

6. Behouw/o Heer! waar toe zijn wy gekomen/
Tot op 't buil grond-zop/ en des werelds moer?
De boosheid dzeigt ſterk alles t'over ſtroomen/
Als 't zee geweld een leêk ſchip/ zonder roer.

7.

7. O Heer! indien Gy ons niet had gelaten/
Een overblijfzel/ schoon van klein getal/
Gelijk als Sodom en Gomorra zaten
Wy reeds in 't wee van 't uiterste ongeval.

8. Schouw neêr in gunst op die haar ziele quellen/
Door 't zien en hooren van 't godlooze werk;
En wil/ Heer! door herroeping aan te stellen/
Eens zetten aan den stroom der boosheid perk.

8.

Over de Geestelooshеid van Gods Volk.

Stem. Psalm 42.

1. Kom ik Zion aan te schouwen
In haar geestelooze staat/
'k Weet my schier niet in te houwen/
Noch myn klagt te geven maat:
Och! hoe is Gods Volk ontgeest/
Zonder luister/ kragt/ of heest?
't Zit in zulke doodigheden/
Als die reeds zijn overleden.

2. Waar Gods Volk in d'eerste Kerke/
Was zo geestelijken kroos/
In de pligt der goede werke/
Hoe is 't nu zo geesteloos?
Waar deze alderlaatste tijd/
Eischt een ongemeene vlijt;
Hoe/ maakt Zion geen geweten/
't Nu zo laauw is neêrgezeten?

3. Waar

3. Daar gy / Heer! veez' laatſte dagen
Hebt zo geeſtrijk toegezeid /
En zo pv'rig voorgedzagen /
Dat men pder zou bereid
Zien tot ſligting van 't gemeen /
Zo door woord / als door gebeên /
Al ſijn kragten meê te deelen;
Hoe komt dit zo veel te ſcheelen?

4. Daar des Heeren Geeſte-ſtroomen /
Uit een recht gelovig hart /
Vloetjen zouden / en doen komen
Vollen troost in Sions ſmart:
Daar voorzegt is / dat Gods Volk /
Vlug / gelijk een duif / of wolk /
Zou / in pver / zijn bevonden;
Zijn haar vleug'len nu gebonden?

5. En / wat merken weinig oogen
Deze geeſteloosheid recht?
Mog min zielen heeft bewoogen
't Wee / waar in Gods Sion legt:
Och! wat zijn'er weinig liên /
Die 't verval / gevoelig / zien!
En die over Josephs ſchade /
't Hart van dzuk is overlade.

6. 't Klein getal / ons nog gebleven /
Is zelf ſchaars in geeſte-vzugt;
Maar vertoont nog geeſt'lijk leven /
Wpl 't / om deze dozheid / zugt;
En / als 't dozſtig woud-gediert /
Haar om hoog ſijn neus opſtiert /
Om Gods Geeſte-wind te ſcheppe /
Dat ſijn groen niet heel verſteppe.

7. Als

7. O Heer! indien Gy ons
Een over blyfzel / schoon van hu
Gelyk als Sodoma en Gomorra
Wy reeds in 't weer van 't uiterst

8. Schouw neêr in gunst op
Door 't zien en hooren van 't
En wil / Heer! door herbo
Een zetten aan den stroom der

8.

Over de Geesteloosh

Stem. F

1. Kom ik Zion aan te
In haar geestelooze staat
'k Weet my schier niet in
Noch myn klagt te geve
Och! hoe is Gods Woll
Zonder luister / kragt /
't Zit in zulke doodigh
Als reeds zyn over

Gods Woll
geestelijken
der goede
u zo geeste
e alderlaa
n ongemee
aakt Zion
laauw is

Digitized by Google

ik mijn oogen op Gods Kerk ga zenden/
overdekt ganschmet elenden/
groot/ en nog al meer te vreezen;
is by haar een pdel wezen/
n doodigheid/
ds verleid
ms/ bedolven/
/ in schapen bont;
in 's harten grond/
nde avond-wolven.

buiten zie 'k haar/ als een akker/ ploegen/
t swaar gewigt van 't kruiçe swoegen/
aar naar gekerm/ gelijk een duive/
n 't wild gediert sijn felle kluive;
est geest my gequel/
dscl uit de hel/
eger der spinkhanen/
gcel heest gestelt/
t/ of door geweld/
nsch verderf te banen.

Dit dodelijk gespuis komt in te dringen
van de Koningen met hare klingen;
ook die by 't Geloof de Kerk beschermen/
't eerste doelwit van deez helsche swermen;
niemand aan/
en slaan
groote;
t in haar bloed/
ten behoed/
oegeschoote.

Digitized by Google

7. Als ik deze dorre beenen
Van uw volk beschouw / o Heer!
Denk ik / onder bitter weenen /
Sullen sy wel leven weer?
Sullen sy wel weder staan
Over end / en heuen gaan?
Hier op zegt mijn geest / Gy 't leven /
Door uw Geest / haar weer komt geven.

8. Heer! Gy hebt des Geestes over /
Send / ter zuivering / Hem uit:
Waart gy voormaals Geest-belover?
Schenk Hem nu rijk aan uw Bruid:
Geeste-wind van zuid en noord!
Blaas / en breek zo kragtig voort /
Dat Gods Sion / na ons wenschen /
Raak vol geestelijke menschen.

9.

Over de Elende der Kerke Gods.

Stem. Psalm 79.

1. Ik wil mijn bly-harp aan de wilgen hangen /
Nu ik Gods Kerk / met zo veel leed bevangen /
Beschouw in 't drek-stof / vol van naarheid / wonen /
En breng niet anders voort als droeve tonen:
Nu deze reine Maagd
Zo diepe wonden draagt /
En met geweld 'narpen
Van Babels woeste rot /
't Verdriet van mensch / en God /
Gedurig heeft te stirpen.

2. Waar

2. Waar ik myn oogen op Gods Kerk ga zenden/
Ik zie haar overdekt ganſch met elenden/
't Verdal is groot/ en nog al meer te vreezen;
Van binnen is by haar een pdel wezen/
Een geeſt van doodigheid/
Ja veele reeds verleid
Door Bileams/ bedolven/
Door 't oog/ in ſchapen vont;
Waar ſy/ in 's harten grond/
Sijn gryppende avond-wolven.

3. Van buiten zie 'k haar/ als een akker/ ploegen/
En onder 't ſwaar gewigt van 't kruiçe ſwoegen/
Ik hoor haar naar gekerm/ gelijk een duive/
Geraakt in 't wild gediert ſijn felle kluive;
Maar meeſt geeft my gequel/
't Gebroedſel uit de hel/
't Heir-Leger der ſpinkhanen/
Dat zig heel heeft geſteit/
Door liſt/ of door geweld/
Haar ganſch verderf te banen.

4. Dit dodelijk geſpuis komt in te dringen
't Hof van de Koningen met hare klingen;
Selfs ook die by 't Geloof de Kerk beſchermen/
Sijn 't eerſte doelwit van deez helſche ſwermen;
Haar oog ziet niemand aan/
En hare ſtaarten ſlaan
De kleine met de groote;
Uw Kerk ſmoort in haar bloed/
Komt Gy/ haar ten behoed/
Met kragt niet toegeſchoote.

Digitized by Google

5. Hoe mag 't / O Heer! hoe mag 't van uw teer harte
Uw Kerk te laten in zo zwaren smarte?
Sal 't nimmer houden op / dat haare leden
Niet als door smaad en bloed heen zullen treden /
Hoe smelt u niet 't gemoed /
Door deze tranen bloed /
Van uwe gunst-genooten?
Of / hebt Gy 't zo beleit /
Dat uw barmhertigheid
Haar eeuwig is gesloten?

6. Denk aan 't belofte-woord / van U gesproken /
Wil tegen ons gebed niet langer rooken /
Maar laat / in teederheid / uwe ingewanden
Eens over uwe Kerk op nieuws ontbranden;
Och! laat haar heil ontstaan /
Eer 't met haar is gedaan!
Wil Babel nederhouwen /
En rollen doen ten val /
Die eeuwig duuren zal;
Maar wil uw Sion bouwen.

10.

Over de vervolginge der Tyrannen.

Stem. Psalm 35.

1. Tyrannen! menschen / gansch verwoed /
Die daaglijks niet als leed aan doet /
En gaat / door bitt're tooren verholgen /
Gods Erfdeel hittiglijk vervolgen;
En haar verdrijft van stad tot stad /
Of van haar bloed als maakt een bad:
Och! wierd van u te recht verstaan;
Wat Gy hier meê al doet voor quaên.

2. O Heer!

Digitized by Google

2. O Heer! wat is 't getal niet groot
Van die/ door helschen raad/ den dood
Te zamen hebben afgesworen
Aan 't heil'ge volk/ dat u verkoren?
Al 't werktuig van haar trots geweld
Is tot verderf maar aangestelt;
En daar door moet uw schaar van kunt/
Of dwalende omgaan agter land.

3. De schepter der godloozheid/ zal
Die altijd dan/ en overal/
Met drukkend hand-geweld/ swaar rusten
Op 't lot der vromen/ en haar kusten?
Sal uwe kerk dan dingten steeds/
En zijn belaên met zo veel leeds;
Gedreeven als een spinkhaan pleeg
En blijven door altoos in 't leeg?

4. O Heer! die geen behaagen vind
In die vervolgens zijn gezind/
En die uw kinderen daen quijnen/
Gelijk een roerdomp der moerstijnen;
Hoe kunt gy nog gedoogen meer/
't Vervolgen dan uw Kerk/ en Leer?
Wijst van haar rug die plagers af/
En gaat uw schapen/ door uw' staf.

5. Och! moght eens slaan dat wolkje uw/
Dat deze monsters der natuur/
Verandert/ zagen hoe sy haten
Haar eigen vleesch/ als uitgelaten;
En dat sy/ diep in 't hart gevat/
Bekent staan tegen recht/ hoe dat
God is in 't midden van zijn volk/
Door haar vervolgt/ met swaard/ en dolk.

Digitized by Google

6. Schoon 't by den mensch is zonder blijk /
Is 't / Heer! u niet te wonderlijk /
Dat Gy tot uwe Kerk zoud trekken
Die nu verwolging haar verwekken;
Gy kunt verkonden doen 't Geloof /
Die 't nu verwoest / en geeft ten roof
Ja maken / die nu 't meeste deert /
Dat hy met Saul wozd omgekeert.

II.

Over de wereldsche Ydelheden.

Stem. Psalm 49.

1. Al wat zig hier vertoont op 'taardsch toonneel /
En 't vleeschlijk oog kiest tot sijn ziele deel /
Als iets uitnemends en begeerens waard /
Is nietig in zig zelf / en bzoos van aart /
Zo ongestadig / als een wederhaan;
Ja 't zal / gelijk een rook-damp / haast vergaan:
Want dus heeft Salomon te recht beleden /
't Is alles ydelheid der ydelheden.

2. De wereld-wijsheid / van den wijsgeer / mag
't Natuur-geheim doorsnuffelen nacht en dag /
En weten al wat is op aard gebeurt;
Maar sy wozd nietig wel te recht gekeurt:
Bewijst sy geen welwezens-aanwas baart
Booz onzen geest / onsterffelijk van aart;
Die wetenschap vermeêrt / vermeêrt elenden /
En met dit leven zal deez' wijsheid enden.

De

3. De hoog verhevene eer / en aardsche staat
Is ook meest wezenloos door waan-gelaat /
Gelijk een dool-hof van bekommernis /
Een stelte / daar men steeds onzeker is;
En menig / als een star / van 't hemels-blaauw
Ter neêr van is gestort by 't laage graauw;
En of men schoon mogt heerschen al sijn dagen /
Men zal den Schepter na sijn dood niet dragen.

4. In groot bezit van goed en rijkdom leit
Ook meêr inbeelding / als wel wezenheid /
Door ruste-looze vlijt word sy vergaart /
Gelijk / door naauwe zorg / alleen / bewaart;
En neemt men haar genot in overleg /
Dan vliegt sy wel / gelijk een arend / weg;
En schoon men die behield sijn gansche leven /
Zal sy dog / in de dood / ons eens begeven.

5. Wellustigheid / heeft ook meer schijn / als zijn /
En baart / na kort genot / meest lange pijn;
Of wel sy zoet haar zelven eind'lijk af /
En leit ons verder niet / als tot aan't graf.
Bevalligheid / bedrog; en pdelheid
Is 't schoonste schoon / ooit van natuur bereid /
Dat vel-vernis word door de tijd gesleeten /
En van de dood / in 't end / gansch opgegeeten.

6. De sorsse leden-sterkte en arm met kracht
Word ook veel meer / als sy wel is / geacht /
Een toeval / kleine kortz / of krankheid / kan
Ter neder vellen plotz den sterksten man.
De jeugd en jonkheid is ook pdelheid /
En heeft haar bloem zo ras schier afgeleit /
Als sy den selven ons komt t'openbaren /
Wijl ouderdom en dood haar sachtjens naêren.

Digitized by Google

7. Is daar zo weinig zijn dan hier beneên /
In deze wereld haar begeertlijkheên;
En is 't dat / elk van die / zo ras vergaat /
Met al 't behoorlijk schoon van haar gelaat?
Hoe is 't haar dan zo dikwijls nog gelukt /
Dat sy mijn dierb're ziel heeft afgerukt /
En doet vergapen / ja haar tijd besteeden
Aan dingen niet dan rook en ydelheden.

8. Wat had ik geern / o Heer! een and're geest /
Zo niet aan 't stof vast / nog ook zo verbeest;
Maar die / verhoogd / ver boven aardsche schijn /
De dingen zoeken mogt / die boven zijn /
Van goddelijken aart / en van natuur /
En onvergankelijk van staat / en duur:
Doe! Heer / my d'ydelheên der wereld vrezen /
En help my eenmaal aan 't bestendig wezen.

12.

Over 's Menschen sterffelykheid.

Stem. Psalm 90.

1. Wat is 'er / Heer! van dit ons 's menschen leven
't Welk / van den naauwen kring des tijds omschreeven /
Met smarten aanvang neemt in sijnen morgen /
Voorts door gebragt word met verdriet en zorgen /
Tot het eens word in 't end / plots / afgesneên /
En glypt / gelijk een schimme schaduw / heen?

2. Veel

2. Veel quaien dit ons lichaam onderuijnen /
Verdziet en hartzeer doet den geest weg quijnen /
En duizend moei'lijk slag van bezigheden
Bedoozaen daagelijks ons losse treden /
Tot eens de felle dood / door sijn geweld /
Dit ons gebaart in 't end ter neder velt.

3. Wat is de menschy oork / van een vrouw geboren /
Een koztheid van sijn levens-tijd beschooren?
Gelijk aan dzoom-gezigt en water-baren /
Die in een ogenblik zijn weg-gevaren;
Ja tagtig jaar bereikt ook d'oudste maauw /
Of wel de dood bekleemt hem in sijn klaauw.

4. En van de wieg af tot sijn laatste schreden /
Leeft hy nog daag'lijks in onzekerheeden /
Wanneer de byl des doods hem neer zal vellen /
En by 't getal der koude lyken stellen;
Selfs als hy meint te staan op 't aldervast /
Wozd hy zeer dikwijls van de dood verrast.

5. 't Zy dat hy agtbaar zit op eeren-stoelen /
Deez' laatste vyand kan hem wel bedoelen;
Of wijsheids hoogen top is opgeklommen /
De dood weet in sijn magt hem te bekommen;
Of / als een koopman / zig een schat vergaart /
Maait sijne zikkel hem al meê ter aard.

6. 't Zy zond-vermaak hem doet in weelde swemmen /
Komt hem de kille dood sijn lust haast stremmen,
Of dat Godzaligheid is sijn betragten /
O! 's doods geregts-boô staat hem dog te wagten;
't Zy God sijn goud is / of wel 't goud sijn God /
Krijgt hy dog 't sterven met de rest ten lot.

7. Wat zou 'k my quellen dan met zuur te gaêren
't Geen ik niet als vooz andere kan sparen:
Neen / matig wil ik dan veel eer genieten
Den zeegen / daar my God meê komt begieten;
En zetten onderwyl mijn hart geheel
Op 't onvergankelijk goed / en 't hemelsch deel.

8. Laat / Heer! met letteren gansch diep geschreven
Zijn in mijn hart den nevel van mijn leven:
Op dat ik my ter dood gestaâg bereide /
En zijn ontbinding wel getroost verbeide;
Dat ik in u mag sterven / als ik sterf /
En 't eeuwig leven / vooz den dood / beërf.

Digitized by Google

GEESTELYKE GESANGEN

Over de twaalef

Artykelen des Geloofs, en zommiger uitbreidingen.

Digitized by Google

Digitized by Google

GESANGEN.

I.

Over den 1sten artykel.

Ik geloof in God den Vader, den almachtigen Schepper des hemels en der aarden.

Stem. Psalm 104.

1. 'k Geloof in u / God / Vader van onz' Heer!
Die / voor des werelds grond nog lag ter neêr /
Van eeuwigheid geweest zijt Christus Vader;
Wien Gy / als 's levens spring-fontein / en ader /
Uw leven en natuur hebt meê-gedeelt /
Alzo dat Hy niet van uw Godheid scheelt:
Gun my / als Wezenaar van alle dingen /
Uw lof / als Schepper / zo 't behoort / te zingen.

2. Uzelf bezat Gy in Uzelf / voor dat
Van ouds uw hand nog yets geschapen had;
Hoewel uw Raad al had van eeuwigheden
Besloten / Gy eens zoud tot scheppen treden /
Toen uw alwetende oog der wijsheid zag /
Wat magt in uw genoegzaamheden lag /
En uwe wil bepaalt had / wat Gy maken
Woud uit den reer der mogelijke zaken.

3. 'k Ge-

3. 'K Geloof/ Gy/ na dezs Raad/ Heer! inder tijd
Een Schepper van't heel-al gewozden zijt/
Wijl uw besluit straxt in't begin ook baarde
Den schoonen hemel/ en den klomp der aarde;
En beide die zijn/ dooz uw kragt bestraald/
Uit d'afgrond van een enkel niet gehaalt/
So dat/ dooz blotelijk een woozd te spzeeken/
De wereld quam/ en 't niet als is geweeken.

4. Maar d'aard is leedig eerst/ en woest geweest/
En swevend' Heer! op't water-blak uw Geest;
Tot deeze rouwe-klomp net wierd behouwen
Een aarden-pzonk/ als wp die nu beschouwen:
Gy/ zo van't een tot't ander dooztgegaan/
Hebt eindelijk't ganssch schepsel afgedaan/
In 't tijd-bestek alleen maar van ses dagen/
Naar 't Raad-slot van uw enkel welbehagen.

5. Op d'eerste dag Gy 't licht te voozschijn bzagt/
En maakte scheiding strax van dag en nagt.
Deed op den tweeden't ruim uitspansel komen/
Ook sthifting van lucht-wateren/ en stromen/
En gaast den naam van hemel dit gespan.
Scheid d'onder-waat'ren op den derden van
Het dzooge/ en noemtze zeên en aard/ die komen
Te voozschijn laat/ zo kruid/ als gras/ en bomen.

6. Den vierden daage voozts/ hebt Gy bereid
De starren/ zon/ en maan/ ten onderscheid
Van dagen/ jaren/ en gezette stonden.
Hebt op den vyfden al de diepe gronden
Der zeên en waat'ren rijk met visch doozaait/
Gelijk met pluim-gediert de lucht verfraait.
Schiept't bee/ ten sesden, met de wilde dieren/
Die berg en dal op't aardrijk overswieren.

7. En

Digitized by Google

7. En eind'lyk nog den mensch / 't groot puik-juweel
Van 't gansch heel al / en 's Werelds schouw-toonneel:
Doch niet / als na te voren raad te plegen;
Gy schiept hem / als 't recht hoofdstuk van uw' wegen/
Zo Man / als Wyf / na 't lichaam wel uit aard';
Maar dat hebt Gy nog met een geest gepaart /
Na uw gelykenis / en beeld geschapen /
Met redens-kragt / het allereêlste wapen.

8. Dus stelde Gy den mensch in 't Paradyss /
Als onderboogd des werelds / U ten pryss;
Zaagt / dat al 't schepsel dzoeg uw goedheids merken /
En hebt daar op gerust van uwe werken.
O groote Schepper! wie met ernst betragt
Zig zelf / en wat Gy meer hebt vooztgebzagt /
Kan niet als stuex ten heil'gen lof toe-treden
Van uwe wysheid / goed- en mogentheden.

2.

Over de Voorzienigheid, als een gevolg der Scheppinge.

Stem. Psalm 8.

1. Getrouwe schepper! Gy die niet laat baaren
De werken / die uw hand eens deed vergaren /
Maar alles dzaagt dooz uw Voozienigheid:
Laat deez uw lof van my dog zyn verbreid!

Hoe

2. Hoe onderhoud Gy alles in sijn wezen /
Dat doende blijven zo als 't was voor dezen /
In sijn natuur / sijn order / en sijn kragt /
Seldsijn gy 't in 't begin had voorgezagt!

3. Hoe wijs regeert Gy alles in sijn werken /
En stiert dat tot uw eind / en oogemerken!
Hoe mede werkt Gy met uw schepzels hand!
Die zonder U niets doen kan in 't verband.

4. Dus komt Gy / Heer! aan allen alles geven /
Doet ons in U / sonteín des levens / leven /
In U bewegen ons / en in U zijn /
Ja schouwen 't licht / in uwe zonneschijn.

5. En deeze zorg van uw voorzienigheden /
Verwaardigt Gy elk schepsel te besteden /
Zo dat 't geboomt / met kruiden / loof / en gras /
Ook reegen / of wel droogte op 't veld-gewas /

6. Als meede bzugtbaare / en onbzugtb're jaren;
Met spijs en dranks bedpen / of beswaren;
Gezond / en krankheid; en voorts alle ding /
Dat ons besegent / by verwisseling /

7. Niet komt van oost / west / zuid / of noorder landen /
Noch by geval / maar van uw Vaders-handen /
Die alles schikken in sijn rang / en staat /
En zelver / in wan-order / houden maat.

8. Ook 't minste en kleinste van de dieren
Legt onder uwen Raad / en wijs bestieren;
Geen musschе zelver valt op 't aardrijk neêr /
Als na uw wil / o albeschikkend Heer!

9. Gy

9. Gy weet zelfs al de haeren op te ſommen /
Die daaglijcx op der menſchen ſchedel kommen /
En booxt met uw regeer-ſtaf kragtig doox
Tot in ſijn alderdiepſte / en harte-boox.

10. Niets ook zy wex / van liggen / zitten / treeden /
't Welk uw booxzienigheid ooit is ontgleeden ;
Niets zo gebeurlijk / zelfs 't onzeeker lot /
Hangt af van uw beſtier / o groote God !

11. Ja 't vliegen in de lucht-ſtreek van een vogel /
So wel als 't ſnoxren van een pxʒ're kogel /
Haar weg / en loop / en noch in 't end haar paal /
Stelt uw Booxzienigheid / Heer ! altemaal.

12. Leer my in boexſpoed dan recht dankbaar wezen /
Geduld van tegenheid en weêrſpoed lezen /
En op u houden een goed toeverzicht ;
Dewijl 't uw hand dog al beſtiert en richt.

3.

Over den 2den artykel, en wel eerſt,

Over de name Jeſus.

Stem. Pſalm 116.

1. Hoe aangenaam / Heer Jeſus ! is uw naam ?
Sy ſluit niet in alls zoet en lieflykheden /
En doet de ziel in vette welluſt treden /
Die maar komt ſcheppen in haar volheid aêm.

2. In

2. In haren oorſpronk is ſy wonder zoet/
Niet zijnde van uw Moeder u gegeeven;
Waar uit den hemel zelf haar voorgeſchreeven/
Dat ſy met Jeſus U benamen moet.

3. Maar als ik let op haar beteekenis/
Vind ikze zoeter nog als honigraten/
En moet tot haar mijn liefde vloeien laten/
Dewijlze niet als enkel heil goed is.

4. O! 't is een naam van hoogſte heerlijkheid/
Waar in ſluer alle knien zig moeten buigen/
En alle monden U voor Heer betuigen/
Ter eeren van uws Vaders wijs beleit.

5. 't Is ook een naam van oversterke kragt/
Die felle duivelen heeft uitgedreven/
Gezondheid aan veel kranken weêr gegeven/
En and're wond'ren meer in 't licht gebragt.

6. Een naam is 't wijders van verloſſing-zeeg/
Op wereld/ vleesch/ en duivel te behalen;
Die Sy in 't ſtof zult doen ter nederdalen/
En voeren heên ten toom/ beroofd/ en leeg.

7. Ja 't is een naam die trooſt/ en zoet vermaakt/
Eelijk/ aan olÿ-zalfs geſtorte geuren/
Waar 't hart/ verſlenſt door ſwarigheid/ en treuren/
Weêr door ontluikt/ en tot verquikking raakt.

8. 't Is boven al een naam van zaligheid
Door al uw volk/ van hare vuile zonden;
Waar door ſy worden van de ſtraf ontbonden/
En 't leven haar der heerlijkheid bereid/

9. Toe

9. Hoe kan dan anders / Heer! als melody
In 't oor my woorden deez uw naam bevonde /
En alzo zoet / als honig / mijnen monde /
Ja heilzaam voor mijn ziel / als artzeny?

10. Heer! mijn begin in deez uw naam dan zy /
Geef wat ik doe / met woorden / en met werken /
My in uw naam van Jesus te beperken;
En blijf my met haar kragt / in 't sterven / by.

4.

Over de name Christus.

Stem Psalm 45.

1. Heer Jesus! 'k hoor u met den toenaam eeren
Van Christus / die uw roem zeer komt vermeêren /
En zegt / gezalft / in haar betekenis;
Gelijk van ouds al aangewezen is:
Als dat Gy / boven al uw gunstgenooten /
Met vreugden-olie rijk zoud zijn begooten:
Geef deez uw zalf-lof my / in melody
Te zingen op / die u geballig zy.

2. Uw zalving legt zo vast op hare gronden /
Dat sy nooit haars gelijk meer heeft gevonden /
Wijl sy van eeuwigheid al is geschied /
En Gy toen al gestelt zijt ten gebied /
Als als grote Middelaar Gods / in 't eeuwig heeden /
Van 't ampt / Gy van 't begin aan zoud bekleeden /
Om veele kinderen te leiden op
Ter zaligheid / en eeuw'ge glory-top.

3. Uw zalving / Heer! verbat twee groote deelen /
Malkander wel gelijk / dog die ook scheelen;
Gelijk als uw voorschilliking is geweest /
En 't gaaf toebrengen van de heil'ge Geest:
Wel een / in naam van zalving / maar verscheiden
In rang / en te gelijk in haar uitbreiden /
Wijl / als voornaamst / uw schilliking 't eerste staat /
En over uwe twee naturen gaat.

4. Deez uwe schilliking heeft in zig gevonden
Dat Gy zijt voorgekend voor 's weereld's gronden /
Ook uitgezonden in des volheids tijd /
En in uw Doop gansch plegtlijk ingewijd.
Uw geeste-zalving had dezelfde treeden /
Gelijk / de heil'ging van uw menscheids leeden
In 's moeders lichaam; ook den aanwas-stap
Der Geeste-gaven / met uw jaren trap;

5. En eind'lijk nog de volheid van haar goede /
U toegebragt in 't doopzel by den bloede /
En / door die duive-rust op u / verbeeld;
Toen wierd u zonder maat den Geest gedeelt:
Van dien tijd zag men u zig heel bestreeden /
Om 's Middelaars groote ampten te bekleeden;
En deze waren dry u toegeleit /
Om uittevoeren 't werk der zaligheid.

6. Als / 't ampt van hoog Profeet / om ons te leeren
't Verlos-werk / na Gods Raad / en sijn begeeren;
En dat / van buiten / door uw heilig Woord /
Van binnen / door uw Geest / die 't hart doorboort.
Ook eenig Priester-hoofd / zeer verheffeegen
In orden boven die 't uit Aron kreegen;
Om eigen offer-bloed / tot zonde zoen /
En voorspraak / door gebeên / by God te doen.

7. Ja

Digitized by Google

7. Ja 't eeuwig Konings-ampt / om ons te richten /
Met kragt te bzengen tot ons ſchuld'ge plichten /
En te beſchermen zo na ziel als lijf /
Dat geenig ſchaap de wolf ten pzoope blijf /
Wijl Gy / geen Chzistus ook woud zijn ten halven /
Wilt Gy / gezalft / uw volk ook overzalven /
Tot een al zulk Pzofeet- en Pziester ſchap /
Dat ook geklommen is ten Koninks trap.

8. Gezalfde Heer! doe my uw zalving toonen /
Met / als Pzofeet / uw lof ſteeds by te woonen /
En my te doen al om ter ſtigting zien.
Met my / als Pziester / u ten dienſt te bien /
Dooz offeranden / zo van liefde / als beeden.
En met / als Koning / in den ſtrijd te treeden /
Om weereld / zond / en hel ſterk af te ſlaan /
En zo / ter heerlijkheid / hier na / te gaan.

5.

Over Gods een geborenen Zoone.

Stem. Pſalm 45.

1. Wat God-vergeete mond betwiſt / ô Heere!
Verloſſer van uw Kerk! uw Godheids eere?
Dewijl ſy / met den Vader / en den Geeſt /
U eer als God / van eeuwigheid geweeſt;
Uw Godheid heeft God zelver tot getuige /
Dooz wiens getuigenis 't moet alles buige;
Wijl Hy van u riep uit ſijn hoogen troon /
Ziet! deeze is waarlijk mijn geliefde Zoon.

Digitized by Google

2. Maar dit uw zoonschap gaat zeer ver te boven
Het kindschap van al 't volk / die daar gelooven /
Dewijl Gy zijt Gods eigen Zoon alleen /
Die sijn natuur en Godheid hebt gemeen;
Vermits de Vader heeft sijn god'lijk leven
Te hebben in u zelf / aan u gegeven;
Daar 's Heeren volk veel kinderen gemaakt;
En daar toe door aanneming zijn geraakt.

3. Uw godd'lijk Zoonschap kend geen tijd van voren /
Dewijl Gy zijt van eeuwigheid geboren /
In 't heden / dat geen stond-begrinzel lijd;
Daar 't kindschap haar maar toekomt in der tijd:
Uw Zoonschap kon niet zijn als opgerezen /
En was al zo nootzaaklijk / als Gods wezen;
Daar zonder kindschap wel kon zijn Gods volk /
Ja leggen / wezenloos / in d'afgronds kolk.

4. Gy zijt Gods Zoon dan by uitnementheid /
Aan wien Hy ook den hoogsten naam bestede
Van eigen / eerst / en een geboren Zoon /
Met Hem gelijk in hoogheid / en in troon;
Die in u hebt der Godheids volheid woonen /
Rond van Gods heerlijkheid 't afschijnzel toonen /
Ja 't uitgedrukte beeld der Majesteit
Zijt van des Vaders sijn zelfstandigheid.

5. Zo 'k U dus als Gods eigen Zoon beschouwe /
Kan ik ô Heer! U ook niet anders houwe /
Als voor de ware God / van eeuwigheid;
Waar toe ik des te meer worde opgeleid:
Dewijl ik hoor u Godheids namen voeren /
In u beschouw sijn Godheids deugde-snoeren /
Sie Godheids werken doen uw groote kragt /
En Goddelijke eer U toegebragt.

6. 'k Ge-

6. 'k Geloof / Gods Zoon! uw Godheid / en belyde
Die als waragtig / met een groot verblyde;
Bewijst uw Godheid my te goede strekt /
En myn verwagting sterkt op 't heil verwekt:
't Welk Gy / als Middelaar / door uw twee naturen /
Uitvoeren kond / en immermeer doen duren.
O Zoone Gods! gun my dit dierbaar lot /
Dat ik in u mag zyn een Kind van God.

6.

Over de woorden, onsen Heere.

Stem. Psalm 9.

1. Al zie ik u in knegt-gelaat /
Myn Jesus! Gy zyt hoog van staat /
En draagt den naam van onzen Heere:
Och! konde ik deez uw lof vermeere.

2. Een Heer zyt Gy van alle ding /
Alom gestelt op 's werelds kring /
Om onder 't plat van uwe voeten /
U / als syn eigenaar / te groeten.

3. Een Heer der Heeren zelfs zyt Gy /
Die hulde doen uw heerschappy /
En u ten dienst staan / als uw knegten /
In al wat Gy hebt uit te regten.

4. Een Heere tot in eeuwigheid /
Wiens magt op grond van Godheid leit /
En die / van agteren / als vooren /
Geen eeuwen reex ooit zal verstooren.

Digitized by Google

5. Een Heer / meest der gerechtigheid /
Verkregen / als Gy had voorseid /
Ten goede van die u vertrouwen;
Om van 't verderf haar te behouwen.

6. Ten regten hierom onze Heer /
Met voorbeeld niet alleen / en leer /
Ons hebbende u ten dienst verbonden;
Maar nog uit al veel sterker gronden:

7. Wijl Gy ons / zo na lijf / als geest /
Tot een vrykooper zyt geweest;
Dog niet door goud / of silver-bloede /
Maar 't dierbaar goed van eigen bloede.

8. Ook van des Duivels sterk geweld
Ons hebt verlost / en vry gestelt /
En u gemaakt ten eigendome /
Dat alle heil ons overkome.

9. Wel / onze Heer! och mogten wy /
Uit indzuk van uw heerschappy /
Ootmoedig / en met heilig vreesen /
U steeds na eisch gehoorsaam wesen!

10 Heer! neem van ons bezit / en kom
Beslaan ons / als uw eigendom /
Als knegten zien op u onze oogen /
Tot Gy ons sult by u verhoogen.

Over

7.

Over den 3en artykel.

Die ontfangen is van den H. Geest, geboren uit de maget Maria.

Stem. Psalm 45.

1. 'k Geloof/Gods zoon sijn menscheid aan ging vangen/
Met van den heil'gen Geest te zijn ontfangen/
En uit de maagt Maria is gebaart/
En dus sijn mensch en Godheid t'zaam gepaart:
Hy heeftze niet alleen maar omgeslagen/
Gelijk men pleeg een kleed aan 't lijf te dragen;
Maar heeft de mensch-natuur zelfs aangedaan/
En doen in sijn Persoon/ als God/ bestaan.

2. Niet door verand'ring van sijn Godheids wesen
In sijne menscheid/ die bleef als voor dezen;
Noch door geen scheiding der naturen meê:
Maar door aanneming/ die de Godheid deê
Van deeze menscheid tot haars zelfs Persone/
Om daar lichamelijk by in te wone:
Zo wierd Gods Zoon deelagtig vleesch en bloed/
Gelijk men ziet den kinderen ontmoet.

3. 'k Geloof/ Hy niet uit 's Geestes eigen wezen
In sijn ontfangenis is opgerezen/
Maar door sijn kragt/ die op Maria quam/
En uit haar vleesch en bloed het lichaam nam/
't Welk Hy ging voor Gods Zoon in haar bereiden;
Waar op gevolgt de tijd/ ter dragt bescheiden/
Heeft sy/ na dat de volheid was verwagt/
Gods Zoon gebaart voor 't menschelijk geslagt.

4. 'k Gelove nog / en ik help mitz dezen /
Dat niet dit lichaam van Gods zoon zou wezen
Maar bloot dat van Maria doorgegaan /
En zonder dat'er iets zy toe gedaan
Van hare zijde dan de dragt en 't baren;
Maar dat sijn lichaam en sijn leeden waren
Zo van / als uit haar maagd'lijk vleesch en bloed /
Gelijk Gods Woord daar van verklaring doet.

5. 'k Geloof / Gods Zoon in 't vleesch dus is vernomen /
Wanneer de volheid was des tijds gekomen;
En eind'lijk / dat sijn God en menschheids-band
Zal blijven / eens gelegt / in eeuw'gen stand.
Laat my de heiligheid Heer! vergewisse /
Van uw geboorte en uw ontfankenisse /
De zonden daar door zullen zijn bedekt /
Waar meê de mijne staan voor u bevlekt.

8.

Over den 4en artijkel. En wel eerst,

Over de woorden, die geleeden heeft onder Pontius Pilatus.

Stem. Psalm 116.

1. 'k Geloof / dat uwe komst / Heer! is ontstaan /
En Gy eens zijt hier op der aard verschenen /
Dat Gy uw menschheid zoud gewillig leenen /
En in den staat van uw verneder'ing gaan.

2. 'k Ge-

2. 'k Geloof wel Gy uw ganſche levens ſtond /
Na lijf / en ziel / geleeden hebt op aarde;
Maar aldermeeſt / doe 't einde daar van naërde /
Tot boete van der uitverkoor'nen zond.

3. In 't dragen van Gods toorn / die om de ſchuld
Op 't ganſche menſchdom lag als vyer te brande /
En dat / gelijk een een'ge zoen-offrande /
Voor u alzo dit lijden is vervult.

4. Op dat haar wierd / verloſt na lijf en ziel
Van 't eeuwige verderf / zo Gods genade /
Geregtigheid / en 's levens eeuw'ge pade
Verworven / en ſijn zalig heil toeviel.

5. 'k Gelove wijders / Gy / door Godes zorg /
Hebt onder Pontius Pilaat geleede /
Op dat ſijn leeftijd dus elk blijken deede /
Dat Gy zyt wis de lang beloofde Borg.

6. Ook / onder zo een heidenſch Regter leed /
Dat alle ſmaad voor uwe ſmaad zou wyken:
Maar meeſt / op dat my in uw beeld zou blyken /
Hoe uw verloſſing word aan my beſteed.

7. Als namentlijk / dat Gy zyt zonder ſchuld
Veroordeelt van den Regter hier beneden;
Op dat alzo van my nooit wierd geleeden
Gods ſtreng gericht / nog dat aan my vervult.

8. Maak mij te nut / wat gy hebt uitgeſtaan
Voor ſmarten / Heer! door dit uw bloedig lijden;
Ja laatze baaren my een zoet verblyden /
Als ik u kom in lijden na te gaan.

Digitized by Google

9.

Over de woorden, Is gekruist, gestorven, en begraven.

Stem. Psalm 116.

1. 'k Geloove / dat myn Jesus niet alleen
Heeft onder Pontius Pilaat geleeden;
Maar Hy ook boven dien de smartlykheden
Ook in 't byzonder heeft van 't kruis geleên.

2. Van 't kruis / een heidensche / geen joodsche straf /
't Grecht toppunt / zo van smaad / als pynlykheden /
En welk men maar alleen aan slaven deede /
Of liên van swaare schuld aan overgaf.

3. 't Kruis ook / op dat vervuld wierd / wat voorzeid
Was van 't doorgraven van syn voet en handen;
't Beeld van de koop're Slang; van d'offeranden;
En Isaac / op 't brand-offer hout geleit.

4. Ja 't kruis / om zig door deez verneder-staat
Alzo te doen met d'overtreders tellen /
Zig te vernieten / en ten beeld te stellen
Van d'aldergrootste pyn / en diepste smaad.

5. Maar meest nog 't kruis / op dat ik zeker zy /
Dewyl deez vloek-dood Hem is overkomen /
Dat Hy den vloek geheel heeft weggenomen /
Die / door Gods wet / ter neder lag op my.

6. 'k Ge-

Digitized by Google

6. 'k Geloof mijn Jesus ook gestorven is /
Toen Hy sijn smaad en smart had uitgeleeden /
Sijn leven afgelegt / en strax betreeden
Heeft 't dal der schaduw van 's doods duysternis.

7. Sijn doods vernedering was dus van nôn;
Wijl Gods geregtigheid nog waarheid konde
Genoeg gedaan zijn voor der menschen zonde /
Als door de bitt're dood van Gods zoon.

8. 'k Geloof mijn Heer ook is in 't graf gelegt /
Dat Hy de waarheid van sijn dood bewijze /
Op dat ook wy voor 't graf niet zouden pze /
En Hy vervulle 't Woord / daar van voorzegt.

9. 'k Geloof / sijn kruis / dood / en begrafenis /
Door sijne kragt my toebrengt dese gabe;
Mijn oude mensch gekruist / dood / en begrabe
Met hem zou worden / na de Gods spraak is.

10. Gekruiste Jesus! maak uw kruis mijn troon /
En uwe bitt're dood mijn eeuwig leven;
Laat uw begraaffenis den troost my geven /
Die 'k tegen d'angst des grafs hier heb van nôn.

Over

Digitized by Google

10.

Over de woorden, Nedergedaalt ter hellen.

Stem. Pſalm 130.

1. 'k Doe / Heere! meenigmalen
Belijd'nis in uw Kerk
Van uw ter hellen dalen /
Als van een lijdens werk:
Maar ga dat niet begrijpen
Als letterlijk gedaan;
'k Hou vzugt'loos 't oordeel ſlijpen
Als ik 't zo wouw verſtaan.

2. Gy kond / na uw begraven /
Ter hel niet zijn gedaalt:
Wijl / om uw volk t'ontſlaven /
Uw dood reeds had betaalt.
Uw ziel kon haar niet halen /
Die 't Paradijs nu zag;
Uw lijk ter hel niet dalen /
Dat in de graf-rotz lag.

3. Uw' nedervaart ter hellen /
Wil ik dan zoeken niet /
Noch in mijn agting ſtellen /
Als na uw dood geſchied:
Maar die veel eer toewyzen
Aan uw verdienſtig kruis:
Wijl ik u daar zie vzen
Van wegen 't helſch geſpuis.

4. Uw'

4. Uw ziel lag daar gesonken
In helsche schrik en pijn/
En scheen/ door hare vonken/
Als gansch verteert te zijn;
Toen Gy naar uit gingt klagen
't Swaarwigtig lydens lot/
't Welk Gy gelijk quaamt dragen
Van duivel/ mensch/ en God.

5. En/ wyl ter hellen dalen/
Is/ na der schriften trant/
't Gevoel der helsche qualen/
Zo kieze ik dit verstand.
Ik zie/ 't ook nog op 't laatste
d'Artijkel-plaats beslaat;
Als hoogste trap/ en 't quaatste
Van uw verneder-staat.

6. Laat my uw helsche smarten
Daar van bevryd doen zijn
En baren troost des harten/
Als ik/ bevogten/ guyn:
Heer! laat uw herwaarts zyjgen/
En leggen in haar quaên/
My doen ten hemel stijgen/
En in haar vreugde baên.

Ove.

II.

Over den 5den artykel,

Ten derden dage wederom opgestaan van den dooden.

Stem. Psalm 16.

1. Hoe zing ik d'eerste trap / dan vrolijk / uit /
Van uw verhooging uit de plaats der dooden /
En juig u / Heer! te moet / met blij geluit /
Nu Gy zyt levendig 's doods graf ontvloden?
Dit's 't groote voorwerp van mijn ziels gelove /
't Welk in mijn prijs gaat alle lof te bove.

2. Hier in legt al de grondslag van mijn hoop /
't Verquikkelijk bundel daar 'k my mee kan troosten /
Den prikkel tot volvoering van mijn loop /
Den anker / daar 'k voor my veel vrugt kan oo'sten.
De stoffe van mijn hoogste roem beneden /
En d'voorspronk-bron / hier na / der zaligheden.

3. 't Geloof / Gy niet alleen zyt opgewekt /
Heer! door uws Vaders kragt / om te betoonen /
Dat uw betaling was geheel volstrekt /
En om met heerlijkheid uw dood te loonen;
Maar dat Gy ook zyt opgestaan / en 't leven
Uw zelf hebt door uw Godheid weêrgegeven.

4. Ik

4. Ik kan de waarheid niet in twijffel ſlaan /
Dan dat Gy uit den dood dus zyt verreezen /
Waar van zo breed voorzegging is gedaan /
't Welk door zo veel verſchijnens is bewezen /
En daar zo veel gevolgs is op vernomen /
't Geen nimmer zonder dat zou zijn gekomen.

5. Ik ſtel dan vaſt deez uw opſtanding / Heer!
En die kon ook niet dan aldus geſchieden /
Bewijſ dit was der ſchriften klaare leer /
Dat Gy terſtond den dood weêr zoud ontvlieden /
Als heil'ge Gods / die nooit verderf mogt ſchouwen /
En breeken weder los doods vaſte touwen.

6. 'k Gelove / dat Gy ook zyt opgeſtaan /
Ten derden dage / en niet meer wou vertoeven /
Om 't ſwak gelove te gemoet te gaan /
En langer niet uw jongers te bedroeven;
Ook / om dus uit Gods heil'ge ſchrifte-blaeren
't Oud voorbeeld van een Jonas te verklaren.

7. 'k Geloof / dat uw opſtanding / Heer! te goed
Den broomen komt / voor die Gy had geleeden /
En dat daar uit hen deze vrugt ontmoet;
Toepaſſing van uws doods geregtigheden /
Opwekking tot een nieuw en geeſtlijk leeven /
En pand / Gy eens zult vleeſch opſtanding geven.

8. Verreeze Heiland! die / als eerſteling
Van alle zyt / dewelke zijn ontſlapen;
Cy / geef my dat ik boven alle ding
Mag deze vrugt van uw opſtanding rapen:
Dat ik een plante my met u bewyze /
In leven / lyden / dood / en in verryze.

Over

12.

Over den 6en artykel, en wel eerſt

Over de woorden, Opgevaren ten Hemel.

Stem. Pſalm 68.

1. Ik zie hier een gewiſſe blyſk
Heer Jeſus! dat uw koninkryk
Niet meer van de weer'ld, wezen/
Dewyl Gy zyt ten hemel troon
Gevaren/ als Gods eigen Zoon/
Na dat Gy waart verrezen:
'k Geloof dit uw ten hemel gaan/
In 't alderminſt niet heeft beſtaan/
Dat 't lichaam u verdweenen
Zou wezen dooz onzigtbaarheid/
Of wel alomme zyn verſpreid
Dooz alle ſchepſels hene.

2. Maar dat uw hemelvaart geweeſt
Is/ naar der ſchriften taal/ en leeſt/
Ganſch eigentlyk te vaten;
Wyl Gy toen na uw Menſsheid zyt
Zigtbaarelyk van plaats verwyd/
En hebt deez aard verlaten;
En dus verheven boven 't oog
Van uwe leerlingen om hoog/
Ter darder hemel-zale
Zyt ingegaan/ ten oogemerk/
Om daar tot nut van uwe Kerk/
In eer te zegepzale.

3. Dat

3. Dat ik nu van uw hemelvaart
Belijd'niis doe / als dus van aart /
Daar wozd ik toe bewogen /
Dewijl / na Gods getuigenis /
Uw lichaam hier niet langer is /
Ja niet zou wezen mogen;
Dewijl de hemel U dog most
Ontfangen / en Gy ook niet kost
Op aard / als Pziester / blyven;
Maar / zou dat ampt zijn wel gedaan /
Van d'Aarde moest ten hemel gaan /
En daar dit werk bedzyven.

4. 'k Geloobe / Gy aldus wel waart
Genomen / dooz uw hemelvaart /
Na boven van den Vader:
Maar dat Gy / dooz uw Godheids magt /
Uw zelf ook opwaarts hebt gebzagt /
Als aller kragten ader.
'k Geloof / Gy dit hebt uitgeregt /
Op dat aldus / 't geen was boozzegt /
Van U wierd nagekomen /
En 't Pziesterbeeld / die eens maar klom
Op yeder jaar in 't Heiligdom /
Verbult / en weggenomen.

Digitized by Google

5. 'k Geloof / dat / na Gods tuigenis / Uw lichaam nu wel boven is / En 't oordeel daar zal beiden; Maar / dat Gy egter dog niet zyt Om deze reden van ons wyt / Heer Jesus! afgescheiden; Maar, by ons in uw Godlijkheid; En nooit wijkt met uw Majesteit / Noch uw verlossing-dade; Ja door uw Geest / als Leidsman / by Ons blyven wilt gestaag op zy / En door uw zielsgenade.

6. 'k Geloof nog / dat uw hemelvaart Myn dit genot der verdiende baart / Om daar voor my te spreeken / Als Voorspraak aan Gods regterhand; Ook / dat mijn vleesch daar is ten pand / En ten verzegel teeken / Van dat Gy / Heer! my eenmaal op Zult nemen in uw glory top / Gelijk 't hoofd sijne leeden; En vast uw Geest / ten weêr-pand / zend; Die 't bovenst' my te zoeken mend / En niet wat is beneeden.

Over

13.

Over het 2de gedeelte van den 6en artykel.

Zittende ter rechterhand Gods, des almagtigen Vaders.

Stem. Pſalm 110.

1. Heer Jeſus! ik geloof / dat Gy gezeten
Zyt in den hemel aan Gods regterhand /
d'Almagt'ge Vader / en mag niet vergeten /
Te gaan belijden deez uw eeren-ſtand.

2. Maar ik geloof niet / dat dit zoude wezen
Te neemen in een letterlijk verſtand;
Gelijk als Bathſeba eens zat vooz dezen
Aan Salomon haar Zoon ſijn regterhand.

3. Veel minder nog / dat dit zou zijn geleegen /
Dat uwe menſcheid / Heer! zy over al /
Gelijk Gods regterhand is aller wegen /
En ook alom vooz eeuwig blyven zal.

4. Maar 'k houw / deez ſpreekwijs U wozd toegeſchreven /
Om aan te wyzen / Gy hier booz / ô Heer!
Zyt tot de hoogſte magt / en eer verheven /
In hemel / en op aard / vooz immermeer.

5. Na uwe Godheid / booz een nieuw verklaren
Der majeſteit / der magt / en heerlijkheid /
Die wel in U van eeuwigheden waren /
Maar als / booz uw verneed'ring / overſpreid.

Digitized by Google

6. Maar meest zag op uw Menscheid dit verheffen/
Als die / daar door / ten hoogsten glory-praal
Is opgeprzelt / die men kan bezeffen;
En daar men klaar door zag uw Godsheids straal.

7. 'k Geloof / Gy ook ten hemel zyt gevaren /
Om dus te zitten daar ter regterhand /
Als 't einde / dat Gods Woord gaat openbaren /
Waarom Gy voer na 't hemelsch vaderland.

8. Om daar als 't hoofd der Kerk U te bewyzen /
Door wien de Vader 't al volmaakt regeert /
En dus te doen in haar vervulling rijzen /
De Godsspraak / die ons deze zitting leert.

9. 'k Geloof / deez heerlijkheid / aan uwe leeden
D'Uitstorting van uw geeste gaven-baart /
En dat Gy uwe magt voorts zoud besteeden /
Dat sy van 's vyands kragt zijn wel bewaart.

10. Weest aan Gods regterhand voor my gezeeten
Ten onderwijs / Heer Jesus! als Profeet;
Als Priester / om uw voorspraak uit te meeten;
En Koning / my ten heil van alle leet.

Over

14.

Over den 7den artykel.

Van waar Hy komen sal, om te oordeelen de levende, ende de doode.

Stem. Psalm 50.

1. 't Bazuin-geluid van 't laatst groot oordeel zal
Geloof ik / naauw gehoort zijn over al /
Of daar lijk zal 't ganschy menschelijk geslagt /
Ten graave door de dood wel eer gebragt /
Verrijsen weêr / en spoeden sijne gangen
Na 't oordeel / om sijn vonnis daar t'ontfangen.

2. Maar och! hoe zal der goddeloozen rot
Verbaast staan / als sy zien geen mensch / maar God
Den regterstoel beslaan van enkel vuur?
Omcingelt met een boog van blaauw azuur;
En hooren haar sijn donderstem toe bzullen /
Sy na verdienst nu loon wegdzaagen zullen.

3. Daar zullen dan de boeken / opgedaan /
Elk naakt en bloot in zonden-vuil doen staan;
't Geweeten / duivel / wet / die zullen daar
Beschuldigen voor God den boozen swaar /
En vord'ren / door des regters vonnis vellen /
Op lijf en ziel / een eeuw'ge straf der hellen.

Digitized by Google

4. Kampzaal'gen hoop! u dreigt een tooren plas/
Wien deſe Rechter nooit ten Heiland was:
Sijn vonnis tegen u zal zijn; Ik zeg/
Gaa/ gy vervloekte! van mijn aanſchijn weg
In 't helſche vper/ bereid den duivel-ſcharen/
't Welk u/ met haar/ zal eeuwig wedervaren.

5. Hoe zult gy dooz dien goddelijſken graauw
Verſtomt zijn/ en met ſmart'lijk tong-gekraauw
Te rugge deinzen van ſijn regter-ſtoel/
Na 't eeuwig duiſter van dien jammer-poel?
Alwaar de rook en vlam van uwe pijnen
Zal opgaan immermeer/ en nooit verdwijnen.

6. Maar zoeter zal/ gy kinderen van God!
Dan zijn uw vonnis/ en uw eeuwig lot:
Want gy/ die hier gelooft hebt in Gods Zoon/
Hebt dan te wagten uw genaden-loon/
En moogt verheugen u/ in plaats van vreezen;
Vermitz uw Regter zal uw Voorſpraak wezen.

7. 't Heil-vonnis/ 't geen dan over u zal gaan/
Zal/ in ſijn kozt begrijp/ hier in beſtaan:
Gezegend volk van mijnen Vader! kom/
Bezit vooz eeuwig nu het Koningdom/
Bereid vooz u/ na Godes welbehagen/
Eer dat de gronden van de weireld lagen.

8 OO Gzoote Regter! op dat ik/ als Gy
Een r zdeel komt/ dan niet verleegen zy;
Maar/ wel bereid/ myn hoofd vzymoedig ligt/
Zo wijk nooit/ in den geeſt/ uit mijn gezigt/
Nog laat ooit uit mijn zin dit roepen varen/
Staa op/ ligt doôn! en kom ten oozdeel naêren.

Over

15.

Over den 8ſten artykel.

Ik gelove in den H. Geeſt.

Stem. Pſalm 143.

1. Wie zal U / heil'ge Geeſt! beroouen
Van uwen prijs / of die verdooven!
'k Maak met de Vader / en den Zoon /
U / 't vooꝛwerp van mijn zielꝛ-geloove /
En naake / alꝛ God / tot uwen tzoon.

2. 'k Erken U / alꝛ / een God in wezen /
Met Vader / en met Zoon / te vreezen /
Van eeuwigheid / vooꝛ 's weireldꝛ grond;
En die ik vind van oudꝛ gepꝛezen
Gelijk de Geeſt van 's Heeren mond.

3. De Geeſt / die uitgaat van haar beiden /
Dog zonder ſcheiding te bereiden /
Maar / met den Zoon / en Vader / een;
Alleen / in rang maar onderſcheiden /
Niet / in natuur / en waardigheên.

4. De Godheidꝛ namen hooꝛ 'k U geven /
Zijn deugden zie ik in U leven /
Ook plegen U ſijn Godheidꝛ daên /
En ſijnen dienſt U toegeſchreven;
Uw Godheid moet dan zeker gaan.

Digitized by Google

5. Ik wil dezelve dan betuigen /
En neer / voor U / mijn knien buigen /
In mijn behoefte / en ziele-dorst /
Ja / in geloof / genade zuigen
Uit uwe bron / en Godheids borst.

6. Uw gaven / die nooit we'ergaê vonden /
En ons volmaakt toe ruften konden /
Tot alle goed / en heilig werk /
Hebt Gy ons mild / Heer ! toegezonden /
Tot nut van ons / en van uw Kerk.

7. Gy hebt'er ons ook meê beschonken /
Om 't dier geloof in ons t'ontsonken /
Met Jesus ons te maken een /
Als ook met al sijn weldaên dronken /
Waar voor Hy had zo swaar geleên.

8. Om onder 't leed van naare plaagen /
Wanneer wy zijn door druk verslagen /
Met soeten troost ons t'overlaên /
En by te blyven al ons dagen /
Ja ons ter regterhand te staen.

9. Wijl wy ons pligt niet grondig kennen /
O Heil'ge Geest ! wil Gy ons mennen ;
En / door uw onderwijs / en leer /
Ons tot uw spoor zo vast gewennen /
Dat onse voet zig nooit af keer.

10. Wil hier ons door uw Raad geleiden /
Tot ons de dood zal doen verscheiden ;
En Gy ons / door uw regterhand /
Eens overbrengt / na ons verbeiden /
Daar boven / in dat effen land.

Over

16.

Over den 9en artykel,

En wel eerſt over de woorden, Ik gelove een heilige algemeine Chriſtelijke Kerke.

Stem. Pſalm 89.

1. Zo hier de Satan heeft een Synagoog op aard /
'k Geloove/dat zig ook Gods Zoon een Kerk vergaêrt/
Uit 't gantſche menſch-geſlagt van alderhande volken /
Die wyd en zyds verſpreid zijn onder 's hemels wolken;
Een heilige / algemeine / en Chriſtelijke Kerke /
Die Hy bemint / en met ſijn gunſt wil overſterke.

2. Dog dit is niet een volk / dat Hem alleen belijd /
En uiterlijk ſijn dienſt behertigt voor een tijd:
Maar die de Zoone Gods / voor dat ſy zijn geboren /
Ja zelf van eeuwigheid voor zig had uitverkoren;
En die Hy / inder tijd / weet zoetelijk te lokken /
En door de roeping heeft / met kragt / tot zig getrokken.

3. Een volk / waarvan ſijn Geeſt ten vollen neemt bezit /
Dat Hy / van walgelijk / en zonde-ſwart / maakt wit /
Verandert / wederbaart / en na Gods geeſt gaat vormen /
En harnaſt tegen al 't geweld der helſche ſtormen /
Voor 't koſtelijk geloof haar / kragtig / meê te deelen /
't Welk haar gewillig maakt in 't doen van ſijn bevelen.

Digitized by Google

4. Dit lichaam van de Kerk heeft Chrijstus tot haer Hooft
Wiens Geesten-invloed nooit te veel kan zijn gelooft;
Wijl die gemeygzaam is / om alles te vervullen /
't Geen hare leeden ooit / hoe veel / behoeven zullen:
En daarom / 'k moet die Kerk / gelijk een monster / laken /
Die neffens Chrijstus nog een zigtbaar hoofd wil maken.

5. Nu 't lichaam van de Kerk is / als haar Hooft / maar een /
Hoe wel 't zig uitstrekt door den reer der eeuwen heen:
En daarom nodig is 't de Kerk wel t'onderscheiden /
Om / die gevonden / dan alsdaar te gaan verbeiden /
Dewijl alleenlijk aan haar ware en rechte leede /
Zal overkomen Gods genadig heil en vreede.

6. De ware Kerk is door deez teekens kennelijk:
Gelijk / 't regt onderwijs des Woords van 't Koninkrijk /
't Betamelijk gebruik der Goddelijke Teeg'len
Van 't heilig Eed-verbond / na Chrijstus eigen reeg'len /
En 't wettig oeffenen van sleutel-tucht aan honden /
Die 's Heeren Woord / en Bond / gaan schenden door haar zonden.

7. Dus is 't dat zig aan ons de ware Kerk verklaart;
En die heeft t'aller tijd Gods Zoon gehad op aard /
Hy heeft ze nu nog ook in onze levens dagen;
En / hoe 't ook namaals gaat / altijd zal 't God behagen /
Een Kerk te houden hier in een van 's weirelds hoeken /
Die nimmer 't helsch geweld / hoe groot / zal overkloeken.

8. Gods Zoon! Vergader aar / en Wagter van uw Kerk!
Bewijs U / my te nut / ook teeder / wijs / en sterk /
In my te maaken een van hare ware leeden /
En leer my / U ten dienst / my ganschlijk hier besteeden /
Tot Gy my eenmaal komt uit deze strijd-Kerk halen /
Om met uw glory-Kerk / hier na / te zegepraalen,

Over

17.

Over de gemeinschap der Heiligen.

Stem. Psalm 84.

1. Gelukkig elk waar Kerke-lid!
't Welk diep de gunste Gods bezit;
Wat is uw voorregt hoog van waarden!
Dat u gemeinschap word gejond /
Met al de Heiligen in 't rond /
Zo in den hemel als op aarden:
Hoe meet ik recht deez zeegen uit /
Die ik geloof / met zang-geluit?

2. Al is Gods volk hier onvolmaakt /
Zy zijn nogtans ten staat geraakt /
Om heil'ge lien te mogen heeten:
Wijl sy / door Jesus bloed / en Geest /
Zijn afgewasschen / minst en meest /
Van 't zonde-vuil / op haar gezeten;
En krijgen zo dit titel-regt /
Na 't goede deel / in haar gelegt.

3. Deez Heil'gen haar gemeinschap doet
Zig op in een tweeledig goed /
En sluit gemeinschap met God binnen /
Met Vader / Zoon / en Geest / te zaam
't Hoog heilig Een / in zijn / en naam;
Gemeinschap ook met die God minnen /
En daarom billijk zijn vermaard /
Als voor de Heil'ge hier op aard.

4. Ge-

Digitized by Google

4. Gemeinschap eerst met God / in 't ligt
Van Jesus lieffelijk gezigt;
Met God / de God van zaligheeden /
De bron / en zon van alle heil /
De volle zee / die zonder peil
Zig aan de sijne wil besteeden:
Hier vind de ziel dan booyd / nog wal /
Maar in haar God een eeuwig al.

5. Gemeinschap ook met 't heilig zaad
In lichaams / en in ziele staat;
Waar toe de geest haar komt verligten:
Want sijne gaven zijn gemeen /
Van blydschap / dzuk / geloof / gebeên /
En wat'er meer zou konnen stigten /
't Is alles tot des and'ren nut /
Ter bozdering / ten troost / en stut.

6. En deelt men na de Ziel zo meê;
't Lichaam'lijk goed is alzo reê /
Een besten van sijn ebenmaasten /
Van spijze / dzank / geld / artzeny /
Gewaad / huisvesting / elk zal bly
Een armen bzoeder daar meê haasten /
En agt zig zelf gelijk verquikt
Booz d'onderstand / aan hem beschikt.

7. Men kent geen eigendom / als waar /
En agt zig een rentmeester maar
Van 's weireldg goed / men word bewoogen
Te geben / na 't vermogen lyd /
En / als de nood sterk dzingt / en byt /
Ook boven 't perk van sijn vermogen:
Dewijl men houd / haar te verzaên /
Als aan sijn eigen vleesch gedaan.

8. En

8. O Heilig volk! mijn eenige lust/
Mijn oog-vermaak/ en ziele-rust/
Ik voel mijn hart sterk na u blaken/
Door 't wonder van uw liefde-brand/
Ter verdering/ door uw verstand/
En om in u mp te vermaken:
Ik wensch/ met u/ door's levens baan/
Na 't hemelsch Kanaän te gaan.

18.

Over den 10en artykel.

Vergevinge der Zonden.

Stem. Psalm 25.

1. Laat de zonden van Gods kind'ren
Wezen groot/ in maat/ en tal;
Dit zal Gode niet verhind'ren/
Dat Hy die vergeven zal:
't Is sijns Woords getuigenis/
't Is ook van sijn volk bevonden:
Ik geloof dan dat'er is
Een vergevinge van zonden.

2. Ik geloof/ dat deze zeegen/
Van geen mensch af komt/ hoe groot;
Maar alleenlijk word verkregen
Uit Gods goedertieren schoot:
Want de zonden zijn alleen
Tegen God den Heer bedreeven/
Hy alleen/ kan 't overtreên/
En is 't willig/ te vergeven.

3. Ik

3. Ik geloof / Hy / 't dadelijke /
En 't oorspronkelijke quaad /
Door deez rijke weldaad / wijkt
Van de ziel des zondaars / laat /
Die in sijnen Soon gelooft;
En dat sijne zond-gedagten /
Worden alzo wel gedooft /
Als de woorden / en 't betragten.

4. Deez vergeving sluit ons 't voordeel /
Eerst / van schuld-quitschelding in /
Met bevrijding van 't straf-oordeel /
En een ander nieuw begin
Van geregtheid aangebragt /
Met een eeuwig-durend' leven
't Geen de ziel / van zonde-magt
Hy gemaakt / reeds word gegeven.

5. Ik geloof / dat God doet komen
Aan den armen mensch te stae /
Deze zond vergevings stroomen /
Enkelijk uit sijn genae;
Dat Hy door den dierb'ren zoen
Van sijns Soons aan 't kruis verhogen /
En sijn wet genoeg te doen /
Gunstig daar toe word bewogen.

6. Dus geloof ik / een bevrijde /
Dat Gods kind'ren komt te baat /
Van de schuld / en heerschappije /
Die'er uit de zonde ontstaat:
Schoon nooit-struikl'ling hier / nog val
Heel te boven word gekomen;
Maar dat namaals worden zal
't Overblijfzel weg genomen.

7. Ik

Digitized by Google

7. Ik geloof ten laasten / deze
Dyne zond-vergiffenis
Eene nimmermeer volpreeze
Weldaad / om haar vzuchten / is:
Want hier / God gemeinschap / uit /
Heiliging van zonde smetten /
Ja ook 't eeuwig leven / spruit;
Hoog mag ik ze dan wel zetten.

8. Algenoegzaam God / en Heere!
Wijl ik / met mijn zond belaên /
Myn tot uwe goedheid keere /
's Heilands kruis-bloed my neem aan;
En dus zond-vergeving bid /
In geloof / en heilig beeven:
Laat dog zijn uw antwoord, dit;
Ziel! uw zonden zijn vergeven.

19.

Over den 11den artijkel.

Weder opstandinge des Vleesches.

Stem. Psalm 16.

1. 'k Weet / door de bleeke dood / mijn lichaam wis
Zal worden uit sijn plaats eens opgeleezen;
Maar ik geloof / daar ook verrijssenis
Zal van 't gevalle vleesch hier namaals wesen:
Mogt ik dit wonderstuk / Heer! van uw werken
Maar / 't uwer eer / recht / met gezang / aanmerken!

2. 'k Ge-

2. 'k Geloof / als 's levens lamp my is gedooft /
En d'affcheids-uur der ziel van 't lijf gekomen /
Dat sy dan zal tot Chzistus / als haar hoofd /
Dooz d'Engelen strax wozden opgenomen ;
Om / zoet / in sijnen schoot zig te verlusten /
En / eeuwig / van haar werk / daar / uit te rusten.

3. Maar / ik geloof ook / dat de tijd zal zijn
Als dit mijn eigen vleesch / hier om-gedzagen /
Waar in ik leê zo veel verdziet / en pijn /
't Welk / dood / 't gewozmte quam / met lust / doozknagen /
En welkers stof wierd in den wind gedzeeven /
Zal op den jongsten dag van nieuws / herleven.

4. 'k Geloof / dit zal geschien / dooz Chzistus kragt /
Wiens goddelijken arm / en heerschend rijke
Gaat over 't hemelsch / en al 't aardsch geslagt /
En daar zelfs dood / en graf / dooz moeten wijke :
Want / heeft Hy 't wezen eerst uit niet gegeeven /
Ligt kan Hy ons / gestozven / weêr doen leeven.

5. 'k Geloof / dit rijzen van mijn vleesch / bestaan
Zal in een weêr op nieuws te zamen vlegten
Van 't lichaam / met mijn ziel ; en dus toegaan :
Dat eerst zig 't lijf uit 't graf-stof op zal regten /
De ziel / vervolgens / weêr in 't lichaam glyden /
En wozden t'zaam verênt / dooz alle tijden.

6. 'k Wagt eindelijk nog deez hoedanigheid ;
Dat / op den jongsten dag / mijn lijf / verrezen /
Gelijk zal / volgens 't woozd my toegezeid /
Aan 't heerlijk lichaam van mijn Jesus wezen /
In kragt / onsterflijkheid / in schoonheids luister /
En glory-praal / die zelfs de zon maakt duister.

7. 't Is

7. 't Is waar / dat Jesus ook de booselien
Zal op doen staan / dog niet als Hoofd / maar Rigter /
Wel wyp ook van verderf / en dood te zien;
Dog daarom 't zalig heil niet eens te digter;
Maar om / ellendig wooz altoos / te pzen /
En tot een eeuw'ge smaad / en vol afgrijsen.

8. Ik weet / Heer mijn verlosser! dat Gy leeft /
Die over 't stof / in 't lest / U zult vertoonen;
't Verlangen van my nieren aan U kleeft:
Laat dan mijn lijf in 't graf niet altijd woonen /
Maar doet het eens in heerlijkheid verrijzen /
Om / in gerechtigheid / U steeds te pzijsen.

Over

20.

Over den 12en artykel.

Ende een eeuwig leven.

Stem. Pſalm 73.

1. Al ſnijd de dood mijn leven af /
En legt mijn lijf in 't duyſter graf /
'k Geloof nogtans God my zal geven
Een eeuwig / na dit tijd'lijk leven:
Wijl God geen God der dooden is /
Nu reeds in 't land der duiſternis;
Maar van een levend volk / en bruid:
Hoe meet ik deeze weldaad uit!

2. Dit eeuwig leven breng ik tot
Een zaligheid / en vreugd / in God;
De God des blijdſchap; en met reeden /
Als die ook God van zaligheeden;
'k Merk 't eeuwig leven zijn beſtaan
In zaal'ge vreugt te recht dan aan /
Die vrydom mée brengt van verdriet /
Voor die God / 't opper-goed / geniet.

3. 'k Geloof dat onderwijl / ook al
Hier zelver in dit tranen-dal /
Deze eeuw'ge vreugd vaſt gaat beginnen /
Door waar gevoel in 't hart van binnen;
Dog niet ſteeds in gelijke maat /
Maar als 't hart is gebragt in ſtaat
Van Gods genieting / en zig ſterk
't Geloof vertoond / en 's Geeſtes werk.

4. Maar

4. Maar ik verwacht hier namaals op
Dit eeuwig leven / in zijn top ;
En dat die weelde zal gelegen /
Dat van my wegden zal verkregen
Een gantsch volkomen zaligheid /
Die alle quaad heel van my scheid ;
Maar my aan alle glory-goed /
En vreugd / in God / geraken doet.

5. 'k Gelove / dat dit zalig deel
In zig vervatten zal zo veel /
Zo grooten goed / en vreugde-stroomen /
Die nooit bevinding heeft vernomen /
Die geenig oog ooit heeft doorvoorzt /
Noch immer eenig oor gehoort /
Noch ooit in 't hart van menſch opquam /
Die hier op aard zijn wooning nam.

6. Hierom genoemt verſadiging
Van vreugd in God / die alle ding
Verbat in zijn genoegſaamheden /
En aan zijn volk die wil beſteeden ;
Hoe ruim / en breed / hoe ver / en wijd /
Dat haar begeert dan henen glijd /
En noch ten voorwerp heeft zo veel /
't Verzaên in God / vervultze heel.

7. 'k Geloof ten leſten noch 't groote end
Daar 't zoet genieten my toezend /
Van deſe zaligheid / zal weſen
God eeuwig zyn door my gepreezen /
Om met den drom van d'Engelſchaar /
En 't zalig volk / in heldre ſnaar /
Te trekken / Heer ! van zoeten toon /
Uw deugden lof / en werken-kroon.

Digitized by Google

8. O God! die 't leven / daar geen end
Aan is / bezit / en nederzend /
Uit U / de bron van 't eeuwig leeven:
Wil my hier al 't beginzel geven
Der zaal'ge vreugd in U / mijn God /
Ten eersteling / van 's Hemels lot;
Ook in de dood / mijn ziel ten troost /
En namaals eens den vollen oo'st.

Digitized by Google

GEESTELYKE GEZANGEN,

In opſigt van verſcheyden

tyden des Daags,

DES

openbaren Godsdienſt,

ende des

JAARS.

Digitized by Google

Digitized by Google

I.

Morgen-lied.

Stem. Pſalm 118. of de 10 Geboden.

1. Hoe zoet begint de dag te ligten /
En aangenaam deeg morgenſtond !
Die my verwekt tot nieuwe pligten
En tot gebêen / met dank'bre mond:
Voorwaar ! 't zijn / Heer ! uw goedigheden /
Dat ik nog niet vernietigd ben /
Gedurende de nagt voorleden /
't Welk ik / met lof tot U / erken.

2. Ik kon daar in geſtorven weezen
Door ziekte / brand / of waters-nood /
Maar d'Alderhoogſte zy geprezen /
Dat ik nog ben ontrukt den dood:
En zijnde in diepen ſlaap gezonken /
Niet wetend' van mijn eigen zelf /
Sloegt Gy op my uw oogen-bonken /
In nauwe zorg / van 't Hemel-welk.

3. Gy hield / Heer ! over my de wagte /
Uw opſigt heeft myn Geeſt bewaard /
En Gy hebt mijn verſpilde kragten /
Door zoeten ſlaap / op nieuws / vergaart:
Daar uit ben ik / als 't waar / verrezen /
Bewijl dat God mijn wekker is;
Die my hier in een beeld doet lezen
Der zaliger verryſſenis.

Digitized by Google

4. O God! by U zyn 's levens bronne /
Myn ziele morgenstond Gy zyt /
Gy zyt my / geestelijk / ten zonne /
Alleen uw aanschyn my verblyd:
Laat 't zoete licht / Heer! van uwe oogen /
Van U myn zon / en bronde gom /
My houden steeds tot U bewoogen /
Gelijk de zon de zonne-blom.

5. 'k Stap met de zon / dat licht der lichten /
Ter kamer als een bruigom uit /
Om mynen loop getrouw te richten
Na 't voorschrift van uw Wet-besluit:
Dog wijl ik weet / Heer! dat de mensche
Zyn weg niet sonder feil kan gaan /
Wil ik / daar 't doen ontbreekt / dan wensche /
En roepen daarom U dus aan:

6. Zend / Heer! ten leidsman van myn gange /
My dog uw Woord en Geeste licht;
Dat alles wat ik voorts aanvange /
Zy naar uw wil alleen gericht:
Dus als den dag ik U verbeide /
Terwijl ik na myn dood vast zyg;
Geef / ik in 't licht / op myn verscheide /
Der Heiligen erf / boven / krijg.

Digitized by Google

2.

Voor den Eeten.

Stem. Pſalm 9.

1. O algenoegſaam God / en Heer!
Wy komen tot uw volheid weêr;
Wil ons behoefte daar uyt ſtelpen /
En ons aan noodig voedzel helpen.

2. Uw harderlijke zorg is groot /
Meer dan den ſtaf niet van dit brood /
Noch van deez dzank 't verquikkend laven;
Wy zien op U / niet op uw gaven.

3. Uw goede gunſt / O Heere! doet
Genieten ons deez overvloed /
En veelerley veranderingen /
Van zo veel lieflijkheid der dingen.

4. Laat ons dog door haar zoetigheid
Nooit worden van U afgeleid;
Maar laat haar ruim genot ons leeren /
Uw volheid des te meerder t'eeren.

5. Geef Gy ons ook / in plaats van veel /
Een matig / of een ſchaarſer deel;
Dzuk ons dan in / uw woord den ſlegten
Meer 't leven voed / dan ſpijs-geregten.

Digitized by Google

6. Koop / Heer! ons door uw schepsels toe /
Ik ben 't die self u door haar voê;
En wil ons zo gelukkig maken /
Dat wy in dit geschenk U smaken.

7. Bewijs ons / Heer! deez groote gunst /
En leer aan ons deez heil'ge kunst /
Dat wy / in eeten en in drinken /
Uw eer verbreiden / en doen klinken.

8. Oog / Heer! hoe zoet deez spijs ook is /
Nog trekt ons ziel na beter disch;
Uw beeld alleen kan ons verzade /
Wy staan uw komst daar toe vast gade.

Digitized by Google

3.
Na den Eeten.

Stem. Pſalm 33.

1. Daar heeft God ons nu weêr verzadigt/
Wiens handen-palm 't al leven doet/
En door ſijn gunſt ons begenadigt
Met onderhoud in overvloed:
Hy/ die wond'ren werkte/
En ſijn erfdeel ſterkte
In 't woeſtynen-veld/
Zo/ met vleeſch/ als brooden/
Heeft de ſpijs/ van nooden/
Ons nu ook beſtelt.

2. Wel op dan/ ziel! om God te danken/
Voor dit genot van dranк/ en ſpijs;
Laat hooren dog uw lofgeklanken/
Waar God bequamelijk in wijs:
Bron van alle goedheid!
Leit'er zo veel zoetheid
In uw ſchepſels neêr/
U dan zelf te ſmaken/
Wat moet dat niet maken
Een vernoeging! Heer!

3. 't Zou immers geenſins nu betamen/
Dat wy van U dus wel verzaad/
Geen agt op uw geboden namen/
En 't pad inſloegen/ 't welk Gy haat:
Gy hebt regt te wagten
Ons verſterkte kragten/
U ten dienſt alleen;
't Paſt dan dat wy voegen
Heer/ U ten genoegen/
Ziel/ en lijf by een.

O Won-

4. O wonder! Gy Heer! dit ons leven
Dooz 't doode vee / en kruiden voed /
En dat / wat ons zal kragten geven /
Gestozven zelf eerst wezen moet:
Waarom is dog 't doode /
Ons ten spijs van noode?
O! ik weet het is /
Dat wy in ons zouden /
Levendig steeds houden
Doods gedagtenis.

5. En hebt Gy zulken reex van gaven
Tén dienste van ons minste deel /
Van geur'ge dzank / om dozst te laven /
En is der spijsen zoozt zo veel;
Zo van oost / als kruiden /
Specerp van 't Zuiden /
Vogels / visch / en vee?
Zou dan uw genade-
-Rijkdom niet verzade'
Onze zielen mêe?

6. 't Onsterflijk kroos van onze Geesten
Laat dog nooit doz of mager zijn /
Maar zig in vzolijkheid verfeesten
Met hemel-bzood / en Geeste-wijn:
Kom dan / en bereegen
Ons met uwen zeegen /
Algenoegzaam Heer!
't Middelpunt der Ruste /
Van ons ziele-luste' /
Zijt Gy immermeer.

In

4.

In den Nademiddag.

Stem. Pſalm 81.

1. Op/ mijn ziel! ten lof/
Om den Heer/ van boven/
Die u daaglijx ſtof/
Dooz ſijn goedigheid/
Tot ſijn eer bereid/
Met gezang te loven.

2. Een namiddag lied.
Tot U op te zingen/
Wy de luſt gebied/
't Is zo wel mijn plicht/
Als met mozgen-dicht
Tot uw troon te dzingen.

3. Gy hebt my beſtelt
Zulk een têer bewaren/
Dat 't verderfs-geweld/
't Welk des middags treſt/
Eer men 't eens bezeſt/
My niet konde naêren.

4. In mijn beſigheid/
En beroep van dage/
Was uw hand bereid/
Zo met luſt/ als kracht/
Meêr zelfs dan ik dacht/
My zoet t'onderſchzage.

5. Spijs en dranк verschot/
Heeft my niet ontbrooken/
Tot een ruim genot;
Mijne mond verzaad/
Dus ten overmaat/
Is tot dank ontstooken.

6. 'k Wil/ met ernst/ en blijt/
Mijn beroep volbrengen/
De namiddag tijd/
Die nog overschiet/
En vertragen niet/
Die met vreugd te mengen.

7. 't Groote zonne-rond
Gaat terwijl vast hellen
Na den avond-stond/
En het dierbaar licht
Van sijn aangezicht
Zig tot daalen stellen.

8. 'k Wil dan des te meer
Neirstigheid aanwenden/
En verdubb'len/ Heer!
Aldermeest/ in 't werk/
Dat U heeft ten perk/
En in heil zal enden.

In

5.

In den Avondstond.

Stem. Psalm 12.

1. Daar treckt de zon sijn gulden hoofd weêr onder/
En duikt als in den schoot van d'oceaan :
't Is billijk dat ik my dan nu afzonder /
Om tot mijn God / ter avondpligt / te gaan.

2. Ik sta verstelt / Heer ! als ik overlegge
D'Ontfangen reex van uw weldadigheên :
Wat zal ik van uw gunst op heden zegge ?
Als dat sy allesins was ongemeen.

3. Uw godd'lijk licht was my ten held'ren zonne ;
Uw mogentheid tot schild / en tot rondas ;
Uw algenoegzaamheid ten levens bronne ;
Uw goede Geest alom mijn leidsman was.

4. Uw Vader-oog bleef op my neêr geslagen ;
Uw oor nam op mijn zugt in stilheid agt ;
Uw hand den last van mijn beroep hielp dragen ;
Gy gaaft my meer als ik wel had verwagt.

5. Maar laat ik nu eens gaan daar tegen merken /
Hoe ik my dezen dag heb aangestelt :
Heeld ik my binnen in de cirkelperken /
Dan 't heilig voorschrift door Gods mond gemeld ?

6. Heb

6. Heb ik alleen voor God geleeft van dage /
Of meer de schepselen gehunkert na?
Zou ik / zo God my dit nu eens quam vrage /
Niet zeggen moeten op dit laatst van ja?

7. Maar bruid Gods stem my sulx niet toe door donder /
Denk / ziel! dat u die groote Rechter doch
Door uw geweten zelf dit vraagt van onder:
Bekent dan willig schuld / en antwoord / och!

8. Ik heb gezondigt zeer / ô Menschen-hoeder!
Dog stel u niet ten tegenloop van my;
Of ik word dateliik de doód ten voeder:
Maar maak my liever / door vergeving / bly.

9. Ik wil op uw genaad alleen vertrouwen /
Heb ik van daag mijn plicht niet recht betragt;
Wil uw beschutting my dog met onthouwen /
Maar waken over my van dezen nagt.

10. Dek / Heer! my teeder toe met uwe vlerken /
Verdrijf den schrik des nagts door uw ontzag:
En wil door 't licht my van uw Geest versterken /
Zo blijft het in mijn ziel / té nagt / nog dag.

11. Weer yd'le droomen van mijn slaap-gedagten;
Maar laat mijn lichaam die zijn tot een daauw /
En laat uw Psalmen in mijn ziel vernagten;
Zo krijgt de satan my niet in sijn klaauw.

12. Dus gaan mijn moede leên haar nederleggen
Op 't peeluw dons van uw Voorsienigheid:
Doe mozgen ogtend my met vreugde zeggen /
Lof Gode! die my weer ten dag-licht leid.

Des

6.

Des Nagts.

Stem. Pſalm 63.

1. Ik was in diepen ſlaap geraakt /
En d'oogen waren my gelooken;
Maar ploszelijk zie'k die gebrooken /
En wakker my / als 't waar / gemaakt:
Ik kan niet raaken weêr aan 't ſlapen /
Schoon nog in 't holſte van de nagt;
En daarom wil ik zijn bedagt /
Van 't wakker zijn wat goeds te rapen.

2. 't Is nu / in ſtilte / en eenzaamheid /
De beſte tyd om t'overdenken
Gods deugden / daaden / en geſchenken /
Gegeeven my / en nog bereid;
Nu kan ik beſt myn zelf doorzoeken /
En geven op mijn hart nauw acht /
Wat plicht ik laat / of zond betragt /
Om my / ter bet'ring / te verkloeken.

3. Nu hindert mijn beroep my niet /
Geen menſch / nog beeſt komt my beletten /
Nog voorwerp voor mijn oog zig zetten /
Dan dat mijn ziel niet op U ziet:
't Wil dan nu ſtil in eenſaamheden /
Mijn innigheid / en 't ziele pit /
Dat mijn bedenkingen bezit /
Met U / Heer! en mijn zelf / beſteeden.

Digitized by Google

4. 'k Wil Davids werk nu volgen na /
Die U ter middernagt ging roemen ;
En / insgelijks / uw naam ook noemen
Met lofspraak over uw genaê :
En zeggen / waar is God mijn maker ?
Die Psalmen in de nagten geeft /
En zulke vreugd / waar by dat leeft /
't Verheven hart van een regt waker.

5. Kom / nieren ! onderwijs nu my /
Hoe ik my̆ gangen heb te rigten /
En wat te voeren uit voor plichten :
Maar 'k wensche meest O Heer ! dat Gy ;
Mijn ziele nu ten lichte wouw wezen
In 't midden van de duysternis ;
So wist ik / wat dit voorrecht is /
Dan / in uw licht te zijn van vreesen.

6. En wijl dat eens / ter middernagt /
Die aangenaame stem zal schat'ren /
Als veel geraas van holle waat'ren ;
De Bruidegom komt in sijn kragt :
So geef dat ik altijd mag waaken /
En my tot uwe komst bereij ;
Dan zal ik / door uw Geest gelei /
Ten zaal'gen morgenstond ontwaaken.

Op

Digitized by Google

7.

Op Nieuw-jaar.

Stem. Pſalm 105.

1. Hoe rollen zig der menſchen jaaren!
Gelijk in d'oceaan de baaren/
Die haaſt'lijk zijn gegaan voorbij:
Voor weinig levens tijd zien wij
Ons hoofd met grijzigheid beſtrooit;
Gy/ Oude van veel dagen! nooit.

2. Uw jaaren/ boven tijds gedagten/
Zijn van geſlagte tot geſlagten/
En kennen geen verandering;
Dewijl Gy de verwisſeling/
Van onze levens tijd beſtiert/
En bot aan 't kloen der tijden viert.

3. Dus hebt/ Gy/ Heer! ons nu gegeven
Dit nieuwe jaar weer te beleeven/
En daar van d'eerſte dag doen zien/
Waar in wij ons gezuig U bien/
En dankbaar offeren aan U/
Dat Gy ons hebt geſpaart tot nu.

4. Of Heer! uw Raad nu zal gelengen/
Dat wij dit jaar ten einde brengen/
En wat ons daar in treffen zal
Van zegen/ of van ongeval/
Is maar alleen aan U bekent/
Die elk beſcheid ſijn lot/ en end.

Digitized by Google

5. Dog kunnen wy ons niet onttrekken /
Ons handen tot U uit te strekken
Tot U / die alle ding bestelt /
En onze voet sijn treeden telt /
Gy woud / wat ons is toegeleit /
Doen dienen ons tot zaligheid.

6. Dus treeden wy man-moedig binnen
't Portaal van 't jaar / dat wy beginnen ;
Onzeeker wat ons wedervaar :
Volvoer uw Raad / wy wagten maar !
O Heer ! uw doen is Majestept /
En enkel niet als heerlijkheid.

7. Maar ondertusschen / wijl / de menschen
Haar vrienden heeden heil toewenschen /
En bieden aan een liefde-gift /
Beweegt ons ook deez zelfde drift /
Dat wy sulks / Heer ! ook aan U doen /
En komen daarom tot U spoên.

8. Wy wenschen / Heer ! dat alle volken
U dienen onder 't swerk der wolken /
En dat uw naam / op aardzy een /
Gelijk Gy zijt / en algemeen :
Maar wat geschenk word U gebragt /
Die alles hebt in uwe magt ?

9. Ons goedheid kan tot U niet raaken /
Om zaaliger ooit U te maaken :
Wy bieden egter 't hart U aan /
Dat Gy 't in gunst woud gade slaan :
Want of uw regt schoon daar toe leit /
Wy geven 't in vrywilligheid.

Digitized by Google

10. En wil Gy ons dan ook bedenken /
Heer! met de keur van uw geschenken:
Vernieuw in ons een vasten geest /
Zulks wenschen wy voor dit jaar meest;
En dat het / door uw zeegen / rijk /
't Jaar van uw welbehagen blijk.

8.

Ter voorbereiding tegen den Rustdag.

Stem. Psam 43.

1. Hoe groot is 't onderscheid der tijden /
En tusschen d'een en d'ander dag!
Op d'eene moet ik 't werken mijden /
En my / alleen in God / verblijden;
Op d'andere eischt Gods hoog gezag!
Dat ik niet leeg zijn mag.

2. Aldus is 't met den dag van heeden /
Die 't werken heeft ten oogemerk /
Zoo wel als d'ander vijf voorleeden:
Maar anders moet ik gaan besteeden
Den dag van mozgen in Gods kerk /
En rusten van mijn werk.

3. En zou 'k niet rusten dan van werke?
Daar God toen zelver heeft gerust;
Zou 'k my ten Godsdienst niet versterken /
Zoo in mijn huis / als in Gods kerke?
Daar 'k klaar in deesen ben bewust /
Van Gods bevel / en lust.

Digitized by Google

4. Al 't aardsche werk moet heden weze
Voleindigd / en gantsch afgedaan;
En ik my / door gebeen / en lezen /
Gaan schikken / in Gods heil'ge vreeze /
Met voorbereiding / van nu aan /
Tot Godes Tempel paên.

5. Ik will myn daagl'yks werk dan staaken /
En maar alleen gedenken gaan
Aan mynen God / en zyne zaken /
En my geheel daar in vermaken;
Als of ik nooit weêr zou bestaan /
Myn werk te vangen aan.

6. 'k Moet / laas! myn ziel met kragt gaan stellen /
Dat ik gedenk den Sabbathdag;
Dewyl my 't hart steeds néer gaat hellen /
En d'aardsche zorg gedurig quellen
Ik my weêr tot haar ommeslag
Begeef / gelyk ik plag.

7. Och! konde ik recht my voorbereiden;
Om morgen / in den geest geleid /
Aldus de komste Gods te beiden /
En 't dierbaar Woord / aan my beschelden:
Wat wierd myn ziel niet uitgebreid
Door zoete vreugdigheid?

8. 'k Vind onbequaam daar toe myn zinne /
En insgelyks ook deez myn geest:
Bereid my / Heer! dan zelf van binne /
Dat ik den Rustdag wel beginne /
En viere / na der schriften leer /
Myn ziel tot vreugd / en eer.

Op

9.

Op den Ruſtdag morgen.

Stem. Pſalm. 92.

1. Gewenſchte van de dagen!
Mijn hoogſte ziel bermaakt /
Waar in ik 't werken ſtaak /
Om 's Heeren naam te bzagen;
En / dooz zijn Geeſt geleidt /
Zijn Woozd te hooren aan:
Mogt ik zijn aangedaan
Met rechte boozbereidt!

2. Hoe koſt'lijk zijn de zalen
Heer! van uw Tempel-hof?
Daar wederklinkt uw lof /
En vind de bzeugd geen palen:
Ik boel mijn hart verrukken /
Om uit dit Paradijs /
Uw Woozd-bzugt / mp ter ſpijs /
In overbloed te plukken.

3. Maar wat een dzom van zozgen /
En aardſche beſichêen /
Belemmeren mijn trêen
Ter Kerk / van deeze mozgen /
En doen mp nederzijgen /
Ja kleeven als aan 't ſtof:
Maar / op ziel! ſchud ſulks of /
Wijl gp moet opwaarts ſtijgen.

Digitized by Google

4. Weg wereldsche belangen!
Staat agter desen dag;
Dat ik alleenlijk mag
Aan 't geestlijk voorbeel hangen:
Ik laat my niet beletten/
Maar ga ten Tempel in/
En maak vast een begin/
Met my daar nêer te zetten.

5. Geef zulken ernst in 't voere
Van 't woord aan uw gezant:
Dat/ Heer! my 't ingewand
Tot in zijn grondpit roere;
Ik wil zijn leer ontfangen/
Of in 't bysonder hy
Alleen maar spraak tot my/
Een rigtsnoer van mijn gangen.

6. En laaten mijn gedagten
Gevangen leiden tot
Gehoorsaamheid van God/
En dus sijn Woord verwachten:
Wel/ doe het/ Heer! dan loopen/
Gelijk de regen zou/
Of druppen/ als de douw:
Ik leg mijn hart vast open.

Op

10.

Op den Ruſtdag avond.

Stem. Pſalm 92.

1. Ik kan van de poꝛtalen
Heer! van uw Kerk-paleis/
Den loſ/ na zijnen eiſch/
Genoegſaam niet verhaalen:
Uw Woꝛden hebben zoetheid/
Meer als van honingraad/
En boven alles gaat
Haar weſentlijke goedheid.

2. Hoe hebben die mijn harte
Niet kragtelijk bewerkt/
Dooꝛ vrolijkheid verſterkt/
En weggevaagt zijn ſmarte?
Wy dogt/ dit aardſch gewemel/
Was als dooꝛ 't geeſt'lijk ligt/
En 't klaar geloof gezigt/
Verandert in een hemel.

3. Daar hooꝛde ik/ wat vooꝛ banen
Mijn voet had in te ſlaan/
En op wat weg te gaan
Hier dooꝛ dit dal van tranen:
Daar hooꝛde ik wat vooꝛ goeden
Dat God heeft weggelegt/
Vooꝛ die hem vreeſen regt/
Ten trooſt der tegenſpoeden.

Digitized by Google

4. O voorregt boven veele!
Dat ik, dus ongestoort,
Heb mogen hooren, 't Woord,
Dat God haar gaat verheele:
Och! mogt ik nu maar wezen
Een hoorder niet zo zeer,
Maar dader van Gods leer;
Zo had ik niet te vreezen.

5. Ik rust nu wel van werke;
Maar dat mijn ziele-togt
Van zond ook rusten mogt,
Was regt de vrugt der werke;
Werk, Heer! terwijl ik ruste
In my, door uwen Geest,
Zoo krijgt Gy eer op 't meest,
En 't hart een zoet verluste!

6. Laat dog de bezigheden
Die nu weêr komen aan,
Mijn hart zoo niet belaên,
Dat sy verstikken beeden
De kostelijke zade,
Heer! van uw dierbaar Woord,
Dat ik heb aangehoord,
Maar hoed my voor dit quaade.

7. Doe eer dit zaat opwassen
Ten boom, die schoon mag staan,
Met vrugten overlaên,
Die uwen arbeid passen:
En laat voorts mijn geweten,
Door heil ge liefde-brand
Der waarheid overmand,
Wel vastlijk zijn bezeten.

8. Tot

Digitized by Google

8. Tot Gy my / uit deez weiden /
Dooz uwen goeden Geest /
Op 't hemelsch Sabbath-feest /
In 't effen land zult leiden:
Daar van zijt Gy beloover /
En geef my hier 't begin;
Maar breng my ook haast in
De rust / die daar blijft over.

II.

Ten tijde van het Voorjaar.

Stem. Psalm 105.

1. Verwisselaar van tijd / en stonden /
Almagtig God! och! dat wy konden
Na eisch bevroên / en brengen voozt
Den eeren-sang / waar toe ons spoozt
't Gelaat des aardrijks / dat Gy wêer
Gegeven hebt / dooz 't vooz jaar keer.

2. 'k Zag onlangs met de vozst fel kampen
De zon / die pzonk van 's hemels lampen /
En / met sneeuw swagtels zijnde omdaan /
Als zonder hitt' / gelijk de maan;
Maar die ontwozsteld / warmt zijn straal
En koester-kragt 't wêer altemaal.

3. De

3. De waters / vast gestremd / en baren /
Toen te begaan / nu te bevaren /
Door 't blinken / met haar gollef-vogt /
Nu on vast den zeeman weer ten togt /
Wijl stozm en vaar-weer weg gedzaaid /
De wind nu zagt / en baarbaar waait.

4. Ik hooz vooz 't on'weer / naar van gieren /
De vogelen weer tierelieren /
Ja d'oojevaar / uit ver geweft /
Vlegt op den hups-top weer zijn nest ;
De vlugge swaallw en wakk're kraan /
Zijn weer by ons gekomen aan.

5. De nagtegaals / van held're keelen /
Die 't hart verrukken / 't ooz zoet streelen /
Te boven gaande als 't zangerdom /
Bien aan de lente als welkom ;
Ja stozten / dooz haar zang-geneugt /
In onze ziel een nieuwe vzeugd.

6. De velden / onlangs doz / als heiden /
Zijn omgekeerd in graas'ge weiden ;
De beesten jeuken van de stal /
Betoonen sulks dooz loei-geschal /
En hupp'len lustig t'zaam / en spoen /
Nu los geraakt / na 't klaver-groen.

7. De grooste keer-beurt nog van allen,
Is aan 't doz boom-gewas gevallen /
Nog kozts als dood met ys belaen /
Nu overkleed met groene blaen ;
Doozmengt met keur van bloessem-blom /
Die haren geur verspzeid rondom.

8. So 'k my met ernst nu ook niet spoede
Ten bloei / en groei voor God in 't goede:
Doet my / met recht / deez voorjaars tijd
Een alderbitterste verwijt:
Toon / Heer! wiens werk tot alles raakt /
Op 't in de ziel ook lente maakt.

12.

Mey-lied.

Stem. Psalm 65.

1. Daar is de pronk van 't jaar verschenen /
DE ANGENAME MEY /
Die volle stof ons komt verleenen
En spoor tot vreugden rey:
De SCHOONE maand / nu 't groen der blaëren
Zig in zijn jeugd vertoont /
En 't oost geboomt zijn weel'ge haren
Met bloessems heeft bekroont.

2. De ZOETE maand / nu hof / en weiden /
Door menig duizend kruid /
Haar lieffelijke reuk verspreiden /
En geurig zenden uit;
Terwijl 't begeerig oog zig baden
In 't kleurborduurzel gaat
Van bloemenkeur / en zig verzaden
Met haar verciersel laat.

3. De MEUGDE maand / waar in de keele
Van 't vlugge pluimgedier'
Nu zoet van 't jaar sijn zingend queele'
Ten hoogen hemel stiert;
En dat de vissehen van de stroomen /
Gedooken in den grond /
Weer boven op 't klaar water komen /
En speelen t'zaam in 't rond.

4. De HOELE maand / van strenge dagen /
En bange hitte vry /
Nu kouw en warmte / tot behagen /
Vermenging bzengen by /
En 't lucht-geweft gematigtheeden;
Nu 't ed'le hemel-nat
Met sijssen dauw 't veld komt bekleeden /
En 't land dien zegen dat.

5. De OEGTE maand / nu 't boter maken
Is t'eenemaal doorgraast /
Waar uit men 't eedel kruid kan smaken /
Daar 't zuivel-vee op aast.
De maand / nog meer / VAN GOEDE HOPE /
Die overvloed belooft /
Uit bloesems / nu reeds toegelope /
Van alderlei schoon oost.

6. De BUILOFTS maand der meeste dieren /
Die nu tot paren spoên /
En / onder zoet te zamen swieren /
Den trek der jeugd voldoen.
So maakt de Mey al 's werelds ronden
Ten lust-pziëel / als 't waar /
En mag men / billijk / haar verkonden
't Regt hoofd-vermaak van 't jaar.

Maar

7. Maar deze maand met haar vermaken /
Zo veelerley / en zoet /
Moet my / ten pligt / ook doen ontwaaken /
Met lichaam / en gemoed;
Om deze tijd der lieflijkheden /
Te richten tot Gods eer /
Tot 's naastens nut die te beſteeden /
Als ook tot eigen leer.

8. Dat / Heer! mijn ziel / nu groen / en bloeijend /
Een heil'ge geur op zand /
Tot goede vrugten was opgroeijend /
En zig gemaatigd wand;
Ja dat uw Geest in haar quam woonen /
En werkte een deugden-rey;
Zo zoud ik / in mijn zelf vertoonen
Een GEESTELYKE MEY.

Over

13.

Over de Pinxtertyd.

Stem. Pſalm 87.

1. O Pinxterdag! gewenſchte van de dagen!
Waar in de lang van ouds beloofde Geeſt
Is op d' Apoſtel-ſchaar geſtort geweeſt /
Wie zou niet na uw loflijkheden vragen?

2. Eendragtig ging de leerling-hoop vergaren /
En ſnel komt van den Hemel een geluid
Als van een ſterke wind / die voort beſluit /
En vult 't geheele huis / alwaar ſy waren.

3. En van haar wierden ook verdeelde tongen
Gezien van enkel vper / gelijk als 't waar /
Waar van er een op ieder zat van haar /
Ten blijk / de Geeſt tot elk was doorgedrongen.

4. Dus wierden ſy vervult met ſijne gaven /
En bragten ſluks in and're talen voort /
Zo als de Geeſt haar gaf te ſpreeken / 't Woord
Des heils / dat alle lof zou boven draaven.

5. Als dit gerugte van deez vreemde taalen
De menigte / op 't groot Feeſt gekomen / hoort;
Rukt zy ten wonderplaats te zamen voort /
En voelt beroering haar in 't hart afdaalen.

6. Sy

6. Sy zijn ontzet; en/zaam verwonderd/zeggen/
En zyn niet alle deez van Galilèen?
Hoe hooren wijze dan hier ieder een
In sijn geboorte-taal haar rèen beleggen;

7. Gebruykelijk in oost/west/zuid/en noorden?
Wy hoorense al/in onze taalen/plots
Verkondigen de groote werken Gods/
En dat in spraak van eygen-landsche woorden.

8. Dog sommige zijn over dese daden/
In twijffeling/wat of dit weesen mag?
Maar and're barsten uit/met spot-gelag/
Dat sy met zoeten wijn zijn overlaaden.

9. Maar Petrus/met't ganssche elf-tal opgereezen/
Heeft strax/ter loog'ning/in de wèer geweest/
En/dat dit was die lang beloofde Geest/
Uyt Joël de Propheet/in 't kort bewesen.

10. O heilge Geest! laat dit uw Pinxter-teeken
Wy ook aanblazen/en ontsonken 't hert/
Op dat ik/U ten dienst/geheiligt werd;
So zal my geen genaad/nog heil ontbreeken.

Digitized by Google

14.

In den Zomer.

Stem. Psalm 81.

1. Heer wat een verschil /
Zijn de winterdagen /,
Na uw heil'ge wil /
By de zomer-tijd ?
Die ons nu verblijd /
En na U doet vragen /

2. Die de tijden geeft
Haar veranderingen /
Schoon Gy eeuwig leeft
Zonder ommekeer ;
'k Wil / tot uwer eer /
Deze werken zingen.

3. Hoe't van dagen deed
Gy de winter wezen ;
Waar de zomer meet
Eens zoo langen dag /
Nu de zonne mag
Hoog zijn opgerezen.

4. Toen was 't koud, en zuur /
Waar men zig ging keeren ;
Maar / door't zonne-vuur /
Is't nu warm / en zoel /
Als aan ons 't gevoel
Klaar genoeg komt leeren.

Wit

5. Wit was d'aarde toen/
Doz/ en als gestozven;
Maar nu isze groen/
En/ van vzugten ryk/
Geeftze 's levens blysk/
Weêr van haar verwozven.

6. Toen was 't water digt/
't Zang-gediert vertrokken;
Maar/ 't ys afgelicht/
Maakt/ de visch weêr speelt/
En de vogel queelt/
Of gaat jongen fokken.

7. Toen was 't veld van graan
Leedig/ en van beesten;
Maar nu ziet men 't staan/
Tot den zikkel rêe;
En hoe 't zulvel-vee
Gaat in 't gras verfeesten.

8. Toen was 't aarde-rond
Als een naare kelder/
Daar men niets in vond;
Nu een Paradys:
Maak my/ U ten pzys/
Daar van/ Heer! vermelder.

Digitized by Google

15.

In den Oogst.

Stem. Psalm 129.

1. Zie daar is d'Oogst-tijd weêr tot ons gebragt /
Waar in de zichel snyd 't dooz-rijpe kooren /
En opgedaan wozd volle wagen-bragt /
Dan dat een hand vol zaad maar was te boren.

2. De walik're huis-man zag ik onlangs gaan /
Bestonst van aangezigt / sijn veld besaaien :
Maar 'k zie hem nu / verblijd / den zikkel slaan
In 't digte koozn / en dat ter neder maaien.

3. Zie eens hoe neerstig / zelfs tot sweetens toe /
Hoewel de vuur'ge zon hem schier komt roosten /
Hy arbeid / sloovende zig mat / en moe /
Om sijne graanen in de koorn schuur t'oo'sien.

4. Maar dit gezichte trekt my 't hart / van d'aard
Tot U / O goede God ! ter dankbaarheden /
Die de gezette tijd der oogst bewaart /
En onse gangen doet in boter treeden.

5. Heer ! 't past ons nu / dat wy den eersteling /
Aan U op offeren / vooz 't mild ontfangen
Van zo veel overvloed van zegening /
Die uwe goedheid ons heeft willen langen.

Maar

6. Waar brengt deez oogst ons ook niet in gedagt
Den oogst der heidenen / en joodsche volken;
Van ons / op uw beloft / te recht verwacht /
Na de voorsegging van uw heil'ge tolken?

7. Zie! hoe dit geest'lijkland in 't wit reeds staat;
Laat worden dan uw werk-lien uytgestooten /
Geef / dat deez heilige oogst voorspoedig gaat /
En / in uw Kerkschuur / haast worde opgesloten.

8. Deez oogst-tijd beeld my levendig ook af /
Hoe my 's doods zikkel eens ter neer zal vellen /
En doen geraken in de schuur van 't graf /
Laat / Heer! my sijne komst dog niet ontstellen.

9. In 't end der eeuwen wagt ik nog een oo'st /
Wanneer Gy d'Eng'len zult tot maajers stuure /
Verleen my / door uw Geest / hier dezen troost /
Ik dan geraken zal in 's hemels schuure.

10. Geef onderwijl / ik niet in 't vleesch hier zaai;
Op dat ik dan niet maaje ten verderve:
Maar zaai steeds in den Geest / dat ik dan maai
Heer! uit den Geest / den oogst van 's hemels erve.

Digitized by Google

16.

In den Herfst.

Stem. Pſalm. 116.

1. Daar zie ik nu der vrugten overſchot
Van 't herfſt-ſaizoen ter ruime ſchuure op mennen;
So zal mijn plaats my haaſt ook niet meer kennen;
Want met 't gewas krijg ik een zelfde lot.

2. Der boomen vrugt/ en blaêren raaken hêen/
En zien wp van haar cierlijkheid ontkleeden:
Maar zo ons zelfs allengskens ook ontleeden/
En/ als een blad/ gevallen na benêen.

3. Hoe gieten nu de wolk-fonteynen uit
Plasregenen in plaats van zomer-vlagen?
So komt een taaye vogt den loop vertragen
Van 't levens vper/ dat onze boſt beſtuit.

4. De razende ſtormwinden barſten voort/
En waaijen al de zomer-winden heenen:
So blijft ons by een onaanmoedig ſteenen/
Daar 't ſtem-geluit wel eer wierd zoet gehoort.

5. 't Rivier-nat zwelt/ de ſtroom vogt ſtepgert hoog/
En dzeigt den kloot des aardrijks t'overhuizen:
So zijn/ van ons aanſtaande dood-verhuizen/
De wateren des dzuks een klaar vertoog.

6. De zon/ met wolk/ en nevel-damp bedekt/
Baart anders niet/ als bleeke/ en laauwe ſtralen:
So komt ons 't ſchreem'ren van 't gezigt afmalen/
Ons leef-zon dus/ ten ondergang/ vaſt trekt.

7. De

7. De weel'ge teelkragt van de moeder d'aard
Komt merkelijk allengskens op te dzoogen:
Zo wozd de vzugtbaarheid ons ook ontzoogen/
En snellen wp/ te post/ ten grave-waart.

8. O Heere! stél ons dooz dit na-jaars beeld/
Ter tellinge der herfst van onze dagen:
Dat/ hebbende geleeft na uwbehagen/
Uw hemel schuur ons wozde toegedeelt.

17.

In den Winter.

Stem. Pſalm 104.

1. Hoe heeft niet alle ding zijn tijd gezet/
En schikt zig na de goddelijke wet?
De winter volgen op de zomer-dagen/
Met dozheid/ stozm/ en koude regen-vlagen:
Ons aard-toneel heeft 't zomer afgedaan/
En 't winter-kleed nu weer getrokken aan/
En geeft ons daar dooz nieuwe stof/ en reden
Tot eeren-taal van 's Heeren mogentheden.

2. De zon omkruypt/ die kozts nog hoog op ging/
Den hemel nu in lager ommekring/
En weeft een zwart gozdijn van lange nagten
Haar schuine stralen d'aard op nieuws ontkragten/
En neemen daar de groei/ en 't leven uit/
Zoo dat'er geen gewas te voozschijn spzuit;
Ja 't ooft geboomt/ geen vzugt meer van te lezen/
Schijnt/ of schoon levendig/ als dood te wezen.

3. O veld-verstalting! hoe wonder ras
Is alles wit / dat kortst zo groen nog was?
God strooit ons toe den rijm / heel fijn / van boven /
Waar door 't alom schijnt als met asch bestooven;
Hy bleekt de lugt / en geeft de sneeuw op aard /
Die daalt / als witte wol / dan neder waart;
De boomen sijn be-pfseld en bekegeld /
En / door de kouw / den lien de hand verzegeld.

4. Door sijn geblaas geest onse God de vorst /
En maakt / schoon breed / de waat'ren overkorst;
Ja werpt zijn pf / als groote stukken / henen /
't Welk zaamen bakt / zo vast / als harde steenen;
Zo dat men nu de vloeibre waterkant
Gebruiken ziet / zo vp / als 't vaste land /
En honderden van menschen derwaarts tyen /
Om weg te spoen / of tot vermaak / te ryen /

5. Wie zouw bestaan voor sijne felle kouw /
Zo God ons die / op 't strengst / toezenden wouw?
Maar Hy 'er maat in houd / zo veel van nooden /
Om quaden damp / en ongedierte te dooden:
Als dat geschied is / bleekt God 't pf gewind /
Door zagter lugt / en zoele zuiden-wind;
De schotzen worden dan tot weeke baren /
En laten / daar men reed / weêr scheepen baren.

6. Laat my dees winter zijn ten beeltenis /
In welk een dorre staat mijn ziel meest is;
't Pf / spiegels zijn der gladde werelds banen;
De sneeuw / 't witmakend bloed mijns Borgs vermanen;
En / zo alhier mijn kleine weireld-ziel
Een winter van verlatingen toeviel:
Laat haast uw heil-wind / Heer! deez winter wenden /
En / in een zomer van vertroosting / enden.

GE-

Digitized by Google

GEESTELYKE
GESANGEN,
over
GODS H. WOORD,
en deſſelfs
ZEEGELEN &c.

Digitized by Google

Digitized by Google

I.

Over Gods H. Woord.

Stem. Pſalm 116.

1. Hoe wordt van my genoeg geroemt uw Woordt!
'k Voel/Heer! mijn hart van vreugt gelijk ons ſwoonen/
En nieuwe levens-kragt/ als 't waar/ toekommen/
Wanneer ik 't maar met vlijt betragt/ als 't hoort.

2. Uw Woordt geeft goede leer/ een regten plicht/
Hem/die/ door onderſtand/'t hart is verdonkert;
Wijst 't/ als een helder licht/ in 't duiſter ſlonkert/
En geeft hem van den heil-weg klaar berigt.

3. Nut is uw Woordt/ om/ elk wie dwaalt/ den mondt
Te ſtoppen/ en terſtond te wederleggen
Al wat de ware leer wil tegen zeggen;
Wijst 't naakt voor 't oog ontdekt zijn valſchen grondt.

4. Heer! 'k zie uw Woordt dient tot verbetering
Van onze daaden/ reên/ en ziele-luſten/
En kan de menſche Gods volmaakt toeruſten/
Bequaam tot alle goed/ en heylig ding.

5. Uw Woordt is levendig/ en dringt met kragt/
Als 't vinnig ſwaard van een tweê dubb'le ſneede/
Tot in den diepſten grondt der innigheede/
En oordeelt wat in 't hart zelfs wordt gedagt.

6. Uw

6. Uw Woord den zondaar / als een hamer / slaat /
En kan sijn wrevel-moed aan stukken klooven /
't Is als een vyer / en brand gelijk een oven /
Als 't hem / ter zuivering / bewerken gaat.

7. Uw Woord verquikt 't beswijkend hart / als spijs;
Als lieffelijke douw / en zoete reegen /
Als wijn / en melk is 't met uw Woord geleegen /.
't Is als de vrugten van een Paradijs.

8. Elendig zulk een mensch / en zulk een volk /
't Welk dit al-goede Woord Gods moet ontbeeren;
Wijl 't nimmer ware deugd nog pligt zal leeren;
Maar blijven eeuwig in een jammer-kolk.

9. En / wijl Gy my beschikt dit Heiligdom;
O! geef / ik 't dierbaar acht / teer lief / sla gade /
Naauw onderzoek / vast houde in heugeblade /
Voor al / dat ik 't getrouw betragten kom.

10. Dat / Heer! dit dierbaar Woord nooit van my wijk;
Maar my een regel zy / om na te leven /
Tot troost / wanneer ik eens de geest zal geven /
En zo / ten leidsman / na uw hemelrijk.

Over

Digitized by Google

2.

Over het geestelijk Huwelijk.

Stem. Psalm 116.

1. Ik heb myn hart ten huwelijk verzeid
Aan Jesus / zon / en bron van alle zegen;
Die myne ziel geheel heeft ingekregen
Door sijne schoon / en algenoegzaamheid.

2. Hy heeft sijn trouw-belofte aan my versterkt
Door een geschenk van dierb're liefde-panden /
Die teederlijk myn weêr-min doen ontbranden /
En hebben / tot sijn deel / my uitgemerkt.

3. Maar / och! wat smart is my daar op geschied!
Myn oogen-lust / myn schat / en ziele-Koninkk
Heeft zig ontrokken na sijn hemelwoning;
Darom is 't dat myn oog van tranen vlied.

4. Wat is myn leven nu als bitterheid!
Geen zoet gezelschap kan my meer vermaken:
En tot wat dal en zoude ik niet geraaken /
So myns Bemindens Geest my niet geleid?

5. Maar dezen heeft Hy / tot een onderpand
Van sijne wederkomst / aan my gelaten /
Om my te zijn tot troost in alle staten /
En te geleiden in een effen land.

6. Keer weêr / Heer Jesus! keer / eer ik beswijk /
Myn ziel is flaauw van lang / en bang verlangen /
Wat baart uw toeven my niet bitter pyangen?
Verhaast 't voltrekken van ons huwelijk.

Over

3.

Over den H. Doop.

Stem. Psalm. 51.

1. Een kostelijk geschenk is 't Waterbad /
Heer! dat Gy aan uw Kerk hebt willen langen /
En aan 't nieuw Zeel-verbond / ten zegel / hangen /
't Welk Gy / van eeuws af / met uw keurvolk had
Gemaakt / en opgerecht / in 't dierbaar bloed
Des grooten Middelaars / die dat quam geven
Om aan te brengen zoen / en zegen-vloed:
Hoe word deez gift van my regt opgeheven?

2. Gy zyt / o Heer! d'instieller zelf geweest
Des heil'gen Doops / en gaaft daar van beveelen /
Met zuiv're wateren die te bedeelen /
In 's Vaders naam / en die van Zoon / en Geest /
Aan die ten doop / in vast geloof / toequam;
Om uwe Kerk / als lid / hem in te wyen /
Dat hy in uw verbond zyn aandeel nam /
En dus 't verderf des weerelds zou ontgaan.

3. Wat groote weldaad komt uw Woord ook niet /
Heer! door dat Waterbad klaar toe te zeggen
Den doopeling / die 't regt op 't hart gaat leggen:
Als / dat hem reiniging van zond geschied /
Door Jesus dierbaar bloed / aan 't hart bespat /
Zo zeeker / als hy ziet door waterstroomen /
Waar mee dat hy zich zelf gewasschen had /
En 't lichaam zuiverheid van smet bekomen.

4. Hoe

4. Hoch wozd hem in den Doop méer toegezeid /
Dat Jesus heil'ge Geest sijn ziel komt naken;
Om / na Gods Evenbeeld / die nieuw te maken /
En / dooz sijn heiliging / gansch toebereid /
Om Jesus / geest'lijk / tot een lid te zijn;
Om af te sterben langs zo meer de zonden /
Op dat'er bleek een glans / en levens schijn /
Die / straffeloos in deugd / mogt zijn bevonden.

5. Gezegend Waterbad! dooz die 't berstaat;
Dog daar Gods goedheid ook niet wil de kind'ren
Der ouders / nu reeds in 't geloof / van hind'ren;
Maar waar toe Hy haar 'ook goedgunstig laat /
Als die mée hooren tot sijn bond / en merk /
Die Hy ook 's Hellands bloed / en Geest toezeide /
En / dooz 't besnijden / haar wou / dooz dit merk /
Van 't ongeloobig zaad / klaar onderscheiden

6. Laat ik nooit doopen zien / of doet terstond /
O Heer! met dankbaarheid mijn ziel gedenken /
Dat Gy mp / nog een kind / hebt willen schenken
Zo dierb'ren merk van uw genaê-verbond;
En laat ik voelen steeds / in sijne kragt /
Dit zulv're zegel / dooz mijn gansche leven /
Mijn hart bewerken / tot ik wozd gebzagt /
Daar d'onderpanden geen meer wozdeel geven.

Zelf

Digitized by Google

4.

Zelf onderzoek, tegen de gemeinschap van des Heeren H. Avondmaal.

Stem. Psalm. 139.

1. Geen handel my thans beter past /
Als dat ik na mijn hart-pols tast /
En 't peil-loot in mijn boezem zend;
Op dat mijn weg my zy bekend /
En ik mijn zondenban ontdelve:
't Snoodste onverstand is van zig zelve.

2. Geen Schepsel in de weireld heeft
Zo grotelijks ver pligt geleeft /
Als ik / die / van der jonkheid aan /
Van God met heil ben overlaên /
En daag'lijks heb ten lot gekregen
Een zamenknopinge van zegen.

3. Daar by heeft God my van mijn pligt
Ten vollen t'sjnwaarts onderrigt /
En van al 't geen ik schuldig zy
Mijn evennaasten / en ook my:
Zo dat ik niet zou kunnen klagen /
Dat ik niet wist Gods welbehagen.

4. Maar hoe was nu mijn ganssch bedrijf
In dezen dog / met ziel / en lijf?
Dede ik wel alles tot Gods eer /
Of was ik daar van dikwels veer?
Quam ik myn naasten wel te stigten /
Of / hem ten val / mijn doen te rigten?

5. U

5. Wrogt ik myn zaligheid wel uit /
Of heb ik die veel eer gestuit?
Was myne ziel Gods Tempel-huis /
Of aan de helsche geest / ten kluis?
Myn lichaam was 't dan Jesus leede /
Of had de wereld daar sijn steede?

6. Zijn myn gedagten goed geweest /
Of wel gehegt aan 't quade meest?
Bragt steeds myn mond haar stigting voort /
Of was 't eer struik'len in elk woord?
En waren regt myn handelingen /
Of onbetamelijk myn dingen?

7. Hield ik God door 't geloove vast /
Of legt de wantrouw my te last?
Was 't liefde spoor myn wandel-pat /
Of ben ik tot haat uitgespat?
En hing aan God myn anker-hope /
Of heeft de wanhoop my bekrope?

8. Was zelf-verlooghening myn werk /
Of stelde ik 't welig vleesch geen perk?
Was ik met lijdsaamheid bekleed /
Of ongeduldig in myn leed?
En was ik na God in verlangen /
Of met geen lust tot Hem bevangen?

9. Wanneer ik dus myn ziel doorgrond /
Hoe 't met my staat / 'k word' laas! terstond
Zelfs van myn eigen hart betigt /
Als een verbreeker van myn pligt;
Die allezins heb overtreeden /
Gedurende den tijd voorleeden.

Digitized by Google

10. Mijn hart beſwijkt als dooz mijne zond /
En maakt ſchier ſpzakeloos mijn mond ;
Och ! ik verfoei mijn ſelven zeer /
En tot u dzupt mijn oog / ô Heer !
Sta my / ter hulp / in gunſt / doch gade :
Ik hoop alleen op uw genade.

5.

Ziels worſtelingen van een ſwakke Diſch-genoot.

Stem. Pſalm 30.

1. Mijn Jeſus / eens / als 't Paaaſſchen lam
Geoffert aan den kruiſſe ſtam /
Wozd / t'ſijnen jongeren onthaal /
Weer opgediſcht in 't Avondmaal :
Daar ſullen d'arenden vergad'ren ;
Alleenlijk / derf ik daar niet nad'ren.

2. Want mijn gemoed is veel te ſwart /
Mijn hart te walgelijk / en hard /
Mijn voozbereiding al te ſchzaal /
Te klein mijn honger na dit maal /
En ook mijn indzuk ver beneden
Des Heeren Gods genoegzaamheden.

3. Zo ik dus naderde tot hem ;
Gewiſſ'lijk / dooz ſijn donderſtem /
Wierd ik ligt haaſtelijk verraſt /
Gelijk dien niet bereiden Gaſt /
Dooz een / hoe zyt gy hier gekomen /
Geen bzuilofs kleed om u genomen ?

4. Der-

Digitized by Google

4. Vermenigvuldigde gedagt
Heeft buiten aêm mijn hart gebragt:
Ga ik ten disch / 'k vrees vooz 't misdrijf
Van schuld aan 's Heeren bloed / en lijf;
En blijf ik af / 'k zie geen ontvlieden
Van t'overtrêen sijn klaar gebieden.

5. Hoe word 't dan best nu overleid
In dese mijn verlegenheid?
Zal ik ten heil'gen Disch opgaan /
Of ditmaal blijven daar van daan?
Ik zal 't op uw genade wagen;
Doe / Heer! met my / na uw behagen.

6. Krijg ik geen Benjamins onthaal /
'k Zet mijn begeert' met kruimelen paal;
Mag ik niet schouwen van na by?
Laat toe 't dan maar van verre zy;
Wilt Gy uw dood-bzugt my niet schenken?
'k Vernoeg my met die te gedenken.

6.

Ter voorbereiding, tot de gemeinschap van des Heeren H. Avontmaal.

Stem. Pſalm 32.

1. Daar hebben my de God-gewijde boden
Weêr wezen tot des Heeren Nagtmaal nooden /
Op dat ik aan dien toebereiden dis
Vier / Jeſus dood / dooz dank-gedagtenis /
Myn ſwak geloof zoo merkelijk verſterke /
En / dooz bekeeringe van doode werke /
Myn eed-verbond met God vernieuwe weêr /
Zoo wel als dooz belijdenis der leer.

2. Maar 'k dien wel eerſt te denken van te voren /
Wat koſten tot dit groote werk behooren ;
Op dat ik daar niet onbereid toe naak /
Nog ſchuldig my aan 's Heeren lichaam maak :
Ik weet Hy ſal ſijn gaſten overſchouwen /
En / die onwaardig is / zodanig houwen ;
Ik weet / Hy wil / Hy wil geheiligt zijn
Dan die daar naêren tot ſijn tafel-wijn.

3. Helaas ! 'k beken / ik heb Gods Bond geſchonden /
En overtreên dooz grouwelijke zonden ;
'k Heb tegen u / de Goedheid zelf / misdaan /
'k Ben / Heer ! hierom met dzoefheid overlaên /
En bzeng U 't offer van een geeſt gebzooken /
't Welk doozgaans heeft met deernis U ontſlooken /
Doe my dan zien by U vergiffenis /
Op dat Gy wozd gebzeeſt / te vinden is.

4. 'k

4. 'k Heff 't aanzigt uit de veelheid der gebreeken /
Waar in ik heb tot nog toe diep gesteeken /
Om in geloove nu te schouwen aan
't Geslagte Lam / dat vooz mp heeft voldaan:
Kom Heer! te hulp mijn ongelovigheden /
Vermeerd'ring van geloof zijn mijne beeden;
Op dat ik daar dooz aangrijp 't offerbloed /
't Welk / vooz mijn ziel / bp U / verzoening doet.

5. En ben ik voozmaals zeer te kozt gekomen /
Ik heb van nu verbeet'ring voozgenoomen /
Verbeet'ring allezints / Heer! van mijn pligt /
En dat ik voozts geheel mijn leven rigt /
Om Uwen dienst / de stigting van uw Kerke /
En mijn zelfs zaligheid steeds upt te werke:
Dog alles / Heere! dooz / en in uw kragt /
Laat die dog in mijn swakheid zijn volbzagt!

6. Mijn hart is als besweeken van verlangen /
Om dit uw liefde-pand te gaan ontsangen;
Vertrek dan niet mp te verquikken / Heer!
Die mp tot u / als tot mpn Harder / keer:
Wil uit de volle bzon van uw genaden /
Mijn ziel met sneer / en vettigheid verzaden!
Zo / Heer! te kozt mpn voozbereiding schiet /
't Schozt / weet ik / aan uw magt / en goedheid niet.

7.

Inwendig, en ſtil harte-lied, onder de gemeinſchap des H. Avondmaals.

Stem. Pſalm 23.

1. 'k Zie's Heeren Tafel my aldaar verbeiden /
Waar aan myn ziel zig / ſmakelijk / zal weiden
Met 't goddelijke vleeſch / en bloed des Heeren /
Gelijk deez panden / brood / en wijn / my leeren:
Verquikker der onſterffelijke geeſten!
Ik zet my neêr / om my daar te verfeeſten.

2. Dit heilig brood / 't welk voor my word gebroken /
Verbeeld / hoe Gy / Heer! zijt voor my doorſtooken;
En dees geſchonken wijn 't waar bloed vergieten /
't Welk ter ontſondiging uwe aad'ren lieten;
Ik neem / en nuttig uit uws dienaars handen /
Uw Kruis-dood ter gedagtenis / deez panden.

3. O levens brood / en wijn van 't hemelrijke!
In zoet heid nergens by te vergelijke:
Wil / Heer! myn doorſtig hart daar door nu koelen /
Doe my ook verſpyzen van myn zonden voelen /
Verbind my U door ſterke liefde-touwen /
En laat my voorts uw teere gunſt behouwen.

4. Geef kragt / om meer en meer ter deugd te ſtreeven /
En voorſmaak van een zalig beter leeven;
'k Laat u niet heên gaan / zonder dezen zeegen /
Dat voorts uw Geeſt my leide in uwe weegen:
Dus rijz ik op / en ſluit met deze beede /
Nu laat / O Heer! uw dienſtknegt gaan in vreede.

Ter

8.

Ter dankzegginge, na de Gemeinschap van des Heeren H. Avondmaaal.

Stem. Psam 103.

1. Wat zal ik aan mijn Heiland nu vergelde /
Die / door sijn dood / mijn ziel in 't leeven stelde /
En aan sijn Tafel my nu heeft onthaald?
Al schoon ik was voorzien met duizend monden /
Noch konde ik niet naar vollen eisch verkonden
't Heil / daar Hy heeden my heeft mêe bestraalt.

2. Ik quam ten Disch / met zonden overladen /
En vond aldaar / uit loutere genaden /
Een vollen aflaat / en vergiffenis:
Ik bragt een kranke ziel tot mijn Beminde /
En toen deed my sijn wyze goedheid binde /
Dat by Hem rykdom van geneezing is.

3. Aldaar quam Hy mijn naakte ziel bekleeden
Met 't mantel-pronk van sijn geregtigheeden /
En heeft myn hong'rig hart / met smaak / gevoed:
Daar mijne ziel omhelst met lief'lijk streelen /
My van sijn gunst verzekerd / boven veelen /
En voorsmaak zelfs verleend van 't eeuwig goed.

4. Wat leit'er op mijn ziel nu niet verpligting?
Wat eisschen zoo veel gunsten niet verrigting
Van heil'ge deugde-daên / tot Godes eer?
Och! mogten nu mijn lijfs / en ziele-magten /
Mijn werken / al mijn woorden / en gedagten /
Bedoelen t'zaam uw lof / en dienst / ô Heer!

Digitized by Google

5. En nu Gy hebt gevoert een zoete reede
Tot my/ uw gunstigenoot/ van zielen-vreede/
En tot my hebt gezegt/ ik ben uw heil;
Wil/ door de kragt van uwen Geest/ nu weereen/
Dat ik niet weer tot d'oude dwaasheid keere;
Maar zy bewaart van groote zonde feil.

6. Ik weet/ de wereld zal my komen vooren
Om/ was 't haar mogelijk/ my te bekooren
Tot nieuwe zonden/ door haar valsche schijn;
Ik weet de duivel zal sijn netten spreiden/
En 't weelig vleesch my zoeken te verleiden:
Maar bygt'loos/ Heer! wilt Gy maar met my zijn.

7. Laat 't kragtig eng'le brood/ van my genooten/
My dappermoedig doen/ en onverschooten/
Doorwandelen dit aardsche tranendal;
Getroost/ door u/ mijn Heiland! hier te lijden/
En/ in geloof/ de goede strijd te strijden/
Die dog/ in zeegepraal/ eens einden zal.

8. 'k Heb heeden/ plegt'lijk/ U de hand gegeeven/
Om maar alleen voor U/ mijn Heer! te leeven/
Die my verquikt hebt/ door zoet onthaal:
Dit wensch ik voorts trouw na te komen moogen/
En U/ al haast/ te zien met eigen oogen/
Daar boven aan 't groot hemelsch Avontmaal.

Van

9.

Van een rijkelijk verquikte ziel aan des Heeren H. Tafel.

Stem. Pſalm 9.

1. Kom / hoor / al gy godvrugtig volk!
Ik zal vertellen / ik / ſijn tolk /
Wat Hy aan ſijnen diſch voor werke
Mijn ziel gedaan heeft in ſijn Kerke.

2. Hoor / hoe Hy my / ganſch onverwagt /
In ſijne kamer heeft gebragt;
Om al ſijn gunſt / en tederheden /
Aan mijne ziel / daar / te beſteden.

3. De Koninк Jeſus zag ik daar
In 't ſchoon ſijns lijdens voor my klaar /
En 't heil / ik van Hem heb te hoope /
Ja / als den Hemel voor my ope.

4. Daar hoorde ik / zelfs / eer ik hem vroeg;
Ziel! mijn genade is U genoeg /
Al uwe zonden zyn vergeeven;
'k Verlaat u nimmer in dit leeven.

5. Ik ſmaakte daar aan deſen diſch /
Hoe goed dat God de Heer my is /
Ja mogt met engelbrood my voeden /
En drinken uit ſijn welluſt-vloeden.

Digitized by Google

6. Aldaar gevoelde ik 't hoog geluk
Van 's Heeren gunst/ en liefde-tuk;
Zijn ziel-omhelzend zoet my baarde
Gelijk een hemel hier op aarde.

7. Nog meer / daar is 't mijn ziel ook wierd
Inwendig / door sijn Geest/ verciert /
En toegerust met sijne gaven /
Om my ter deugd/ voorts/ te beschaven.

8. Daar quam ten ziel / dat ledig vat /
My zo veel troost uit sijnen schat /
En hemel-voor-smaak toegedzoopen /
Dat sy geheel scheen t'overloopen.

9. Ik maak wel staat / dat ik niet / al
Mijn levens tijd / deez welstand zal
Vervolgens in mijn ziel behouwen;
Maar 't zondig deel nieuw onheil brouwen.

10. 'k Zeg onderwijsl / voor 't groote goed
U / hartendank / dat Gy my doet /
En wil de ziel-staat / my bescheiden /
Heer! in 't vervolg / getroost / verbeiden /

10.

Swakke ziel na de gemeinschap des H. Avondmaals.

Stem. Psalm 13.

1. Daar ben ik weêr aan 't heilig feest
Van 's Heeren Avondmaal geweest /
Om aan sijn kruis-dood te gedenken;
In hoope van sijn gunst-geschenken/
En troost-verzeeg'ling / voor mijn geest.

2. Maar

2. Maar 't schijnt of ik alleen gedaan
Heb 't blote werk van toe te gaan
Tot dese tzoon van Gods genade;
Wijl ik mijn ziele vind belade
Met ongestalte / en d'oude quaên.

3. Aan desen disch 't verquikzel bloot
In ruimte tot Gods gunstgenoot /
Die daar / na wensch / had vry genieten /
En zig met heil zag overgieten:
Alleen / was ik / daar / doz / en bloot.

4. Des Heeren lieb'ling mogt daar zijn
Een oog-getuige van den schijn
Van sijne liefde / en deugde stralen /
Die zielen in verrukking halen:
Dog ik stont agter de gordijn.

5. Daar hoozde 't lieve jongerdom
Een tale van sijn Bruidedom,
Die haar na 't harte was gesprooken /
En daar / met troost / quam ingedooken:
Maar tegen my zo was Hy stom.

6. 't Swaar zonde-pak / waar mée getast
Ter Tafel quam elk waardig gast /
Vond hy zig van ontheft met eenen /
En ging met vryen hals dus henen!
Alleen hield ik myn zonden-last.

7. Daar wierd Gods heilig volk versterkt /
Verzegeld / en als uptgemerkt /
Tenzijn-verlosdag / nog vooz handen /
Dooz 's Heeren Geest / en onderpanden:
Alleen bleef ik daar onbewerkt.

8. Van

8. Van daar quam 's Konings gast gegaan /
Met roem / en vreugd / als overlaên ;
Volveirdig / om den Heer van boven /
Met eere en taal / en zang te loven :
Maar / och ! ik schep'er leeg van daan.

9. Zou nu myn harte / dus ontbloot /
't Geluk van zulk een feest-genoot
Des Heeren / komen te benijden ?
O neen ! eer wil ik my verblijden
Met dezen zegen van sijn schoot.

10. En wijl ik namaals / in die maat /
Van U ook worden kan verzaad ;
Ga ik / Heer ! onderwijl / bekleede
Myn dankpligt / dat Gy my / in vreede /
Nog Jesus dood gedenken laat.

Digitized by Google

GEESTELYKE GESANGEN,

over de ſtaaten der

VERNEDERINGE,

EN

VERHOGINGE,

onſes

HEEREN.

Digitized by Google

Digitized by Google

I.

Over de ontfankeniſſe onſes Heeren.

Stem. Pſalm 45.

1. De Godſpraak moeſt/hoe ver/en vreemd/eens naêren/
Van dat een Maagd zou zwanger zijn/en baren:
Getuige zy Maria/'t heilig dat/
Die/ſchoon ſy geenig man bekend ooit had/
Nog wordt bevrugt/en heeft den Zoon ontfangen/
Aan wien van ouds Gods heil-beloften hangen:
Maar dog/ hoe komt ſy Moeder van Gods Zoon?
De nedrigheid deelt deze wonder-kroon.

2. Die't minſt verwagt/krijgt wel den grootſten zegen:
Maria/ met dit wonder-ſtuk verlegen/
Is door een lucht-gezant berigt gedaan/
Hoe 't met haar ſwangerſchap/als Maagd/zal gaan;
De Heilge Geeſt/ en kragt des Alderhoogſten/
Zal/ zonder zikkel/ U een vrugt doen oogſten/
Door ſijne komſt/en overſchaduwing:
Onmoog'lijk is voor 's Heeren magt geen ding.

3. Op 's Heilands hoofd voegd beſt de kroon der wonderen:
De Zoon/ wien nu de Vader afquam zond'ren
Ten Middelaar van 't menſchelijk geſlagt/
Moeſt boven's 's werelds loop ſijn voortgebragt;
En die men ook zou wonderlijk benoemen/
Die heil'gen zou van zond/ en haar verdoemen/
Moeſt wezen van geen man/ maar uit een Maagd:
De Borg kon zelf met zond niet zijn geplaagd.

4. Gods

4. Gods wonderen zijn vroomer zielen voeder;
Voor dit menſch-werden wagt ik tot een Broeder
Mijn God / en Heiland / die verloſſing-zoen /
In ſijn volkomenheid / voor my / zal doen:
'k Wil / onderwijl / na ſijn geboorte vaſt hygen /
En wenſch Hy mag in my geſtalte krijgen:
Die / Gods wil doende / Hem ten Moeder is /
Deeld / met Maria / ſijn ontfankenis.

2.

Over de geboorte van Chriſtus.

Stem. Pſalm. 89.

1. Hoe dient niet klein en groot des Heeren Raad-beſluit!
De Keiſerliſke mond zend een gebod-woord uit /
Om 't roomſche werelt-rond ter ſchatting te beſchrijven /
En ſijn gevreesde magt door inkomſt dus te ſtijven;
Maar God heeft hier mêe voor na den geboorte-vlekke
Des Heilands / lang verwagt / de moeder Gods te trekke.

2. Hy gaat na Beth'lem ook / op 't keizerlijk bevel /
Verſelt met Joſeph / als een trouwe medgezel:
Maar ondertuſſchen komt de vaſte tijd aan naêren
Van haaren arbeid / en 't uur van haar kinder-baren;
En dus brengt ſy ter werld den eerſt geboren Zone /
Die zig zoude op den troon ſijns vaders Davids toone.

3. Maar

3. Maar / welk sijn intrée dog? 't is armoê die Hy vind /
En slegte doeken daar sijn moeder Hem in-wind;
En / wijl voor haar geen plaats ter herberg is te hebbe' /
Legt sy Hem neder in een harde beeste-krebbe:
Dit hoort eerst 't harder-volk / 't welk / zonder te gaan slapen /
Vertoefde in Beth'lems veld / ter nagtwagt van haar schapen.

4. Want / ziet! Gods Engel staat by haar in 't open veld /
Met 's Heeren heerlijkheid / die haar omschijnd / verzeld;
Sy horen die Gezant haar / zeer bevreesd / dit zeggen /
Dewijl ik bly-maar bzeng / zo wil uw vreeze afleggen:
Want heden is de Heer / en Chzistus u geboren /
In Beth'lem / Davids Stad / zo lang beloofd te voren.

5. Een teeken / harders! zy / dat gy dit Kind ontmoet /
De kribbe / daar 't in leit / en 't slegte luuren-goet.
Met komt van stonden aan by d'eenen Engel naêren
Een grooten hemel-bzom van zingend' Heijerscharen;
Aldus / eer zy God / in de hoogste / voozts aan allen
Op aarde vzêe / en in de menschen welgevallen.

6. Weg vaart Gods Engel-heir / en / na gehouden raad /
Al 't harder volk terstond na Bethlehem opgaat;
Komt / met-een haast / in stée / heeft Joseph daar gebonden /
Maria insgelijcx / en 't Kind / van God gezonden:
O / hoe verlusten t'zaam / en weiden zig haare oogen
In 't dierbaar voozwerp / met een uitterste vermogen!

7. Na dit gezigte maakt haar mond bekend alom /
't Geen sy verstonden van dit Kind dooz 't Engeldom;
Elk is verwondert / die dit Woozd heeft horen zeggen.
Maria dit bewaart in 't hart / met overleggen.
De harders keeren weer / en bzengen pzijs aan Gode /
Die dit haar deede zien / en hooren dooz sijn bode.

Digitized by Google

8. Zijt welkom/ Heiland/ en Verlosser/ groote Vorst!
Hoe heftig heeft naar U ons hygend hart gedorst:
Gezegend allezins moet uwe komste wezen
Ten goede van de geen/ die uwen Name vrezen.
Schrik zonde/ wet-vloek/ dood/ en al gy helsche magten/
Voorzeker nu hebt gy niet als verderf te wagten.

3.

Welkomst-groet,

Van de nieuwgebooren Heiland, Jesus.

Stem. Psalm 2.

1. Na dat ik lang/ en bang had afgewagt/
Dat mijn Verlosser zoude in 't vleesch verschijne;
Is eind'lyk Hy gebooren deezen nagt/
Tot troost/ en zaligheid van al de sijne:
Nu zie 'k Hem daar/ die van d'aaloude Vad'ren
Zo heftig ter aanschouwing is begeerd;
Mijn ziel voelt trek sijn kribbe-koets te nad'ren/
En 'k houw my na dit Godd'lyk Kind gekeerd.

2. Verbozgentheid vol van verwondering!
Den Schepper zie 'k alhier een schepsel wezen/
D'Almagtigheid een teere zuigeling/
En d'onveranderheid niet als vooy dezen/
In knegten staat den grooten Hemelkoning/
En d'Albezitter in gebrek/ en leed/
Ja 't leven zelf in sterfelyke woning/
En Godes Zoon met menschen-vleesch bekleed.

Digitized by Google

3. Niet als Hy voormaals wel eens quam ten toon;
Nu zijn de schaduwen gaan henen glyen /
Nu ziet men God / en mensch in een persoon /
Ten zoen-werk van de weireld / door sijn lyen:
Mijn ziel! verhef dan fluex uw eeuw'ge deuren /
Op dat Hy inga tot uw heiligdom /
En wijst dit zegen-list u mag gebeuren /
Heet vziendelijk uw Heil-vorst welkom.

4. Kus Hem / ten blijk van onderdanigheid /
Omhels Hem / ten hartgrondig liefde-teken /
Ontfang Hem blij / wees tot sijn eer bereid /
En laat Hem geen geschenk van u ontbreken;
Bzeng Hem het goud van een opregt gelove /
De wierook van een vverig gebed /
En 't myrr-zap van een hart / door dzuk geklove /
Zo word zijn gunst-poztaal u opgezet.

5. Als groot Pzopheet begroet ik U / ter leer /
Zo door uw Geest / als Woord / van mijne pligten;
Ik juiche U toe als eenig Pziester-heer /
Die offerzoen / en voorspzaak zult verrigten;
Als eeuwig Koning nog / door wiens bezorge /
Ik wagt bestiering / en verdeediging:
Wijl my geboren is zo groot een Borge /
Behoeve ik boven Hem nu genig ding.

6. En maakt uw komst te Bethlem 't volk niet blij /
Gaat dat sijn pligt / en sijn geluk verzuimen?
Kom / nieuw-geboren Vorst! dog in tot my /
Ik will U geern mijn ziel-vertrek inruimen:
Als tusschen 't vleugel-paar der Cherubynen
Neem tusschen mijn geloove / en liefde uw stée;
Als d'oude Simeon na uw verschijnen /
Wagt ik / met oopen arm / en hart / U mée.

Digitized by Google

4.

Over de Besnydenisse onses Heeren.

Stem. Psalm 51.

1. Zie daar de Sonne der Geregtigheid
In haren opgang zig in 't purper toone /
En hoe terstond Gods mensch gewozden Soone /
Om bloed te stozten / vooz 't besnymes leit:
O wisse blijk van groote liefde-gloed!
Zo rooden opgang / wat kan die belooven /
Van eenen oogst van zaligmakend bloed /
't Welk al mijn zonden / te gelijk / zal dooven.

2. Ik mag / regtmatiger / als Zippora
Wel eer haar zoon / bloed-bzuidegom U noemen;
En meerder van uw liefde-smarte roemen /
Als Dina / van haar nieuwe wederga:
Maar waarom / Heiland! lijd Gy deze smert,
Dus onder 't snoei-mes der besnijdenisse /
Daar geene schuld in U gevonden werd /
En Gy ook zijt van zondeloos gewisse?

3. Ik was in zond ontfangen / en gebaard /
Volwaardig / van God af te zijn gesneeden;
Hierom heeft / Heer! uw kindsheid dit geleeden /
En zijn uw traanen / met uw bloed / gepaard:
Tot uwes lijdens oogst ten vollen rijpt /
Wil ik mijn handen / in geloof / uitbzeyen
Naar 't dzoppel vogt / dat van uw bloed-mes zijpt;
En laat het mp ontzondiging berepen.

6. Zo

4. So veele leden der verdorvenheid /
So veel voorhuiden vind ik af te strijken :
Op dat nu die gansch mogen van my wijken /
So maak daar toe uw Geeste-swaard bereid.
Ik grijp 't / o Heer ! in uwe kragt ook aan /
Om daar mijn hart voor U mêe te besnijden /
En wensch 't daar door so diep mag heenen gaan /
Dat het mijn ouden mensch den dood doe lijden.

Over het Leeven van Christus.

Stem. Psalm. 145.

1. Sie daar 't groot voorbeeld van wel-leevenheid !
't Welk in 't gansch leven van mijn Heiland leid :
O deugden-spiegel voor mijn duister oog /
Gegeeven / my ter leering / van om hoog !
'k Wil nader gaan dat heilig beeld beschouwen /
En / ter bespiegeling / mijn ziel voorhouwen ;
Of ik daar na verand'ring mogt erlangen /
En beet'ring / uit sijn voordaên / van mijn gangen.

2. Gelijk / Heer ! uw geboort' was onbesmet /
Was heilig ook uw leeven / na Gods wet ;
Geen onbedagtheid bragt uw hart te voort /
Nog ooit hebt Gy gestruikeld in een woord ;
Nooit wierd' er feil in uw bedrijf gevonden /
Nog Gy ooit overtuigt van een' ge zonden :
't Is waar / met tollenaars was uw verkeeren /
Dogtom den hemel-weg aan haar te leeren.

Digitized by Google

3. Schoon dat uw hoogheid was die van Gods Zoon/
Nog hield Gy / Heer! den nederigsten toon;
Geheel zagtmoedig was uw ommegang /
Den gantschen omtrek van uw leven lang;
Hoe aangenaam / en vriend'lijk uwe woorden?
Als enkel hoonigraat / en liefde-woorden;
Gelijk uw vpand zelfs eens moest getuigen /
Wanneer Gy / zoet / sijn hart quaamt t'uwaarts buigen.

4. Al waart Gy schoon van alles Erfgenaam /
Nooit was / met regt / ontmatigheid uw blaam;
En quam uw ruim'lijk voorder Vzoomen goed /
Nog hebt Gy / spaarzaam / U daar mée gevoed;
En / in de plaats van U te gaan vergasten /
Waart Gy wel 's nagts in bidden / en in vasten;
Ja / hoe geduldig is / en zonder klagen /
Zelfs 't grootste leed van U niet / stil / verdragen?

5. De liefde blonk in U meer uit / dan 't licht;
Als Gy uw gangen hebt door 't land gericht /
Om goed te doen / en heeling aangebragt
Den overweldigden door 's duivels kragt.
Gy quaamt de zondaars tot bekeering nooden;
En 't hong'rig volk verzaên met wonder-vrooden;
Ja 't waren niet als enkel zaligheeden /
Die / haar ter leer / van uwe lippen gleeden.

6. Nooit sprak een mensch / gelijk Gy hebt gedaan /
Want dus gingt Gy uw leerelingen aan;
Wie geest lijk dorstig is / maar tot my kom /
En boet sijn drink-lust in mijn Heiligdom;
Wie my gelooft / gelijk de schriften spreeken /
Dien vloeit het lijf van enkel Geeste-beeken:
Gy / swaar belaste! wien ontgaat als 't leeven /
Kom maar tot my / ik zal u ruste geeven.

7. En

Digitized by Google

7. En / deed men U bezending / dat men spitt'
Of Gy de Chzistus zijt? was 't antwoozd dit /
Zeg / 't zoet gezigte komt den blinden weer /
De kreup'le lien gaan wand'len op / en neer /
Gereinigt wozden de melaatsche leeden /
De doode hooren klaar haars naastens reeden /
De doode rijzen op uit hare graaven /
En d'arme pzeekt men d'Euangely-gaaven.

8. Ten regten / Heiland! is U nagegaan
't Lof / dat Gy alles had zeer wel gedaan;
Och! dat 't groot voozbeeld van uw deugden-pzonk
My nu zo kragtig in 't hert ueder zonk /
Dat ik my ganschelijk mogt gaan begeeven /
Om voozts naauwkeurigliik U na te leeven:
Wat zou men my dan gelukzalig houwen /
Wanneer elk een uw beeld in my kon schouwen?

6.

Over Christus Lyden.

Stem. Psalm 69.

1. Hoe kan ik anders als met dzoeven toon
't Swaar lijden van mijn Zaligmaker zingen /
En / als met smart / de smartelijke dingen
Te voozschijn bzengen van Gods eigen Zoon?
Sijn lijden zeer ver 't alder swaarste was /
En heeft nooit weergae hier op aard gebonden;
Dewijl Hy dzoeg des Heeren tooren-plas:
Ik kan 't dan nimmermeer genoeg verkonden.

Digitized by Google

2. Ik ſta verſteld / dooꝛ de gedagtenis /
Van wie Gy zijt / die daar zo hebt geleeden /
Niet ſlegts een menſch / van giſteren / of heeden /
En die niet meer dan maar een aardwoꝛm is ;
Maar Gy / die zelver zyt de ware God /
De zon / en bꝛon van zaligheid / en leeven ;
Die / vꝛy in 't algemeen van 't zonden-lot /
Geen ſchaduw van miſdꝛijf ooit had gegeeven.

3. 'k Sta ganſch verrukt / dat niet uw lijf alleen
Is aangetaſt van talleloꝛze quaden ;
Maar dat ook uwe ziel wiꝛd overladen
Rondom met dꝛuk / van booven tot benêen /
En dooꝛ en dooꝛ bedꝛoeft / zelfs tot de dood ;
So dat een Eng'le-trooſt op u moſt dꝛuipen /
Die met ſijn taal verſterkiug aan U bood /
Als Gy in 't aarden-ſtof als ſcheent te kruipen.

4. 'k Ben zeer verzet / dat niet een ligte ſmert
U / Heer ! alleenlijk maar is overkomen :
Maar dat het aantal was van lijdens ſtroomen /
Waar meede Gy ganſch ſwaar beladen wꝛert ;
Van armoê / ballingſchap / verachting / ſtꝛijd /
Benaauwtheid / honger / doꝛſt / duiſt / geeſſel-ſlagen /
Beſpotting / laſteꝛing / met ſwaar verwijt /
En dat Gy nog / op 't leſt / 't kꝛuis hebt verdꝛagen.

5. 't Ontroert my vooꝛts / dat Gy niet nu / en dan /
Maar hebt geleeden al uw levens ſtonden /
Ja / dat uw krib al ſmart heeft onderbonden /
En Beth'lem van uw bloed ook ſpꝛeeken kan /
So wel als 't dꝛoef Gethſemane daar na
Van uw verwonderlijk / en bloedig ſweeten /
En / eind'lijk / als 't vervloekte Golgotha
Heeft van uw waardig bloed aan 't kꝛuis geweten.

6. Maar

6. Maar aldermeest / o Heer! sta ik verstelt/
Dat Gy verdroegt al dit zo bitter lijden
Voor die bestonden U sterk te bestryden /
Voor boeielingen in 't swart helsch geweld/
Voor arme menschen / van naturen dood
In zonden / en in 't vuil van haar misdaden /
Voor die daar lagen aan Gods toorn en bloot /
En met tienduizenden van schuld beladen.

7. Haar nu ter redding uit dien jammer-poel /
En van de schuld / en straf van hare zonden /
Hebt Gy / Heer! uitgestaan dees lijdens wonden /
Ja wierd zelfs aan uws Vaders toorn ten doel;
Dat Gy / die Hy aan uw gegeeven had/
U zoud ten erf / en eigendom verkrijgen /
En openbaren haar des levens-pad /
Om tot de zaligheid dus op te stijgen.

8. O lijdend' Heiland! wil uw lijdens kragt
Oog ter verlossing van mijn ziel besteeden /
En geef / van mijne mond steeds zy beleeden
De weêrgalooze smart / door U volbragt:
Zie hoe 'k my onderwijl ganschmoedig stel /
Om U / mijn Heer / hier agter na te lijden /
In hoop / Gy my ook zult een medgezel /
Hier na / doen eeuwig zijn van uw verblijden.

7.

Over Christus Kruis.

Stem. Psalm. 22.

1. Ontmenschte menschen! wat een snood bestaan!
Dat gy des levens Vorst gaat hegten aan
't Verbloekte kruis-hout / 't geen Hy had gelaên /
Om Hem te moorden:
O wreedheid! wiens gelijk nooit ooren hoorden;
Ik zag ter nêer Hem rukken / door haar koorden /
En dat / gansch fel / haar nagels Hem doorboorden
Aan voet / en hand.

2. Hoe rommelt my / hierom / al 't ingewand!
Dat Hy dus van die beuls is overmand /
En met sijn kruis word over end geplant /
Om daar te hangen
In wêer galooze smart / en pijn'lijk pyangen /
En / om der jooden spot / en smaad t'ontfangen;
Tot Hy straks zal sijn leeven overlangen /
En buigen 't hoofd.

3. Daar hangt Hy / van sijn kleederen beroofd /
Sijn tong / van dorst / gansch smartelijk gekloofd /
Sijn leden gansch door wond-bloed afgesloofd /
Sijn hart / door 't gloeijen
Van sijnes Vaders toorn / die steeds blijft groeijen /
En woeden / tot sy Hem komt uit te roeijen;
Waar onder Hy komt vreesselijk te loeijen /
Door naare klagt.

4. Daar

Digitized by Google

4. Daar hangt den Zoen van 't menschelijk geslagt/
Zo lange van de Vaderen verwagt./
En d'afgebeelde slang / van meerder kragt
Om te genezen /
Dan Israël de hoop're was voor deezen;
Dit heeft sijn Godd'lijk bloed aan ons doen leezen /
En sijn ontzondiging volstrekt beweezen.
Ja middagklaar.

5. Daar hangt Hy voor de wêrld in 't openbaar /
Aan yder zyde met een moordenaar /
Als of Hy 't schuim van zulke schelmen waar'/
En 't hoofd der bende;
Daar / al van ouds / de Vader Hem voorkende /
En / in de volheid van de tijd / quâm zende /
Dat Hy / als Middelaar / veel kind'ren mende /
Ter zaligheid.

6. Gekruiste Jesus! daar ons heil in leit /
Doe nu / eer nog uw ziel van hier verscheid /
Als Gy / goedgunstig / ons hebt toegezeid;
Wil U verwekken /
Uw armen / ter omhelzing / t'ons waarts rekken /
En / nu verhoógd / ons al tot U optrekken /
Ja / laat uw kruis ons tot een trap verstrekken /
Na 's hemels troon.

Over

8.

Over Chriſtus laatſte woorden.

Stem. Pſalm. 102.

1. Laatſte woorden ſterk beweegen;
Aldermeeſt / van opgeſteegen /
En zeer hoog verheeve lien:
Billijk wy dan aandagt bien /
Om 't naar ſterf gepzek t'ontfangen /
't Welk Gods Zoon / aan 't kruis gehangen /
Heeft gedaan tot ſijn beminde:
Meeſt klemt 't affcheids-wooꝛd van vꝛinde.

2. Jeſus heeft ver beſt gebeeden:
Want terwijl ſijn beuls toe treeden /
Om ſijn hand / en voeten aan
Dat vervloekte hout te ſlaan:
Heeft Hy dus ſijn ſtem verheeven /
Vader! wil 't haar dog vergeeven;
Onbekendheid dzijft haar handen:
Hoogſte liefd' bid vooꝛ vpanden.

3. Jeſus was de rijkſte geever;
Wijl Hy aan een wederſtreever
Op een grouwelijke wijz /
Schenkt / ten affcheid / 't Paradijs:
Zegt hy / denk aan my / na dezen /
Als Gy in uw rijk zult wezen;
't Antwooꝛd is van ja / zelfs heeden:
't Mildſte ſchenken / zonder reeden.

4. Jeſus

4. Jesus zorg was trouw / en hart'lijk:
Want / alschoon sijn staat was smart'lijk /
Hy Johannes aanbeveelt /
Hy voorts met Maria deelt:
Sie uw Soon / Vrouw! Soon! uw Moeder /
En verstrek haar tot een hoeder /
Nu van man / en zoon verlaten:
Zorg betaamt voor zwakke baten.

5. Jesus de benaudste klager /
Als Hy was Gods tooren-dragen:
Want toen borst sijn stem-geluit
In al zulken naarheid uit;
O mijn God! mijn God! wat smarte!
Hoe verlaat Gy zo mijn harte /
't Is niet langer / Heer! te dragen:
't Leed is swaarst / als helden klagen.

6. Sterk was Jesus in 't verlangen /
Als Hem keele-droogt quam prangen:
Want / al roepend' / brengt hy voort
Dit / my dorst / als met een woord:
Maar 't zijn gal / en edik-slesschen /
Daar de beuls sijn dorst mee leschen /
En ten mond Hem doen inglijden:
Smaad / met smart / baart 't hoogste lijden.

7. Jesus quam verwulling geven /
Dat in 't rol-boek was geschreven:
Want eer Hy sijn dood verwagt /
Hy nog roept / 't is al volbragt /
Wat Profeeten ooit voorzeiden /
En regtvaardige verbeiden /
Tot volkomen zaligmaking:
't Afgedane werk baart staking.

8. Je-

8. Jesus / wijste ziel-vertrouwer /
Ging aan God / die mensch-behouwer /
Overgeeven dit sijn pand /
Eer de dood Hem overmant;
Roepende als met voller keele /
Vader! zie / ik aanbeveele
Dezen mijnen geest uw handen:
't God-vertrouwd hart zal niet stranden.

9. Vrugt geest 't laatste woord van vrinden:
Heer! laat my dit ook bevinden
Van uw zeeven laatste rêen;
Dringtze door mijn hart-pit hêen:
Leer my / door mijn dpand smeeken.
Van uw zeegen haar bespreeken.
Zorgen door mijn huisgenooten.
't Ziele-lijden meest vergrooten.

10. Matig uitten mijn verlangen.
Meest aan pligt-volbrenging hangen.
En beveelen U mijn geest /
Als door haar bezorgt op 't meest'.
Och! dat deez uw zeeven woorden
My / ten pligt / zo kragtig spoorden /
Dat ik mogt haar inhoud erven:
't Beste voorbeeld / 's Heilands sterven.

Over

Digitized by Google

9.

Over Christus Dood.

Stem. Psalm 77.

1. Och! wat dood-bed heeft mijn Heere?
Niet van dons / of zagte veere /
Nog in een aanzienlijk huis /
Maar een hard / en bloedig kruis;
Aan 't welk Hy heeft voor zes uuren
Moeten hellen-angst bezuuren /
En sijn zeeven laatste réen
Vooztgebzagt heeft / in gesteen.

2. Maar naauw zijn die uitgesprooken /
Of sijn mond is los gebrooken
Door een stem / van groot geluit /
Daar Hy mée sijn leeven sluit:
Want dus heeft Hy 't hoofd geboogen /
Onder 't toedoen van sijne oogen /
En den geest gegeeven voort /
Zonder meer te spreeken woord.

3. O! daar hangt 't waar' leven / zonder
Levens kragten / wat een wonder!
Ja van Gods zelfstandig Woord!
Word geen spraak / in 't minst / gehoort.
O! daar hangt die 't alles werkte /
Zonder eenige kragt / of sterkte;
En die 't al beweging gaf /
Weet nu zelver nergens af.

4. Felle

4. Felle dood! dorst gy uw schichten
Op den Dorst des levens richten?
Vreesde gy niet zelf den dood/
Als gy deze rotz bestoot?
Gy doet wel den Heiland sterven/
Maar sijn dood slaat u aan scherven;
En/ met Hem te dooden/ zijt
Gy geraakt uw pijlkel quijt.

5. Niemands dood was ooit zo kragtig;
Want Hy was den dood te magtig/
En de poorten van de hel
Hebben nu verlooren spel:
Nu laat God voorts af van toornen/
Nu zijn al der uitverkoor'nen
Zonden/ gansch te niet gedaan/
En des Wets-vloek weg gegaan.

6. Wie zal dog beschuldigingen
En verdoemelijke dingen
Tegen haar nu brengen in/
Dat hy voor 't gerigte winn'?
Daar God wil regtvaardig maken/
En 't geloovig hart ontslaaken
Van de schuld/ en straf der zond/
Volgens sijn genaê-verbond.

7. D'onverderflijkheid/ en 't leeven
Is nu klaar in 't licht gegeeven/
En de baan voor 's Heeren schaar
Nu gemaakt ten hemel klaar.
Dood! waar is uw felle pijlkel?
Wet! uw vloek/ en ingewikkel
In der schaduwen gewelt?
Jesus dood heeft u gevelt.

8. Laat

8. Laat uw sterven / Heer! my geven
Kragten / om voor U te leven;
En te sterven aan al 't geen /
My van U wil af doen treên.
Als Gy my / in 's doods genaken /
Zult met U een plante maken /
Word uw dood mijn heil-begin /
En mijn sterven my gewin.

10.

Over Christus Begraveniſſe.

Stem. Pſam 16.

1. Mijn doode Jeſus word na 't graf geleid /
Ik moet Hem derwaarts / in den geeſt / verzellen /
En volgen Hem / in toegenegenheid /
Om op te nemen / waar men 't lijk zal ſtellen:
Ik weet / de dood Hem maar voor kort zal treffen /
Dewijl Hy 't hoofd haaſt weder op zal heffen.

2. Deez laatſte trap van ſijn vernedering
Had ook / van heerlijkheid / geen kleine blijken:
Vermits Hy / na Gods voorverkondiging /
In ſijnen dood geweeſt is by de rijken /
By Nicodeêm / en Joſeph / welke Heeren
Te zamen ſijn begravenis vereeren.

3. Mijn Zaligmaker is niet nêer geleit
In 't dzek-ſtof / by de moordenaars / en ſlaven;
Maar in een graf / uit rotzen toebereid /
Gelijk men pleeg van ouds in te begraven
De lieden van hoog aanzien by de Jooden;
Een graf / nog nieuw / en onbezogt van dooden.

4. In 't graf van Joseph wozd dit dierbaar lijk
Ter nêer gelegt van sijn getrouwe vzinden /
Na dat sy 't eerst nog gaan / ten liefde-blijk /
In specerpen / groot van waarde / winden:
Dit zien / weemoedig / aan de heil'ge Vzouwen /
Die / na de dood / nog op sijn woozd vertrouwen.

5. Men spoeit ten wederkeer / en Sabbats-rust /
Nu 't graf is met een rol-steen afgeschooten:
Hoewel 't ook nog aan Jesus haters lust
Te zozgen 't boven dien wozd toegeslooten
Dooz zeegel / en dooz wacht / wijlze anders vzeezen /
Men 't lichaam steele / en zeg / Hy is verreezen.

6. Dog wat hier vziend / en vpand ondergaat /
Zijn altemaal maar vzugtelooze dingen:
Wijl over mozgen / als Hy 't graf verlaat /
Los zullen wozden al die swagtelingen /
't Slot-zeegel barsten / en de steen verschuiven /
Ja 't wagt-rot zelfs / als doôn / van 't graf weg stuiven.

7. 'k Vind Jesus graf-zark met geen schzift voozzien /
Daar ik sijn kruis kozts zag een opschzift dzage;
Geen wonder is 't; de wijl wêer moest geschiên
Sijn dood-verrijssenis / ten derden dage:
Hier over was / had ik toen mogen leven /
Van my / in 't kozt / dit op sijn graf geschzeven:

8. Hier legt 't dier lijk des grooten Godmenschs nêer /
Ten zoen gestozven van 't gantsch mensch-geslagte;
Wien over mozgen vzoeg in 't leven wêer /
Als doods-verwinnaar / al de sijne wagte:
Waarom zoude ik voozt aan den graf-angst vzeezen?
't Graf zal dooz Jesus graf / mijn rustplaats weezen.

Over

Digitized by Google

II.

Over de Opſtandinge onſes Heeren.

Stem. Pſalm 68.

1. Wie ſtuit de paarden van de zon?
En minder nog oneindig kon/
Zon der gerechtigheeden!
Verhinderen de felle dood
Uw weder-opgang uit den ſchoot
Van 't graf / met raſſe ſchreeden:
Daar recht Gy zelver weêr ten top
Den Tempel van uw lichaam op/
En doet U zelf weêr leven;
Hebt in ſijn hol 't fel dood-gedrogt/
Door uw verrijſſenis vermogt/
Den dood-ſteen zelfs gegeven.

2. 't Gezalf had mogen niet geſchiên/
Uw vleeſch kon geen verrotting zien;
Die vaſte ſwagtelingen/
Met myrrhe/ en aloë bereid/
Zijn al vergeefs bearrebeid/
En bzugtelooze dingen:
De windzels vallen van U af/
Met Gy verrijſt uit 't duiſter graf;
En d'aard kon niet als beeven/
Te voorſchijn latende uit haar ſchoot
U/ d'overwinnaar van den dood/
En Vorſt van 't eeuwig leeven.

Digitized by Google

3. Dit aard-gebeef / en grond-geluit
't Graf-zegel / en den steen ontsluit /
En doet de wagters schrikken;
Maar 't nederdalen nog wel meest /
Van Gods gezant / een dienstb're geest /
Met blikzemende blikken /
En een / als sneeuw / zo wit / gewaad /
Die midden door haar henen gaat /
Den graf-steen af komt rollen /
Gelyk als maar een ligte veer /
En toen daar op ging zitten neer;
't Welk hen doet zuizebollen.

4. Ter graf-deur / dus wijd opgezet /
Streeft Jesus uit / gansch onbelet /
Om leevend zig te toonen:
Terwijl de trouwe vrouwe stoet
Te zamen vroeg zig derwaarts spoed;
Dog niet om by te woonen
Den praal van sijn verrijssenis /
Daar 't wordt haar van vergeeten is;
Maar wel om 't graf te schouwen /
En Jesus lichaam / by herhaal /
Te zalven voor de tweedemaal /
't Geen sy nog dood vertrouwen.

5. Haar

5. Haar zorg voor 't wegdoen van de steen
Word plots verydeld / en verdween /
Wanneer sy opwaarts zagen;
En / in de graf-spelonk gegaan /
En doen sy 't lieve lyk niet aan;
Maar zien daar voor opdagen
Een Engel Gods / in wit gewaad /
Waar over 't hart haar zeer verslaat /
En word beklemd van vreeze:
Nog die vertroostze met de maar /
Voor Jesus zelf gezegt tot haar /
Van dat Hy is verreeze.

6. Heer Jesus! hoe voordeelig is
De kragt van uw verrijssenis
Voor uwe gunstgenooten?
Op dat rechtvaardiging aan haar /
En heiligmaking wedervaar /
Ja 't graf eens worde ontslooten /
Gelijk aan U / na 't levens-pad /
't Welk haar geleid ten hemel-stad /
Tot U / den Alderhoogsten:
Och! laat my in 't bysonder maar
Deez vrugten-pronk / Heer! alle jaar /
Van uw opstanding oogsten.

12.

Over Christus Hemelvaart.

Stem. Psalm 110.

1. Mijn 's Heylands zegepraal wil 'k heden paren
Met d'overwinning / die Hy heeft behaald;
Op sijn verrijzen zal sijn hemelvaren
Met lofgezang best worden afgemaald.

2. Na dat de Heer geëindigt had sijn tale
Van onderwijs / en milde zegening /
Komt van de sijne Hem een wolk weg hale /
En voert Hem booven al der heem'len kring.

3. Maar hoe / en waar? 't is onder de gezangen /
En 't juichen van een tal-rijke Engelschaar /
Dat tot Gods regterhand gaan sijne gangen:
Dit werkt op 't hoogst verwondering in haar.

4. Sy laten hierom 't hoofd in droefheit hangen;
En / gansch verlegen / zien Hem agter aan:
Doch Hy / gevoelig van haar ziele-pijnen /
Doet by haar twee van sijn gesanten staan.

5. Die zeggen / na bestraffing / ten berigte /
Dat Hy van daar zo komen zal wêerom /
Als sy Hem zagen gaan met haar gezigte
Na 't hoogst paleis / in 's hemels heiligdom.

6. 't Smart my ganz zeer / U / Heer! na 't vleesch te derven /
En / zo 't niet was uw Geest-beloftenis /
Ik koos voor 't leven hier voorzeker 't sterven;
Want 't leven / zonder U / my sterven is.

7. Maar /

Digitized by Google

7. Maar / als ik ga met indzuk overleggen /
Uw ziel-verblijf by my / dooz uw genaê /
Moet ik wêer op uw weg gaan amen zeggen /
En boeten met uw Geeste-pand deez schaê.

8. Als ik bedenk / dat Gy boozts gaat verhullen
Als Middelaar / uw overige werk /
En wat my daar van vzugten komen zullen;
Wind ik my tegen uw vertrek wêer sterk.

9. Uw hemelvaart vertroost my ook ten hoogsten /
Als wisse boozbôo / die boozspelt de mijn' /
En doet my vzeugd van 't dzoevig scheiden oogsten;
Dewijl 't dog niet booz immermeer zal zijn.

10. Want nu mijn vleesch ten hemel is genomen /
Maak ik / ô Heer! booz my deez vaste staat /
Ik daar om hoog ook eens by U zal komen /
En Gy maar booz een tijd booz henen gaat.

13.

Over Christus zittinge ter regterhand Gods.

Stem. Psalm 110.

1. Hoe is de deur des hemels opgebozsten;
Ten bijden zegen-pzaal / en intrêe-togt
Van Godes Zoon / groot Oppervozst der Vozsten /
Na dat Hy dood / en hel had overmogt?

2. Wat wierd Hy niet voor welkom geheeten
Van 't Engelen / en 't Serafynendom /
Wanneer Hy aan Gods regterhand gezeeten /
Door sijn bevel / ten hoogsten eer-top klom?

3. Als groot Profeet / om Leeraars uit te zenden /
Tot grondig onderwijs van yders pligt /
En ter bestraling / tot aan 's werelds enden /
Van sijn gemeinte met sijn Geeste-ligt.

4. Als eenig Priester-hoofd / ter zond-verzoening
Van 't volk / verlost door sijn verneder-staat /
Met voor te houden steeds sijn dood-voldoening /
Door voorspraak aan sijn Vader / t'haren baat.

5. Als eeuwig Koning nog / om af te weeren
't Vernielende geweld van 's hyands kragt /
En / door sijn Woord / en Geest 't volk te regeeren /
Waar voor Hy sijn verdiensten had volbragt.

6. Terwijl mijn ziel U dus in 's hemels wooning
Ziet zitten / Heer! aan 's Vaders regterhand:
Zijt mijn Profeet / mijn Priester daar / en Koning /
Zo heb ik deel aan deze uw eeren-stand.

GEE-

Digitized by Google

GEESTELYKE
GESANGEN,
In verſcheide
LEVENS-TYDEN,
en ſtaaten der
MENSCHEN.

Digitized by Google

Digitized by Google

I.

Der Kinderen.

Stem. Pſalm. 34.

1. 'k Ben / Heer! nog maar een kind /
't Welk pas ter levens deur ingaat /
Op dat ik dien' hier uwen Raad /
Gelijk Gy my verbind;
Was ik / van afkomſt ſnood /
Een kind / daar Gy de hand op legt /
En daar uw eer door wierd gezegt /
Zo was myn voorregt groot.

2. Ik kom ter weireld blind /
En ken myn zelf / nog U / myn God /
Ja blijf verſtandeloos / en bot;
Tot Gy my zelf begint
Te leeren uit uw Woord;
Geef / Heer! dan my recht onderricht /
En neig myn harte tot myn plicht /
Gelijk 't voor U behoord.

3. Ik kom hier / doof van hert /
En heb geen ooren na 't vermaan /
Dat / my ten goede / word gedaan /
Hoe 't aangedzongen werd:
Gy dan / doorboordze my /
O Heer! en wek my kragtig 't oor;
Op dat ik U / myn Meeſter / hoor /
En onderdanig zy.

4. Ik kom in 's weirelds woel/
Ganſch wederſtreevig van natuur/
En zonder lijdzaamheid/ of duur/
Als ik uw tuchting voel:
Geef dat ik dan/ o Heer!
Myn onderwerp in neerigheid/
Wanneer de tucht-roe op my leid/
En daar door naarſtig leer.

5. 'k Verſchijn op aard/ ontbloot
Van vreeze Gods in mijn gemoed;
En daarom bid ik/ dat Gy doet
Die rijzen in mijn ſchoot:
Op dat de vreez van U
Tot een begin/ en werker zy
Van ware wijsheid Gods aan my/
En my ter deugd vooritſtuw.

6. Heer! wijl ik/ jong/ en teer/
So buigzaam/ als een rysje/ ben;
Geef/ ik my dan aan U gewen/
En aan uw dienſt/ en leer.
Heb dog geduld/ bevind
Gy feilen/ die mijn kindsheid baart/
En/ Heere Jeſus! toon/ Gy waart
Eens/ my te nut/ een kind.

Der

2.

Der Jonkheid.

Stem. Pſalm 119.

1. Nu ben ik in de pzonk / en lente-tijd
Gekiommen op van dit ons menſchen leben /
Waar in my alle ding op aard verblijd /
En aangenaamheid / als wat nieus / komt geben;
Wijl ik de weireld nu eerſt kennen leer:
Och! wierd ik tot het goede alleen gedzeben.

2. 'k Hooz dit mijn hart / booz eerſt / is Gods begeer /
Wijl ik een zoon nog ben / en jong van jaren;
Maar 'k merk het alzo klaar / daar zijnder meer /
Die met mijn jeugdig hart wel wilden paren;
Als / duivel / weireld / vleeſch / en zonde boel /
Die daar toe my ſteeds met haar aanzoek naeren.

3. Hier over is mijn hart in kommer-woel;
De jonkheid / weet ik / ſtaat op gladde plaatze /
En aan verzoekingen wel 't ſwaartſt ten doel /
't Zy huiſſelijke / of wel van krijg / of ſtaatſche;
De jeugd / en jonkheid is ook pdelheid:
Hoe zal ik dit geweld af kunnen kaatze?

4. Hoe zal ik in mijn jeugd / zo ligt verleid /
Behouden zuiver al mijn weg / en pade;
Zo dat de ſtrikken / my ten val bereid /
Wy niet doen ſneuv'len in de zonde-quade?
Als ik / Heer! ſtellen zal mijn levens-paen
Alleen na 't dierbaar boozd van uw genade.

5. Laat

5. Laat dan geen ſchoonheid / ook hoe groot in waan/
Nog welluſt ooit my komen te verrukken /
Nog dwaze wijsheid / die van God doet gaan /
Met haar bekoring op mijn ziel gelukken;
Maar geef ik altijd die te boven raak /
En ze onder mijne knien al neer doe bukken.

6. Neem / Heer! in mijne jeugd uw ziel-vermaak;
Hoed my voor 't lok-aas van der jonkheids zonden;
Geef ik mijn oog / en hart zo naauw bewaak /
En houw aan U / en aan uw wet gebonden;
Dat als ik deze tijd der jonkheid ſtaak /
Ik mag / in U / volwaſſen zijn bevonden.

3.

Der Volwaſſene.

Stem. Pſalm 91.

1. Daar ben ik nu geſtegen
Tot een volkomen ſtaat /
En heeft mijn lichaams maat
Zijn grootheid nu gekregen;
Nog naar de ziel van binne /
En 't geeſtelijke deel /
Behoeve ik nog zo veel /
Dat ik / als maar / beginne.

2. 'k Wil

2. 'k Wil / Heer! met lof U naêren;
Dat Gy my / door uw magt /
Tot vollen wasdom bragt /
En gingt dus naauw bewaren /
Wanneer Gy zaagt mijn spooren /
Mijn dwaze kindsheids paên /
En yd'le jonkheids daên;
Dat ik niet ging verlooren.

3. Wel eer was ik van zorgen /
In mijne jonkheid / vry;
Een ander was voor my
Bekommerd in 't verborgen:
Maar nu heb ik al mede
Een deel rondsom my hêen
Van aardsche beslighêen /
En van zorgvuldighede.

4. Wel eer kon ik licht vinden
Meer tijd tot Godes werk /
't Verschijnen in sijn kerk /
En 't leeren van sijn vrinden;
Maar nu is 't werk / en 't loopen
In mijn beroep / zo veel;
Dat ik / voor 't beste deel /
Naauw tijd weet uit te koopen.

5. O Heer! wat mag 't my baten /
Dat ik den wasdoms-duin
Van 't lichaam nu bekruin' /
Wilt Gy mijn ziel dus laten:
Doe / daar aan / my dan groeyen
In ware wetenschap /
Geloof / en deugde-trap;
Om zo / ten top / te spoeyen.

6. Hoe

Digitized by Google

6. Hoe ſterk is myn begeere!
Dat myne ziele ſtaat
Bereik' de grootheids maat
Van uwe volheid / Heere!
Deez luſt kent geen betoomen /
Tot uwe goedheid geeft
Sy vollen was wasdom heeft
In 't hemelrijk bekomen.

4.

Der Ongetrouwde.

Stem. Pſalm 27.

1. De meeſte menſchen / waar myn oog gaat weiden /
Zie ik / by een gebragt door houwlijks-ſtaat /
't Gezellig leeven met den ander leiden /
En zamen hebben leed gemeen / en baat:
Wat my belangt / ik leef nog ongepaard /
En zonder medgezel in egten-band /
't Welk ik erken te zijn van 's Heeren hand /
Die aller menſchen-ſtaat beſchikt op aard.

2. Ik weet / gehuwd / of ongehuwd te leven /
Zijn ſtaten beidegaar van zuur / en zoet /
En die haar ongemak / en voordeel geven /
Als d'ondervinding dit ervaren doet:
Hoewel de ſlommer / en de kommer-laſt
Den ongetrouwden nog wel minſt verzeld;
Door my / mis ik dan 't zoet / 't welk d'echt beſteld /
Ik ben ook aan haar moeite / en zorg niet vaſt.

3. En

3. En kan God zijn gedient in 't echte leven /
Als in een van Hem zelf gebooden staat /
Daar sijn voorsienigheyd veel blijk komt geven
Van sijnen zeegen op een wettig zaad;
Men dient Hem ongetrouwd noch al zo wel:
Dewijl men sig bevind min afgeleid
Door kinderlijk belet / of bezigheid /
Ontstaan in opzigt van sijn med-gezel.

4. En wijl ik in deez staat / min afgetrokken /
Als de getrouwde lien wel kunnen / leef;
Wil ik tot U mijn God my laten lokken /
En zien / ik uwen dienst te meer aankleef:
En schouw ik op mijn schoot geen kinders aan /
Die ik ter vreeze Gods geef onderwijs;
Ik wil mijn naasten met de Geeste-spijs /
En stigting / uit Gods Woord / te meêr verzaên.

5. O Heer! 't is t'eenemaal voor my verborgen /
Of Gy my laten zult voortz ongetrouwd /
Of roepen tot den echt / en tot haar zorgen:
Maar wat Gy my ook toe doen komen zoud /
Maak zo gelukkig dog verbolgens my /
Dat ik beleven mag / 't zy buiten echt /
Of als Gy 't houwlijks-jok ook op my legt /
Een zulken staat / die zaligst voor my zy.

6. Maar boven al / mijn God! wil nimmer feilen /
't Zy dat mijn staat als nu / of anders / is /
My 't Geestlijk houwelijk dog meê te deilen /
Op dat ik leef naauw in verbintenis
Met U / mijn Koning / en mijn Bruidegom:
Dan zal / schoon 't lichaam voortz blijft ongehouwd /
Mijn beste deel hier wel zijn ondertrouwd;
Tot ik den zaal'gen echt / hier na / bekom.

5.

Der Maagden.

Stem. Pſalm 144.

1. In zulv're maagde-ſtaat leef ik / ô Heere!
Gy weet myn ommegang / en myn verkeere /
En hoe 'k na 't vleeſch geen mans bywooning ken;
Maar rein / en ongerept van lichaam ben /
In dezen ſtaat my ſoek te vergenoegen /
En U ten dienſt my tragt alleen te voegen;
Maak my maar / na de ziel / een rechte maagd /
Die / Heer! uw beeld vertoond / en gunſt wegdraagt.

2. Ik ben / na 't lichaam wel bevrijd van ſmetten /
Maar kon 't / helaas! niet even wel beletten /
Dat niet myn arme ziel wierd tot een doel
Van 't vuil geweld / en luſt der zonde-boel /
Wanneer dat hy die ſterk quam te verwelken;
En zo myn beſte deel met zond bevlekken;
Och! daar ik 't lichaam voor God zuiver houw /
Dat myne ziel geweeſt is zo ontrouw.

3. Ik Wil / Heer! U geern alleen al d'eere geven /
Wy 't lichaam dus is onbevlekt gebleven;
En bid U / Gy myn ziel ook heilig maakt /
Dat ſy ten maagde-ſtaat weêr / geeſt'lijk / raakt:
Op dat ik onbeſmet my voortsbewaare
Van deze weireld / als die my komt naêre
Met al den drom van haar behoorlijkheid /
En ik daar nimmermeer door word verleid.

4. En

Digitized by Google

4. En wijst uw Woord vereischt / dat d'ongetrouwde
Bekommert hare ziel / hoe zig te houde
Met 's Heeren dingen staag in besigheid;
Daar die getrouwd is ook moet zijn bereid /
Hoe sy behoorlijk zal den man behagen /
En voor 't ganssch huisgezin wel zorge dragen:
Geef / elk uit mijn bedijf, klaar onderken /
Dat ik een regte maagd in dezen ben.

5. Ja wijst dat selfde Woord de maagde-keelen
Insonderheid vereischt / om uit te queelen
Den lof / en prijs / die Gy / Heer! waardig zijt;
Zo geef / ik my hier in behoorlijk quyt:
En / zal geen jonkvrouw ook 't cieraad vergeten /
Waar mee sy daaglijks is te pronk gezeten;
Laat my 't vercierzel van een stille geest /
En die zagtmoedig is / ook toonen meest.

6. ô Heer! die hier zijt 't deel der reine maagden /
Die ooit uw heilig oog in gunst behaagden;
Doe / als een wijse maagd / my 's levens baan
Gelukkig hier op aard ten einde gaan;
En wil / als my de dood zal nedervellen /
Als een volreine maagd my voor U stellen /
Ja dan bevinden doen / dat Gy geheel
Eyt 't zalig maagde-lot / en eeuwig deel.

6.

Bruylofs-Lied.

Stem. Pſalm 45.

1. Dit is de blijde dag / tot vreugd geboren /
En die geen nare druk / of ſmart moet ſtoren;
Wijl alles wat zig nu alhier laat zien /
Ons ſtof tot volijkheid komt aan te bien;
De rijke Bruilofts-zaal / met haar cieraden /
De Bruidegom / en Bruid / in pronk-gewaden /
Kroon / loovers / palm / muzijk / ſpijs / eed'le wijn /
't Wekt alles op / om nu verheugd te zijn.

2. Verheugd / met Bruidegom / en Bruid / getreeden
In echt verbintenis te zaam op heden /
De dag der vreugde van haar beider hert /
En van elk gaſt / die hier gevonden werd:
Kom laat ons dan met deez verëende lieven /
Die niets wêer / als de dood / van een zal klieven /
Ons nu in harte-vreugd zo laten uit /
Dat ſelfs de hemel dreun / van't zoet geluit.

3. Kom laat ons deſe vreugd nu gaan bewijze /
In dankelijk gebruyk der bruilofts ſpijſe /
Der aangename wijn / ons toegelegt /
En zoete lekkernij van 't nageregt;
Inzonderheid / door 't ſpel der blijde ſnaren
Te gaan met ons gezang te zamen paren /
Ter eeren van de Bruid / en Bruidegom;
Geen bruilofts gaſt zy dan de ſtemme ſtom.

4. Dog

Digitized by Google

4. Dog laat dees inhoud van ons trouw-lied weſen
Zo zeer niet aangeleit / dat ſlechts gepzezen
Zou wozden't echte paar / elk in perzoon /
Van ſijn hoedanigheid / en deugde-kroon:
Maar laat onz roem-ſtof daar in / eer / vermengen
Van Gods woozzienigheyd / die haar quam bzengen
Te zamen in den echt / na ſijnen Raad /
Die ower 't trouwen van elk menſche gaat.

5. Laat ons dit bzuilofs-lied ten heil-wenſch maken /
Dat dit zo lieve paar woozts mag geraaken
Ten zegen-rijken ſtaat van levens lot /
En oberwinnen t'zaam een zaad van God;
Ja dat het na de geeſt mag zijn bevonden
Zo wel te zamen / als na 't lijf / verbonden /
Haar weerſpoeds water zien in wijn verkeert /
En met gemeinſchap zig van God vereerd.

6. Gelukkig paar! leef lang / en bzy van plagen /
En zijt / wanneer gy ſterſt / heel zat van dagen;
Ja hebt dan niet min bzeugd in uwen geeſt /
Als gy nu boelt op dit uw bzuilofs feeſt:
En wijſt de grootſte dag van bzeugd beneeden /
Niet langer ooit en duurt als die van heeden;
Gun ons ten hemel-zaal eens ingang / Heer!
Al waar de bzuilofts dag duurt immermeer.

Digitized by Google

7.

Der Getrouwden.

Stem. Pſalm 128.

1. Wel eer wierd ik gebonden
In ſtaat van eenzaamheid;
Nu is my toegezonden /
Gelijk my was bereid /
Een wederhelft van boven /
Heer! na uw Raads beſtel:
Hoe kan ik U vol-loven
Voor ſulken medgezel.

2. Uw hand quam zelf my brengen
Dit dier / en waardig pand /
En / ging ons t'zaam vermengen
In echtelijken ſtand;
Om lief / en leed te deelen /
En / door gemeene blijk
Van hulp / met min verveelen /
Te gaan ten hemelrijk.

3. Maar wijl 't getrouwde leven
Meer beſigheid beſteld /
Meer ommeſlag komt geven /
En meerder zorgen quelt /
Als 't leven omgebonden:
Geef / Heer! ik van nu voort /
In kragt / van U gezonden /
Wy daar in draag / als 't hoort.

4. Geeſt

4. Geeft Gy den kinder-zegen;
Laat al mijn toeleg gaan /
Die op te voên ter deegen /
Heer ! in uw dreez / en paên;
Laat ik my zo gedragen /
Dat ik / na lijf / en geest /
Wel zoeke te behagen
Mijn ega / maar U meest.

5. Leer ons elkander sterken /
Gedrukt door ramps gewigt /
En allezins aanmerken
Tot liefde / en deugde-plicht:
En / doet Gy tot ons naken
Een rijke zegen-hoop /
Laat ons die zamen maken
Verheugd in onzen loop.

6. Door al / wil ons opvoeren /
Van 's lichaams echt / als beeld /
Tot d'alderbeste snoeren /
Die 't geest'lijk houw'lijk deelt;
En laat ons nimmer rusten /
Tot wy zo nauw te gaar /
In U / Heer ! ons verlusten /
Als / immer / eenig paar.

8.

Der Weduwen.

Stem. Pſalm. 102.

1. Onlangs mogt ik my verluſten /
En in 't zoet geſelſchap ruſten
Van een waardige egt-genoot /
Die my trooſt / en hulpe bood:
Maar nu doet een droevig ſterven /
My ſijn heug'lijk by zijn derven /
En voor immer hem ontbeere /
Die mijn man was / hoofd / en heere.

2. Ben ik boven / of beneden /
'k Vinde my in eenzaamheden;
Yeder kamer van mijn huis
Is als of 't my waar een kluis:
Even als de muſch der daken
Eenzaam zit / in angſtig waken /
En de roerdomp der woeſtijnen /
Leef ik in geſtadig quynen.

3. 'k Heb wel kinderen behouden /
Maar daar my die trooſten zouden /
Als een my gebleeven kroos /
Zie ik / laas! die vaderloos /
En kan uit die arme weeſen
Niet als droefheyd voor my leſen;
Wijl de vader komt t'ontbreeken /
Die / met my / haar op zou queeken.

4. Heer!

Digitized by Google

4. Heer! die 't weduwlijke hermen
Gade slaat / met teêr ontfermen /
En belooft haar man te zijn;
Maak deez zegen waar aan mijn:
Zit ik / van gesel schap eenzaam /
Wees Gy met mijn ziel gemeensaam /
Wil / in schaarsheid / my verzaden /
In verlegenheid my raden.

5. Hebt Gy my den man ontnoomen /
Doe my / in de plaats / toekomen
Dubb'le kragt / met wijs beleit /
En bequaam zijn toebereid;
Om mijn huis wel te regeere /
En in uwe heil'ge leere
't Onderwijssen mijne weeze' /
En te queeken in uw vreeze.

6. Geef / dat ik de weireld schouwe /
En my ingetoogen houwe /
Als 't betaamd mijn weduw-staat /
Stellende U ten toeverlaat;
En / wanneer ik ook zal treede
Door den weg van d'overleede /
Laat dan / Heer! mijn weduw-tijden
Enden in gestaag verblijden.

9.

Des Ouderdoms.

Stem. Pſalm. 71.

1. Mijn lichaam / eertijds vry van qualen /
Pleeg / in gewenſchte ſtaat /
Met ſchoonheid in 't gelaat /
En werkſaamheid van hand te praalen /
'k Was vaardig in gedagten /
En ſterk in lichaams kragten.

2. Maar al dit mooi is nu geweeken /
Sint my de grysigheid
De hairen overſpreid ;
En d'ouderdom / met ſijn gebreeken /
Die niet zijn op te ſommen /
Mijn ſchedel heeft beklommen.

3. Wat heeft die hooge reer van jaren
My niet verandering
In 's weirelds ommekring /
En in mijn zelven doen ervaren ?
Wat omme-ſwaai van zaken /
En menſchen heen zien raken ?

4. Hoe kan ik anders als U prijſen ?
Dat Gy my vpſelt op
Tot ſulken dagen top /
En zo veel gunſt my gingt bewijſen /
Ja my van 't quaad ontheffen /
Dat ik zag and'ren treffen.

5. Maar

Digitized by Google

5. Maar alſo groote ſtof tot klagen/
Word my gegeven / Heer!
Ik / al die tijd niet meer
Heb toegebragt tot uw behagen;
Maar eêr nog word bevonden
In ſchuld / van veele zonden.

6. 'k Zou / Heere! nu wel beter willen
Zijn / in gehoorſaamheid /
Tot uwen dienſt bereid /
En zo myn ſchoone tijd niet ſpillen /
Op deſen dag van heden /
Als in den tijd voorleden.

7. Maar my / helaas! voel ik my nad'ren
Der boozer dagen tijd /
Die my de luſt / en blijſt
Ten goede / rukken komt uit d'ad'ren /
Dat ik daar toe myn leeden
Niet meer / als / kan beſteeden.

8. Wil / Heer! dog my dan niet verlate /
Nu myne kragt vergaat /
En myne levens draad
Haaſt hebben zal bereikt haar mate;
Maar in myn ſwakheid hengen
Uw kragten te volbrengen.

9. Deez pd'le weireld ben ik moede /
Verwijſt ik / dag / en nagt /
Uw zaligheid verwagt;
Laat deze hoop my zo lang voede /
Tot Gy / na myn gebeede /
My ook laat gaan in vreede.

10. Hee

10. Heer wijl ik haast van hier zal scheiden /
Na't enden van mijn loop /
Wil / als de kooren-hoop /
Myn ter bequamer tijd geleiden
In uwe Hemel-schuure /
Daar't leven / steeds / zal duure.

10.

In ziekte, en swakheid des Lichaams.

Stem. Psalm 41.

1. Terwijl ik leef in 's weereldts omtrekring /
Is / Heer! verwisseling /
Na lijf / en geest / gestaag / van goed / of quaad /
De toestand van mijn staat;
Dan eens gesond / en sterk mijn lichaams vat /
Dan ziek / en afgemat:
Dit is als nu de toestant van mijn tent /
Onzeker / Heer! van't end.

2. Hier

2. Hier leg ik op myn legerstede / en woel
Vast / onder 't swaar gevoel
Van 's Heeren hand / die my heeft aangeraakt /
En zwak / door ziekte / maakt:
'k Erken zeer geern / dat ik dus ben geset
Van U in 't ziekte-bed /
En dat my 't lichaam dus in smarte leit /
Door uw voorsienigheid.

3. Hoe ben ik uitgeteerd / zelfs tot op 't been!
Myn vleesch / en vet is heên /
Als zomerdroogten is 't sap my vergaan /
Ja 't merg als uptgebraên;
Al myn behaligheid versmolten is /
Gelijk een mot-bernis /
't Is of myn ziel / door dese ziekte-nood /
Vast nadert tot den dood.

4. Is myn gezondheyd / Heer! niet wel besteed?
't Is my / van harten / leed:
Genees myn ziel / nu 'k my tot U bekeer /
Door sond-vergeving weêr;
'k Wend my vast / met Hiskias / na de wand /
Van krankheid overmand /
En bidde / Gy my dog gezondheid zend /
Of geeft een zalig end.

5. U Woord / ten heil gesonden uit / sluyt heelt
Ook zelfs dien 't meeste scheelt:
En / wijl ik daar op ben in liefd' gezet /
Zo wil / op 't ziekte bed /
My ondersteunen door dit Woord zo sterk /
Dat ik 't gevoelig merk /
En / in myn swakheyd / laat voorts uwe kragt
Dog worden / Heer! volbragt.

6. Gy

Digitized by Google

6. Op hebt myn Jesus krank gemaakt ter dood;
Laat / in deez ziekte-nood /
Myn / Heer! sijn krankheid tot genezing zijn /
En / door de zonne-schijn
Van sijn heil-vleugelen my nieuwe kragt
Uit swakheid toegebragt:
Dat ik / weêr sterk gewoorden / en gesond /
Uloof / met hart / en mond.

Digitized by Google

GEESTELYKE GESANGEN,

in opsigt van verscheide

PLAATSEN,

EN

GELEGENHEDEN

van

VOOR EN TEGENSPOEDEN.

Digitized by Google

Digitized by Google

1.

Kabinet-lied.

Stem. Pſalm 26.

1. Stil afgeſonderd / beid
U / Heer! in eenzaamheid /
Myn ziel in dit myn Kabinet;
Ik heb myn deur geſlooten /
En wil voor U ontblooten
Myn nooden / door een ſmeek-gebed.

2. Gy kent / en proeft myn hart /
De ſwaarigheid / en ſmart /
Waar meede ik my vinde overlaên;
Gy kunt alleen my helpen /
En myn behoefte ſtelpen:
Tot U alleen wil ik dan gaan.

3. Geen ooge ziet my nu /
Als / Heer! Alleen maar 't uw /.
Gy kent de toeſtand van myn hart:
Laat dan uw gunſte-ſtralen
Op myne ziele dalen;
Want anders ſmelt ik in myn ſmart.

4. Myn geeſtelijke nood
Is zo geweldig groot /
Dat ik daar onder als verzink;
En in myn tegenſpoeden /
Komt Gy my niet behoeden /
Gewis / als in een poel / verdzink.

5. Geen menschen-hulpe kan
Myn ziel genesen dan
De binnen-wonden / die sy voelt;
Maar Gy alleen kunt weren
De qualen / die haar deren /
En daar sy onder zucht / en woelt.

6. Laat uw genezing spoên /
En ras my hulpe doen
Dat ik niet dale ten verderf;
Wil / Heer! met uw genaden
My rijk'lijk overladen:
Op dat ik trooste / en heil verwerf.

7. Doe my / voorts / 's werelds woel
Nooit hebben tot myn doel;
Maar eer vervolgens daar na staan /
Om hier / in 't heilig eenzaam /
Met U te zijn gemeenzaam /
En zo den hemel-weg te gaan.

8. Want uit myn kamer zie
Ik al de hooft-stof / die
Dit groot heêl al in 't rond besaat /
Lucht / water / vyer / en aarde;
'k Houw dit gesigt in waarde;
Dewijl 't daar alles uit bestaat.

Hof-

Digitized by Google

2.

Hof-lied.

Stem. Pſalm. 104.

1. Wat is deez hof een plaats van veel vermaak!
Waar na ik / nu vermoeid van arbeid / haak;
Om / na de geeſt / daar wat te mogen ruſten /
En in haar rijk gewas my te verluſten:
Hier vind ik / binnen in haar eigen ban /
't Geen al myn zinnen zoet vermaken kan /
En dat myn kranke geeſt weêr kan geneezen;
Mogt ik hier maar tot eer van Gode weezen!

2. Hier kan zig myn gezicht in bloeme-keur
Vermaken / met haar veelerhande kleur;
Myn oore met 't gezang der vogel-keelen /
Die haren ſchepper zoet ter eeren queelen;
Myn reuk met leli / roos / of and're blom /
Die haren eed'len geur ſpreid om en om;
Myn ſmaak met kruidig oost / en zoete fruiten /
Die haar wijn-agtig ſap ter keel inſpuiten.

3. En eind'lijk / hier verquikt zig myn gevoel /
Geſeeten / daar de lugt is friſ / en koel;
't Zy onder lommer van geblaade boomen /
't Zy aan den oever kant van beek / of ſtroomen:
Hier kan ik bidden God in eenzaamheid /
Of wozden / dooz geſang / om hoog geleid;
In ſtillen aandagt kan ik hier gaan wand'len /
Of / met rijp overleg / wat goeds behand'len.

4. Nog meer / deez hof verbeeld my 't Paradijs /
Waar in eens d'eerste mensch verboode spijs /
En boombrugt gretelijk heeft opgegeten /
En zo sig / met sijn zaad / ten val gesmeeten.
Ja deze hof doet my gedenken aan
Den hof / daar Jesus eerst is ingegaan /
En daar Hy heeft verzoent door bloedig sweete
't Vol-zondig lust-bedrijf van Adams beete.

5. Deez hof vertoond my ook uw Kerk-gelaat /
Daar elk belijder / als een boom / in staat /
Om van gerechtigheid veel brugt te dragen
In Christus / U / ô Heer! tot welbehagen.
Deez hof my / eindelijk / als voorbeeld / leid
Tot 't Hemelsch Paradijs der zaligheid /
Daar 's levens boom Gods volk ten leven wezen /
En 't heidendom zal / door haar blaên / genezen.

6. Maar wijst / Heer! elke ziel / die voor U leeft /
Hier 't geest'lijk opzigt van een hof-plaats heeft:
Wil tot uw oogen-lust my / hier in / maken /
En dan tot my / als tot uw hof / genaken;
Om daar te nemen / na uw harte-zucht /
De zoete smaak van deez uw eige brugt:
Mijn brugd was / om dit wooord / niet in te toomen /
Ik ben / ô ziel-Bruid! tot mijn hof gekomen.

Wa-

3.

Water-lied.

Stem. Pſalm 9.

1. Deez friſſe waterlucht herſtelt
Ons hart / vermaſt in 't open veld;
Hier kan men regt ſijn aaſſem halen /
Inzonderheid in 't zonne-dalen.

2. Hier klinkt de toon / en 't zang-gequeel
Van ſnaaren beſt / of van de keel /
Wanneer men wil een lied uitſchat'ren /
Ter eeren van den God der wat'ren.

3. De vozſt had onlangs haar bevloert;
De ſtozm / daar na / geheel beroert:
Nu leggen al haar woeſte baren /
En zijn weêr mak'lijk te bevaren.

4. Hoe ſtil is nu de ſtroom der vloed?
Die anders wel zo ſchzik'lijk woed;
Hoe zagtjes leggen wp te dzpven;
Men zou wel ſthier op 't water ſchzijven.

5. Hier kan ons oog zijn heen gerigt
Tot meenig aangenaam gezigt;
Men hoozt hier 't pluim gediert zoet queelen /
En ziet de viſch in 't water ſpeelen.

6. Maar zo hier 't lichaam zig vermaakt;
Niet min mijn ziel hier gaande raakt /
Als ſp gedenkt / dat / Heer! uw pade
Hier zijn / van ouds / geſlagen gade.

Digitized by Google

7. Wat kragtig werk uw hand eens dée
In zuntvloed / in de roode zee /
En in 't snel water der Jordane;
Waar door Gy 't volk den weg gingt bane.

8. Hier denk ik / hoe mijn Heilands voet
Bewandeld heeft der wat 'ten bloed
Ja / met een woord / de storm dée wijken /
En hier door gaf sijns Godheids blijken.

9. Hier denk ik aan 't beloste-woord /
't Welk eens sijn mond bragt gunstig voort;
Ik zal in 't water met U wezen /
Gy hoeft voor geen rivier te vreezen.

10. Hier denk ik / eindelijk / mijn tijd
Zo heen / gelijk dit jagt-schip / glijd:
Laat ik te matigen / Heer! tragten
Al 't aarsch vermaak / door deez gedagten.

4.

Wagen-zang.

Stem, Psalm 14.

1. Waar rijden wy weer lustig heen;
Gy dat wy in beschouwing treen
Der daden Gods / alom te merken:
Och dat elks schepsels stem nu was!
Beschouw in my / als in een glas /
Gods wijsheid / magt / en grote werken.

Digitized by Google

2. Wy rijden in de dunne lucht /
Daar wy 't geschal / en zang gerugt
Der vogelen zoet hooren queele:
Was God ons dus ten adem-togt /
En wierd van ons Hem lof gebrogt /
Als 't pluim-gediert / met dank' bze keele.

3. Wy rijden op de swarte aard:
Maar / zie! hoe deze moeder baart
Ontelb're bloem-en boom-gewassen:
Dat ook ons ziel-hof / laat / en brogt /
Veel goede vrugt den Heere droeg;
Daar zou gewis niets beter passen.

4. Wy rijden langs den waterkant /
Waar in de vissche zijn geplant /
Die daar doen zien haar weem'lend leven;
Och wierden wy zo mée nooit moe /
In door 't gelove naar U toe /
Als onze bzon-aër / Heer! te streven.

5. Wy rijden heên door beemd / en woud /
Door koorn / en wey / tot onderhoud /
En voedzel / zo van vee / als menschen:
Och waren wy Gods akker-werk!
Een dienst van Hem / en van sijn Kerk;
O! dit is 't hoogste van ons wenscheh.

6. Wy rijden over 't hol der kolk /
De helsche blijf-plaats van al 't volk /
Kampzalig / door haar God-versmade:
Heer! laat ons / ten verderf beloerd /
Dog worden snel deez poel ontvoerd
Door 't wielen-tuig van uw genade.

7. Wy

7. Wy rijden onder 't konstig welf
Van 's hemels pronk-troon / daar God zelf
In 't ontoegank'lijk licht wil woonen:
Och wou God in dat schoon paleis /
Na 't afdoen van dez weireld-reis /
Met heer'lijkheid ons ook eens kroonen!

8. Maak / Heer! ons lijf een ry-gestel /
Ons togten paarden / om dus snel
Op uwe weegen steeds te loopen;
Men Gy deez wagen dan alleen
Ten Hemel-stad van hier beneen /
Alwaar de poorten steeds staan oopen.

5.

Veld-lied.

Stem. Psalm 65.

1. Ik moet een veld-lied op gaan zingen /
Tot lof van U / mijn God!
Dit oog-vermaak komt my opdringen
De keel te geven schot /
Om nu te melden van uw werken /
Te schouwen aen in 't veld /
En daar ik wonderen kan merken /
Van uwe hand bestelt.

Digitized by Google

2. Wat is hier schoonheid van gezigten
Te maaken / als men 't oog
Tot dal / en bergen op gaat ligten /
En 't hangend swerk om hoog;
Hoe veelerhande groen / beneden
In bosschen / wey / en veld
Beschouwt men 't aarden-vlak bekleeden /
En daar van God besteld.

3. Hoe wandelen de frisse beeken
Als door de daalen heên?
Hoe pronken aan de kant der kreeken
De boom / de wilg / en queên?
Hoe lustig gaat 't melk-vee te grazen /
Of wederhaauwt in 't groen?
Hoe komt de visch op 't water aazen /
En ons vermaak aandoen.

4. Hoe 't pluim-gedierte / met sijn queele /
Ons kittelen 't gehoor;
En druppen 't zoet van sijne keele /
Als in ons herte-door?
Hoe staan de velden / vol van granen?
Daar mensch / en vee by leeft /
En die geen koning zelfs kan waanen /
Dat hy niet noodig heeft.

5. Ik wil uw lof / ô Heer! verbreiden /
Zo / met mijn hart / als keel /
Dat Gy 't groen veld my gaat bereiden
Gelijk ten lust-prieel;
Daar hart / en lijf / daar oog / en zinnen
Ter feest al t'zamen gaan /
En wezen buiten / en van binnen /
Met wellust overlaên.

6. Laat dit gezigt der lieflijkheden /
In zulken overdoed /
Mp des te meer gaan overreeden /
O Heer! in mijn gemoed;
Om U ten hoofd-vermaak te houwen
Van dezen mijnen geest:
Heer! mag ik 't'open veld zo schouwen /
Wel ben ik hier geweest.

6.

In Eenzaamheid.

Stem. Pfalm 142.

1. 'K Bevinde my hier / afgeleid
Van 's weirelds woel / in eenzaamheid /
Te dezer plaats van stille rust;
Daar ik al lang na was belust.

2. Zo hield myn Jesus veel van 't land /
Van veld / of berg / of 't eenzaam strand:
Daar Hy met God alleen-spraak had;
Of / afgesonderd / tot Hem bad.

3. Dit stil vertrek / zo aangenaam /
Is wel inzonderheid bequaam
Tot innig denken aan 't verstand
Der wijsheyd / daar myn ziel na brand.

4. Hier

4. Hier kan 't begeerig hart / en oog
Te zamen raaken naar om hoog /
En kragtig in alleenspraak treên
Met God / door heilige gebeên.

5. Hier zit ik ook ter neêr / en queel
Een geest'lijk lied / met ruimer keel /
Als onder 't klinkende gebrom
Van orgel / harp / trompet / of trom.

6. Hier in deez eenzaamheid zo ligt
Ik tot U op mijn aangezigt /
Maar aldermeest mijn hart / ô Heer!
Dat uwe gunst zig tot my keer.

7. Schouwd my geen menschen oog nu aan /
Uw Godd'lijke oogen op my gaan;
En hoort / dus eenzaam / my geen oor /
So krijg ik dog by U gehoor.

8. Laat my nooit minder zijn alleen /
Dan dan 't gewoel dus afgetreên;
Maar wezen / in mijn eenzaamheid /
Zoet bezig met uw Majesteit.

Reis

7.

Reis-lied.

Stem. Psalm 65.

1. Vol wonderheden zijn Gods werken /
En sijn daden zoet /
Voor diese komen aan te merken
Met eerbied in 't gemoed:
Laat / Heer! uit wat my zal ontmoeten /
Mijn oog op neder straalt /
En uit de treeden van mijn voeten
Ziel-voordeel zijn gehaald.

2. Sie ik om hoog de Hemel pronken
Met 't gulde zonne-licht /
De zilv're maan / en starre-vonken /
Elk tot sijn loop gericht:
Ik kan my nooit genoeg verwond're n /
En voeren deze taal;
Is dit des Hemels glans van ond'ren!
Hoe blinkt wel d'opperzaal!

3. Niet minder word mijn ziel bewoge /
Als sy deez aard aanmerkt /
Die God uit water / en het dooge
Heeft konstig t'zaam gewerkt /
Als een voorduurzel van sijn handen;
Van berg / van dal / en wey /
Van hoff / en bloeden / zeên / en stranden /
Elk in sijn rang / en rey.

4. Dan

4. Dan ziet men eens der bergen kruinen /
Met bosschen digt belaen /
Daar 't eenzaam wild zig gaat betuinen ;
Of wel / in 't hangen / graan ;
Of met den wijn-stok naauw bevlogten /
Die God / en mensch maakt bly ;
Of baren zoet / en zuure vogten /
Tot dzank / en artzeny.

5. Dooz 't onder aarsche vyer / en blammen
Zijn een'ge dzonnen heet ;
Waar uit de baden / dooz de lammen /
En ander ziekte-leed ;
Deez wat'ren t'zaam om leeg gezonken /
Doen beek / en stroom ontstaan /
Die 't aardrijk / doz / dan maken dzonken /
En dooz de dalen gaan.

6. En deze zijn bedekt met graanen /
Of geurig moes-gewas /
Of bloemen-keur / of pulk van laanen /
Of wel met jeugdig gras ;
Dat 't wild der bergen af gaat scheeren /
Of 't tamme vee / dat elk
Nu zat gegraast / weer uit komt keeren
Zijn veld-geregt / in melk.

7. En deze weiden zijn met slooten /
En boomen afgepaald ;
Waar uit de konstzang / zonder nooten /
Der voog'len / nederdaalt :
Dit pozt my aan om uit te zingen
Uw grooten lof / ô Heer !
Bewijst ik boven al deez dingen
Gemaakt ben 't uwer eer.

In

8.

In voorſpoed.

Stem. Pſalm 36.

1. 'k Wil zingen van de voorſpoeds ſtaat /
Waar mée de Heer my overlaad /
En rijk'lijk komt begaven ;
Myn berg heeft Hy wel vaſt gezet /
Myn treden gaan gangs onbelet
In 't goede heenen draven ;
Al wat ik doe my wel gelukt /
'k Leg onder 't zegenpaalk gebukt /
En waſch in 't vet myn wegen ;
'k Zie / dat ik ſteeds in ſtaat vermeér /
Ja zelfs heb / boven myn begeer /
Dan uwe hand verkregen.

2. In deſe welſtand merk ik ligt /
Wat nu van my / als rechte plicht /
Moet worden waargenomen ;
Dat ik help / deez zegen-tijd
Niet van myn wijsheid / zorg / of vlijt /
Maar is van U gekomen :
'k Erken uw zegen dan alleen /
Te maken / Heer ! maar rijk de geen /
Dien Gy hebt uitverkoren ;
Maar dat / al wat de menſchе doet /
Is zonder uwe gunſt / en ſpoed /
Niet meer als werk verloren.

3. Uwe

3. Uw vryе gunſt / en goedigheid
Heeft dezen voorſpoed my bereid /
En my zo veel gegeven:
Och! wie ben ik / en wat is / Heer!
Mijns vaders huis / Gy my / zo zeer /
In zegen hebt verheven?
Voor my / 'k ben wis al te gering /
Gy zo veel trouw / en zegening
My ſnoode zoud bewijze;
't Is alles uwe / wat ik zie /
En uit U hand / wat ik U bie /
Ook zelfs / als ik U pryjze.

4. 'k Ben daarom niet te min bereid /
Om / Heer! U / in vryswilligheid /
Myn dank-plicht te betalen;
En wil den roem van uw genaad /
Die mijne mond met goed verzaad /
Voor eerentaal afmalen:
Te meer / wijl ik eer tegenſpoed
Verdiend had / als deez zegenvloed /
Van wegen mijne zonden;
Maar dat Gy daar na geenſins doet /
Wanneer Gy gunſt hebt in 't gemoed /
Heb ik wel ondervonden.

5. 'k Ver-

5. 'k Verzoek dat / Heer! deez voorspoed my
Niet in uw toorn / of ongunst zy
Verleend / nog toegekomen;
Maar eêr in uw wel willenheid /
En dat ik nimmer word verleid
Door deze zegenstroomen;
Om door 't misbruiken van dat goed /
't Welk Gy my / Heer! genieten doet /
Uw toorn te doen oprijzen:
Maar laat 't eer strekken my tot best /
En geef / ik 't ooge daar op vest;
Om U te meer te prijzen.

6. Ja doe myn door deez voorspoeds paên /
Te meerder / Heer! ook schouwen aan
Den geestelijken zegen /
Door 't innig ooge van myn hert;
En wenschen / die ook meerder werd
Van myne ziel verkregen:
Wat zoude ik in deez zonne-schijn
Van ziels-spoed niet gelukkig zijn /
Zelfs meer als ik bevroede?
En mogen / uit dit zoet geval /
Beloven my; ik zeker zal
Vernagten wortels in 't goede:

In

9.

In goed Weder.

Stem. Pſalm 105.

1. Te recht maakt my dit goede weder
Een trouw / en yverig bekleeder
Van 't ampt des lof / mijn God ten roem;
En billijk is 't / ik nu dus noem
Sijn goedheid / trouw / en groote macht /
Die dit ſchoon weêr heeft aangebzagt.

2. Ik kan niet anders als bekennen /
Gy / Heer! met groot verſtand doet mennen
De wagen der voozzienigheid /
Waar dooz Gy alle ding geleid;
En in 't bpzonder geeft aan 't weêr
Sijn wiſſel-beurt / en ommekeer.

3. Zo maakt Gy 't weêr / tot ons behagen /
Weêr beter / als in vooz'ge dagen;
De wind / die bezem van de locht /
Heeft weggebaagt al 't wolken-vocht /
En / met de zon / die 't al verzoet /
't Weêr aangenaam gemaakt / en goed.

4. Zie wat is 't weêr nu ſchoon van luiſter!
Want 't is niet winderig / niet duiſter /
Niet dampig / regenig / niet koud /
Niet bzoepig heet / de lucht niet zout /
Noch ook met dozre dzoogt beſpzeid;
Maar lieflijk in gematigdheid.

5. Al't groen staat jeugdig op sijn steelen /
De vogels hoort men vroolijk queelen /
't Ganssch lucht-gewest geeft soete geur /
De bloemen eêle reuk / en kleur /
En 't zon-licht / helder in sijn troon /
Maakt / aldermeest / nu 't weder schoon.

6. Dus doet my 't schoone weêr verblijden;
Dog meest uw lof daar voor belijden:
En om dat Gy ook 't schoone weêr
Den zielen-hemel geeft, ô Heer!
Wees Gy dan zelver my ten zon;
So put ik 't ziel-schoon in sijn bron.

10.

In Tegenspoed.

Stem. Psam 42.

1. Eertijds waren 't zegen-vloeden /
Daar ik / Heer! meê wierd besproeid;
Maar van swaare tegenspoeden /
't Leven my nu henen vloeit:
Werwaarts ook ik henen ga /
Of waar ik de hand aan sla /
't Loopt my al te zamen tegen /
In myn besigheid / en wegen.

Digitized by Google

2. Och wierd myn verdziet gewogen /
En d'elende van myn staat!
'k Weet / men zag sijn wigt verhogen
Boven 't zant van d'oever-plaat:
Weg is naauwlijks 't eene wee /
Of een ander komt in steê;
'k Raak / gansch zat van tegenheden /
Schier aan 't graf / als overleden.

3. Albestierder! ik belijde /
Dat de weder weirdigheid /
Even als de zegen-tijde /
Voortkomt van uw Raad-beleit;
En dat Gy de Richter zijt /
Die verhoogt / of neder smijt
Van de voorspoeds top in 't lage /
Naar uw heilig welbehage.

4. Ook dat my deez rampen komen
Door 't bestel van uwe hand /
En dat ik van weer spoeds stroomen
My alduis zie overmand;
'k Wil bekend ook willig staan /
Gy hier recht in hebt gedaan /
Ja dat ik nog swaarder konde
Zijn bezocht om mijne zonde.

5. 'k Wil U dan regtveirdig spreeken /
Ook / in dit uw richten / rein;
En uw Raads-bestel niet breeken /
Door een ongeduldig brein:
Maar verstommen voor U eêr /
En myn mond niet op doen / Heer!
Wijl dit komt van uwe handen /
Oppervoogd van alle landen!

Digitized by Google

6. 'k Wil in ſtilheid / en vertrouwe
Sterkte zoeken voor mijn ziel;
Of 't uw goedigheid / en trouwe
Nog eens weder wel geviel /
Volgens mijne ſmeek-gebeên /
Af te ſchouwen na beneên;
Om mijn tegenſpoed te wenden /
En te doen in zegen enden.

II.

In Onweer, van donder, en Blixem.

Stem. Pſalm. 29.

1. Wat een onweêr rijſt'er op /
Boven onzer hoofden top!
Daar de wind-dziſt 't ſwerk zo perſt /
Dat het telkens beeft / en knerſt:
Hoor de donderende kaaken
Van de harde wollen kraaken;
Schouw de vuur'ge blixem-ſtralen
Schrikk'lijk na beneden dalen.

2. Heer! dit bullen van uw ſtem /
Vol van vreez'lijkheid / en klem;
En dit ſchitt'rend blixem-vuur /
Met deez felle hagel-ſchuur /
Doet ons haer te berge rijzen /
Ja de ſtoutſte menſchen pzen;
En de goddeloos na hoeken /
Tot lijfs berging / omme zoeken.

3. Maar

3. Maar / ô donder-God! ik maak
My te mut uw hut-gekraak;
En door uwe blixem schigt
Krijg ik U zelf in 't gezigt:
'k Leer hier uit / ô God der eeren!
Dat Gy zijt een Heer der Heeren;
't Hooren van dit dond'rend loepen
Doet uw agting by my groepen.

4. 't Schitt'ren van uw blixem-vlam
Toont hoe grouwzaam 't is / U gram /
En in toorn te zien ontblaakt /
Daar 't al door te mortel raakt:
Hoor ik ook uw donder rollen /
Agtervolgd van vuur'ge bollen /
'k Kan daar uyt niet anders lezen /
Als de grootheid van uw wezen.

5. Ja dit dond'rend blixem-weer
Bzengt my in gedagten / Heer!
Hoe Gy hebt uw Wet ge-uit
Met dit vuurige geluyt;
Ja hoe Gy met donder-klooten
Eens zult komen toegeschooten /
En met snelle blixem-pijlen
Zult ten laasten oordeel ijlen.

6. 'k Weet men / Heer! uw weg bevind
In de storm / en wervel-wind;
Daar 't in vlam rondom U staat:
Wijl Gy op haar vleug'len gaat:
Zijn dit d'einden uwer treeden?
Wat zijn wel uw mogentheden?
Wil my daar door ondersteunen
In dit vuur / en donder-deunen.

Digitized by Google

12.

In Storm, en Vaar-weer, op zee.

Stem. Pſalm 46.

1. Zie daar begint de wind te draaien /
De zon met ſwerk digt te bewaaien /
En ſulken ſterken ſtorm t'ontſtaan /
Die 't alles dryegd te doen vergaan /
En plots te mengen 't vogt der wolken
Met 't ziltig nat der water-kolken;
Ons touw-werk ruiſcht / gelijk een bos /
De taape maſt ſlaat vliegends los.

2. De gramme zee ſteekt op ſijn hoorens
Steil hemelwaart / als hooge toorens /
En ſchuimt / en raaſt / en ſlaat ter neêr /
Zelfs 't grootſte ſchip / gelijk een veêr;
't Geweld / zo van de wind / als baren /
Doet ons dan eens de ſtarren naêren;
En dan weêr dalen na beneên /
Als zonken wy ten afgrond heên.

3. Ons ſchip is door 't geweld der ſtroomen
In 't uiterſte gevaar gekomen /
't Kraakt al / en dreunt / of 't barſten zou;
En luiſtert nog na roer / nog touw:
Geen ankers houden door 't verſtompen /
De lekken vorderen ſtaag pompen;
Waar door de ſtoutſte menſch / zo 't hert /
Als d'uitkomſt-hoop ontnomen werd.

4. Des

4. Des schips / en lijfs schaê / die wy dugten /
Verandert 't zingen ons in zuchten;
Wy roepen uit de diepten nu /
O Alderhoogste God ! tot U:
Te bergen rysen ons de haeren /
De wateren de lippen naêren;
Behoed ons / Heer ! of wy vergaan /
En haast / of 't is met ons gedaan.

5. 't Naar bruis-geraas der dolle baren
Kont Gy haast / kalmende / bedaaren;
By U is geen gevaar te groot /
Daar uitkomst is / zelfs tegen dood:
Gy hebt maar / magtig God ! te spreeken /
So zal des winds geweld straks breeken;
De zee / hoe hoog / gaan leggen wis /
En volgen ons behoudenis.

6. Doe / Heer ! uit deze stozm ons lezen /
Hoe schrik'lijk uwen toozn moet wezen;
Wijz ons de zond / die Jonas / aan:
Op dat wy zaam deez onweers-haan
Van buiten boozd flurs mogen zetten:
Laat eind lijk swigten booz uw wetten
Dit woeden zo van wind / als zee /
En breng ons ter behouden ree.

Digitized by Google

13.

In langdurige Droogte.

Stem. Pſalm 147.

1. Hoe lang / ô Heer ! duurt deeze droogte ?
Aanſchouw van boven uit der hoogte /
Hoe zeer 't dorre aardrijk is geſpleeten /
En daar door U ſijn dorſt laat weten ;
Hoe 't zend ſijn wolkig ſtof na boven /
En roept om laaf'nis in ſijn klooven :
Want immers wild Gy niet gehengen /
Dat alles deerlijk zal verzengen.

2. Schouw 't weelig gras des velds verdwijnen /
't Zoet pluim-gedierte / en vee gaan quijnen /
De graanen in den halm als rooſten /
En zijn gansch onbequaam om t'oo'ſten ;
Zie hoe de viſſchen / in de ſtroomen /
Van hitte ſlaauw / na boven komen /
De menſch daar door in ſwijm weg zijgen /
Of op den hals peſt-qualen krijgen.

3. Hoe lange ſult Gy / Heer ! gedoogen /
Dat alle ding dus zal verdroogen ;
De Hemel yſer zijn / en ſchijven
Van kooper onze grond verblijven ?
Uw wolk-fonteinen hoe lang ſtoppen /
En weigeren ons regen-droppen ?
Wy weten dat aan U den zegen
Alleen ook hangt van milden regen.

4. De

4. Gedenk dan onzer weêr ten goede /
Bezoek dog 't land met regenvloede /
En laat zig mensch / en vee weêr laven
Dooz 't milde vogt van uwe gaven;
Gy kunt alleen den regen baren /
Haar doozuwgs woozds bevel doen naêren /
En de geploegde booz doozdzenken /
Ja 't land met vzuchtbaarheid beschenken.

5. Maar alzo zeer zijn wy verleegen /
Om geestelijken dauw / en regen;
Wijl onze ziel naar U gaat dozsten /
Gelijk een land / met dzooge kozsten:
Want / Heere! 't kan ons weyning helpen /
Komt Gy des aardrijks dozst al stelpen;
Zo 't regen-lot van uw genade
Ons niet bedekt / nog komt te stade.

6. Wil uw beloft dan niet in halen;
Van dat uw Zoon zou nederdalen /
Gelijk op 't na-gras pleeg de regen;
Maar geef ons / bidden wy / dien zegen:
Ja laat ons dzuppen toe / ô Heere!
Als daauw / en regen doet / sijn leere:
Op dat wy vzugtbaar zijn in 't goede /
En recht doen aan uw zegenvloede.

14.

In zwaaren Regentijd.

Stem. Pſalm. 135.

1. God! dooꝛ wonderen bekend/
Die op aard de regen geeft/
En op ſtraat ons 't water zend/
Daar de kluit dooꝛzamen kleeft/
Als Gy 't veld/ ten heil/ bezoekt:
Maak dien zegen niet vervloekt!

2. Heeft de Hemel/ laat/ en vroeg/
Als ontdaan/ en los gegoꝛt/
Nog op 't aardryk niet genoeg
Waterplaſſen afgeſtoꝛt/
Nu van vochtigheid/ en nat
Alles ſwemt/ als in een bad?

3. Of wilt Gy den aard-kloot/ Heer!
Nog eens op den ouden voet
Overſtroomen laten weêr
Dooꝛ een nieuwen watervloed?
Neen/ dat lijd niet 't oud verbond/
Uitgeſpꝛooken dooꝛ uw mond.

4. Zie dan eenmaal naar beneên/
Hoe vaſt alle ding bederft;
Gꝛas/ en vꝛugten raken heên/
En hoe 't vee te velde ſterft:
Zie op 's huismans dꝛoevig lot/
Die ſijn zaad in d'aard verrot.

5. Dooꝛ

5. Hoor na 't loepen dog van 't vee/
't Zuchten van den akkerman/
En verhoor der vroomen bee/
Zo U iets bewegen kan;
Toon/ Gy uw voorzienigheid
Niet in 't minst hebt afgeleit.

6. Denk aan uw verbond/ gemaakt/
Dat verwisseling in locht
Nimmeer worden zal gestaakt/
Zoo van droogte/ als regen vogt/
All de dagen-tijd der aard;
Maar daar op/ ten end/ bewaart.

7. Stop uw regenbloeden dan/
Leg uw wolke-fleschen neêr/
Scheur uw dikke swerk-gespan/
En verander eenmaal 't weêr;
Laat de zon stuer breeken door/
En weêr droogen 's huismans voor.

8. Och! mogt 't ook haast worden waar/
In een geestelijk verstand/
Dat de druk-plasregen haar
Ging verrekken van uw land/
En dat uw genade-zon
Die eens t'eenemaal verwon.

In

15.

In Dieren tijd.

Stem. Pſalm 127.

1. Wy zagen kortſs nog overvloed;
Maar nu / ô Heer! een dieren tijd /
Die 't land vervult met armoed /
En honger / die zo bitter byt /
Dat menig menſch / en bee vergaat;
Zo Gy / ter hulp / niet haaſt opſtaat.

2. De voor'ge zegen / laas! is heen /
't Is of Gy zelfs die had verbloekt /
Gy hoort na ſmeeken / nog geween;
En hoe zig pemand ook verhloekt /
't Is al verlies / en tegenwind /
Wat hy ook aangrijpt / of begint.

3. Men marteld deerlijk met den oo'ſt /
't Veel zaaien bzengt ons weinig in;
Men dzaagt een bundel / die weer looſt /
Gelijk als 't waar / ſijn loon-gewin;
Men eet / en dzinkt wel veel / maar 't is
Tot zatheid niet / nog laaffenis.

4. Geen regen valt op 't een ſtuk land /
Terwijl ze zoet op 't anderdaalt:
En was'er graan / 't word ras verbzand /
Of van de wozm voort weg gehaalt;
En hier door is tot ons genaert /
De hongersnood / dat ſcharpe ſwaard.

5. In

5. In deze schaarsheid zijn 'er veel /
Die blijven op malkander zien /
Met Jacobs zoonen / maar de keel
Ontsluit zig van de booze lien /
Nu hard gedzukt van 't honger-lot /
Ten vloek van koning / en van God.

6. Maar van een and're geest geleid /
Erken ik / dat deez hongersnood
Komt / Heer ! van uw voorzienigheid /
Als die de staf ook breekt van 't brood /
En die / alleenlijk / roept in 't land
Een dieren tijd / die 't overmant.

7. Dit is een regt verdiende straf
Om ons misdrijf door overdaad /
Gy neemt regtveerdig van ons af /
Dat van ons wierd misbruikt tot quaad:
Geef ons hier door verbetering /
En dan weêr voor'ge zegening.

8. Doch / wilt Gy dat de hongers-nood
Vervolgens ons nog drukken zal
In 't tijdelijke van 't zoet brood ?
Bewaar ons dog voor 't ongeval
Van dorst / en honger na uw leer ;
Maar laat die altijd by ons / Heer !

* In

16.

In tijd van Peſt, en Lucht-ziektens.

Stem. Pſalm 6.

1. Wat naarheid / Heer! van dagen /
Zal / volgens uw behagen /
Noch over ons ontſtaan?
Zal peſt / en ziekte-roede /
Dan immer op ons woede /
Tot wy zijn heel verdaan?

2. De lucht beſwangerd boven
Met peſt / word opgeſnooven
Tot in't diep ingewand;
Waar uit te voorſchijn komen
De dyer'ge ziekte-ſtroomen /
Ontſtaan door 't gantſche land.

3. Dit dyer komt door te breeken;
En 't eene huis t'ontſteeken
Plots 't ander / daar aan vaſt:
Ja d'eene menſch deez plage
Den and'ren aan te dragen /
Hoe zeer hy daar op paſt.

4. Men hoort by na geen reden;
Als / die is overleden /
En die is heên gegaan;
Men ziet door ſtraat / en wijken /
Niet dragen ſchier als lijken /
Of ſwarte baren ſtaan.

5. 't Is

5. 't Is of wy alle dagen
Den dood voor oogen zagen;
Waar door de lust ontgaat/
Om vlijt te gaan besteeden
Tot onze besigheden/
Van huisgezin/ of staat.

6. Wy willen geern belijden/
Dat/ Heer! deez weege tijden
Alleen zijn van uw hand/
Die drukt ons dus ter neder;
Dog kan ons brengen weder
Tot een gewenschte stand.

7. Gy kunt ons veilig sparen/
Van pest/ en doôn bewaren/
Ook nog zo zeer benard;
Gy kunt der doden rouwe;
Die wy in 't klaag-huis schouwe/
Doen zinken in ons hart.

8. Leer my de dagen tellen/
Voor and're te zien vellen/
En horen uwe roê:
En/ zal een vier'ge wagen
My ook van hier weg dragen?
't Zy naar den hemel toe.

In

17.

In tijd van Oorlog.

Stem. Pſalm 3.

1. Och! och! mijn ingewand!
Ik ben in barens ſtant;
O / wanden van mijn ziele!
Ik hoor 't bazuin-geluit /
En 't krijgs-geſchrei / ten buit;
Ik hoor der paarden hiele /
Der waag'nen boldering /
En 't knarſſen van de kling /
De wapen-tuigen kraaken /
't Gerammel van de trom /
En 't donderend gebrom
Van 't grof geſchut ſijn kaaken.

2. 'k Zie niet als rook / en vyer
Van 't felle oorlogsdier
Op onze landen braaken:
Ontvolkt de ſteeden zijn /
De velden een woeſtijn /
De huizen zonder daken;
Ik zie den vlugteling
Beroofd van alle ding /
Gaan agter lande dwalen;
En / wat hem 't vyer nog laat /
Komt hem de roof-ſoldaat
Geweldig af te halen.

3. 't Ge-

3. 't Getal van weez / en weeuw /
Haar tranen / en geschreeuw /
De smart / en 't naare kermen
Van 't swaar gequetste volk /
Door grof geschut / of dolk /
Steeds roepen om ontfermen:
En / 't gene dezen nood
Hog merkelijk vergroot /
Is 't diep verval van zaken;
De staat-kas uitgeput /
De koopmanschap in dut /
De winkels heenen raken /

4. De ambachts beesigheid
Heeft meenig afgeleit /
Des huismans hand moet staken
't Uitstroopen van sijn graan /
In is met d'oogst belaen;
Wat zal men nu gaan maken?
Ja 't oorlogs dier ook byt
Die niet afgaan ten strijd /
Door veele / en swaare lasten
Van onderstand in geld;
Of dat men word gequeld
In huis / met oorlogs gasten.

5. Heer! in deez oologs-tijd/
Waar door een ieder lijd/
Zijt Gy geheel regtvaardig/
Dat Gy dit krijgsgeweld
Hebt over ons besteld/
Want Heer! wy waren 't waardig:
Hoe dikweils zijn wy niet
Geweest tot uw verdriet
Door onze snoode zonden/
En deên U oorlog aan?
Recht komen ons haar quaên
Dan in vergelding wonden.

6. O Heperschaaren God!
Beschikker van 't swaar lot
Des oorlogs aan de volken;
Oog die dat vuur weêr-bluft/
Wanneer 't U maar gelust/
Van boven uit uw wolken;
En die den zegen weêr
Kunt laaten reeg'nen neêr:
Hoor naar ons ernstig smeeken;
En doe de oorlogs kling/
Dat al-vernielend ding/
Weêr in de scheede steeken.

In

18.

In Nooden, en gevaren.

Stem. Pſalm 143.

1. Wat zie 'k my nooden / en gevaren
Omringelen / en tot my naêren!
Waar ik my wend / en heên begeef /
Ik vinde my in groot beſwaaren;
Zo dat ik ſchier aan 't dzelk-ſtof kleef.

2. Heer! 'k zoeke my hier meê te trooſten /
Dit my niet komt van weſt / nog ooſten;
Maar van uw wil / en vader-hand /
Die my dooz 't dzuk-yper alzs wil rooſten /
En beteren mijn ziele-ſtand.

3. 'k Wil my verſterken met de ſtroomen
Van lijdens-nood / en dzuk / gekomen
Op Jeſus zelf mijn Heer / en God /
En denken ik dan niet mag dzoomen
Te zullen zien een beter lot.

4. Licht kunt Gy 't quade van my weeren;
Of geven / 't my niet komt te deeren:
Ja ſchoon 't ook my al overkomt /
Kunt Gy 't my Heer! ten beſten keeren /
En maaken my / dooz heil / verſtomt.

5. Maar / zo U dit niet mogt behagen;
En / zal 't gedzeeſde quaad my plagen:
Doe my onthouden in mijn quaal /
Dat ikze heb verdient te dzagen
Wel t'zeventig maal zeven-maal.

Digitized by Google

6. Dog / wijl ik / Heer! niet weet van buiten
Den inhoud van uw raadsbesluiten:
Zo bid ik dat uw rechterhand
De nooden / en 't gevaar wil stuiten;
Op dat my 't quaad niet overmant.

7. Deez nooden / en gevaar van zaken
Kan geenig mensch my doen ontraken:
Maar niets / als uw almachtigheid:
Laat die dan gunstelijk ontwaken /
En my te helpen zijn bereid.

8. Uw redding zal te grooter weeze /
Hoe swaarder nood / en meerder vreeze /
Op my ô Heer! ontkomen doet:
Uw naam word zeer van my gepreeze /
Als Op tot myn verlossing spoed.

GEE-

GEESTELYKE
GESANGEN,
over verſcheide
DEUGDEN.

Digitized by Google

Digitized by Google

I.

Over de kenniſſe Gods.

Stem. Pſalm 25.

1. Wel te recht leer ik U kennen /
Gy! die Heer! zyſt 't hoogſte goed;
Wyſt uw kennis my kan nemmen /
Daar ik 't eeuwig heil ontmoet:
Maar wie leerd / ter zaligheid /
My recht kennen uwe pade?
Heer! uws Geeſtes arrebeid /
Dooz 't heil-woozd van uw genade.

2. Wel is waar de hemel boven /
En beneên 't wyd aarde-rond /
Leeren my / als ſy God looven /
Zyne daên / met open mond;
En mijn eigen zelfs gemoed /
Daar Gods beeld is ingeſchreeven /
Komt / dooz ſtille binnenbloed /
Zyne kennis is aan my geven.

3. Dog ik zie in duiſt're reden
Maar iets van deez leeraars aan /
Niet genoeg ter zaligheden /
Maar om meer in ſchuld te ſtaan;
Wyſt ik / van Gods kennis dom /
Al een eezel ben geboren /
Die nooit uit de wouden klom /
En gevoeld heeft ſweep / nog ſpooren.

4. Zal ik kennen God ter deegen /
Moet ik / uit sijn heilig Woozd /
Hebben sijn natuur / en weegen
Dooz sijn eigen Geest gehoozt :
Billijk is 't / ik hier na hijg' ;
Wijl dit een is 't eeuwig leeven /
Als ik van God kennis krijg /
Zo als Hy die zelf komt geven.

5. God ook regt te kennen mogen /
Past aan 't schepzel t'eenemaal /
Om te konnen recht verhoogen
's Heeren naam met eere-taal :
't Is ook 't troostelijkste ding /
't Baart veel opgetogenthede /
Zoote ziels verlustiging /
Inn'ge vzeugd / en zoeten vzede.

6. Is de ziel niet goed bevonden
Zonder deze weten schap ;
Wierd my dan die torgezonden
In een rijke maat / en trap !
Wie is Leeraar / Heer ! als Gy ?
Die U zelf best kunt verklaren :
Ey dan laat uw Geest aan my
Uwe kennis openbaren.

Over

2.

Over het Gelove.

Stem. Pſalm. 116.

1. Al waſ mijn mond een helle loſ-bazuin /
Ik kon nogtans ten vollen niet uit meeten
De waardigheid / in 't waar Geloof gezeeten /
Of tillen 't hoog genoeg ten eere-kruin.

2. Dit is de ſchoonſte / en eerſte deugde-pronk /
Die komt in 't harte van Gods volk ontbranden /
Een bpe gift / en werk van Godes handen /
Een koſteliſke bzugt / en Geeſte-vonk.

3. Dit is eens Chriſtens deel / en hoogſte ſchat /
Als zonder 't welk hp God niet kan behagen /
De woztel / om God bzugt te konnen dragen /
En 't recht beginzel van ſijn levens pad.

4. Dit is een wapentuig / en heilig ſchild /
Om uit te bluſſchen wat de wraak den boozen
Door vper ge pijlen ook op 't hart doet loozen;
Zo dat ſp t'zaam zijn bzugteloos geſpild.

5. In dit zo dierbare geloove leit
De winſt van rijken niet alleen / en landen /
Maar van de weireld zelfs / wijl 't legt in banden /
Al haar verleiding / en bekoorlijkheid.

6. Dit

6. Dit 's 't middel van mijn ziels-behoudenis /
Ja 't eenig werktuig van regtveirdigmaking /
Waar aan ook vast hier namaals eens d'ontwaking
Ten leven uit den dood geschakeld is.

7. O dierbaar dan / en kostelijk geloof!
Dog daar de booze zeer op toe komt leggen;
Wil / Heer! sijn eisch in dezen hem ontzeggen /
En geef / hy daar van nooit mijn ziel beroof.

8. Bekragtig / en vermeerder 't eêr in my /
Ja doe my booz 't geloof ook trouw'lijk strijde;
Zo dat ik 't vast ten einde toe belijde /
En dus hier na eens overwinnaar zy.

9. En wijl / ô Heer! uw zaligmakend Woord
Is 't middel des geloofs met smeek-gebeden;
Wil 'k uit geloove tot geloof voozt treeden /
Tot ik gelukkig kom ten hemel-poozt.

geloof

10. Alwaar Gy my hebt toegeleit
Verandering van staat / booz vol aanschouwen
Ja my zult krijgen doen / en steeds behouwen
't Eind van dit mijn geloof / ziels zaligheid.

Over

3.

Over het vertrouwen.

Stem. Pſalm 31.

1. Indien ik van 't geloof veel houwe /
Als wel 't vooznaamſte van
't Hoog-heilig deugd-geſpan;
Niet minder ook van 't ziels vertrouwe /
Als 't welk ver in 't gelove
De kennis gaat te bove.

2. 't Is waar zoo 'k God niet regt leer kenne /
Dat ik de weg dan migs' /
Die daar ten leven is;
Als mede indien 'k myn ziel niet wenne /
Om toe te ſtemmen Heere!
Aan 't heil-wooxd van uw leere.

3. Maar / och! 't kan my zeer weinig baten /
Of ik U / Heer! al kenn' /
En in toeſtemming ben
Des heil'gen Wooxds / my nagelaten
Van uw beloſteniſſe /
Zo 'k dit vertrouwen miſſe.

4. Dit is de kern van 't waar gelove;
Dat ik / dooz's vyands hand /
En myn elende-ſtand /
Met kragt geparſt / en overdove /
Myn zelven af ga treeden /
En tot U keer myn ſchreeden.

5. Dat

Digitized by Google

5. Dat ik my naar U toe begeve /
En wentele mijn weg /
Uit onmagts overleg /
Op U / fontein / en vorst van 't leve ;
En / als een toorn / my ooren /
Tot uwen naam ga looren.

6. Dat ook mijn ziel op U komt steunen ;
En / in haar jammer-staat /
Zig heel op U verlaat /
En lief'lijk op uw magt gaat leunen ;
Ja voorts U aan wil kleeven /
Zo lang sy hier sal leeven.

7. Mogt ik dus setten myn vertrouwen
Op d'algenoegsaamheid /
Die in uw volheid leit /
En vast mijn ziel / Heer ! op U bouwen ;
Wat zou 'k gelukkig weeze /
En leven zonder vreze !

8. Mag ik niet van 't vertrouwen roemen
Der volle zekerheid
Van 't heil / voor my bereid ;
'k Zal / Heer ! uw weg dog heilig noemen /
Wanneer Gy maar 't vertrouwen /
Der toevlucht my laat houwen.

Over.

Digitized by Google

4.

Over de Liefde.

Stem. Pſalm 97.

1. O Liefde! beſte deugd /
En weſentlijke vreugd
Van God / en van de menſchen;
Wie zou om U niet wenſchen?
Och dat een heil'ge blam
Der liefde tot my quam /
Van U gezonden / Heer!
Die my met liefde weer
Geheel en al in nam.

2. Deez liefdeloze tijd
Eiſcht dat Gy hopleñ ſmijt
Van liefde na beneeden /
Op 's vroomen mangs gebeden;
En wijſt ons d'eeuwigheid
Zo na op handen leit /
Daar 't al zal liefde zijn;
Laat / Heer! uw liefde-ſchijnt
Dan worden uitgebreid.

3. Beminneliſke God!
't Al zalig deel / en lot
Van uwe lievelingen /
Uw liefde moet ons dringen;
Bewijſt Gy uw zoon
Ten zoen hebt aangeboôn /
En gaaft ten kruiſſe-ſmart:
De recht ſpand in ons hart /
Uw liefde dan de kroon.

4. Maar

4. Maar zo 'k U ten begin
Wol billijk / Heer! bemin /
Moet ik niet minder haasten
Ter liefde van mijn naasten:
En die ook draagt uw beeld /
Daar klaar uw Geest in speelt /
En die van 't zelfde bloed
Door afkomst is gebroed /
Te recht myn liefde ook deelt.

5. Wijl voortz mijn God verstaat
Mijn liefde ook teeder gaat
Zelfs over mijn vyanden /
Gelijk zijn ingewanden;
Wijl ik dan liefd betragt
Mijn eigen mensch-geslagt /
En / door bewijs van min
Mijn weêr partyen win;
Och had ik hier toe kragt!

6. Heer! die / van voor de tijd /
En immer / liefde zijt;
Wil 't liefde-vyer ontsteeken /
En krachtig door doen breeken:
Och! help 't hier door uw hand /
Ganfch sterk in my aan brand
Tot U / en ieder een:
Tot Gy my sult bekleên
Met die volmaaktheids band.

Over

Digitized by Google

5.

Over de Hoope.

Stem. Pſalm 130.

1. Wat iſ de Chriſten hoope
Niet een ganſch waardig pand /
Dooz die zoekt wel te loope
Na 't hemelſch vaderland!
Sy iſ als 't bzood der moeden /
In hare tegenheid /
Waar mede ſy haar voeden /
Terwijl 't gehoopte beid.

2. Sy iſ de ſtaf der handen /
Daar 't geeſt'lijk Iſrêl mêe
In Kanaan kan belanden /
De plaats van zaal'ge vzêe;
Sy iſ de lamp deſ harten /
Die als 't ganſch treurig gupnt /
Dan in de nagt der ſmarten
Nog klaar / en helder ſchijnt.

3. Sy mag den naam wel dzagen
Van helm der zaligheid /
Als die de helſche ſlagen /
Ook zonder leed / verbeid;
Het anker van de ziele /
Daar boven vaſt gemaakt /
Waar dooz elk onzer kiele
Van ſchip-bzeuk vzy geraakt.

4. Sy

4. Sy ſtelt zig God te voren /
Als 't oog / 't welk naauw ſlaat agt;
Sy is een wagters tooren /
Waar uit men hem verwacht;
Sy heeft als vleugel-pennen /
Waar mee ſy 't quaad ontraakt;
En om haar weg te mennen
Tot God / die zalig maakt.

5. Deez dierb're ſchat der hoope
Komt niet van vleeſch / en bloed /
Nog is dooz geld te koope
Dooz een bevzeesd gemoed;
't Is uw gift / aangevangen
In 't hart / Heer! dooz uw Geeſt:
Laat my deez hoop erlangen;
Zo leef ik onbevzeest.

6. Laat nooit / wat ſwaare tijden /
Of leed tot my genaakt /
't Hoop-anker my ontglijden /
Of wozden losgemaakt:
Maar laat in hoop my wezen
Hier zalig al / ô God!
Op dat ik krijg / na dezen /
Des levens vol genot.

Over

6.

Over de Vreese Gods.

Stem. Psalm. 34.

1. O Kostelijke pligt
Der vreeze Gods! daar ist alleen
Mijn gangen mee / na boven heên /
Gelukkiglijk verrigt:
Hoe meet mijn keel-galm uit
Behoorelijk de waardigheid /
Die daar in uw bezitting leit /
Met lieffelijk geluit!

2. Dit is geen slaafsche vreez /
Die uit den toorn van God ontstaat;
Veel minder / die 'k uit 't bitter quaad
Van sijne plagen leez:
Maar 't is een vreez' voor Gods
Ontzaglijke majesteit;
In my / als in sijn kind / geleit
Van die volkomen Hotz.

3. Een vreez / om door de zond
Niet tegen Gods Wet t'overtreên /
't Zy in 't byzonder / of gemeen /
Met hart / met daad / of mond:
Een vreese Gods / gerigt
Om nooit sijn toorn te doen ontstaan;
Maar om te wand'len in sijn paên /
Naar 't voorschrift van mijn pligt.

4. Deez vreeze Gods / die schat /
Heeft ware wijsheid tot begin /
En is 't recht einde van den zin /
Die 't ganschе Woord vervat:
Sy is de medgezel /
Die veilig door deez weireld leid
Ter zaliger onsterflijkheid /
En 't eeuwig zielen-wel.

5. Sy is 't waar puik-juweel /
Der deugden pronk / en hoofd-cieraat /
Daar 's Heeren lust meest over gaat /
En sijner kind'ren deel:
Sy heeft belofte-reên
Van 't leeven hier / en ook hier naar /
En opent aan Gods heil'ge schaar
Sijns Woords verborgentheên.

6. Helaas / ô God / wat raad!
Dat Gy / en uwe vreez zo ligt
Nog raaken uit mijn ziel-gezigt /
Dat ikze weêr verlaat:
O Heer! weez dog bereid
Hier te vereenigen mijn hert
Tot uwe vreeze; op dat ik werd
Hier na tot U geleid.

O

7.

Over de Verloocheninge van zig zelf.

Stem. Pſalm 131.

1. De zucht waar mêe my 't harte dorſt
Na Jeſus / heil / en levens vorſt /
Dringt kragtig my / dat ik Hem naêr /
En my begeef by ſyne ſchaar.

2. Dog word ik hier in heil gewaar /
Deez voorwaard / die Hy eiſcht / is ſwaar;
Die achter my te komen ſpoed /
Zyn eigen zelf verlooch'nen moet.

3. O laſtige eiſch voor vleeſch / en bloed!
Maar ligt voor 't geeſtlyk hart / en zoet;
Wat deugden / en wat pligten-tal
Zegt zelfs verlochening niet al!

4. Deez zelfs verlochening verbat
Verlooch'ning van gewin / en ſchat /
En voorrecht / daar men onder woont;
Gelyk een Moſes heeft getoont.

5. Met Ab'ram van zyn vaderland /
Ja van zyn kroos / en ingewand;
Van ouders / wyf / en naaſte bloed /
Wanneer 't tot Godes eer maar doet.

6. Van sijne wijsheid / en verstand /
Met Agur / diese heeft vermant;
Van eigene geregtigheid /
Door 's Heeren Kerk ganselk afgeleit.

7. Maar / dat nog al veel verder gaat /
Verlooch'ning / naar sijn ziele-staat /
Van eigen wil / zo zeer begeerd /
Als Jesus / in sijn voorbeeld / leert.

8. Van sijn vermaak / en al zijn lust /
Met David / dieze had gebluft /
En zo gespeend zat / als een kind /
't Welk 's moeder borst-zog niet meer vind.

9. Ja van 't genot / en zoet gezigt
Van Jesus gunst / en vreugde-licht /
Met Magdaleen / en met de Bruid /
In deez verlusting plotz gestuit.

10. En eind'lijk ook verloochening
Van 't leven zelfs / hoe zoeten ding /
Met heil'gen / die haar levens schat
Niet hebben lief / ter dood / gehad.

11. Verlooch'ning van mijn zelf! hoe ligt
Zijt gy genoemt / hoe swaar verrigt;
Maar hoe gy swaarder zijt gepleegt /
Hoe meer uwreere-kroon ook weegt.

12. Deze eerste les behelst veel meer /
Als ik van al mijn leven leer:
De deugd daar ik dan meest na delf /
Zy / Heer! verlooch'ning van mijn zelf.

Ver-

Digitized by Google

8.

Verloochende Schepsels Liefde.

Stem. Psam 100.

1. Bevallig mooy der scheps'len Gods!
Gevloeyd uit die volkomen Godt /
Die duizend zoetheên tot ons stoot
Uit d'aangenaamheid van uw schoot.

2. 'k Mag lieven u / na 's Heeren leer;
Maar geestelijk / en tot sijn eer:
Ik heb verlof tot uw genot /
Oog niet / dan maar alleen in God.

3. Maar / hoe beklaag'lijk is die zaak!
Dat / als ik my in u vermaak /
Ik laag! bevind / zelfs eer ik 't weet /
Ik mijnen God met u vergeet.

4. Hier over barst ik treurig uit:
O Schepsels! die mijn hart besluit /
En zo veel pijlen daar op schiet;
Och waart gy zo beklooz'lijk niet!

5. Maar vrugt'loos / ziel! gy 't mooy bevegt /
't Welk God in 't schepzel heeft gelegt;
Want / als gy 't dus verwenschen gaat /
Doet gy ook aan den Schepper smaad.

Digitized by Google

6. 't Is 't schepsel niet / wiens toverkragt
Dus u van God heeft afgebragt;
Maar d'eenige oorzaak hier van leit
In uwes zelfs verdorventheid.

7. Ruik daarom / Heer! uit d'armen wyk
Het zoetste voorwerp ook aan my /
Wanneer ik daar mede afgodeer /
En 't niet gebruik tot uwer eer.

8. Of als my uw voorzienigheid
Tot eenig schepsel-puik geleid:
Gun my ook dan dit dubbel zoet /
Ik / U / ô Heer / daar in ontmoet!

9.

Over de Opneminge van syn kruis

Stem. Psalm 39.

1. Indien ik agter U will komen / Heer!
En lyken na uw beeld / en leer /
Moet ik myn zelven wel verlooch'nen gaan;
Maar heb hier mée nog niet gedaan;
Wyl Gy ook wilt / ik op my nemen zal /
Met lust / myn kruis / en ongeval.

2. 't Zy dan een kruis / 't welk over 't lichaam gaat /
Of wel een kruis van ziele-staat /
Een kruis in maagtschap / en in naaste bloed /
Of ook wel in bezit / en goed /
Een huys-kruis binnen in myn eigen tent /
Of dat my God van buiten zend.

3. Het

3. Het draagen t'zaam van al deez kruissen hoên /
Of een van deze maar alleen /
Valt wonder lastig voor mijn vleesch / en bloed /
En zelver voor mijn swak gemoed;
't Welk altijd zoekt het kruis voor zig t'ontgaan /
En vrij te zijn van droeve quaên.

4. Maar / ô mijn ziel! gy tast bysonder mis /
Wanneer u 't kruis ten weêrzin is:
Dewijl / wie Jesus spoor wenscht na te gaan /
Moet wezen met een kruis belaên;
En niemand ook ten Hemelrijk geraakt /
Die derwaarts 't kruis te dragen waakt.

5. Hoe zoude ik ook gelijk U komen zijn /
Heer Jesus! zonder kruis / of pijn?
En op wat grond komt my de kruis-troost toe /
Zo 'k 't krups ontvlied / en van my doe?
Ja hoe wierd vleesch / en bloed in my gedood /
Indien ik 't kruis altijd ontvlood?

6. Wel waarom onder 't kruis dan zo gequynt?
't Is niet zo bitter / als 't wel schijnt;
Ja 't is gelijk als van zoet hout bereid /
Waar uit de tong zuigt zoetigheid
Van 's Heeren volk / door sijnen Geest gesterkt /
Dewijl 't haar al te goede werkt.

7. Wel aan 'k wil dan mijn kruis niet werpen af /
Maar dragen 't willig tot aan 't graf:
Wijl Jesus al / met 't swaarste kruis belaên /
Gesien heb voor my henen gaan /
En wijl dat Hy mijn kruis-dragt nog verligt /
En daar van torst ver 't swaarste wigt.

Digitized by Google

8. Dus krup ik met mijn kruis / van hier beneên
Naar U / mijn Heer / vast opwaarts heên;
In hoop / dat uwe kragt steeds in mij blijk /
Op dat ik niet op weg beswijk:
Maar na den hemel met mijn kruis mag gaan /
Daar 't voor de deur zal blijven staan.

10.

Over de Navolginge van Christus.

Stem. Psalm 45.

1. Indien ik / Heer! om agter U te komen /
Door zelfs verloochening / mij in moet toomen /
En neemen op mijn kruis / met willigheid /
Ik moet U ook te volgen zijn bereid /
Maar dat Gy mij zult willen heenen voeren /
Door rouwe paên / of met satijne snoeren;
Dewijl Gy 't eischt / en nocit sijn voet afdwaalt /
Die U sijn weg stip agter na bepaalt.

2. Maar 'k weet / ik U als Middelaar niet kan volgen;
Dewijl ik van Gods toorn wierd opgeswolgen /
Zo haast ik / als een bloot mensch / wou bestaan
Een vyer'gen troon van sijn gericht te gaan:
Ik kan niet volgen ook uw wonderdaden /
Als regte blijken van uw Godheids paden:
Nog mag ook zijn met zondaars zo gemeen;
Gy waart volmaakt / en wist haar t'overreên.

3. Maar

3. Maar 'k heb U / Heer! te volgen in gevoelen/
En moet niet anders als uw zin bedoelen;
Uw stigtelijke taal / en deftigheid /
Moet woorden door mijn na-beeld uitgebreid:
Door al moet ik uw deugde-pronk doen blijken /
En zoeken U in liefde te gelijken;
Ja van U leeren / Heer! zagtmoedigheid /
En weesen tot uw nedrigheid bereid.

4. Ik moet U volgen na in God te keeren /
En in tot Hem mijn naasten te bekeeren /
Ook hier in / dat ik steeds na 't goede doel /
En tegen 't quaad met alle kragten woel;
Ik moet U volgen in geduldig lijden /
In tegen duivel / zond / en hel te strijden;
Ja 'k moet U volgen in de zaal' ge dood /
Waar mede Gy uw dierbaar leven sloot.

5. Wat is 't betamelijk / U na te treeden /
Den leidsman des geloofs / ter zaligheeden?
Ook daar Gy meester / en ik leerling ben /
Die U mijn Heer / en my uw knegt erken:
Helaas! hoe zijn 'er dan zo weinig lieden /
Waar van men deze pligt ziet regt geschieden:
't Is / wijl wie U te volgen zig vermeet /
Zulcx wel in lief wil doen / maar niet in leed.

6. 'k Heb vastelijk / Heer Jesus! voorgenomen /
Dat ik / die agter U eens ben gekomen /
U ook getrouwelijk zal volgen na;
Tot ik van hier uit deze weireld ga:
Wil maar mijn kreup'le ziel bequaamheid gonnen /
Om door den druk U hier te volgen konnen;
Zo vergewis ik my / ik eens / verheugd /
U ook zal volgen in de plaats der vreugd.

II.

Over het Opnemen van Christus Jok.

Stem. Psalm. 143.

1. Ik zie dat elk een jok gaat dragen /
Voor al den reep van sijne dagen;
Maar veeler is een deerlijk jok /
Als onder 't welk sy boelen slagen
Van geessel-sweep / en harde stok.

2. Dus is des duivels jok bevonde /
't Loopt so meest af met 't jok der zonde /
En 't geen de weireld haar opsmijd:
Want sy en drukken niet als wonde /
En maaken rust / en vrijheid quijt.

3. Oneindig beter 't jok des Heeren /
Als d'ondervinding gaat beweeren;
Bewijst 't niet is van swaar gewigt /
En zelfs / in plaatz ook van te deeren /
Den drager eêr valt zagt / en ligt.

4. 't Is waar / 't komt veele swaar te drukken /
Van die haar hals daar onder bukken;
Maar onbequaam tot deze dragt:
Hoe zou 't ook kunnen wel gelukken
Met schouwders / zonder peez / of kragt?

5. Heel

5. Veel anders staat het met de vroomen /
Die Jesus jok op haar genomen /
Lang hebben al deez dragt verrigt ;
Want die zijn reeds hier toe gekomen /
Dat haar dit jok valt zagt / en ligt.

6. Ik moet ô Heer ! 't U voor gaan dragen /
Dat schoon 'k uw jok zie / met behagen /
En voor mijn ziel daar vrugt van leez ;
Ik egter heb daar bij te klagen /
't Zo zwaar nog valt voor dit mijn vleesch.

7. Maar zo mijn vleesch uw jok wil waaken /
Uw Geest kan 't my gemakk'lijk maken /
En my met lust bereid doen staan ;
Om mijn gemak ganschte verzaken /
En dus uw jok-dragt aan te gaan.

8. Kom / Heer ! dan met uw zoete lasten /
En lieff'lijk jok my vry vergasten /
En legt het op mijn schouwders neêr :
Ik zal daar na gewillig tasten /
En dragen 't bly / naar uw begeer.

Over-

12.

Over de onderwerpinge.

Stem. Pſalm 38.

1. Wijl uw Woord my 't onderwerpen
In komt ſcherpen /
Als te recht van my verrigt /
Heer! geef daar toe kragt van binne /
Zo beginne
Ik volveirdig deze pligt.

2. 'k Vind / voor eerſt / ik heb van noode
My aan Gode
t'Onderwerpen t'eenemaal /
Als den Schepper van mijn wezen /
Opgerezen
Uit zijn magt / en goedheids ſtraal.

3. t' Onderwerpen voor ſijn hooge
Godheids ooge;
Wijl ſijn groote majeſteit
Niet alleen de hemel-ronden /
Maar de gronden
Ook van 't aardrijk overſpreid.

4. t'onderwerpe aan de woorde /
Die ik hoorde
Uit ſijn heil'ge Schrift / en Wet;
Wijl my daar is voorgedragen
Zijn behagen /
Daar Hy wil ik ſteeds op let.

5. t'On-

Digitized by Google

5. t' Onderwerpen sijne roede/
Zelfs ten bloede/
Die Hy immer op my leit;
Wijl ook zelver 't swaarste lijen
Moet gedyen
My tot best/ en zaligheid.

6. t' Onderwerpen mijne pade
Aan den Rade
Steeds van sijn voorzienigheid/
Zonder d'alderminste klagten/
Als gedagten/
My van ouds al toegeleit.

7. Meest/ my t' onderwerpen baardig
Onder 't waardig
Middel van de zaligheid/
In Gods zoon; van Hem gevonden/
En gezonden;
Als/ daar al mijn heil in leit.

8. Maar zo 'k eerst/ en meest den Heere/
En sijn leere
My moet onderwerpen gaan;
'k Moet ook aan de hooge magten
Dit betragten/
Wijl 't de Heer dus heeft verstaan.

9. 'k Moet voorts onderworpen komen
Tot de vroomen;
Maar 'k moet nog wel aldermeest
Deze pligt aan Gods Dienaren
Openbaren/
Als bestiert door sijnen Geest.

10. Heer!

10. Heer! wil tot dit puik der pligten
Mij verligten;
Geef / ik altijd baardig sta
Onderwerpeling te wezen;
Om na dezen /
Heil t'erlangen / uit genaê.

13.

Over de dankbaarheid.

Stem. Psalm 103.

1. De dankbaarheid / voornaamste van de pligten /
Vind ik geheel noodwendig te verrigten;
Een deugd betaam'lijk ook op 't aldermeest:
Wijl 't aarden-rond geen snooder mensch kan dragen /
En die meer dingt na vreesselijke slagen
Van God / en mensch / als een ondankb're geest.

2. Maar om in deze pligt mij wel te quijte /
En dat men geen wan-order mij verwijte /
Ga / Heer! tot U eerst mijne dankbaarheid;
Bewijl Gij d'oorspronk zijt van dit mijn wezen /
En uit wiens trouwe gunst is opgereezen
Den rijken zegen / die mij overspreid.

3. Dog 't geen mijn dankbaarheid meest moet ontsteken
Zijn uw genade / en zoete Geeste-beeken /
Die mij 't verlos-werk bien van uwen Zoon:
Dit spant de kroon van al uw ziel-weldaden /
Dit 's 't schoonste puik-juweel van uw genaden /
En eischt / ter dankbaarheid / den hoogsten toon.

4. Een

Digitized by Google

4. Een dankbaarheid met hart/ met mond/ en leven/
In 't houden van uw wet / my voorgeschreven;
In Chrystus nu de wet des levens / voor
't Verloste volk; op dat sy daar in wand'len /
En als de wet der vryheid daar na hand'len:
De ware dankbaarheid leit op dit spoor.

5. Hoe nodig is 't dan / Heer! dat ik beperke
Myn dankbaarheid aan 't doen van goede werke /
Alleen naar 't voorschrift van uw wet verrigt?
Wyl Gy onscheidbaar hebt te zaam gebonden
't Verlosswerk der vergevinge van zonden
Met heiligheid / en goeder werken pligt.

6. Gelyk dan Jesus bloed / en Geest nooit scheiden /
Moet by 't verloste volk de deugd ook beiden
Tot een vertoog van ware dankbaarheid:
Op dat Hy voor dit heil regt zy gepryzen /
Ik zekerheid van myn geloof zou lezen /
En ook myn naasten wierd tot God geleid.

7. Maar moet ik eerst U dankbaarheid bewyzen
Voor goede werken / Heer! en U zo pryzen;
Moet ook van my betragt zyn deze pligt
Omtrent de menschen / die my gunst betoonen /
Voor al die boven my in hoogheid woonen;
Oog meest aan 't leeraarschap / het welk my stigt.

8. Hoe meer ik / Heer! deez dankbaarheid behoeve /
Hoe meerder ik myn zelf te regt bedroeve /
Als ik hier in myn groote swakheid zie:
Wil my door uwen Geest regt dankbaar maken;
Dat ik / met in deez pligt voortz trouw te waken /
De schandvlek van ondankbaarheid ontvlie.

Over

14.

Over de Blydschap in God.

Stem. Psalm 33.

1. Mijn hart is doorgaans neêrgebogen
Door naare druk / en treurigheid /
Sla ik op zelfs elend mijn oogen /
Of 't wee / waar in Gods Zion leit:
Maar 't geen deze dagen
Van dit droevig klagen
In mijn jammerlot /
Plotz'lijk doet verdwijnen /
Is 't zoet weêr verschijnen
Van de vreugd in God.

2. Dit is een blijdschap in den Heere /
Die d'aarsche vreugd ver overtreft /
Die Godes Geest maar kan vereere /
En die geen vleesch'lijk hart bezeft:
Vreugd die 't hart bespoelen
Komt door 't zoet gevoelen
Van een gunstig God /
In 't waar vreede maken
Zijnes Zoons / en 't smaken
Van sijn zoen-genot.

3. Hoe

3. Hoe kan een vreugd / op zulke gronden
Gevest / en vast gemaakt in 't hart /
Ook als geduurzaam zijn bevonden /
En winnares van alle smart?
Dit 's de ziele sterkte /
Daar Gods volk mêe werkte /
Waar voor 's duivels magt
Plots heeft moeten wijken;
Die ook Koninkrijken
t'Onder heeft gebragt.

4. Nog meer / dit 's d'olie / die de raden
Der ziele snel doet ommegaan
In 's Heeren Gods gebode-paden /
Zo datse nimmer stil en staan:
Met dit vet bedroopen
Kan de ziel voortloopen /
Zonder moede / of mat
Immer zig te voelen /
En alzo bedoelen
's Hemels zaal'ge stad.

5. Deez blijdschap overzoet de rampen /
Hoe swaar ook door haar tegenwigt;
Geen leed komt zelfs de ziel bekampen /
't Welk niet voor haar vermogen swigt:
Als geen boomen bloegen /
Nog meer vrugten groepen /
Maakt sy wel gemoed;
Ja ze kan dan zingen /
En van vreugd nog sprzingen
Doen in 't hoogste goed.

6. Heer! wouw Gy my deez blijdschap geven/
En werken die dooz uwen Geest;
Ik was gelukkig al mijn leven/
En hield in U steeds ziele-feest:
Laat uw Geeste-stroomen/
My dan overkomen/
Dat ik daar in baê;
So volgt blijdschaps zegen
Dubbeld mijne wegen/
Hier/ en ook hier na.

15.

Over de Lydzaamheid der Heiligen.

Stem. Psalm 39.

1. O nooit volpreeze deugt der lijdzaamheid!
Waar dooz der heilgen ziel geleid/
Gelukkig dzagen kan de tegenspoed/
Waar aan zy hier dog zeeker moet:
Deugd! die in 't hart dzengt als een Paradijs;
Hoe meet ik uit genoeg uw prijs?

2. Helaas! ik vind maar al te dikwills nog/
Hoe 'k dooz 't arglistige bedzog
Van mijn verdozven hart betooverd/ zwigt
In d'oeffening van dezen pligt/
En my/ dooz ongeduld/ by God mis ga/
So tot sijn smart/ als eigen schaê.

3. Och!

Digitized by Google

3. Och! mogt ik dan verbeer'ren dit misdrijf;
En dat mijn toeleg t'elkens blijf/
't Verdragen/ met een taaye lijdzaamheid/
Der tegenspoed/ my opgeleit:
Ik bind my zelfs/ als ik 'er wel op let/
Daar veelzins/ Heer! toe aangezet.

4. De naam van deze deugt dringt my sterk aan/
Sy naarstig zy van my gedaan:
Dewijl 't de lijdzaamheid der heil'gen is/
Als/ haar meest/ tot verbintenis;
En wijl die/ tot de tijd van hier op aard
Betrokken/ staat geopenbaard.

5. Nog meer/ 't Woord zelfs van 's Heeren klaar bevel
Verpligt my ook/ ik daar toe snel;
Dewijl Hy wil/ ik zal geduldig zijn/
Wanneer ik in verdrukking ruyn;
Ja dat ik zal bezitten als een schat/
In lijdzaamheid/ mijn ziele-vat.

6. Een groote wolk nog der getuigen leid
My tot deez deugd der lijdzaamheid;
Gelijk een Job/ die stil der droeg zijn smert;
Een David/ die verstomt als werd;
Inzonderheid mijn Jesus/ die stil lee/
En niet sijn mond eens open dee.

7. En wat al baat bestuit niet deze pligt!
't Hart maakt sy stil/ 't huis zagt/ en ligt;
Toont/ als aan Job/ dat God/ in 't end/ gewis/
Barmhartig/ en ontfermer is;
Ja sweemt hier/ eenigzins in 't tranen-dal/
Na 't werk als der volmaaktheid al.

8. Wat heb ik / Heer! deez' gulde deugde-kroon
Der hell' gelijkzaamheid van noôn!
Dat ik de loop-baan loop / my voorgesteld /
Met deze deugd ten eind verzeld:
Om boven 't lijden / en de lijdzaamheid /
Hier na te worden opgeleid.

16.

Over de Vergenoeginge,

Stem. Psalm 41.

1. De beste medgezel / die my geleid /
Is vergenoegzaamheid /
Door deze weireld / dat oneffen land /
Naar 's hemels eeren-stand;
Dat ik te vreeden met myn lot / en staat /
Houw mijn begeerte in maat /
En mijn gemoed bezit gansch kalm / en still /
In Gods volmaakte wil.

2. 'k Word overreed / waar heen ik 't oog ook rigt /
Dit / billijk / is myn pligt;
't Is 's Heeren eisch / die wezen moest myn Wet /
En my dus is gezet;
Zijt vergenoegd met wat u komt van God /
Als tegenwoordig lot:
Zoude ik dan met de staat / my toegevoegd /
Niet wezen vergenoegd?

3. Daar

3. Daar ik niet heb verdiend / zelfs 't minste ding /
Van 's Heeren zegening;
Ja daar ik alles heb veel eêr verbeurd /
Om my te zijn ontscheurd;
En / boven and're / nog bezit zo veel /
Ja sulken smoutig deel:
Soude ik dan met de staat / my toegevoegd /
Niet wezen vergenoegd?

4. Daar mijn natuur / hoewel van vleesch / en been /
Met weinig is te vrêen;
Daar uw genaê ligt in mijn ziel den treên
Vervult van 't aardsch gebreên;
En daar voor Godvzucht / met vernoeging / leit
Een groot gewin bereid:
Soude ik dan met de staat / my toegevoegd /
Niet wezen vergenoegd?

5. Daar 't altijd best is / zo als Gy 't beschreid /
In uw voorzienigheid;
Daar vergenoegd te zijn ook regt betaamd
Die sig Gods kind benaamd;
Daar dit ook alle ding gemak'lijk maakt /
En ziel beroering staakt:
Soude ik dan met de staat / my toegevoegd /
Niet wezen vergenoegd?

6. Mijn ziel wat meugd gy dan t'onvreeden zijn
Om tegenspoed / of pijn?
O Neen! weez eêr vernoegd in zulken staat /
Als God U treffen laat;
En hebt het in 't vervolg meest toegeleit
Op vergenoegzaamheid:
So kund gy / zagt / hier door de Weireld gaan /
Ja vangd den hemel aan.

Digitized by Google

17.

Over de Chriſtelijke Vryheid.

Stem. Pſalm. 116.

1. 't Groot Chriſten voorregt van deſ vryheid zing
Ik wel ten regten uit / met dank'bre keele ;
't Geen / Heer ! U goedheid my komt mée te deele /
Als nieuwe Teſtaments verbondeling.

2. 't Is waar / uw keurvolk mogt tot uwen troon
Van 's weireldſ aanbang in vertrouwen naêren /
Ja zonde-zoen / en trooſt in haar ervaren /
Gegrondveſt op de borgtogt van uw Zoon.

3. Maar of deez vryheid ſchoon / in wezen / wierd /
En in haar kragt / by dit uw volk gevonden ;
Wen kan de meerdere maate als nu verkonden /
Die Gy thans in uw Kerk hebt uit gewierd.

4. D'Ontzondiging kon toen wel niet ontſtaan ;
Dog daar voor had de Borg nog te betalen ;
Nu hoeft men die / op borg-togt / niet te halen :
Dewijl de Borg heeft / dadelijk / voldaan.

5. Toen kreeg men ſteeds / door 't jok der plegtlijkheên /
Een ſwaar verwijt / deez zoen nog moſt gebeuren :
Maar zint men heeft dat handſchrift zien verſcheuren /
Zo is men / heel / deez jokdienſt afgetreên.

6. Toen

6. Toen mogt men maar alleen van verre staan
In 's Heeren dienst / nu van na by toe treeden;
Toen't aanzigt overdekt door plegtlykheden /
Dog mag nu vry / en ongedekt toegaan.

7. Toen mogt men tot den dienst niet zelver treên /
En niet als door 't behulp der Priester-scharen;
Maar mag in eigener perzoon nu naêren /
Ja 't geest'lyk Priesterschap ook zelf bekleên.

8. Nu zijn wy / in deez volheid van de tyd /
Met meerder maat van vryheid nu gebeeden /
Vertrouwen / en gemeinschaps tederheden
Met God / en met sijn volk / als toen / verblyd.

9. Doe / Heer! my vast in deze vryheid staan;
Maar die ten oorzaak nooit door 't vleesch gebruyken:
Wil door uw Geest veel eêr sijn wieken smullen /
En doen uw heerlykheid my schouwen aan;

10. Ja zien / als in een spiegel / ongedekt /
Door Geest-verandering ganschopgetreeden /
Van Heerlykheid / tot meerder heerlykheden:
Tot ik / hier na / heel vry / voorde opgewekt.

Over

18.

Over de Christelijke Werkzaamheid.

Stem. de 10 Geboden.

1. Al wat mijn hand vind te verrigten /
Moet ik steeds doen met al mijn magt:
Want Gy wilt / Heer! ik al mijn plichten
Met zulken werkzaamheid betragt.

2. Mijn God! voor eerst vind ik te loven
Uw deugden / en uw werken-pronk:
Mogt ik zo naarstig hier in slooven /
Als was ik heel van yver / en vonk.

3. Ik vind te stigten / na uw wetten /
Een yder die myn naasten is:
Mogt ik dan alles op gaan zetten /
Zijn ziele ter behoudenis.

4. Mijn handpalm vind ook uit te werken
Mijn eigen heil / en zaligheid:
Mogt ik mijn kragt hier toe versterken /
En hebben 't daar op toegeleit.

5. Ik vind den duyvel te bevechten /
Op mijn verderf altijd gezet:
Mogt ik myn trage hand dan rechten /
Op dat ik sijne pijl verpiet.

6. De weireld vind ik af te keeren
In haar bedrog / en mommeschijn:
Mogt ik ze dan gelukkig weeren /
En nooit haar boieling meer zijn.

7. Mijn

7. Mijn hand vind 't eigen vleesch te temmen /
De boezem-vpand / dien ik draag:
Mogt al myn kragt dan zamen stemmen /
Dat ik 't voortaan / ter dooding / plaag!

8. Mijn hand vind in 't gebed te waken /
En op Gods komst bereid te staan:
Mogt al mijn magt dan vyerig blaken /
Dat zulx behoorlijk zy gedaan.

9. Laag! dat ik zo veel bezigheden
Zo loom / en hart'loos / Heer! betragt:
Vergeef mijn traagheid in 't voorleeden /
En schenk my nieuwe lust / en kragt.

10. Laat / U steeds besig / Heer! te schouwen;
De kozte tijd / my toegeleit;
En 't werk zo groot / en veel / dog houwen
Gestadig my in werkzaamheid.

19.

Over de geestelijke Vrugtbaarheid.

Stem, Psalm 1.

1. Gy / Heer! verbeeld uw Kerk / in schilderey /
Gelijk een Paradijs / en hof aan my;
Daar elk belijder / ja de minst der leeden,
De plaatz heeft van een boom in te beklceden;
En daar in zie 'k dat zelfs uw eigen hand /
Voor vrye goedheid / my ook heeft geplant.

2. Wat hebt Gy / elken boom te nut / niet tijd /
Wat niet al neerstigheid besteed / en vlyt?
Zo door de staf des Woords / als oordeels spade:
Wat mest der middelen niet van genade /
En beek-bespoepingen om haar geleid /
Tot haren aanwas / en haar vrugtbaarheid?

Digitized by Google

3. Ik sta verstelt / als ik dit overschouw;
Ik zo gansch weinig lijk / naar al de trouw /
Die Gy bysonder quaamt aan my besteeden;
En dat ik / zijnde in zo veel bettigheden
Van uwen hof geplant by hare stroom.
Nog egter bleef gelijk een doyre boom.

4. En wijl Gy / Heer! nu reeds al hebt gezogt
Veel jaren / of ik vrugt heb voortgebrogt;
Maar die by my geheel niet hebt gevonden:
Kont Gy thans over my ook wel verkonden
Dit vonnis / houw dien boom fluks neêr ter aard /
Hy is in deez mijn hof geen plaats meer waard.

5. Dit oordeel legt'er / Heer! al in mijn hert:
Maar / wijl een boom wel eens verbeeden werd /
Waar over d'uitroep scheen reeds / vast / beschesden:
Och mogt ik deze gunst voor my verbeiden!
Op 't smeek gebed / dat / Heer! myn Heiland doet /
En op de vrugt-hoop / daar Hy U mee voed.

6. Staat Gy; Heer Jesus! voor my in? wel aan /
Geen ware vrugtbaarheid zal my ontstaan:
Dewijl Gy / door uw geest / kunt vrugtbaar maken /
Die U / door 't waar geloof / komt aan te raken;
En die in U dus blijft / als in sijn Heer /
Draagt wis veel goede vrugt / tot Godes eer.

7. Gun my meer invloed van uw Geeste-zap;
Om op te wassen tot een meerder trap
Van vrugtbaarheid / in 't doen van goede werke /
Op dat ik myn geloof daar door versterke;
Mijn naasten stigte; en Heer! voor alle ding /
U zy ten plante van verlustiging.

8. Maak

8. Maak zelver my tot een gewaterd hof:
Op dat ik rijk lijk zy tot uwen lof /
Vervult met vzuchten der geregtigheede /
Van liefde / blijdschap / hoop / geloof / en vreede;
Ja tot een boom / nu grijs van ouderdom /
Die dan nog nederhangt van vzugten krom.

20.

Over het geestelijk Waken.

Stem. Psalm 28.

1. Helaas! dat ik in 't geest'lijk waken
So dikwils kom te kozt te raken;
En / zozg loos / Heer! in slaap gezonken /
So vadszig nederleg te ronken:
Daar my veel eêr 't oppassen past /
Als my zo hoog van U belast.

2. Hoe zal ik dooz de daad doen blijken
Een geestelijk zoldaat te lijken?
Indien niet waken / en gebeeden
Gestadig zijn mijn besigheeden;
En zo ik niet / in alle trouw /
Wel vast mijn post / en stand-plaats houw?

3. En / zou 't staag waken my niet passen?
Ik zou my anders zien verrassen /
Verrassen van myn wêerpartyen /
En haar verderf niet kunnen myen;
Indien ik niet stond pal in 't veld
Gewapend tegen haar geweld.

Digitized by Google

4. 'k Heb tegen 't listig vleesch van binnen
Ter wagt te staan / met al mijn zinnen;
Van buiten / dat ik mogt ontraken
Des heilschen leeuws verwoede klaken:
O myn groot werk / en kozte tijd
Vereischen dubb'le wacht / en vlijt.

5. Maar meest nog moet ik wakend weze /
En wand len / Heer! in heil' ge vreeze /
Met 't zoet geselschap van de vroomen;
Dewijl Gy hebt gezegt te komen
Zo haastig / en zo onverwagt /
Gelijk een dief te middernagt.

6. Mijn ongeluk was niet te wegen;
Vond Gy my dan in slaap geleegen /
Gelijk eens 't rot der dwaaze maagde /
Wanneer uw komst een wijl vertraagde:
Wijl ik dan kreeg haar droevig lot /
En vond de bruilofs-deur in 't slot.

7. Zo 'k / Heer! in slaap / door swakheid / rake;
Laat / niet de ziel-bruid / 't hart my waake /
En als de maagden / wijs van handen /
Steeds houden myne lamp aan 't branden:
Dat ik / ontwaakt / gelijk sy mêe
Ter bruilofts-zaal straks binnen trêe.

8. 'k Wil / Heer! terwijl ik U verbeide /
Tot uwe komst my ook bereide /
Met smeek-gebeên / verlangend haken /
En daaglijks aan uw poort te waken;
Dewijl / na uw beloftenis /
Die mensch / te regt / wel zalig is.

GEE-

Digitized by Google

GEESTELYKE
GESANGEN,
over verſcheide
ZIELS-GESTALTENISSEN.

Digitized by Google

Digitized by Google

I.

In Verlatinge der zielen.

Stem. Pſalm 77.

1. Arme toeſtand van myn harte!
Overſtroomt van leed / en ſmarte /
Weg is ſyne welſtand nu;
Wyſt 't / ô Heer! is zonder U:
Al dat zoet is heên gevloten /
In U byzyn kozts genooten /
Nu Gy zelf my hebt geleid
In deez angſtige eenzaamheid.

2. Nu is 't hart my dof / van treuren /
Log van ſwaarheid / niet te beuren /
Nog te krygen naar om hoog;
Daar 't kozts derwaarts als op vloog:
Nog tot Kerk / Woozd / nog Gezangen
Wozd ik meer met luſt bevangen;
't Is my zelfs / als 't waar / ten laſt /
Nu ik dus ben aangetaſt.

3. 't Is of Gods gemeinſchaps zegen
Nimmer van my was verkregen;
Of Hy was verreist zo veer /
Zonder hoop van wederkeer:
Ja of God / myn roem vooz dezen /
Zelver niet meer was in wezen;
En of ik my had gestreeld
Met een goed / maar ingebeeld.

4. In

4. In de plaats van zoet verquikken /
Beeft mijn hart van swaar verschrikken;
Huis / en lichaam valt my bang /
En de kopste dag te lang:
Ja 't bezwiet my zelfs te leven /
'k Wou de Geest wel overgeven;
Quam de dood my heden by /
Och wat deed hy dienst aan my!

5. Waar mijn ziel! waar loopt gy heenen?
Stop dit wenschen / en dit weenen;
Overweeg 't by U eens regt /
Wat gy dus / in haasten / zegt:
Hebt gy God eens smaaken meugen?
Dat eens waar is / wozd nooit leugen;
Nam uw ziele-staat een keer?
't Heeft geen plaats in God de Heer.

6. Wat zoud gy de dood begeeren?
Quam sijn staal U af te scheeren /
In dit ziel-verval geleid /
't Was een dub'le swaarigheid:
Laat Gods hand 't bestier dan geven
Der verwis'ling van uw leven!
Hy wiens naam is eerst / en lest /
Stiert ons lot / wis / alderbest.

7. Ga eêr / met de Wijzd / verlaten /
Jesus soeken op de straten;
Bid / met David / dat de Heer
U verlate niet te zeer;
Houw u naarstig aan 't verrigten /
Met een Heman / van uw plichten;
Ja zie / met de Kerk / vast uit /
Wachtende op Gods heil-besluit.

8. Heer!

Digitized by Google

8. Heer! 'k wensch / 't ongeduldig spreken
In 't verbolg ganscb af te breeken;
En te sitten voortaan stil /
Onderworpen ganscb uw wil:
'k Wil my krachtig 't heil verbeelde /
't Welk uw gunst my ooit toedeelde;
Of ik dus kreeg wederom
Uw genot / myn Bruidegom!

2.

't Zielen uitzien na den Heere, in geestelijke Verlatinge.

6tem. Psalm 38.

1. Dymaal zalig zulke menschen!
Die / na wenschen /
Toegang hebben Gode-waart:
Zeker / steeds met hem te hand'len /
En te wand'len /
Is een hemel hier op aard.

2. Maar / ô smart! deez uitverkooren
Is verloren
Uit d'omhels-arm van myn ziel:
Och! 't valt my zo swaar / als sterven /
Hem te derven /
Wiens genot zo zoet my viel.

3. Hierom als de zon sijn stralen
Eerst laat dalen /
's Morgens uit 't hoog hemel-rond /
Is den aanblik van Gods oogen
Zien te mogen
D'een'ge beede van mijn mond.

4. 's Middags / als derz menschen-hoeder /
Ons tot voeder /
Sijne goede schepsels bied /
Is 't al weêr om hem te naken /
En te smaken /
Daar mijn oog / en hart na ziet.

5. 's Avonds / als met duist're schimmen
's Hemels kimmen /
Als een kleed / zijn overdekt /
Is 't om uw gemeinschaps zoetheid /
Oppergoedheid!
Daar mijn ziel-kompas na trekt.

6. 's Nagts / als 't al / ter slaap-verquikking /
Door uw schikking /
In een diepe stilstand is /
Woelt mijn hart al heen / en weder /
Op / en neder;
Wijst ik U / mijn ruste / mis.

7. Oppervoogd der koninkrijken!
Wilt Gy wijken?
Wijk maar voor een ogenblik;
En neem t haast'lijk weêr behagen /
Op te dagen /
Dat mijn ziel zig eens verquik.

8. 't Zal

8. 'k Zal zo lang voozts blijven hangen /
Met verlangen /
Na uw wederkeeren / Heer!
Tot Gy my zult met dese ooren
Doen aanhooren /
Ziel! nu kom ik tot U weêr.

3.

Worstel-zuchten over den ouden menschе.

Stem. Psalm. 6.

1. 'k Word aangepozt tot beeden
Dooz myn verdozventheden /
Die veel zijn / vuil / en groot:
Wie zal my / naar mijn wensche /
Ontslaan van d'oude menschе /
En 't lichaam van deez dood;

2. Stuit / Heer! my / in genade /
Op mijne zonde-pade /
Al eer ik 't heel verderv':
Want immers brengt Gy weder.
Den grooften overtreder /
En geeft / hy guist verwerv'.

3. Of/ zouden mijne zonden
Wel grooter zijn bevonden
Tan 't Godlelijke zoen?
O Neen! dat was verzaking
Van 's Heeren zaligmaking/
En die te hoog te doen.

4. Mijn zonden hebben palen/
En doen mijn ziel afdwaalen
Op menschelijke wijz:
Maar 's Heeren goedigheeden
Zijn göddelijk/ en besteeden
Haar gaven zonder prijs.

5. Schep moet myn ziel dan weder;
Val/ biddend/ voor God neder/
En opend dus uw mond:
Doorgrond de grond-gedagten/
Die in myn ziel vernagten/
En reynigt my van zond.

6. Vermoei my door mijn wegen/
Tot ik/ geheel verleegen/
Mij naar U toe begeef;
Omtuint met dooren-hage
My/ tot ik vrugt U drage/
En ganschlijk voor U leef.

7. O Heer! wou Gy 't bedreeven
Misdrijf my dus vergeven/
En doön myn aardscheleen:
Hoe zou 'k dan/ afgetreeden
Van myn verdorventheden/
Gaan steeds in dryheid heen?

8. Wat

8. Wat kreeg ik dan van binnen /
Om U recht mée te minnen /
Een heilig liefde-vyer?
Hoe zou 'k dan na U haken /
En in uw dienst gaan maken
Een hemel-aanbang hier?

4.

Van een ziel, opgestaan uit swaar Verval.

Stem. Psalm. 51.

1. Wanneer is 't noodiger haast op te staan /
Wanneer is 't hooger tyd tot wederkeeren /
Wanneer om 't rechte pad te komen leeren /
En sig te spoeyen om na huis te gaan?
Te verder men van 't spoor is afgedwaald /
En sig bevind in dzdevige eenzaamheden /
Te hooger tijd is 't men den weg verhaalt /
En beer'ring maakt van sijn voorgaande zeeden.

2. Mijn ziel / gelijk als de verlooren Zoon /
Was afgedwaalt van 't heilig pad der Vromen /
En dorst niet meer als tot haar Vader koomen /
Wijl sy Hem had gesteeken na de kroon:
Mijn ziel / verblind door de begeerlijkheyd /
En wist in 't schoonste schoon geen schoon te vinden /
Wijl haar scheen heil van 't zondig vleesch bereid /
In plaatz van door Heer Jesus / haar Beminde.

Digitized by Google

3. 't Was voor myn ziel / of Jesus soetigheid
Verandert was in enkel bitterheden /
Toen 't lijf der zonden had bezet myn leden;
Hier over was myn onlust uitgebreid:
Wat is 't een niet de dragen dwinglandy /
Voor die gewoon sijn steeds met God te wand'len /
Wanneer sy plots door 's vleesches tyranny /
Gedrongen worden om voor 't vleesch te hand'len.

4. Myn ziel op 't bed van deze rust geleit /
Kon nergens minder rust voor sig bevinden;
Maar zogt veel eer zig van deez rust te wekken;
Dog 't was voor haar vergeefs gearrebeid:
Sy zogt / met Noachs duif / zo lang na rust /
En vloog rondom deez bitt're waterstroomen;
Tot het op nieuw was haars Beminders lust /
Dat sy weer eindelijk mogt tot hem komen.

5. My dunkt / ik word een kleyne smaak gewaar /
Ik zie een straal van 's hemels heid're klaarheid /
't Geen onlangs leugen scheen is mi weer waarheid;
Die in den vleesche blijft / is in gevaar
Om lijf / en ziel / ja 't al te worden gunt:
Maar 't is ver best by Jesus te verblijven;
Welzaal'ge ziele! die na by Hem zijt:
Want Hy alleen kan al uw smart verdrijven.

6. Ik zal niet meer aan Jesus soetigheid /
Nog aan sijn gunst zo zeer ooit blijven hangen;
Maar eer gaan wenschen met geskaag verlangen /
Dat myne ziel door 's Heeren Geest geleid /
Sig opstelt tegen 't vleesch / de weerld / en zond /
En steeds niet doe als krussen / en als dooden
Den ouden mensch / die Jesus heeft verwond /
En my doet overtreen sijns Wets geboden.

7. Tot

Digitized by Google

7. Tot tegenspoed / en kruis ben ik bereid /
Als 't U belieft my dat ooit toe te zenden;
Ik zal mijn aangezigt daar van niet wenden:
Maar zelfs verblijden my als 't op my leit;
En dat ik van U waardig word geacht
Om d'eere van uw naam alhier te lijden:
Nadien ik vast verseekerd ben / en wagt
Uw wisse hulp / in nood / en bange tijden.

8. Gy / Jesus! zijt in smart my voorgegaan /
En hebt uw bloedig kruis zelf weg gedragen;
Ik zal / als 't is uw heilig welbehagen /
Bereid zijn U te volgen op die baan:
Want 't weet; Gy my zult leiden tot de dood /
Ja door de dood my brengen op ten leven:
Alwaar / in plaats van bitt're druk / en nood /
Gy my een eeuw'ge vreugt / met U / zult geven.

9. Wat zoud Gy dan zo haast verdrietig zijn /
Mijn ziel! wanneer gy komt in tegenspoede?
Gy moet / voorwaar! zo licht niet worden moede:
Om dat uw smart / verligt door Jesus pijn /
Word agtervolgd van eeuw ge zoetigheid;
En geen verwijt en is daar uit te vreezen /
Of U alhier verdrukking is bereid:
Als Gy maar eens bekomt 't bestendig wezen.

10. Mijn liefste Jesus! 'k houw by U sterk aan
Om hulp / genade / en aflaat van mijn zonden /
Ey! laat my schuilen dog in uwe wonden:
Op dat ik voor Gods oordeel mag bestaan.
Geleit / verlicht / en troost my door uw Geest;
Laat my hier uw genade-kruitnen vangen /
En wezen in de dood zelfs onbevreest;
Tot ik eens namaals krijg U / mijn verlangen!

5.

Van een begeerige ziel na Gods gemeinschap in genade, en heerlijkheid.

Stem. Psalm 42.

1. Gods gemeinschap is den hemel:
Heer! maak zo gelukkig my/
Dat ik in dit aarsch gewemel
Een genieter daar van zy;
En ook blyve/ na de dood/
Eeuwiglijk Gods deelgenoot/
En die van sijn heerlijkheden:
God alleen stelt my te vreeden.

2. 't Hoogste goed niet peders erve:
Is 't ook uw behagen/ Heer!
Dat ik uw na by zijn derve
All de tijd ik hier verkeer;
'k Wil vernoegt zijn/ als mijn hert
Eenmaal vast gegeven werd
Uw gemeinschap na mijn sterven:
Heil genoeg/ eens God verwerven.

3. Heel

Digitized by Google

3. Veel geweigerd / iets verkreegen:
Zo 't U wil is / ô myn God!
Dat ik uw nabyheids zegen
Hier niet heb ten zielen-lot;
Als ik na U nagt / en dag
Maar vol op verlangen mag /
't Zal my dan nog niet verdzieten:
Steeds verlangen / half genieten.

4. Na de zaak is / voegt ook 't posgen:
Maar / dewijl Gods liefde schijn
't Goed beheist / dat vooz geen oogen
Hier van 't vleesch bekend kan zijn:
Moet dit myn verlangen op
Klimmen tot een hooger top /
Steeds ter God-omhelzing baardig:
Sterkst is God de zielzugt waardig.

5. Van God alle goede gaven:
Wil dan ziele dooz gebeen
Verig ten Hemel dzaven
Ter verkrijging van dit een;
Dat uw Godzucht vooztaan mogt
Wozden nog een sterker togt:
't God-betaamelijk verlangen
Wozd alleen van Hem ontfangen.

6. Goet gereedschap doet wel spoeden:
O! wat zal in God / om hoog /
Zig verlustigen / en voeden
Myn vernieuwde ziel-gepoog?
Heer! laat dit verlang-gequeel
Vullen steeds myn hart / en keel /
Met gezugt / en met gezangen:
't Beste werk hier 't God-verlangen.

7. 't Beste deel baart hoogste blyheid:
Is 't verlangen hier zo zoet
Na Gods eeuwige na blyheid;
Denk eens hoe 't dan wezen moet
Met Hem selver om te gaan/
En steeds voor sin troon te staan?
't Leste werk hier 't God-verlangen;
d'Eerste loon daar 't God-ontfangen.

8. Sterke zucht kan niet lang wagten:
Heer! myn hart lyd groot gewelt
Door vermeenigde gedagten
Word myn hoop meer uitgestelt;
Och! vergun dan 't haast geschie/
Ik uw ongezigt steeds zie!
Geef genieting op 't lang hijgen:
't Hopen eind dog in verkrygen.

6.

Van een ziel in sterke begeerte na de Heere Jesus.

Stem. Psalm 77.

1. Alles vind ik vol elende/
Waar 'k my/ buiten Jesus wende!
Alles is een blinkend niet/
Daar myn ziel U niet in ziet:
O! Gy zyt alleen begeerlyk;
Gy/ Gy zyt oneindig heerlyk;
Algenoegzaam is uw goed;
Onuitspreeklyk uw zoet.

3. 't Won-

2. 't Wonder van uw liefdens volheid
Heeft myn ziel / door liefdens dolheid /
Zo ontstooken / en verzet /
Dat my yeder is belet;
Die niet / van de wereld eenzaam /
Spreekt alleen van U gemeenzaam /
En van 't ziel-bemin lijk licht
Dat'er bloeit uit uw gezicht.

3. Hoe 'k / ô Heer! U meer begeere;
Hoe 'k al meer / en meer vermeere
d'Onverzadelijke lust /
Die alleen kan zijn gebluft /
Met U eens te zien veel klaarder
Als tot nog toe / en U naarder
Te beschouwen / eeuwig een!
Als met my een vleesch / en been.

4. 'k Ben wel swart / en overdeerlijk;
Waar mijn swart is dog begeerlijk:
Als'er Jesus bloed op zit;
Want wit is 't / als 't witste wit:
Wil my in dit bloed zo dompelen;
Met uw licht zo overrompien;
Dat Gy / kom ik voor U staan /
U Meugt zelver schouwen aan.

5. Zet op my uw Godheids stempel;
Oy! bewoon my als uw Tempel:
Laat ik geener vreemder zijn;
Ik ben d'uw / oy! weez Gy mijn:
Druk uw liefd / Heer! in my neder /
En ontfang mijn liefde weder!
Ja laat 't haast'lijk zijn de tijd /
Ik te regt hen / wie Gy zijt.

6. Zing

6. Zint ik U heb leeren kennen /
Wil 'k zeer graag my laten nemmen /
Waar uw geest my leiden wil ;
'k Vind in U 't gezogte stil /
'k Zie in U de schoonste schoonheid :
Och ! was steeds dat myn gewoonheid ?
'k Zou in U nog meer en meer
Vinden nooit volpzezen Heer !

7. O alleen hemly'lijk voozwerp !
Naar 'wiens luist'ren ik myn ooz scherp :
Doe my hooren in de stilt
Hebt ziel ! hebt al wat Gy wilt :
Laat vzy uw genade komen
Als geheele waterstroomen ;
Deze dzie / ziel / oog / en keel
Zeggen nimmer / 't is te veel.

8. Maar / 'k verlang te zijn ontbonden /
U te zien / verlost van zonden /
In 't al zalig ligt om hoog /
Daar Gy nooit gaat uit myn oog :
'k Zal daar vinden dat uw lilaarheid
Is baarblijfelijke waarheid /
Ja ook nog oneindig meer /
Als ik nu verwacht / ô Heer !

9. Los my haast lijs uit dezs kerker /
O volmaaktheids wijze werker !
Dat uw levens wel op vozst /
Om te stelpen mijnen dozst :
'k Krijg verdziet in 't aardsch geweemel ;
'k Vijg / en zugt vast na den Hemel ;
't Hart / geballast met uw mín /
Blaze uw Geest ten haven in.

10. 'k Zie

10. 'k Zie aan deez mijn luft geen toome /
Voor ik weder tot U koome:
Wil Gy geen verlangen meer!
Ey laat 't heden zijn / ô Heer!
Dat mijn ziele mee mag naêren
Daar uw arenden vergaêren
Tot by 't levend doode lijf /
Daar ik op verslingerd blijf.

7.

In Welstand der ziele.

Stem. Pfam 100.

1. O Heer! 't gedenkt mijn ziel nog wel /
Sponlangs was als in een hel;
Maar nu gevoel ik / voor die smart /
Een halven hemel in mijn hart.

2. Ik voel der zonden swaar gewigt
Nu van mijn ziel ganseh afgeligt;
En / daar ik ben heel swaar geweest /
Heb ik nu weêr een luchten geest.

3. De middelen der zaligheid /
Toen hartelooz maar afgeleid
Zijn / Heer! nu al mijn ziel-vermaak /
En daar ik steeds op nieuw na haak.

4. In een schriftuur-plaats / zie 'k vervat /
(Waar mede ik kozts niet op en had)
Een heele troon van majesteyt /
Of wel een zee van zoetigheid.

5. Der

Digitized by Google

5. Der plichten / en deugd-oeffening
Is my als nu geen lastig ding;
Maar 't gaat zeer aangenaam van trant /
En my gemak'lijk van de hand.

6. Ik vind in 's weirelds moop geen trek;
't Is nu by my niet meer / als dzek /
En 't geeft my maar verhindering /
Ten aanzien van 't een noodig ding.

7. Nu leef ik hier als maar een gast;
Dit lichaam / Heer! is my een last;
En mijne ziel-puls slaat alleen
Na uw genot / in zaligheên.

8. 'k Schouw nu ook heldet d'eeuwigheid /
Die my hier namaals is bereid /
En vooz mijn oog / als 't waar / de kroon /
Die 'k wagt tot een genade-loon.

9. Lof vooz dit lot / dat my geviel /
En vooz deez welstand van myn ziel /
Zy / Heer! en blijf vooztz toegebzagt
Zo aan uw goedheid / als uw magt.

10 'k Weet / Heer! 't U niet altijd gelust /
Gy dus de ziel omhelst / en kust:
Maakt my dan tot die staat bereid /
Die Gy my vooztz hebt toegeleid.

Van

8.

Van een ziel, die vast heeft voorgenomen getrouw by den Heere te blyven.

Stem. Psalm 91.

1. Hoe 't timmer in dees weereld gaat /
Voor 't woên van die my haten?
Selfs / als 't al 't onderst' boven staat /
'k Wil Jesus nooit verlaten:
Schoon alles is in roer / en rep /
En zamen schijnt geswooren:
Om my / gelijk met eenen schep /
Myn ziel de rust te stooren.

2. Hoe my de duivel vleid / of woed /
En komt als leeuw / of vos aan?
't Is al vergeefs wat hy ook doet /
'k Laat Jesus nimmer los gaan:
Schoon Hy my somtijds op-gesmokt
Ontmoet met valsche luister;
Op dat ik mée wierd ingelokt /
Meer ik 't wist / in 't duister.

3. Al komt hy schoon met eere-bloên /
Of wel met goude zeen aan;
't Is al vergeefs wat hy gaat doen /
'k Laat Jesus nimmer heen gaan:
Sijn eer / en staat ruimt ligt met stanck /
Sijn geld verbliegt met veeren /
Al zijn beloften zijn maar manck /
Men kan'er niet op teeren.

4. Hy veilt mijn ziel op levering
Veel goude berg-gewesten:
Wog maant sy schult / ô niet een ding
Heest hy als dan ten besten:
Sijn gautsche kraam met poppe-goed
Sijn enkel beuselingen /
Sijn vzolijkheid verzuikerd roed /
En dzek sijn beste dingen.

5. De weireld voerd hy met zig om /
Daar ken ik deze vos aan;
Hy dzing vzy aan sijn listen-dzom /
'k Laat Jesus nimmer los gaan.
Nu / als hy niet met list bejaagd /
So heb ik ondervonden /
Hy my voor God heeft aangeklaagt
Van schrikkelijke zonden.

6. Dus dondert hy met vuur / en blam /
En komt met laster naêren;
Maar 't zonde-zoen van 't god'lijk Lam
Laat ik / Heer! nimmer varen /
Maar houd ik vast / als Jesus bruid /
So lang ik hier moet swerven;
Hy krijgt my nooit ten vzooi / nog buit /
In leven / nog in sterven.

7. En /

7. En schoon ik door u / snood-aard / ligt
Woud voor des hemels hove
Van vreesselijke schuld betigt /
Gequetste Godheid bove;
Hier uit blijkt gy der knechten knecht /
Der broederen beklager /
Een engel / die met vuisten vegt /
Haar pijniger / en plager.

8. Hy komt / is dit hem ook misslukt /
Daar na de ziel aanranden,
Met wat 't gevoelig lichaam drukt /
Met lijden / kruis / en banden:
Daar lijft hy sijne benden op /
Een volk niet om te dragen /
By wien de boosheid is in top;
Om my de ziel te plagen.

9. Dan wend hy 't roer langs geenen boeg /
Dan weder over dezen;
Hy kome laat / hy kome broeg /
Aan my is geen beleezen:
Zo lang 't de duivel niet gelukt /
Dat / door sijn helsche klaauwen /
't Lam uit sijn troon is afgerukt /
Zal ik dog niet verflauwen.

10. Zo lang Heer Jesus ook nog is
Ter regter hand gezeeten:
Den ik ganschlijk zeker / en gewis /
Hy al mijn nood zal weeten:
Mijn ziels hoop-anker / daar gehegt /
Zal steeds onwrikbaar blijven;
Alschoon de zee is / hol / of slegt /
'k Laat Jesus nimmer drijven.

11. In Jesus houd ik 't leven vast /
In Jesus houd ik licht op /
Door Jesus word myn ziel ontlast /
Hy tilt door my 't gewicht op;
In Hem is wysheid / liefde / en vree /
In Jesus sijn de paden /
Uit sijne volheid schep ik mee
Genade voor genaden.

12. Myn ziel is / door geloof / en min
Met Jesus een / onraakbaar;
Al myn verlies is nu gewin /
En voor de Heer myn zaak klaar:
O Jesus! onophoud'lijk staat
Myn stem tot U te klinken;
Tot Gy my eens ontwoorden laat /
En d'eeuwigheid inzinken.

Van

Digitized by Google

9.

Van een verlangende ziel na Christus Verlossinge in heerlijkheid.

Stem. Psalm 18.

1. Zeg / Jesus! zeg / hoe lang moet ik / in vreeze /
Nog vreemd'ling hier in 't aardsche Mezeg weeze?
Moet ik nog lang in Kedars tenten zijn /
Hebt Gy dan geen gevoelen van mijn pijn?
Indien ik heb genaè by U gevonden /
So laat de ketens daar 'k mêe ben gebonden /
Gelijk als Gy aan Petrus deed / ô Heer!
Fluxy vallen van myn handen af ter neêr.

2. Laat eenmaal d'pz're poozt / van zelf / gaan open /
Om zo daar dooz tot U te mogen loopen;
'k Meen d'pz're poozt des doods / die henen leid
Na boven toe / daar Gy in glory beid:
'k Weet / Gy 't wel ziet ô kenner der gewissen!
Hoe ik een steen-uil als der wildernissen /
En een roer-domp gelijk geworden schijn;
Om dat ik niet gestaag by U mag zijn.

3. Komt Gy my Heer! nog langer wagtens bergen /
Daar Amana / Senirs / en Hermons bergen
Myn woning zyn? daar 't schriklijk wild gedierte
Met pselijk gebrul / onmensch'lijk tiert:
Of / dooft dat uit myn biggelende tranen /
Dat ze U zo sterk niet om verlossing manen?
O Neen / alweetende Gy! hoort dit wel /
En uw alschouwende oog ziet myn gequel.

4. Och Heer! moet 't wreed gesel schap der leeuwinnen /
Nog zyn verwreed door 't missen van uw minnen?
Laat by U komen in gedagtenis
Hoe myne ziel nog by de luipaards is:
Wel roep / wel roep my dan eens tot U neder;
Ik luister vast / en zou graag roepen weeder
Op uw geroep / komt van den Libanon!
Ik kom / ik kom / myn Bruidegom / en Zon!

5. Zie hoe uw teere duif gestaag moet swerven /
Zy kan / helaas! niet leeven / noch niet sterven;
Zy vliegt / en wedervliegt hier al beneên
Rondom deez druk- en zonden-war'ren heên;
Maar vind geen rustplaats op d'onvaste stroomen:
Laat U verbidden / doe haar tot U koomen;
Sy steek uw hand ten Hemel-ark / Heer / uit!
En neem tot U voor eeuwig in uw Bruid.

Ver-

Digitized by Google

10.

Verlangen der Kerke na Christus tweede komste.

Stem. Psalm 116.

1. Mijn Heiland! toen Gy voer ten hemel heên/
Hebt Gy aan ons believen te verklaren/
Dat Gy van daar U weêr zoud openbaren
Aan uwe Ziel-bruid/ die hier bleef beneên.

2. Maar wat een menigte van eeuwen is
Niet zedert uw vertrek/ als rook/ verdweenen?
En nog zijt Gy tot ons niet weêr verscheenen;
Om waar te maaken uw beloftenis.

3. Dit doet ons roepen in verleegentheid;
Och wat toeft Gy met uwe vader-gangen/
En hebt de peezen van uw Bruids verlangen/
O Heer! tot heeltens toe/ schier uitgeblust?

4. Uw toegenegenheid houd geensins op/
Of is niet min/ dat Gy zijt weggebleeven;
Dewijl de liefde in 't eeuwig hemelsch leeven.
Is opgeklommen tot volmaaktheids top.

5. Of zou de vreugd des hemels uw gemeent/
U hebben doen vergeten hier beneeden?
O Neen! sy krijgt eerst haar volkome leeden/
Wanneer Gy met uw Bruid daar zult vereênt.

6. 't Schoon

6. 't Schort alzo weinig nog aan uwe magt;
Geen plaat-afwezigheid baart dit verbeiden:
Geen mensch / of helsch geweld verlengt dit scheiden;
Wijl / sterke God! uw toekomt alle kragt.

7. Uw Vader houd uw komst ook niet gestaakt;
Maar stelde Hz zelfs ten Regter aller dingen:
Veel min belet uw 't hepr der hemelingen;
Wijl elk om 't zeerst na uw verschijning haakt.

8. Wat is 't Gy dan / ô Heer! zo lange beid?
't Weet hierom is 't / dat niemand gal verkoren;
Maar zalig worden alle uw uitverkoren /
En op dat elk van haar zy wel bereid.

9. Berei / berei ons dan door uwen Geest /
En leer ons als getrouwe knegten / waken:
Op dat wy haast aan uwe weerkomst raken;
Uw afzijn is al lang genoeg geweest.

10. De Geest / en uwe Bruid / ô Bruidegom!
De zielen die lang onder d'altaar leggen /
En 't gantsche schepsel / dunkt my / hoor ik zeggen;
Kom haastelijk / ja / Heere Jesus! kom.

GEE-

Digitized by Google

GEESTELYKE
GESANGEN,
over verſcheide
STOFFEN.

Digitized by Google

Digitized by Google

I.

Over de verloſſinge des menſchen.

Stem. Pſalm 103.

1. Verwonderlijk zijn / Heer! en groot uw werken!
Een geeſtlijk hart komt die nooit aan te merken /
Als weggerukt in opgetogenheid;
Hoe Gy hebt alle ding uit niet geſchapen /
En d'oogen van uw voorzorg nimmer ſlapen;
Maar blijven 't al beſtieren / met beleid.

2. Dit altemaal gaat echter ver te boven
't Verloſſing-werk / na waarde nooit te loven
Van 't ganſche menſch-geſlagt / en engeldom:
Een werk / van U alleen / Heer! uitgevonden /
Uit lyze goedheid aan uw volk gezonden /
En dat niet anders is als heil condom.

3. Een werk / waar door / Heer! alle uw uitverkoren /
Ganſch van naturen in haar ſelfs verloren /
Van ſchuld / en ſtraf heel worden vry gemaakt /
En uw gerechtigheid haar word gegeven /
Den Geeſt der heiligheid / en 't eeuwig leeven /
Waar van 't genieten al 't begeeren ſtaakt.

4. Dit groote werk kon uw natuur gehengen /
En uw genoegzaamheid te wege brengen:
Gewiſſe Gy / Heer! alles zijt in al;
Uw macht / die aan de menſch gaf 't eerſte weezen /
Kon hem uit 't ſtof licht wederom opleezen /
Nu zijnde neergeſtort door Adams val.

Digitized by Google

5. Uw hooge wijsheid kon een middel baren;
Om / in 't verloſſen van de menſch / te paren
Uw ſtrenge recht met uw barmhertigheid;
En uwe goedheid kon ook niet gedoogen /
't Ganſch menſchendom wierd ten verderf getoogen;
Maar eiſchte / voor een deel wierd heil bereid.

6. 't Is waar / Heer! 't regt van uw geregtigheeden
Moeſt zijn voldaan / en wou niet zijn verbeden:
Maar toen quam van uw wyze goedheid af /
Dat uw gerechtigheid kon zijn te vreeden;
De menſch voor ſich / of voor een ander / deede
Betaling van gehoorzaamheid / en ſtraf.

7. Dus komt Gy door een ander / als door Borge /
Verloſſing aan 't ganſch menſch-geſlagt bezorge;
Een Borg / die menſch / en God was te gelijk:
Waar menſch om 't menſchdom vry te konnen maken;
Ja ook regtvaardig / om daar door te raken /
Dat Hy niet zelf door eigen ſchuld beſwijk.

8. Maar God ook / om ſijn menſcheid t'onderſchragen /
Dat die bequaam zy / om den vloek te dragen /
En zijn verdienſt te geven weirdigheên;
Om tot al 't keurvolk Gods te kunnen raken /
Dat van Gods ſtrenge ſtraf heel vry te maken /
En 't met ſijn heerlijkheid eens t'oberkleên.

9. Dog zulk een Borg was eeuwig weggebleeven /
Had Gy hem ſelver / Heer! ons niet gegeven;
En ons / in Jeſus / doen deez God-menſch zien /
Die door gehoorzaamheid / en pijn'lijk ſterven
Zou deez verloſſing / en dit heil verwerven;
En / door ſijn Geeſt / aan ſijne ſchapen biên.

6. Laat

10. Laat uw verloswerk / Heer! nooit te volprijzen/
Dog in mijn agting meer en meer oprijzen /
En 't voorwerp blijven van mijn zang-geluit
In lof / ver boven al de glans der starren:
Dog wil ik daar in / Heer! alleen niet marren;
Maar strek 't geloof ten Borge Jesus uit.

2.

Over Christus Herder-ampt.

Stem. Psalm. 23.

1. Gy had / van oudts / ô groote schapen-Herder!
Beraamt uw kooi te strekken uit nog verder /
Dan wel tot d'eerst beminde Jacobs stallen:
Gy liet ook 't oog op d'arme Heid'nen vallen:
En zeid' de wolf zal nog met 't lam verkeeren /
De leeuw / gelijk als d'os / stroo eeten leeren.

3. Daar toe hebt Gy U selven ook onthemelt /
En voor een tijd hier op deze aard gewemelt;
Niet om gedient te zijn / maar om te wezen
Ten dienst / en heil van 's Heeren uitgeleezen:
Hebt onder ons gewoont / in 't vleesch verscheenen;
Op dat Gy zoud van vleesch / en bloed ons speenen.

3. Ontkleed van majesteit / ja overdeerlijk;
Om ons te doen verheven zijn / en heerlijk:
Verwisseld was uw kroon / voor weinig dagen;
In plaats een herders krans / en staf te dragen:
Daar mee Gy wolf / en leeuw / met wreede beiren
Zoud temmen / met tot God haar te bekeeren.

4. Wat

Digitized by Google

4. Wat Heid'nen heeft uw trekken ook doen komen
Gevloogen over land / als 't waar / en stroomen?
Wat heeft uw kragt al eezelen / en paarden
Van onverstand / en traagheid doen ontaarden?
Wat doode honden hebt Gy weer doen leven /
En blinde mullen al 't gezigt gegeven?

5. Wat heeft uw staf al dwaasheid omgesiooten /
Uw liefde-pijl al wzeedheid weggeschooten?
Wat heeft uw bloed al mooren wit gewasschen /
Meer dan wel al de zeep kon doen / en asschen?
Wat luipaards 'vlekken heeft niet uitgebeeten
Uw Geest / en haar doen met de lam'ren eeten?

6. Weez / hemel! en weez / aard! hierom verwonderd!
Wanneer Gy ziet de Herder / afgesonderd /
Zig heeft / gelijk een Paasch-lam / laten slachten /
En in de stal des doods / ontzield / vernachten;
Wijl doode schapen wierd verwzeven 't leven /
En boepelingen zijn vzy los gegeven.

7. Gy zaagt my onder 't wild ook van de dieren /
Als een hardnekkig stier / daar heenen swieren /
Of / als een zeug / mijn zelven overslijken
Of / als een nagt-gedierte / uw licht ontwijken:
Uit vzye wil / uit eikel welbehagen /
Hebt Gy my ook in uwe kooi gedzagen.

8. Ik weet dit groot geluk niet uit te spzeeken;
Nu kan / voozwaar! my voozkaan niets ontbzeeken:
Zo Gy mijn leidsman zijt / ô menschen Hoeder!
Zal 't nimmer my ontbzeken aan ziel-voeder;
Ik zal my wijd in uwe weiden weiden /
En Gy zult my aan 't leevend water leiden.

9. Maar /

9. Maar/Herder/och! veel ſchaapen gaan nog doolen:
Wanneer zal uwe koop niet meer verhoolen/
Maar ingegaan der heid'nen volheid weezen/
En U ter zaligheid heel Iſ'rel vreezen;
Dat Gy (waar toe wy U nog eens verbeiden)
Dan ſoud de ſchaapen van de bokken ſcheiden.

10. Voorloopers/ Jeſus! hoor uw grazelingen
Uit deez genaden-koop tot U vaſt zingen;
Breng ons uit deze ſtal in dat getimmer/
Daar Gy 't al wezen zult in al/ voor immer:
Ontheemel U daarom nog eens ten tweden
Voor die Gy eenmaal hebt zo veel geleden.

3.

Over Chriſtus, de geopende Fonteine.

Stem. Pſalm 72.

1. Hoe meet ik al uw zaligheeden
Voor lof genoegzaam uit/
En word Gy 't eenig heil beleeden
Heer Jeſus! van uw Bruid?
Wanneer ik my U voor ga ſtellen
Gelijk een bron/ verhoogd/
Om 's levens wateren te wellen/
Die nooit zijn opgedroogd.

Digitized by Google

2. Als ik U ga fontein benoemen/
Zo heb ik 't al gezegt/
En kan niet meer de volheid roemen/
Die in uw bzon-aêr legt/
Die Gy hebt van/ en uit U zelven/
Die in uw volheid woont/
En daar men niet om hoeft te delven;
Wijl sy sig klaar vertoont.

3. Maar waart Gy nu/ ô heil-fonteine!
Verzeegeld vooz elk een;
Dan zag men gaan zo groote/ als kleine
Leêg van uw volheid heên:
Maar wijl uw heil-bzon elk staat open/
Met ziel-gebzek belaên/
Mag ook de krankste daar toe loopen/
En in uw volheid baên.

4. Fontein! geoopend vooz de zonden/
En vooz d'onreinigheid;
Laat my dooz 't bloed van uwe wonden
Afwassching zijn bereid:
Laat op mijn vuile ziel zo spzingen
Uw heiligmakend bloed/
Dat Gy my 't puik der zegeningen/
Ziels-reinheid/ krijgen doet.

5. Geneez-fonteine! Gy die heelen
Dood-zieke menschen kond;
En altijd/ die Gy 't meest zaagt scheelen/
Liefst by uw waat'ren vond:
Ey laat mijn kranke ziel steeds wezen
By dit uw heilzaam nat;
Ik twijfel aan geen vol geneezen/
Is my uw bzon een bad.

6. Ver-

Digitized by Google

6. Verquik-fonteine! die der moeden
Vermaste ziel mild laaft
Dooz 't puik van uw genaden-vloeden;
Och / of Gy my ook gaaft!
Dat ik / die anders moet verſmagte /
Mijn dozſt hier leſſchen kon;
'k Had uit uw heil-aer / wat ik wagte /
Ja wierd zelf ook ten bzon.

4.

Ter verdeediging van het Pinxter wonder des H. Geests.

Stem. Pſalm. 119.

1. Wat overgaat 't vullaardig Jodendom
Dat ſy dus tegen ons Verloſſer raſen /
En barſten los met ſulken laſter-bzom
Op ſijne jonger-ſchaar / als regte dwazen?
Nu heeft al deze ſmaad doen plotz vergaan
De Pinxter-wind / die haat heeft aangeblazen.

2. Schouw hier de top van alle wond'ren aan;
Dat ſlegte viſſchers / en geringe leeken
De ſchziften in een oogenblik verſtaan /
En meeſterlijk in alle talen ſpzeeken
De groote daden Gods / en loflijkheên:
Kan dit nog / harde Joôn! u 't hart niet bzeeken?

3. Laat

3. Laat / onbeschroomd / in 't heim'lijk / onder een
Uw spotters met deez vreemde talen scherssen /
En die belasteren voor dwaaze reên /
Ja voor uitwerkzelen van dronke herssen:
Een Petrus / die terstond dit woord ontdekt /
Kan anders niet als u plotz overdwerssen.

4. Hoe is uw luister-taal dan uitgelekt /
Zo pas maar aan een hoek in 't oor gepreevelt?
Door deze Geest / van U tot toorn bewekt /
Die hem dit heeft verklaart / maar U benevelt:
Leg deez ontdekking dan op uw gemoed /
Op dat het van deez mistaat werde ont-eeveld.

5. Neen / 't is geen most die haar taalkundig doet
De wond'ren van 't verlossing wonder baren:
Maar Geeste-wijn / een vrugt van Jesus bloed /
Die haar vervuld heeft sonder te bestwaren;
En die haar tonge dus welsprekend maakt /
Om Gods verborgenheid elk te verklaaren.

6. Nu is de Geest / van ouds beloofd / genaakt;
Nu worden die genade / en geeste-stroome /
Van 't Is'rel Gods / zo lange nagehaakt /
In haar vervulling op dit volk vernoome:
Daarom / ô Joön! uw Geeste-laster staakt /
Dat Hy u ook / ten heil / eens overkome.

Ge-

3.

Gebed-Gesang, om Bekeering, Heiligmaking, en Verheerlijking.

Stem. Psalm 42.

1. Zaligmaaker van de menschen!
Die haar dood-straf niet begeert;
Voe my / eenmaal / na myn wenschen /
Worden regt tot U bekeert /
Ach! wanneer eens / Heere! werd
Recht veranderd dit myn hert?
Eer is deez myn staat niet veilig;
'k Moet bekeert zal 'k worden heilig.

2. Heiligmaker der bekeerde!
Welker aanwas U verheugt;
Maak my dog een overheerde
Van uw heiligheid / en deugd;
Ach wanneer zal 't al in myn
Ziel / en lichaam heilig zyn?
Tot zo lange blyf ik deerlyk;
Heilig my / wil Gy my heerlyk.

3. Heerlykmaker van de heil'gen!
Die 't begonnen werk volend;
Wil my dog den weg beveil'gen
Tot uw zaal'ge Hemel-tent:
Ach! wanneer zal 'k hebben dit
Volle heerlykheids bezit;
Myne ziel kan in haar lusten
Zonder heerlykheid niet rusten.

6.

Om Bekeering der Joden, en Heidenen.

Stem. Psalm 28.

1. Wat geeft 't zoet licht van uw genade /
Daar zig myn ziel mêe mag verzaade;
Myn niet een wonderlijk behagen?
En leert my / Heer! U dank toedzagen
Voor 't heerlijk voorregt / my verleend /
Zo van uw Woord / als uw Gemeent.

2. Maar dese blijdschap zou wel stuiten /
Als ik mijn oogen sla na buiten /
Op zo veel duizenden van volken /
Woonachtig onder 't swerk der wolken /
Die geen gerugt / of eenig woord
Ooit hebben / Heer! van U gehoort.

3. Aan zo veel Heidenen / en Jooden /
Die nog in duister zijn / als dooden /
En meer en meer verlooren loopen /
Ja leggen aan 't verderf gansch open:
Dit arme volk te schouwen aan
In zulken staat / maakt my begaan.

4. Heer! die alleen bekeering geven
De zondaars kond ten eeuwig leven:
Laat haar niet langer van U dwalen;
Zet haar elende dog eens palen /
En laat haar voorden haast bekeert /
En van den regten weg geleert.

5. Ge=

5. Gedenk aan uw belofte-tale/
Die Gy niet weêr ooit in zult hale;
Van dat Gy Japhet uit zoud breiden/
En in de tenten Sems doen beiden;
Ja maken dat ter Kerk in kom
De volheid van al 't heidendom.

6. Maak los den blind-doek van haar oogen;
Op dat sy mêe toe komen mogen/
Heer! tot de schaapen van uw weiden/
En dooz uw Geest zig zien geleiden;
Om/ ongedekt van aangezicht/
Te schouwen aan der Heid'nen licht.

7. Maar/ aldermeest/ wil dog vergaêren
Uw oude volk/ de Joodsche scharen/
En nemen 't dekzel van haar harte;
Dat sy niet meer zijn t'uwer smarte:
Maar op dat Israël geheel
Verkryge 't zalig lot/ en deel.

8. Verlosser! wil uw Heil dan zenden/
En Jacobs zonden eens afwenden:
Breng al uw schaapen haast te zame/
Heer! in de kragt van uwen name:
Op dat het eens uw kudde blijk;
En/ een'gen Herder! na U lijk.

7.

Om Vreede, en geseegende tijden.

Stem. Psam 142.

1. Van onder 't krijgs / en ramps gewigt
Is ons gebed-gezang gerigt
Om vreede / ô Heer! en zeegen-tijd;
Maak ons daar door eens weer verblijd!

2. Wy weten / Gy beschikker zijt
Van oorlog / en van vreede-tijd /
En dat gebreck / of overvloed
Van uwe hand afkomen moet.

3. Best gaat tot U dan onze bee
Om voorge zegening / en vree:
Gy / die ze in uwe hoogten maakt /
Geef dat sy ook op 't aardrijk raakt.

4. Der Koningen diep hart-gedagt
Staat / groote God in uwe macht;
Gy kond 't ligt neigen na de streek
Van uwe wil / gelijk een beek.

5. Of zijn wy niet genoeg ontbloot
Door 't rovende oorlogs-vyer / en loot?
Ons Vaderland / 't geen volheit had /
Is uitgeledigt / als een vat.

6. 't Is waar / Heer! d'oorlog / en de noad
Hecft nog niet recht in ons gedood
't Snoode ongedierte van de zond /
Nog ons bekeert van 's harten grond.

7. Zie

7. Zie egter aan in gunst / O Heer!
Wy 't zonde-swaard gaan werpen neêr /
Daar elk van ons U mêe bestr:e /
En komen met U maaken vzêe.

8. Maakt Gy ze ook / Heer! met ons / en leg
In onze ziel een zulken weg /
Die U behaagt; op dat in 't kozt
Bevzeedigt ons de vpand wozd.

9. Geef dat van 't oozlogs swaard een spaad /
Een zikkel van de spies ontstaat /
En van trompet / en oozlogs-hoozn
Een hoozn van obervloed / en koozn.

10. Laat Heer! dooz vzede / en zegen-oe'st
't Wzeed krijgs swaard wozden gansch verroest:
Dat wy weêr lang / met harten-lust /
In U genieten heil / en rust.

8.

Over het Land leven.

Stem. Lofzang van Maria.

1. Vermaaklijkst is de tijd
Dewelke men verslijt
Met steeds op 't land te leeven;
Wist meenig mensche dat /
Hy liet wel haast de stad /
En ging zig buiten geven.

Digitized by Google

2. Hier is men geen gewoel
Noch stad-zorg ooit ten doel /
Noch in haar beezigheeden:
Hier hoeft men pronk / noch praal /
Noch toebereide zaal
Met matten / en met kleeden.

3. Van huis-raad / dat veel kost /
Is men alhier verlost;
Hier hoeft men geen kasteelen /
Noch wooning / trots gestigt;
Hier is geen feest / gerigt
Tot gasts / of waards verveelen.

4. Hier word men niet gequeld
Door 't dringende geweld
Van tijds gebruik'lijkheeden;
Hier doet elk wat hem lust /
En kan in woel / of rust
Zijn leevens-tijd besteeden.

5. Dit leven heeft geleid
Op 't land in eenzaamheid
't Aarts vaderdom voor dezen /
Als zijnde zulk een staat /
Die meest met God toelaat
In ommegang te wezen.

6. Een Ab'ram 't hart hier brand.
Naar 't hemelsch Vaderland
Een Isaac stort sijn beeden
Hier uit in 't open veld;
En hier een Jacob stelt
In God sijn zaligheeden.

7. Hier

7. Hier afgeſonderd / kan
Men kennis kryjgen van
Begeerelijke dingen;
En / onder wedergalm /
Een geeſt'lijk Lied / of Pſalm
Met vrijerharten zingen

8. Hier kan men hart / en oog
Op 't kragtigſt naar om hoog /
Tot ſijnen God opleiden /
En nergens ſijn gemoed
Ook op een beter voet
Voor d'eeuwigheid bereiden.

9.

Onder 't doen van een Wandeling.

Stem. Pſalm 62.

1. Hoe zeer mijn geeſt is afgeſlooſd?
Hoe zeer gebrooken ook mijn hooſd
Door beezigheden / die mij quellen?
Vind ik voor mij een wandeling
Een wonder nut / en kragtig ding
Tot beidegaêrs gewenſcht herſtellen.

2. Een wandeling / die zagt beweegt /
Die zoet weêr 't vadzig hooſd ontleegt
Van quaden damp / en vogtigheden /
Die 't laſtig ſijm van ſwakke maag
Daagt neder waarts / maakt eetens graag /
En vaardig weêr tot werk de leeden.

3. Dog meest krijg ik gelegentheid /
En word tot denken opgeleit /
In 't wandelen door veld / en laanen ;
Selfs alles wat ik daar ontmoet
Doet my in 't een of 't ander zoet
Den weg tot zin-beschouwing banen.

4. Hier zink ik neêr / door binnen-keer
Gestreegerd op tot God den Heer /
So diep in 't zoet met mijn gedagten /
Dat ik mijn zelven als verlies /
En worden zie mijn swakke biez /
Een sterken eik gelijk / in kragten.

5. O zegen van deez wandeling !
Dus weggevoerd in d'ommekring
En 't middel-punt van 's Heeren werken ;
Hoe zeer is my dit aangenaam !
Waar door ook ziel / en lichaam t'zaam
Tot nieuwen arbeid zig gaan sterken.

6. Wouw Gy maar onderwijl / ô Heer !
Dit is mijn hartelijk begeer /
Dus naar uw goedheid met my handlen :
't Zou wezen / dat in al mijn treen /
Als Henoch / en als Noach deên /
Ik voortaan steeds met U mogt wandlen.

In

IO.

In het afzeilen der Visschers, ten Haring.

Stem. Psalm. 107.

1. Daar steeken wy weêr henen
Met onze scheepen t'zee;
't Behouden reis verleenen /
En 't visschen vangen mêe
Aan U / Heer! alles staat:
Gy weet wat ons zal naken:
Maar / hoe 't ook met ons gaat /
Zult Gy 't altijd wel maken.

2. Daar wel / geliefde vrinden!
Ons zoete levens lot;
Of wy u wedervinden /
Weet maar alleenlijk God:
Daar wel goed / huis / en haard /
En gy / Gods heimenissen /
Die ons ter stigting waart /
Wy zullen 't meest u missen.

3. Wy laten 't / Heer! al agter
't Geen ziel / en lijf is waard;
Zijt Gy 'er van de Wagter!
Zal 't al wel zijn gespaard:
Dus voert de wind ons heên
En deynzen land / en haven;
Waar door wy tusschen zeen /
En lucht / als zijn begraven.

4. De

4. De zee / naar welkers plassen
Al de rivieren gaan /
Bezegd / door haar bruizend bassen
Ons schrik / en naarheid aan;
Of baart verwond'ring door
De veelheid der visch-dieren /
Die in haar diepe door
Snel door malkander swieren.

5. Daar zullen wy ter neiring
Zien't net gewerpen uit /
En of 't / door Gods regeering /
Ons haringen besluit:
Uw handpalm zendze toe /
En kanze doen ons nad'ren /
Ja maken zelfs ons moê /
Met bangen / en vergad'ren.

6. Om noodzuft zijn ons beeden;
Nogtans zijn wy ganschstil /
En buigen onze reeden /
Door uw volmaakte wil:
Zo Heer! onze arbeid mist /
Wy zullen't ligt verzetten;
Als Gy ons ziel maar visscht
In uw genade-netten.

De

Digitized by Google

II.

Der t'huys zeilende Visschers van den Haring vangst.

Stem. Psalm 9.

1. Wy wenden wy / ten wederkeer /
Met goede wind / en helder weêr;
Bzeng ons wel ter behouden haven /
O Heer! met uw verleende gaven.

2. Gy hebt de handen ons gesterkt
Ten arbeid / ja zelfs mêe gewerkt;
Zo in 't want buiten boozd te zetten /
Als 't weêr op halen van onz netten.

3. Uw kragt heeft ons / als 't waar / verpoost
In 't zaam'len van een haring-oo'st;
In 't winden / kaaken / en in 't tonnen /
Met U voleind / gelijk begonnen.

4. De neiring was ons toegekeerd /
Die Gy van and're had geweerd:
Lof zy U booz den rijken zeegen /
Van uwe milde hand verkreegen.

5. Hoe trouw hebt Gy ons / Heer! bewaart
In 't zorgelijkste van de vaart
Met teêr / en vaderlijk meêdogen /
Gelijk den appel van uw oogen.

9. O Heer!

6. O Heer! wil verder ons behoên;
Dat wy de reis behouden doen/
En 't swaar gevaar van zand/ en klipp'n
Gelukkig over al ontglippen.

7. Dus nad'ren land/ en haven sterk;
Verkrijgen wy ons oogenmerk/
Wy zullen alle ons naaste vinden
Ten vollen weêr in welstand binden.

8. Sie daar! dat gaat ten haven in/
Dank-offer zy nu ons begin;
Wy haasten daar toe naar ons dzempel:
Maar meest ô Heer! naar uwe Tempel.

12.

Op een Beededag.

Stem. Psalm 79.

1. Dit is een dag/ die 'k plegtelijk besteede
In diepe boete/ en in vernederthede;
Nu heb ik ook myn mond in 't stof te steeken'
En moet in naar geklag te voozschijn bzeeken:
Een dag van hager hand/
Dooz 't heele vaderland
Tot bidden uitgeschreeven;
Nu groot en klein van staat
Zig moet/ in dzoef gelaat/
Naar Godes huis begeven.

Digitized by Google

2. Nu heb ik afgeleid mijn pronkieraden /
En my bekleed met zak / en treurgewaden;
Zelfs komt myn ziel als in den rouw verschijnen /
En schier van leed / en smart als weg te quijnen:
Ik heb in deze nood
Zelfs met mijn daag'lijex brood
Onthouden my te voeden /
Op dat hier door verbeid
Zy myn onwaardigheid
Tot uwe minste goeden.

3. 'k Begeef mijn hart om U / ô Heer! te zoeken
Een bypdom van zo veel verdiende vloeken /
Waar in ik Land en Kerk zie nederzinken;
En die 't nog dreigen heel te doen verdrinken:
Indien niet uwe hand
Dit quaad plots overmant
En daar van ons gaat bry'en /
En zo / uw goedigheid
Geen uitkomst ons bereid /
Als in voorleede ty'en.

4. Ja 't zijn / ô Heer! uw goedertierentheden
Wy reeds niet zijn vernield / nog afgesneden:
Wil uwer handen werk niet laten varen;
Maar eer verschoonen ons / en voorts bewaren:
Wy hebben / laag! 't is waar /
Vertoornt U voor en naar
Door grouwelijke zonden /
En zijn / door onze schuld /
Die haare maat vervult /
Ganschstraffens waard bevonden.

5. In

5. In ſchaamte leggen wy ons uit te ſtrekken /
En onze ſchande komt ons overdekken ;
Daar harten wenſchen wy ons te bekeere /
En / door belijdnis / U te geven eere :
Verhoor dan ons geklag /
Neem weg op dezen dag
's Lands ongerechtigheden ;
Maar wil uw zegen wêer
Aan ons / gelijk wel eer /
In ruimte gaan beſteden.

6. Zie! hoe / met groot getween / uw Prieſters naêren /
En hoor haar in uw huis ; ô Heer ! wil ſparen
Uw volk / en erfenis / en dat niet geven
Den Heidenen / om ten ſmaad daar mêe te leeven ;
Maar ons verblijden / na
So grooten druk / en ſchaê /
Die van ons is gedragen :
So loben wy U voort /
Dat Gy ons hebt verhoort /
En geeft een rey / voor klagen.

Op

Digitized by Google

13.

Op een Dankdag.

Stem. Pſalm 150.

1. Op / mijn ziel / tot 's Heeren lof!
Deze dankdag geeft u ſtof
Tot verheffing van ſijn naam /
Boven alle roem / en faam;
Op / waak op mijn eer / harp / luiten /
Mijne blijdſchap / keel / en kragt!
Om met uwe ganſche magt
Godes roem / en prijs nu t'uiten.

2. t'Za ſpan aan / en voeg uw ſnaar
Met der lugt-gezanten ſchaar;
Om / door zaam-geblogten toon /
Des te beter d'eere-kroon
Van Gods hoogheid op te maken;
Schoon geen lof / noch eere-taal
Tot ſijn wond'ren al te maal
Ooit op zouden kunnen raken.

3. Nu moet al mijn ogemerk
Wezen / naar der ſchriften perk /
Niet om ydelheid te doen /
Noch om 't lichaam t'overvoên
Door de keur van lekkernijen /
Of / door overdaat in wijn;
Maar om in den Heer te zijn
Opgetogen / met verblij'en.

4. Heer!

Digitized by Google

4. Heer! hoe deerlijk had de stand
Komen zijn van Kerk / en Land?
Had uw goedheid 't niet belet /
En in vryjdom ons gezet?
Woestheid waren onze steeden /
Onze huizen leeg geplukt /
En uw waarheid ons ontrukt /
Had Gy niet voor ons gestreeden.

5. Lang al waren wy vergaan /
Had Gy ons niet bygestaan;
Maar in diep benaauwde tijd
Gy ons hulp bevonden zijt:
Heer! uw wond'ren / en gedagten
Hebt Gy veel aan ons gemaakt /
Haar getal is ver geraakt
Boven ons bereik / en kragten.

6. Daarom / Heer! hoe kostelijk
Is ons uwer wond'ren blijk;
In 't bysonder 't gunst-bewijs /
Heden 't voorwerp onzer pryjs:
Wil 't voor eeuwig maar bewaren
In ons hartgedagtenis /
Als een weldaad / die nooit is
Recht met lof-taal t'evenaren.

Te-

Digitized by Google

14.

Tegen de Verzoekingen des Duivels.

Stem. Psalm. 91.

1. O Heer! hoe swaar een weêrparty
Is / onder myn vyanden /
De helsche vyand niet aan my?
Hy tragt my in de banden
Van sijn verzoekingen te slaan;
Om my zoo af te maken /
En ten verderve te doen gaan:
Hoe zal 'k sijn net ontraken!

2. Dit is een vyand / die zo loos
Legt / als een slang / sijn lagen;
Ook zig zo bitter / en zo booz
Komt / als een draak / te dragen;
Een leeuw is hy gelijk in magt /
Met opgesperde kaken
Loopt hy steeds woedende om / en tragt
My tot sijn proop te maaken.

3. Een oude vyand / door de tijd
Bedreven / en gesleepen;
Die door bevinding / en door vlijt
Geleert heeft snoode greepen;
Ook onaanschouwbaar voor 't gezigt
Der uiterlijke zinnen /
En die in 't duister / door sijn schicht /
Veel voordeel weet te winnen.

4. Een vyand die my over al
Verzelt op alle plaatzen /
En in Gods huis zelfs ongeval
Op my zoekt toe te kaatzen ;
Een vijand / die 't vooz altijd blijft /
En nimmer wozd bevzeedigd ;
Maar die gestaag / als Jehu / dzijft /
En 't aller tijd beleedigt.

5. Zie ! zulken vyand staat bereid /
En zoekt my te bekooren
Van buiten dooz voozspoedigheid :
Heb ik daar toe geen ooren /
En ziet hy duid'lijk dit niet helpt ;
Gebzuikt hy tegenspoeden /
Op dat ik / daar dooz overstelpt /
Mogt stikken in rampsvloeden.

6. Van binnen hy myn ziel verbeelt
Der vzoomen tegenheden /
En der godloozen ruimte / en weeld /
Ter wank'ling van myn treeden :
Hy noemt de deugd ondoenelijk /
Gaat 't zonden quaad verbloemen /
En derft God / hoogste stoutheids blijk !
Een harde meester noemen.

7. Denk ik / hoe hy een David pozt ;
Aan Paulus vuiste slagen ;
Wat stozm hy heeft op Job gestozt ;
En wat vooz helsche lagen
't Geloof der jongeren / bestreên /
Heeft in sijn zelf vernoemen :
Vzeez ik zeer van deez dagen een
Vooz hem nog om te komen.

8. Sijn

8. Sijn groote tooꝛn / en kooꝛte tijd
Te meer hem aan komt zetten:
Gy! die de leeuw uit Juda zijt /
Kond hem alleen verpletten:
Beeek sijn verzoek-gewelt op my;
Geef / ik / met bidden / waake /
En / in gelove / zo lang strp /
Tot ik verwinnaar raake.

15.

Tegen de Bekooringe des Weirelds.

Stem. Psalm 7.

1. Wie zal myn arme ziel ontzetten
Uit't swaar gevaar van sweirelds netten?
Wie zal van haar bekooring my
Ter zonde-bal nu maaken vry?
Wie zal gelukkig my ontvoere
De looze strikken van die hoere?
Die niet als ziel-verderf my bꝛoed:
Laag! niemand / Heer! zoo Gy't niet doet.

2. Des weirelds hoer zit / als een vꝛouwe /
Dan buiten aan wel wijs te houwe /
Dog dwaas van binnen in der daad
Verheeven op een stoel van staat:
En roept de slechte lien te voren:
Om zoo't mogt zijn haar te bekoren
Wooꝛ 't zoet gevlei van hare keel /
En 't aanbod van haar smoutig deel.

3. Hy vellt my wijsheid van beneden
Van konsten / en verborgenheden /
Hy bied mij aan te helpen op
Een hoogsten staat / en en eeren-top /
Hy oppert my 't bezit der schatten
Die oost / en west in zig verbatten;
En komt met wellust op my aan /
Met overvloed / en weelde-paën.

4. Die alle deez behoorlijkheden
Wil sy zeer graag aan my besteeden /
Indien ik na haar wet maar leef /
En my tot haren dienst begeef:
Maar zo wanneer ik 't wel bedenke /
Zijn 't anders niet als maar geschenke /
Die my alleen een hoere bied /
En daarom / Heer! ik wilze niet.

5. Indien van my nu wierd gekooze
De weireld / die heel ligt in 't booze /
Was ik / Heer! alzo dwaas / als bot /
In my te neemen zulk een lot:
Haar guldene app'len laat ik rollen /
Om tot een loon van hare pollen
Te worden onderling vergaart;
Ik agtze geen opraapens waard.

6. O weireld! 'k wil uw slechtigheden
Verlaten / en voort af gaan treeden
Den dienst van uw Hyr Eenigheid /
Die zielen ten verderve leid;
Begeerlijkheid van vleesch / en oogen /
Die zoo veel menschen heeft bedrogen /
En 's leevens grootsheid; ja van nu
Een scheid-brief geven voortz aan U.

weg

7. Weg weireld-hoer / gy geblankette!
'k Wil tegen uw vernis my zette;
Dewijl 'k u in mijn agting stel
Niet beter als een Jezabel:
Wiens toovertaal ik niet wil hooren /
Noch gulde pluik my zal bekoren;
Bedriegeres! als Delila /
Mijn toeleg is / hoe 'k u ontga.

8. 'k Leg voor de weireld / weet ik / open
En kan / noch mag 'er niet uitloopen:
Maar 'k wil myn self steeds onbesmet
Bewaaren gaan van dit haar net;
En door 't geloof haar overwinnen:
Heer! laat ik dit in U beginnen /
En na mijn wensch volbrengen / tot
Op my den Hemelgeest ten lot.

16.

Tegen de verleidinge der Zonde.

Stem. Pſalm 38.

1. 't Hateliſkſte van de quaden /
Die beſchaden
Ziel en lichaam tot de dood /
Is 't verleiden van de zonde
Steeds bevonde:
Och! lag ik 'er niet voor bloot.

2. Wonder ligt komt my omringen /
En beſpringen
't Zonde quaad met ſijn geweld;
En / eer ik daar tegen zette
Godes wette /
Heeft het al mijn ziel bekneld.

3. 't Komt my niet alleen verleiden /
Maar ook ſcheiden
Van Gods tegenwoordigheid;
Waar in 't top-punt der welluſte /
En der ruſte
Van myn zielg begeerte leit.

4. 't Maakt / voor opbouw door mijn plichte /
Ik ontſtigte
't Harte van mijn mede menſch;
Zo dat hy op 't pad ten leeven
Voort te ſtreeven
Niet bevordert werd naar wenſch.

5. Ja

5. Ja 't veroozzaakt / ik mijn zelve
Als bedelve
In een kuil van veele quaên /
En dat ik niet konnen zoude
Ooit op houde
Van de zonde te begaan.

6. O verleidster / booze zonde !
Van de wonde /
Die / laas ! d'eerste mensch eens dêe :
Och ! wat doet Gy niet al stroomen
Tot my komen
Van elend / en bitter wee ?

7. Was mijn Heiland niet verscheenen /
'k Zou steeds weenen
Onder uwe tyranny :
Maar / God lof / sijn bloed vergiete
Dêe te niete /
Snoode zond ! uw heerschappy.

8. O Verleidster ik bespeure
Vooz mpn deure
U wel leggen als een hond ;
Die maar zoekt dooz dit uw waken /
In te raken :
Pak u weg van hier terstond.

9. Zond ! geen Koning zult gy wezen
Meer na dezen /
Om te heerschen over my ;
'k Ben uw gy're jok / en woede
Lang al moede ;
Gy zijt voozts mijn weêrpartij.

10. 'k Wil u tegenſtaan / en ſtrijden /
Schoon met lijden
Vergezelſchapt tot aan 't bloed:
Help my / Heer! door uw genade /
Dat ik 't quade
Doortaan overwin' door 't goed.

17.

Tegen de verlokkingen des Vleeſches.

Stem. Pſalm 139.

1. Mijn ziel / wat leeft gy in gevaar
Van uw partyen groot van ſchaar!
Een booze duivel van rondom;
Van buiten 's weirelds loſt / in dzom;
Maar alderſwaarſt is 't overwinnen
't Verdorven zondig vleeſch van binnen.

2. Een boezem / en huis-vyandin /
Die haar vermaak trekt / en gewin /
Te vzengen my den vyand aan
Van buiten / en dus te verraên;
Waar door hy dikwils komt myn wallen /
Al eer ik 't weet / plots t'overvallen.

3. Begint Gods Geeſt in my ſijn werk /
En wil Hy 't door gaan zetten ſterk;
O! 't zondig vleeſch / ſtrax toegegaan /
Begeert / en ſtaat 'er tegen aan /
Ja zoekt dit geeſte-werk te ſtooren /
Op dat 't in my mogt zijn verlooren.

4. Dit

4. Dit zondig vleesch verheft haar hier
In tegenstand van myne ziel /
En heeft door haar begeerlykheid
Op 's ziels-verderf 't heel toegeleit ;
Ja komt haar dikwils te verrukken /
Eer sy 't bevroed / tot zonde-stukken.

5. Dit vleesch is d'oorspronk van al 't quaad /
't Welk zig vertoont in Adams zaad ;
Waar door ik afgetrokken word /
Verlokt / en zo in 't quade stort ;
En hier uit al de zonde-stroomen /
Die daag'lyks in mijn hart opkomen.

6. Ontneem my nimmermeer uw Geest /
En / is die eens in my geweest ;
Wil Hem door uwe kragt / O Heer !
In myne ziel vernieuwen weêr /
En tegen 't vleesch Hem doen begeren /
Ja laten staan / om dat te deeren

7. Laat deez uw Geest 't vleesch zijn ten toom /
Dat hare lust niet uit en stroom ;
En tot een leidsman op uw spoor /
't Welk ik door 't zonde-pad verloor /
So 'k zelfs een door in 't vleesch behoeve /
Ey ! laat my zulks niet eens bedroeve.

8. Geef / Heer ! ik met uw Geest mée werk /
Om 't weel'ge vleesch te stellen perk ;
En 't lichaam dwing ter dienstbaarheid
Ja dat te kruissen zy bereid :
Op dat ik hier / ten troost / uit leze /
Ik Christus eigen steeds zal weze.

Over

Digitized by Google

18.

Over 't afsterven van een lieve Vriend, of Vriendinne.

Stem. Psalm 13.

1. Waar heeft/ o Heer! uw sterke hand
Wy door de dood ontrukt een pand/
't Welk my was naauw aan 't hart geleegen;
Waar door ik treurstof heb gekregen/
En klagen moet in droeve traan.

2. Wy waren wonderlyk vereênt/
Ons harte-liefd' was in 't gebeent;
En tot zoo hoogen trap gereezen,
Dat sy voorwaar niet meer kon wezen
Hier in deez strydende gemeent.

3. Wy waren een van hart/ en ziel/
Wat voor bejeeg'ning ons gebiel;
't Genoegen/ 't onderling behagen/
En zoetigheid/ nieuw alle dagen/
Was in syn omloop/ als een wiel.

4. Nu is deez naauwen band ontdaan/
En al dit zoet plots weg gegaan;
Ja/ voor dit wonderlyk genoegen/
Zal ik voortaan niet anders swoegen/
Dan met een last van druk belaên.

Digitized by Google

5. Nu zal ik nooit meer zijn verligt
Door 't straalzel van 't zoet aangezigt:
Daar vriend'lijkheid / daar goede zeden /
En deftigheid zig schouwen deeden /
Nog door die mond meer zijn gestigt.

6. Die gulde mond / van liefelijkheid
Gelijk als 't waar gansch opgeleid /
Zal nooit van honing-zeem meer vlieten /
Nog ik de liefde meer genieten
Wel over myn teêr uitgebreid.

7. Die zoete ziel is heên gegaan /
Die my zo zeer was toegedaan /
En heeft niet overig gelaten /
Als 't nagedenk der honingraten /
Wel eêr uit haar genot ontstaan.

8. Die waarde ziel te missen smert
My wel aan 't grond-pit van myn hert:
Maar 't geen weêr maat zet aan mijn klagten /
Zijn hare zaligheids gedagten /
Waar in sy nu gevonden werd.

9. 'k Wil / ten bewijs van zulk're min /
U niet misgunnen 't groot gewin /
't Welk gy bezit der zaligheden:
Maar wezen in Gods raad te vreeden /
En buigen mijn in 's Heeren zin.

10. Rust / ziel! in God / bevrijd van pijn /
En smaak met lust de zonne schijn
Van 's Heeren liefde / en zalige erve:
Mijn liefde zal tot u nooit sterve;
'k Verlang / om haast by u te zijn.

Over

19.

Over de laetſte vyand, de Dood.

Stem. Pſalm 39.

1. Wat ſterk gemoed zingt van ſijn vyand uit
Met zoete toon/ en bly geluit/
Die hem ter neêr zal leggen plotz in 't ſtof/
En meld van zijn verwinnaars lof?
O! 't is alleenlijk maar Gods gunſt-genoot
Die zingen kan/ zelfs van de dood.

2. O bitt're dood! ik weet zeer wel/ dat gy
De laatſte vyand zijt aan my/
Die dit myn aardſche huis zult breeken af/
En ſleepen my met u na 't graf;
Ik weet ſeer wel/ dat gy mijn lichaam prijs
Zult maaken/ en ten wormen ſpijs.

3. Dog gy zijt egter my/ ſchoon dit geſchied/
Geen Koning/ die verſchrikking bied;
Dat moogt gy wezen aan 't godlooze zaad/
't Welk in de gunſte Gods niet ſtaat:
Maar my/ die lieve/ en word van God bemind/
Zijt gy voorwaar een rechte vrind.

4. Zoude ik dan vreezen voor uw komſt/ of wien/
Gelijk die onbekeerd zijn doen?
O neen! ik will verlangen ook veel eêr/
En/ zonder ſchild/ of tegenweer
Verbeiden uwe komſt in lijdzaamheid/
Tot Gy myn ziel van 't lichaam ſcheid.

5. Wat

5. Wat zou / daar my komt / zagt / uw maag're hand
Ontbinden van een engen band;
Daar al myn zorg / en myn bekommernis
Ganſch door uw komſt ten eindpaal is /
Met al myn arbeid / moeit / ſtrijd / ende pijn /
Wat zoud gy my niet welkom zijn?

6. Daar Gy my / als pooztier / dan op zult doen
De deur tot volle heil / en zoen;
Om in te gaan in vreede / en 's hemels ruſt /
Daar zig de ziel met God verluſt /
In 't eeuwig zoet genot der zaligheid:
Regt wozd uw komſt / met vreugd / verbeid.

7. Heer Jeſus! levens Vorſt / die door uw dood
De dood verwonnen / en ontbloot
Hebt van haar pijnkel / en 't verderf ontkragt
Door die U / in geloof / verwagt:
Ik dank U / dat my / door uw dierbaar bloed /
De dood geen quaad zal doen / maar goed.

8. In deze hoop vaſt / wil ik / als de ſwaan /
Wanneer ik ſterf / nog zingen gaan
Een zege-zang des doods / met blijden mond /
Ja / wezen als de morgenſtond;
En vliegen / als de dood my open doet
Deez lichaam koop / U in 't gemoet.

Over

20.

Over de zalige Eeuwigheid.

Stem. Psalm 19.

1. Wanneer deez tyd-gozdyn
Zal weg geschooven zyn
Van vooz de heil'ge schaar /
En dat 't zoet hemels ligt
Haar geven zal gezigt /
Om te beschouwen daar
Jehovas wezen aan /
En in die zee te baên
Van zyn oneindigheeden:
Dan zal 't God-dozstig volk /
Gezonken in die kolk /
Eerst wezen regt te vzeeden.

2. Dit onbepaalde goed
Van ons bepaald gemoed
Hier op der aard bevat
Is al te sterk van kragt /
't Welk ons / zo swak van magt /
Voozt overstelpt / en mat;
Ja 't eind'loos eeuwig maakt
Hog d'eeuwig-ziekte raakt
Als onder 't volk ontstooken:
En die deez zieltrek heeft /
Sterft al / terwyl hy leeft;
En leeft / in 't graf gedooken.

3. Ik

3. Ik sterf al / eer ik sterf;
Om dat ik 't eeuwig derf:
Myn kooztș neemt daag'lijks toe;
Ey stel niet langer uit
't Heil van uw kranke Bzuid /
Ik ben de tijd al moê:
O eeuwigheid kom ras /
Och dat ik by uw was!
Dus kom ik uit geschooten;
Hoe is 't / ô eeuwigheid!
Myn wensch tot u zo leit /
Al zijt gy nooit genoten?

4. Als ik uw binnegang
Heb eeuwigheeden lang /
Ken ik geen meer gequyn:
Maar zal dan weten wis
Wat 't eeuwig leeven is /
Ja zelver eeuwig zijn:
't Is best / ik vast myn tyd /
In spijt des tijds / verslijt
Met d'eeuwigheids gedagten /
En my daar aan gewen
Al eer ik daar in ben
Booz een gestaag verwagten.

5. Och dat de tijd sijn tijd
Had uitgedient / en wijd
Van ons verhuizen wou /
Of ons opbzeeken liet
Uit dit elendig niet
Naar 't eeuwige gebouw!
Daar zal / booz 't naar gequijn /
Ons glory eeuwig zijn /
Om d'eeuwigheid t'aanschouwen;
En zien 't ons al ontleit /
Behalven d'eeuwigheid /
In eeuwigheid te houwen.

6. Daar

6. Daar zal / voor 't naar gequyn /
Ons glorp eeuwig zijn /
Bp 't algenoegsaam goed /
Bp 't onbegrijp'lijk ligt /
Daar alle glans voor swigt /
Bp Hem / die alles doet ;
Daar zullen / voor 't gequijn /
Wp bp ons Bzuid'gom zijn /
En hebben vzp genieten /
En na een eeuwig zien /
Zal ons nooit 't eeuwig biên
Hijns aangezigts verdzieten.

7. Daar zullen / voor 't gequyn /
Wp eeuwig / eeuwig zijn /
In ganschy volmaakte staat
Van wijs / en heiligheid /
Van schoon / en majesteit /
Die niet meer wast in maat ;
Ja zien in d'opperzaal
De heil'gen al te maal /
En eeuwig bp haar blijven ;
Om dus / aan 't hemels hof /
Met haar / in 's Heeren lof /
Te helpen d'eng'len stijven.

8. Ik wil / ô eeuwigheid !
Ten afscheid zijn bereid
Van alles / om uw min /
Wat hier op aarden is ;
Als ik ten erfenis
U namaals maar eens win :
Dus is 't ik / hier beneên /
Daar d'eeuwigheid vast steen /
En wagt op geen genezen ;
Tot / uit de tijd geleid /
Ik lang in d'eeuwigheyd
Met God vereênt zal wezen.

EINDE.

BLAD-

Digitized by Google

BLAD-WYZER

deſer geeſtelijke

GESANGEN,

na den A.B.C.

A.

Alles vind ik vol elende. 166
Al ſnijd de dood mijn leven af. 66
Al was mijn mond een helle lof-bazuin. 217
Al wat mijn hand vind te verrigten. 248
Al wat zig hier vertoont op 't aard-tooneel. 20
Al zie ik U in knegt-gelaat. 37
Arme toeſtand van mijn harte. 255

B.

't Bazuin-geluit van 't laaſt groot oordeel zal. 53
'k Ben, Heer! nog maar een kind. 155
Bevallig mooy der ſcheps'len Gods! 229
'k Bevinde my hier, afgeleid. 186

D.

Daar ben ik nu geſtegen. 158
Daar ben ik weêr aan 't heilig feeſt. 122
Daar hebben my de God-gewijde boden. 116
Daar heeft, ô Heer! uw ſterke hand, 314
Daar heeft ons God nu weêr verzadigt. 75
Daar is de pronk van 't jaar verſcheenen. 93
Daar ryden wy weêr luſtig hêen. 182
Daar ſteeken wy weêr heenen. 297
Daar trekt de zon zyn gulden hoofd weêr onder. 79

Digitized by Google

BLAD-WYZER.

Daar zie ik nu der vrugten overschot. 102
De beste medgezel, die my geleid. 244
De dankbaarheid, voornaamste van de pligten. 238
Deez frisse water-lucht herstelt. 181
De God-spraak moest, hoe ver en vreemt, eens naêren. 127
De meeste menschen, waar myn oog gaat weiden. 160
De zucht, waar meê my 't harte dorst. 227
Dit is de blyde dag, tot vreugd geboren. 164
Dit is een dag, die 'k plegtelijk besteede. 300
'k Doe, Heere! meenigmalen. 44
Dry maal zalig zulke menschen! 257
Dus wenden wy ten wederkeer. 299

E.

EEn kostelijk geschenk is 't water-bad. 110
Eertijds waren 't zegen-vloeden. 194

G.

GEen handel my tans beter past. 112
'k Geloof, dat uwe komst, Heer! is ontstaan. 40
'k Geloof, Gods Zoon sijn mensheid aan ging vangen. 39
'k Geloof in U, God, Vader van ons Heer. 27
'k Geloove dat mijn Jesus niet alleen. 42
Gelukkig elk waar Kerke-lid. 59
Getrouwe Schepper! die Gy niet laat varen. 29
Gewenschte van de dagen! 87
't Gezigt des menschen geeft my groot behagen. 7
God! door wonderen bekend. 202
Gods gemeinschap is den Hemel. 264
't Groot Christen voorregt van de vrijheid zing. 246
Gy had van ouds, ô groote schapen-herder! 283
Gy, Heer! verbeek uw Kerk in schildery. 249

't Ha-

Digitized by Google

BLAD-WYZER.

H.

't Hatelijkſte van de quaden. 310
Heer Jeſus! ik geloof dat Gy gezeeten. 51
Heer Jeſus! 'k hoor U met den toenaam eeren. 33
Heer! wat een verſchil? 98
Helaas! dat ik in 't geeſt'lijk waken. 251
Hoe aangenaam, Heer Jeſus! is uw naam? 31
Hoe dient niet klein en groot des Heeren raad te beſluit! 128
Hoe groot is 't onderſcheid der tyden? 85
Hoe heeft niet alle ding ſijn tijd gezet? 103
Hoe is de deur des Hemels opgeborſten? 151
Hoe is de liefd', dat heilig vyer verkoud? 10
Hoe kan ik anders als met droeven toon? 135
Hoe lang, ô Heer! duurt deze droogte? 200
Hoe meet ik al uw zaligheden? 285
Hoe pronkte d'eerſte menſch, verſch toebereid? 8
Hoe rollen zig der menſchen jaren? 83
Hoe 't mmer in deez wereld gaat. 271
Hoe word van my genoeg geroemt uw Woord? 107
Hoe zeer myn geeſt is afgeſloofd. 295
Hoe zing ik d'eerſte trap, dan vrolijk, uit! 46
Hoe zoet begind de dag te ligten? 71

I.

Ik heb mijn hart ten houwelijk verzeit. 109
Ik kan van de portalen. 89
Ik moet in boosheid van deez laaſte tijden. 13
Ik moet een Veld-lied op gaan zingen. 184
Ik was in diepen ſlaap geraakt. 81
Ik wil mijn bly-harp aan de wilgen hangen. 16
Ik zie; dat elk een jok gaat dragen. 234

Digitized by Google

Ik zie hier een gewisse blijk. 48
Indien ik agter U wil komen, Heer! 230
Indien ik, Heer! om agter U te komen. 232
Indien ik van 't geloof veel houwe. 219
In zuiv're maagden-staat leef ik, ô Heere! 162

K.

KOm, hoor, al gy godvrugtig volk! 121
Kom ik Zion aan te schouwen. 14

L.

LAat de zonden van Gods kind'ren. 61
Laatste woorden sterk bewegen. 140

M.

MYn doode Jesus word na 't graf geleid. 145
Mijn hart is doorgaans neêrgeboogen. 240
Mijn Heiland? toen gy voert ten Hemel heên. 277
Mijn Jesus, eens als 't Paasschen-lam. 114
Mijn lichaam, eertijds vry van qualen. 170
Mijns Heilands zeegepraal wil 'k heden paren. 150
Mijn ziel, wat leeft gy in gevaar! 312

N.

NA dat ik lang en bang had afgewagt. 130
Nu ben ik in de pronk der lente-tyd. 257

O.

OAlgenoegzaam God, en Heer! 73
Och, och, mijn ingewand! 208

Digitized by Google

Och wat doodbed heeft myn Heere. 143
O Heer! hoe ſwaar een weêrparty? 305
O Heer! 't gedenkt myn ziel nog wel. 269
O koſtelijke pligt der vreeze Gods! 225
O liefde, beſte deugd! 221
Onlangs mogt ik my verluſten. 168
O nooit volpreeze deugd der lydzaamheid! 242
Ontmenſchte menſchen wat een ſnood beſtaan? 138
O Pinxter-dag, gewenſchte van de dagen! 96
Op, mijn ziel! ten lof. 77
Op, mijn ziel! tot 's Heeren lof. 303

S.

Stil afgeſonderd, beid. 177

T.

TE recht maakt my dit goede weder. 193
'Terwyl ik leef in 's weireld ommekring. 172
Tyrannen! menſchen ganſch verwoed. 18

V.

VAn onder 't krijgs en ramps gewigt. 292
Vermaak'lijkſt is de tijd. 293
Verwiſſelaar van tyd, en ſtonden! 91
Verwonderlijk, en groot zijn, Heer! uw werken, 281
Vol wonderheeden zijn Gods werken. 188

W.

WAnneer deez tijd-gordyn. 318
Wanneer is 't nodiger haaſt op te ſtaan? 261
Wat deerelijk verval van zeden? 8

Digitized by Google

BLAD-WYZER.

Wat een onweer rijst'er op? 196
Wat geeft 't zoet licht van uw genade? 290
Wat God-vergeete mond betwist, ô Heere! 31
Wat is de Christen-hope? 213
Wat is d'elende zo van zond als straf? 5
Wat is deez Hof een plaats van veel vermaak! 179
War is 'er, Heer! van dit ons menschen-leven! 22
Wat is Israël! 11
Wat naarheid, Heer! van dagen, 206
Wat overgaat 't vuil-aardig Jodendom? 287
Wat sterk gemoet zingt van sijn vyand uit. 316
Wat zal ik aan mijn Heiland nu vergelde? 119
Wat zie 'k my nooden en gevaren? 211
?k weet door de bleeke dood mijn lichaam wis. 63
Wel eer wierd ik gevonden. 166
Wel te regt leer ik U kennen. 215
Wie stuit de paarden van de zon? 147
Wie zal myn arme ziel ontzetten? 307
Wie zal U, heil'ge Geest! beroove? 55
?k Wil zingen van de voorspoeds staat, 190
?k Word aangeport tot beeden. 259
Wijl uw Woord my 't onderwerpen, 236
Wy zagen korts nog overvloed. 204

Z.

Zaligmaker van de menschen! 289
Zeg, Jesus! zeg, hoe lang moet ik, in vreeze? 275
Zie daar begint de wint draaien. 198
Zie daar de Zonne der gerechtigheid! 132
Zie daar 't groot voorbeeld der wel-levenheid! 133
Zie daar is d'Oogst-tijd weêr tot ons gebragt. 200
Zie 's Heeren tafel my aldaar verbeiden. 118
Zoo hier de Zatan heeft een Synagoog op aard. 57

BLAD-

BLAD-WYZER.

der

PSALMEN,

op welkers vooizen deze Gezangen zijn gedigt.

Psalm 1. Over de geestelijke vrugtbaaaheid. 249
2. Welkomst-groet van de nieuw-geboore Heiland Jesus. 130
3. In tijd van Oorlog. 208
6. In tijd van Pest, en lucht-ziektens 166
Worstel-zugten over den ouden menschie. 259
7. Tegen de bekooringe des werelds, 367
8. Over de voorzienigheid, 19
9. Over de woorden van den tweeden Artykel des Geloofs, onzen Heere, 57
Voor den eeten. 73
Van een rijkelijk verquikte Ziel aan des Heeren H: Tafel, 181
Water-lied. 181
Der t'huis-zeilende Visschers van de Haring-vangst. 299
12. Over de bedriegelijkheid van 's menschen harte. 7
Over de boosheid der laatste tyden. 13
In den Avond-stond. 29
13. Swakke ziel na de gemeinschap des H: Avondmaals. 122
Over het afsterven van een lieve vriend of vriendinne. 314
16. Over den 3de Artykel des Geloofs, ten 3den dage wederom opgestaan van den dooden. 46

Digitized by Google

BLAD-WYZER.

Pſalm 16. Over de 11de Artykel, weder-opſtandinge des Vleeſches. 65
Over Chriſtus begraaffenis. 145
18. Van een verlangende ziel na Chriſtus verloſſinge in heerlijkheid. 275
19. Over de zalige eeuwigheid. 318
22. Over Chriſtus kruis. 138
23. Inwendig en ſtil harte-lied onder de gemeinſchap des H: Avondmaals. 118
Over Chriſtus Herder-ampt. 283
24. Wagen-zang. 182
25. Over den 10den artykel des Geloofs, vergevinge der zonden, 61
Over de kenniſſe Gods. 215
26. Kabinet-lied. 177
27. Der Ongetrouwde. 160
28. Over 't geeſtelijk waaken. 251
Om bekeering der Jooden en Heidenen. 290
29. In onweer vau donder en blixem. 196
30. Ziels-worſtelingen van een ſwakke disgenoot. 114
31. Over het vertrouwen. 219
32. Ter voorbereiding tot de gemeinſchap van des Heeren H. Avondmaal. 116
33. Na den eeten. 75
Over de blijdſchap in God. 240
34. Der Kinderen. 155
Over de vreeze Gods. 225
35. Over de vervolginge der tiranuen. 18
36. In voorſpoed. 190
38. Over de onderwerpinge. 236
't Zielen uitzien na den Heere in geeſtelijke verlatinge. 257
Tegen de verleidinge der zonde. 310
39. Over de opneeminge van ſijn kruis. 230
Over de lydzaamheid der heilige. 242

Pſalm

Digitized by Google

Over de laaſte vyand, de dood. 316
Pſalm. 41. In ziekte en ſwakheid des lichaams. 172
Over de vergenoeginge. 244
42. Over de geeſteloosheid van Gods volk. 14
In tegenſpoed. 194
Van een begeerige ziel na Gods gemeinſchap in genade, en heerlijkheid. 264
Gebed-gezang om bekeering, heiligmaking, en verheerlijking. 289
43. Ter voorbereidinge tegen den ruſt-dag. 85
45. Over den name Chriſtus. 33
Over Gods eengebooren Zoone. 35
Over den 3den artykel des geloofs, die ontfangen is van den H. Geeſt, &c. 39
Over de ontfankeniſſe onſes Heeren. 127
Bruilofs-lied. 164
Over de navolginge van Chriſtus, 232
46. In ſtorm en vaarweêr op zee. 198
49. Over Adam val. 3
Over de weireldſche ydelheden. 20
50. Over den 7den artykel des Geloofs, van waar Hy komen zal, om te oordeelen &c. 53
51. Over de elende van het menſchelijk geſlacht. 5
Over den H. Doop. 110
Over de beſnijdeniſſe onſes Heeren. 132
Van een ziel, opgeſtaan uit ſwaar verval. 261
62. Onder 't doen van een wandeling. 295
63. Des nachts. 81
65. Mey-lied. 93
Veld-lied. 184
Reis-lied. 188
68. Over de woorden van den 6den artykel des

Digitized by Google

BLAD-WYZER.

des Geloofs, opgevaren ten Hemel. 48
Pſalm. 68. Over de opſtandinge onzes Heeren. 147
69. Over Chriſtus lyden. 135
71. Des Ouderdoms. 170
72. Over Chriſtus, de geopende Fonteine. 285
73. Over den 12den artykel des Geloofs, Ende een eeuwig leven. 66
74. Over de verkoudinge der liefde. 10
77. Over Chriſtus dood. 143
In verlatinge der ziele. 255
Van een ziel in ſterke begeerte na den Heere Jeſus. 266
79. Over de elende der Kerke Gods. 16
Op een beede-dag. 300
81. Over de verſtoktheid der Joden. 11
In den nademiddag. 77
In den Zoomer. 98
84. Over de woorden van den 9den artykel, de Gemeinſchap der heiligen. 84
87. Op de Pinxter tyd. 96
89. Over de woorden van den 9den artykel, ik gelove een heilige, algemeine, Chriſtelijke Kerke. 17
Over de geboorte van Chriſtus. 128
90. Over 's menſchen ſterffelijkheid. 12
91. Van een ziel, die vaſt heeft voorgenomen getrouw by den Heere te blyven. 71
Tegen de verzoekingen des duyvels. 105
92. Op den Ruſtdag morgen. 87
Op den Ruſt-dag avond. 89
Der volwaſſene. 158
97. Over de liefde. 221
100. Verlochende ſchepſels liefde 219
In welſtand der ziele. 269

Pſalm

Digitized by Google

BLAD-WYZER.

Pſalm. 102. Over Chriſtus laatſte woorden. 149
Der Weduwen. 168
103. Ter dankzegginge na de gemeinſchap van des Heeren H. Avondmaal. 119
Over de dankbaarheid. 238
Over de verloſſinge des menſchen. 281
104. Over den 1ſten artykel des Geloofs, Ik geloof in God den Vader, &c. 27
In den Winter. 103
Hof-lied. 179
105. Op Nieuw-jaar. 83
Ten tyde van het voor-jaar. 91
In goed weder. 193
107. In het afzeilen der Viſſchers ten Haring. 297
110. Over de woorden van den 6den Artykel des Geloofs, zittende ter regterhand Gods, &c. 51
Over Chriſtus hemelvaart. 150
Over Chriſtus zittinge ter regtenhand Gods. 151
116. Over de name Jeſus. 31
Over de woorden van den 4den artykel des Geloofs, die geleeden heeft onder P. Pilatus. 40
Is gekruiſt, geſtorven, en begraven. 42
In den Herfſt. 102
Over Gods H. Woord. 107
Over het geeſtelijk houwelijk. 109
Over het geloove. 217
Over de Chriſtelijke vryheid. 246
Verlangen der Kerke na Chriſtus 2de komſte. 277
118. Morgenlied. 71
119. Der jonkheid. 157

Pſalm

Digitized by Google

BLAD-WYZER.

Pſalm 119. Ter verdeediging van het Pinxter wonder des H. Geeſts. 287
127. In dieren tijd. 204
128. Der getrouwde. 166
129. In den oogſt. 100
130. Over de woorden van den 4den artykel des Geloofs, Nedergedaald ter hellen. 44
Over de hoope. 223
131. Over de verlocheninge van zig zelf. 227
135. In ſwaren regen-tyd. 202
139. Zelfs-onderzoek tegen de gemeinſchap van des Heeren H. Avontmaal. 112
Tegen de verlokkinge des vleeſchs. 312
142. Ineenzaamheid. 186
Om vrede, en gezegende tijden. 292
143. Over den 8ſten artykel des Geloofs, Ik gelove in den H. Geeſt. 55
In nooden en gevaren. 211
Over het opnemen van Chriſtus jok, 234
144. Der Maagden. 162
145. Over 't leven van Chriſtus. 133
147. In langdurige droogte. 200
150. Op een dankdag. 303
de 10 Gebooden. Over 't verval der zeden. 8
Morgen-lied. 71
Over de Chriſtelijke werkzaamheid. 248
Lof-zang van Maria. Over het land-leven. 293

BLAD-

Digitized by Google

BLAD-WYZER

van eenige

PSALMEN;

Die ook op ligte, of andere vooizen gezongen kunnen worden.

Pſalm 3. ook op, Adieu verheven throon.
6. Het maantje ſchijnt zo helder.
7. Ter plaatze mijner vremdlingſch:
Of, O ſchoone boven alle menſchen.
8. Ganſch weinig zijn de dagen van mijn leven.
9. O Hoogſte Heer; O eeuwig God.
24. Gy dogter Zions weez verheugd.
30. Ik loof u Heer uit 's harten grond.
Of, hoe zalig is de menſch, die weet.
38. Poliphemus aan de ſtrande.
42. Zoete Jeſus, mijn Beminde.
45. Een koopman, die een eel gefteent beminde.
46. Ter plaatſe mijner vreemdlingſchappen.
Of, ô ſchoone, boven alle menſchen.
58. O God! zal ik nog langer klagen.
59. Ter plaatze mijner vreemdlingſchappen.
Of, ô ſchoone, boven alle menſchen.
61. Poliphemus aan de ſtrande.
66. Zo Chriſtelijke jongelingen.
68. O Jeſus, ware menſch en God, twee verzen voor een.
77. 't Harte, door uw liefd bevangen.

Pſalm.

Digitized by Google

BLAD-WYZER.

Psalm 84. ook op, Ich bin ja Herr in deiner macht.
85. Mijn ziel maak groot, en roem op 't hoogst den Heer.
90. Hoe loopt de tijd als met gevlerkte beenen,
91. Voorganger, en geleides man.
93. Al wat men hier in dese weireld ziet.
100. Christe, die du bist dag en licht.
Of, Jesus, fonteine van vermaak.
Of d'Onnozele ziel, de slegte maagd.
106. Hoe lieflyk, zoet en aangenaam.
113. Gy dogter Zions weez verheugd.
116. Mensch lievend God, wy danken u te zaam.
127. O Vader, die ons d'eere doet.
128. Ganssch treurig en verslagen.
Of Wilhelmus van Nassouwen.
129. Al 't oud en 't zelfd, altijd zegt gy van goed.
130. Gy die des huwlijks banden.
134. Al hebben de Princen haren wensch.
136. Ruste zoekt een yder een.
138. O Heilig, zalig Bethlehem.
146. Wie zou immermeer gelooven.
de 10 Gebooden. Die door des weirelds woeste baan.
Lofzang v. Maria. O heilig, eeuwig God!
Simeon. O onbedagte jeugd.
het Vader ons. Mint niet, het leven dat vergaat, de twee laatste regels herhalende.

EYNDE.

Digitized by Google

Digitized by Google

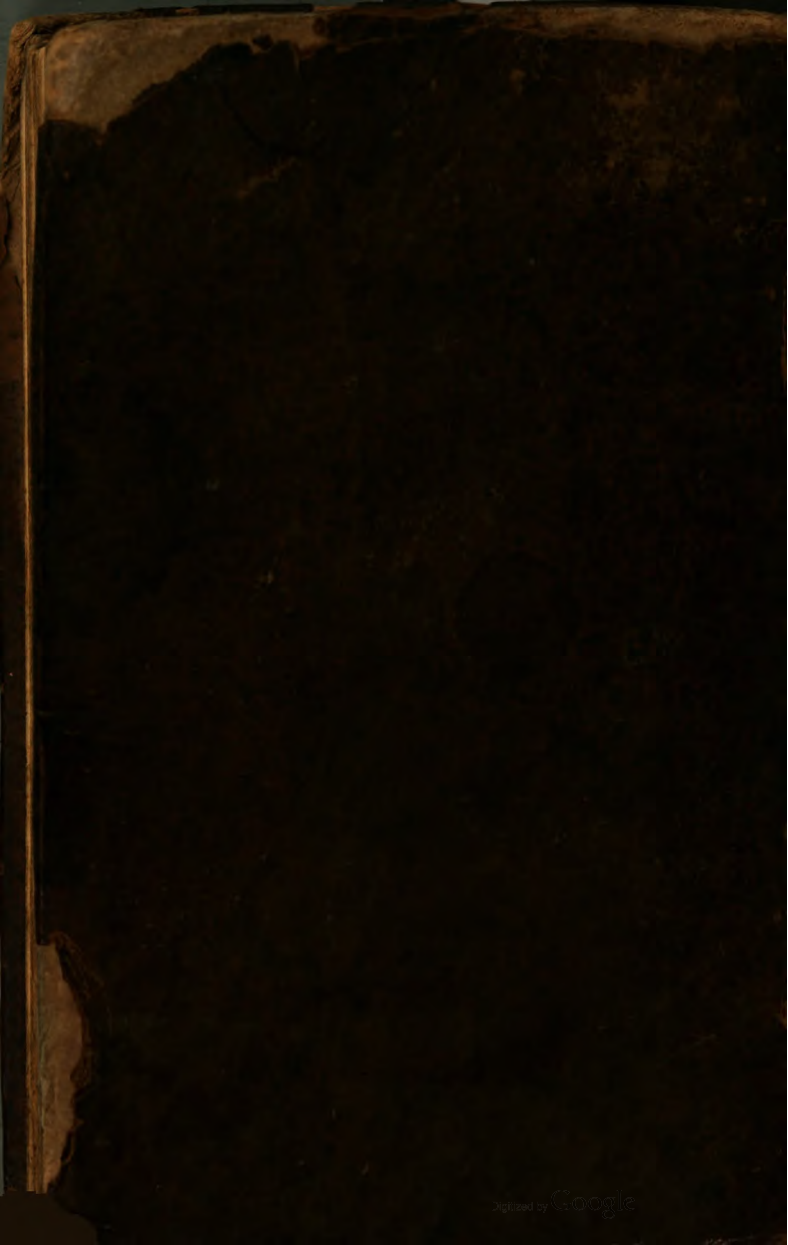
Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

961
M88 15:12

Digitized by Google

Digitized by Google